

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.7.2026
COM(2026) 616 final

2026/0212 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterou se mění směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o zvýšení
konkurenceschopnosti a nákladově efektivní dekarbonizaci**

{ COM(2026) 619 final } - { COM(2026) 620 final } - { SEC(2026) 616 final } -
{ SWD(2026) 616 final } - { SWD(2026) 617 final } - { SWD(2026) 618 final }

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Systém EU pro obchodování s emisemi (dále jen „systém EU ETS“) je základním kamenem politiky EU v oblasti klimatu a podporuje dekarbonizaci, konkurenceschopnost a odolnost. Směrnice 2003/87/ES (dále jen „směrnice o systému ETS“) stanoví pravidla pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v EU. Rozhodnutím (EU) 2015/1814 (dále jen „rozhodnutí o rezervě tržní stability“)¹ byla zřízena rezerva tržní stability v rámci systému EU ETS s cílem zvýšit odolnost systému EU ETS vůči nerovnováze mezi nabídkou a poptávkou. Soubor legislativních aktů upravujících systém EU ETS doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/757 ze dne 29. dubna 2015 o monitorování, vykazování a ověřování emisí oxidu uhličitého z námořní dopravy² (dále jen „nařízení o MRV v námořní dopravě“).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 („evropský právní rámec pro klima“)³ stanovilo právně závazný cíl na úrovni celého hospodářství, a to dosáhnout do roku 2050 nulových čistých emisí skleníkových plynů. Směrnice o systému ETS a rozhodnutí o rezervě tržní stability byly v roce 2023 pozměněny směrnicemi (EU) 2023/958 a (EU) 2023/959⁴ v rámci balíčku „Fit for 55“, jehož cílem bylo připravit všechna odvětví hospodářství EU na splnění průběžného cíle pro rok 2030, jímž je snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 nejméně o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.

Dnešní svět vypadá jinak než před několika lety. Ruská útočná válka proti Ukrajině a konflikt na Blízkém východě opět staví EU před problém rostoucích cen energií, který snižuje konkurenceschopnost evropského průmyslu. Zároveň se prohlubuje změna klimatu a v Evropě se stále častěji objevují závažnější extrémní povětrnostní události. Aby mohla EU těmto výzvám čelit, musí investovat do vlastní čisté energie a pokračovat v dekarbonizaci s cílem snížit svou závislost a zvýšit konkurenceschopnost průmyslu, a zároveň podporovat spravedlivou a sociálně vyváženou transformaci pro všechny. To již bylo stanoveno v

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/757 ze dne 29. dubna 2015 o monitorování, vykazování a ověřování emisí skleníkových plynů z námořní dopravy a o změně směrnice 2009/16/ES (Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj>).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/958 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o příspěvek letectví k cíli Unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 115, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/958/oj>) a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

Kompasu konkurenceschopnosti⁵ a v Dohodě o čistém průmyslu⁶, které byly přijaty v roce 2025. Je to o to důležitější vzhledem k rychle se měnícímu geopolitickému kontextu.

EU přijala právně závazný klimatický cíl, jímž je snížení čistých emisí skleníkových plynů o 90 % do roku 2040⁷. Klimatický cíl pro rok 2040 zajišťuje nezbytnou předvídatelnost a stabilitu pro investice do přechodu EU na čistou energii a pro zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu, přičemž plně zohledňuje současnou ekonomickou, bezpečnostní a geopolitickou situaci v souladu s Kompasem konkurenceschopnosti pro EU⁸, Dohodou o čistém průmyslu⁹ a plánem AccelerateEU¹⁰. K dosažení nového klimatického cíle pro rok 2040 na úrovni celého hospodářství vyžaduje čl. 4 odst. 4 evropského právního rámce pro klima revizi a aktualizaci *acquis* v oblasti klimatu a energetiky.

Ve svých závěrech ze dne 19. března 2026¹¹ Rada vyzvala Komisi, aby nejpozději do července 2026 předložila přezkum systému ETS v zájmu snížení volatility ceny uhlíku a zmírnění jejího dopadu na ceny elektřiny, včetně souvisejících nákladů v rámci dodavatelského řetězce, a na odklon činností, se současným zachováním zásadní úlohy, kterou systém ETS hraje v klimatické a energetické transformaci prostřednictvím tržního cenového signálu pro emise uhlíku, jenž je hnací silou investic a inovací. Rada, Evropský parlament a Evropská komise podepsaly v dubnu 2026 plán „Jedna Evropa, jeden trh“, v němž stanovily jako cíl pro dosažení dohody o přezkumu systému EU ETS první čtvrtletí roku 2027¹².

Tento přezkum systému EU ETS představuje první část balíčku návrhů, které mají přispět k ekonomické odolnosti a konkurenceschopnosti Evropy a k dosažení klimatického cíle pro rok 2040 na úrovni celého hospodářství. Cílem tohoto návrhu je tedy zajistit, aby systém EU ETS i nadále podporoval dosažení uhlíkové neutrality na úrovni celého hospodářství do roku 2050 způsobem založeným na tržních principech a pravidlech, technologicky neutrálním a ekonomicky nákladově efektivním způsobem, zároveň podporovat zjednodušení, posílit jeho roli jako hnací síly inovací a investic zvyšujících konkurenceschopnost, odměňovat ekonomické první hráče na tahu průkopníky a poskytovat větší podporu průmyslu při provádění této transformace.

Systém EU ETS prokázal svou účinnost, neboť od roku 2005 se emise v odvětvích zahrnutých do systému ETS snížily o více než 50 %, zatímco hospodářství nadále rostlo. Systém EU ETS je klíčovým hnacím motorem ekologické elektrifikace. Emise z výroby elektřiny a tepla od roku 1990 poklesly o 58 %, zatímco výrobní kapacita vzrostla o 24 %, což podnítilo zavádění

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025) 30 final).

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Sdělení o Dohodě o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“ (COM(2025) 85 final).

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/667 ze dne 11. března 2026, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1119, pokud jde o stanovení průběžného klimatického cíle Unie pro rok 2040 (Úř. věst. L, 2026/667, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/667/oj>).

⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025) 30 final).

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Sdělení o Dohodě o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“ (COM(2025) 85 final).

¹⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „AccelerateEU – energetická unie Cenově dostupná a bezpečná energie prostřednictvím urychlených opatření“ (COM(2026) 370 final).

¹¹ Závěry Evropské rady ze dne 19. března 2026, EUCO 1/26 CO EUR 1, CONCL 1.

¹² Plán Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské komise „Jedna Evropa, jeden trh“, 23. dubna 2026, 8473/26.

domácích zdrojů čisté energie, jako jsou obnovitelné zdroje energie, z čehož těží výrobci čisté energie a zvyšuje to konkurenceschopnost a odolnost průmyslu. Kromě toho systém ETS spolu s mechanismem uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) přispěl k tomu, že mnoho dalších zemí zavedlo vlastní systémy stanovování cen uhlíku. Světová banka odhaduje, že se v současnosti systém stanovování cen uhlíku vztahuje na přibližně 30 % celosvětových emisí a tento podíl se zvyšuje.

Systém EU ETS by měl i nadále podporovat modernizaci a dekarbonizaci hospodářství. Přechod ke klimatické neutralitě zároveň vyžaduje silnou podporu evropského průmyslu a odvětví čistých technologií. V rámci přezkumu systému EU ETS z roku 2023 bylo zavedeno několik ustanovení o přezkumu, jejichž cílem je posoudit vhodnost případných úprav systému v oblasti letecké dopravy, námořní dopravy a stacionárních zařízení v roce 2026, a to podle článků 3gg, 28b a 30 směrnice o systému ETS. Kromě toho článek 3 rozhodnutí o rezervě tržní stability stanoví právní povinnost přezkoumat toto rozhodnutí, přičemž příští přezkum má být proveden v roce 2026. Tento návrh zavádí příslušná opatření vyplývající z posouzení dopadů, které bylo provedeno s ohledem na uvedená ustanovení o přezkumu. Zachovává klíčové přednosti trhu s uhlíkem a jeho cenový signál jako hnací sílu investic, přičemž přizpůsobuje jeho strukturu a zavádí cílená zjednodušení s cílem snížit administrativní zátěž a zvýšit účinnost systému.

Vedoucí úloha systému EU ETS při dosahování modernizace a dekarbonizace hospodářství je podtržena významem dohod o propojení s blízkými partnery, jako je Švýcarsko, v souladu s rozhodnutím Rady (EU) 2018/219 ze dne 23. ledna 2018, a se Spojeným královstvím, s nímž v současné době probíhají jednání. Tyto dohody představují klíčové nástroje k omezení emisí uhlíku a zabránění narušení hospodářské soutěže.

Zajištění předvídatelného trhu s uhlíkem pro odvětví zahrnutá do systému ETS

Tato revize by měla systém EU ETS sladit s klimatickými cíli pro roky 2040 a 2050, a umožnit tak postupnější dekarbonizaci. Měla by rovněž zohlednit dohodu obsaženou v pozměněném znění evropského právního rámce pro klima, a to včetně začlenění trvalého pohlcování uhlíku, zohlednění těžko odstranitelných zbytkových emisí¹³, zejména v energeticky náročných průmyslových odvětvích, a podpory zavádění a dostupnosti těchto technologií v požadovaném rozsahu, čímž se nastartuje trh.

Evropský právní rámec pro klima také zahrnuje možnost využít od roku 2036 omezené množství vysoce kvalitních mezinárodních kreditů, aby byl zajištěn vhodný příspěvek k dosažení cíle pro rok 2040 na úrovni celého hospodářství. Toto množství může činit až 5 % čistých emisí skleníkových plynů v EU z roku 1990, což odpovídá snížení čistých emisí skleníkových plynů v dané zemi do roku 2040 o nejméně 85 % ve srovnání s úrovní v roce 1990. Lze zvážit zavedení pilotního období v období 2031–2035. Mezinárodní kredity by měly být začleněny do budoucích právních předpisů v oblasti klimatu tak, aby bylo možné dosáhnout vysokých cílů nákladově efektivním způsobem. Využití kreditů by mělo pomoci jak členským státům EU, tak zemím mimo EU dosáhnout snížení emisí skleníkových plynů v souladu s Pařížskou dohodou. Konkrétní způsob využití mezinárodních kreditů bude vycházet z důkladného posouzení dopadů a bude podmíněno vypracováním právních předpisů Unie, které stanoví přísná kritéria s vysokou mírou integrity a další záruky. Tento návrh zohledňuje nákup těchto mezinárodních kreditů jako doplněk k vnitrostátním opatřením, což se promítá do dodatečného vnitrostátního emisního prostoru pro odvětví zahrnutá do systému ETS.

¹³ Viz zpráva o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti (tzv. Draghiho zpráva), část B, oddíl „Hlavní příčina nedostatečné konkurenceschopnosti EU“.

Pravidla rezervy tržní stability v rámci systému EU ETS mají za cíl řešit strukturální nerovnováhu nabídky a poptávky mezi dostupnými povolenkami na emise CO₂ a emisemi příslušných společností. Základním principem, na kterém je systém založen, je to, že se trh bude postupně zmenšovat. V důsledku toho může být přínos systému EU ETS k nákladově efektivnímu snižování emisí omezen rostoucí neefektivitou trhu. Tento návrh proto rovněž přináší komplexnější přezkum rezervy tržní stability a doplňuje návrh Komise ze dne 1. dubna 2026¹⁴ s cílem i nadále zajišťovat stabilitu a předvídatelnost trhu a plynulý vývoj ceny uhlíku.

Zajištění, aby byl systém EU ETS silnější hnací silou inovací a investic zvyšujících konkurenceschopnost

Jedním z klíčových cílů tohoto návrhu je podstatně zvýšit investice do naší energetické soustavy a energetického průmyslu. Je třeba zlepšit schopnost Evropy vyrábět čistou, domácí a cenově dostupnou energii, zejména elektřinu, a nahradit tak současné výdaje na dovážené fosilní paliva kapitálovými investicemi do modernizace hospodářství. Aby bylo do roku 2050 dosaženo klimatické neutrality, musí průmysl v nadcházejícím desetiletí projít významnou transformací, aby se modernizoval, dekarbonizoval a přešel na čistší a energeticky účinnější technologie, například prostřednictvím elektrifikace, využívání vodíku z obnovitelných zdrojů, zavádění zachycování, využití a ukládání uhlíku a pohlcování uhlíku. Zároveň musí průmysl EU zůstat konkurenceschopný na globálním trhu a zajišťovat kvalitní pracovní místa v souladu s cíli Dohody o čistém průmyslu. Tato transformace vyžaduje výrazné navýšení investic. To zahrnuje kvalifikovanou pracovní sílu, která je schopna zavádět technologie potřebné v příslušných odvětvích systému ETS.

K tomu je nezbytný předvídatelný cenový signál systému ETS a cílené využívání výnosů z tohoto systému. Systém EU ETS je klíčovým mechanismem financování ekologické transformace. Od roku 2013 zmobilizoval více než 270 miliard EUR, z čehož přibližně 75 % bylo přiděleno členským státům, a zajistil přidělování bezplatných povolenek v hodnotě 255 miliard EUR. Aby se maximalizoval dopad systému na klima, je třeba výnosy strategicky vynakládat na opatření, která urychlují dekarbonizaci a zvyšují konkurenceschopnost průmyslu. Od června 2023 jsou členské státy povinny vynakládat 100 % výnosů ze systému ETS na účely v oblasti klimatu a energetiky a zajistit viditelnost těchto výdajů. Transparentnost a účinnost však stále nejsou na dostatečné úrovni. Současné výdajové vzorce odhalují závažné nedostatky: pouze malá část výnosů, přibližně 5 %, přímo podporuje dekarbonizaci průmyslu v odvětvích, jako je ocelářství, chemický průmysl a výroba hnojiv. Tato průmyslová odvětví jsou dohromady odpovědná za přibližně 47 % emisí v rámci systému EU ETS. Kromě toho některé investice mohou ohrozit dosažení klimatické neutrality z toho důvodu, že zachovávají závislost na technologiích s vysokými emisemi uhlíku, jako je infrastruktura pro fosilní paliva, což by mohlo vést k dlouhodobému uzamčení. Výnosy ze systému ETS by měly být znovu investovány do inovací, čistých technologií a dekarbonizace průmyslových odvětví zahrnutých do systému ETS v mnohem větším měřítku, a to jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni, aby byli odměněni průkopníci transformace a podpořila se průmyslová páteř Evropy. Zvýšení výdajů by mělo být doprovázeno větší viditelností při využívání výnosů, jež je v současné době omezená.

Signál o ceně uhlíku představuje pobídku k dekarbonizaci průmyslu a spolu se systémem přidělování bezplatných povolenek a mechanismem CBAM zajišťuje ochranu před únikem uhlíku. Kromě toho je stanovování ceny uhlíku úzce provázáno s regulačními opatřeními, jako jsou cíle a požadavky v oblasti energetické účinnosti, domácí zdroje čisté energie, jako

¹⁴ Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o ukončení rušení platnosti povolenek v rezervě tržní stability (COM(2026) 153 final).

jsou obnovitelné zdroje energie, či dekarbonizace dopravy a průmyslu. V mnoha odvětvích (např. v ocelářském, cementářském nebo chemickém průmyslu) však přidělování bezplatných povolenek (spolu s regulačním rámcem) k prosazení transformačních změn nepřispělo a mělo by být jasněji propojeno s tolik potřebnými investicemi v rámci Evropy, přičemž v blízké budoucnosti bude investicím stále chybět bankovní financovatelnost obchodních záměrů. Právě proto bylo v rámci Dohody o čistém průmyslu oznámeno zřízení Banky pro dekarbonizaci průmyslu s finančním objemem 100 miliard EUR, která bude spadat pod správu budoucího Evropského fondu pro konkurenceschopnost. Banka pro dekarbonizaci průmyslu má za cíl podporovat rozšiřování a zavádění vyspělejších projektů dekarbonizace průmyslu, zejména v energeticky náročných průmyslových odvětvích ve všech členských státech, které budou financovány především vyčleněním určitého podílu povolenek v rámci systému ETS¹⁵. Aby se tyto investice rozběhly a zvýšila se dlouhodobá konkurenceschopnost, bude ještě před rokem 2030 k dispozici Nástroj na podporu investic v rámci ETS, jehož cílem bude cílem zajistit včasnou podporu a který bude navíc koncipován tak, aby podporoval solidaritu. Vzhledem k tomu, že se Banka pro dekarbonizaci průmyslu zaměřuje na rozšiřování a zavádění projektů a řeší komerční rizika, kterým čelí projekty dekarbonizace průmyslu, je rovněž nezbytné, aby komercializaci inovativních a prvních technologií svého druhu i nadále podporoval Inovační fond. Systém EU ETS tak podporuje cíle Dohody o čistém průmyslu tím, že zajišťuje jasnou a předvídatelnou cenu uhlíku, motivuje k investicím do řešení v oblasti dekarbonizace a zároveň i nadále poskytuje ochranu před únikem uhlíku a znovu investuje výnosy, které tento systém generuje.

Trvalou solidaritu s členskými státy s nižšími příjmy zajišťují zvláštní mechanismy, a to mimo jiné přerozdělování 10 % výnosů z dražeb, Modernizační fond a zaručený přístup k Nástroji na podporu investic v rámci ETS. Měly by rovněž i nadále pomáhat členským státům s nižšími příjmy při modernizaci jejich energetické soustavy a urychlování průmyslové transformace.

Realizace transformace celého hospodářství

Aby bylo možné zajistit transformaci celého hospodářství, musí k plnění klimatických cílů EU spravedlivě přispět všechna odvětví. To zahrnuje zavedení účinného signálu o ceně uhlíku v souvislosti se spravedlivým podílem EU na emisích z letecké dopravy. Letecká doprava se na celosvětových emisích CO₂ ¹⁶podílí 2–3 % a je zdrojem dopadů na klima nesouvisejících s CO₂, které jsou přinejmenším stejně významné jako dopady na klima související s CO₂. Podíl letecké dopravy na emisích z dopravy v EU dnes činí 14 %, tedy asi 4 % celkových emisí CO₂ v EU. Očekává se, že do roku 2050 vzroste podíl letecké dopravy na přibližně 90 %¹⁷. Tento růst je způsoben dálkovými lety, na které by se měla vztahovat smysluplná cena uhlíku. Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) předpokládá, že emise z mezinárodní

¹⁵ Banka pro dekarbonizaci průmyslu bude začleněna do rámce správy budoucího Evropského fondu pro konkurenceschopnost, aby bylo zajištěno, že se oba finanční nástroje budou vzájemně doplňovat. Evropský fond pro konkurenceschopnost bude rovněž podporovat dekarbonizaci energeticky náročných průmyslových odvětví. Vzhledem k vysokým investičním potřebám těchto odvětví jsou oba nástroje nezbytné, měly by však být koncipovány tak, aby se vzájemně doplňovaly, a to jak z hlediska podpory technologického rozvoje, tak z hlediska nabízených typů nástrojů a role v rámci investičního cyklu projektu. K tomu přispěje také společný rámec správy.

¹⁶ EASA, Environmentální zpráva o evropském letectví, 2025 <https://www.easa.europa.eu/cs/domains/environment/eaer/downloads#download-2025>.

¹⁷ Zdroj: Obrázek 76, Přímé emise CO₂ z odvětví dopravy v EU podle druhu dopravy, příloha 8, Posouzení dopadů klimatických cílů, a oddíl 1.5.5, strana 97. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:6c154426-c5a6-11ee-95d9-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_3&format=PDF.

letecké dopravy budou celosvětově nadále růst¹⁸. Kompenzaci většiny tohoto nárůstu má za cíl program kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA)¹⁹. Letecká doprava, stejně jako námořní doprava, čelí jako těžko dekarbonizovatelné odvětví významným výzvám v oblasti dekarbonizace, které se vyznačují dlouhou životností majetku, vysokou kapitálovou náročností a současným nedostatkem bezprostředních alternativ k fosilním palivům.

Námořní doprava se na celkových emisích z dopravy v EU podílí přibližně 14 %, což představuje zhruba 4 % celkových emisí CO₂ v EU. Ekologická transformace námořní dopravy bude vyžadovat zapojení celého námořního hodnotového řetězce v rámci EU, jakož i značné investice do zvyšování účinnosti plavidel, vývoje nových udržitelných technologií pohonu a rozšíření výroby a distribuce udržitelných obnovitelných a nízkouhlíkových paliv, a to mimo jiné prostřednictvím modernizace přístavní a energetické infrastruktury. Mezinárodní námořní organizace (IMO) navíc připravuje globální opatření k realizaci strategie IMO z roku 2023 pro snižování emisí skleníkových plynů z lodí, jejímž cílem je mimo jiné dosáhnout nulových čistých emisí v mezinárodní námořní dopravě do roku 2050 nebo co nejbližší tomuto roku. Je možné, že systém EU ETS potřebuje mechanismus, který by po svém přijetí mohl podporovat nové globální opatření, a to zejména s cílem zabránit dvojím platbám, ale zároveň zachovat cenový signál a pobídky pro lodě, které vyplouvají do přístavů EU.

V odvětvích letecké a námořní dopravy se iniciativy jako Iniciativa pro letecká paliva ReFuelEU a Iniciativa pro námořní paliva FuelEU doplňují s četnými pobídkami systému EU ETS, které podporují zavádění udržitelnějších paliv²⁰. Dekarbonizovat hospodářství urychlením přechodu k intenzivnějšímu oběhovému hospodaření s materiály a uhlíkem si rovněž kladou za cíl Kompas konkurenceschopnosti, Dohoda o čistém průmyslu a strategie EU pro průmyslové hospodaření s uhlíkem²¹, čímž zvyšují hospodářskou bezpečnost, odolnost a konkurenceschopnost EU. Revize systému EU ETS nabízí příležitost k podpoře a rozšíření oběhového hospodaření s uhlíkem jako klíčové cesty k dekarbonizaci v těžko dekarbonizovatelných odvětvích, jako je cementářský, ocelářský a chemický průmysl, a k zajištění dostupnosti alternativních surovin obsahujících uhlík. Postupné zahrnování spalování odpadu podporuje dosahování tohoto cíle tím, že uzavírá koloběh, zároveň posiluje ekonomickou opodstatněnost intenzivnějšího oběhového hospodaření s materiály, snižuje emise skleníkových plynů z odstraňování odpadu a vytváří recyklované materiály, které nahrazují původní materiály s vyšší uhlíkovou stopou. Kromě ztráty cenných zdrojů mohou mít odpady i významné negativní dopady na lidské zdraví a životní prostředí. Například

¹⁸ „Do roku 2050 bude muset světová letecká doprava přepravit ročně 12,4 miliardy cestujících – což je téměř trojnásobek dnešního počtu.“
<https://www.icao.int/sites/default/files/publications/Aviation%20Budget%20Brochure/ICAO-Budget-Brochure-eVersion-27Mar25.pdf>.

¹⁹ Organizace ICAO konstatuje, že vzhledem k tomu, že se emise z mezinárodní letecké dopravy účastní programu CORSIA jen částečně, budou i nadále růst nad základní úroveň stanovenou programem CORSIA (~500 MtCO₂ za rok). Zdroj: Zpráva organizace ICAO A42-WP/28 – Technická posouzení na podporu pravidelného přezkumu programu CORSIA v roce 2025, https://www.icao.int/sites/default/files/Meetings/a42/Documents/WP/wp_028_en.pdf.

²⁰ Pokud jde o leteckou dopravu, stanoví iniciativa ReFuelEU pro letecká paliva cíle pro výrobce paliv, podle nichž by měli dodávat stále větší podíl udržitelných leteckých paliv, počínaje 2 % určitých biopaliv v roce 2025 a 6 % v roce 2030 (z toho 0,7 % syntetických paliv), a pro letecké společnosti ohledně doplňování paliva. Pokud jde o odvětví námořní dopravy, stanoví iniciativa FuelEU pro námořní dopravu maximální limity pro průměrnou roční intenzitu emisí skleníkových plynů u energie spotřebované loděmi o hrubé prostornosti nad 5 000 tun, které vyplouvají do evropských přístavů, bez ohledu na jejich vlajku.

²¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Směrem k ambicióznímu průmyslovému hospodaření s uhlíkem pro EU“ (COM(2024) 62 final).

spalování odpadu může přispívat ke znečištění ovzduší, zatímco skládky mohou kontaminovat vodu a půdu. Emise skleníkových plynů ze spalování komunálního odpadu jsou vysoké a pohybují se kolem 40 MtCO₂ ekv. emisí fosilního CO₂ ročně, avšak ve většině členských států se na ně v současné době nevztahují žádné specifické politiky zaměřené na dekarbonizaci. K podpoře oběhovosti v celém hospodářství a k přispění k dekarbonizaci tohoto odvětví je zapotřebí komplexní rámec, který zahrnuje začlenění tohoto odvětví do systému EU ETS a posílení politik v oblasti oběhového hospodářství v rámci připravovaného aktu o oběhovém hospodářství²².

Cílem tohoto přezkumu je tedy: i) zajištění toho, aby trh zůstal efektivní a vytvářel pobídky k investicím do dekarbonizace v globálním kontextu, a ii) řešení konkrétních výzev, kterým čelí dotčené odvětví, s cílem usnadnit jim využívání dostupných řešení pro dekarbonizaci, a to s přihlédnutím k dalším právním předpisům, které podporují přechod na čistou energii a konkurenceschopnost průmyslu EU.

Tento návrh proto zahrnuje níže uvedená opatření.

i. Uvádí systém do souladu s cílem Unie v oblasti snižování emisí o 90 % do roku 2040, přičemž se od roku 2031 upraví trajektorie snižování emisí v rámci systému EU ETS. Tato změna umožňuje pokračovat ve vydávání povolenek až do 40. let 21. století.

ii. Zohledňuje možný nákup 260 milionů mezinárodních kreditů jako doplněk k vnitrostátním opatřením a snížení emisí o 85 % ve srovnání s rokem 1990, což se promítá do dodatečného vnitrostátního emisního prostoru v rámci systému ETS. To se realizuje zavedením lineárního redukčního faktoru v souladu s úrovní vnitrostátních ambicí, která vyplývá z nákupu mezinárodních kreditů ve prospěch odvětví spadajících do systému ETS, a vyčleněním povolenek na nákup těchto mezinárodních kreditů. V případě, že nebude k dispozici dostatečné množství vysoce kvalitních, vysoce důvěryhodných a nákladově efektivních mezinárodních kreditů, je lineární redukční faktor uveden do souladu s vnitrostátním cílem EU dosáhnout do roku 2040 snížení emisí o 90 %.

iii. Začleňuje trvalé pohlcování uhlíku na vnitrostátní úrovni do systému EU ETS prostřednictvím zvýšení stropu o počet povolenek odpovídající množství pohlceného uhlíku, které odkoupí Komise, čímž vytváří zaručený dodatečný emisní prostor pro velmi těžko dekarbonizovatelná odvětví a podporuje rozšiřování odvětví pohlcování uhlíku a zároveň zajišťuje kontrolu kvality a množství pohlceného uhlíku.

iv. Reformuje rezervu tržní stability s cílem zajistit stabilní a likvidní trh a plynulý vývoj cen v kontextu zmenšujícího se trhu.

v. Rozšiřuje přidělování bezplatných povolenek a kompenzací nepřímých uhlíkových nákladů nad rámec současného období, přičemž přidělování bezplatných povolenek je podmíněno předložením plánů investic do dekarbonizace v EU a realizací těchto investic do dekarbonizace v EU.

vi. Zvyšuje finanční podporu inovací a investic do dekarbonizace, zejména v oblasti dekarbonizace průmyslu, takže vyšší podíl výnosů z systému EU ETS se vrací do odvětví, na která se tento systém vztahuje. Stanovuje, že Banka pro dekarbonizaci průmyslu poskytne finanční prostředky ve výši 100 miliard EUR na projekty zaměřené na dekarbonizaci průmyslu.

vii. Rozšiřuje Inovační fond s cílem podpořit uvádění nízkouhlíkových inovací na trh a zvýšit konkurenceschopnost odvětví čistých technologií.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [.../...] [akt o oběhovém hospodářství] [odkaz na Úřední věstník bude doplněn po přijetí].

viii. Zpříšňuje požadavky na využívání výnosů z dražeb členskými státy, mimo jiné zavedením minimálních výdajů na prioritní odvětví a zavedením povinnosti zajistit viditelnost.

ix. Nadále poskytuje solidaritu prostřednictvím Modernizačního fondu, který slouží k podpoře modernizace energetických soustav a dekarbonizace průmyslu v členských státech s nižšími příjmy, přičemž zároveň aktualizuje kritéria způsobilosti a distribuční klíč.

x. Pokračuje v přerozdělování 10 % objemu dražeb ve prospěch členských států s nižšími příjmy, a to z důvodů solidarity a s cílem nasměrovat tyto prostředky na opatření v oblasti klimatu.

xi. Má za cíl zajistit účinné stanovování cen uhlíku pro spravedlivý podíl EU na emisích z mezinárodní dopravy prostřednictvím vhodného uplatnění systému EU ETS na lety směřující do bezprostředního sousedství Unie. To zahrnuje podporu multilateralismu prostřednictvím mechanismu odečtení nákladů na kompenzaci podle programu CORSIA, čímž se zabrání dvojímu stanovování cen. Pokud jde o Island a rozsah systému ETS platný od roku 2023, uvítala by Komise prodloužení stávajícího mechanismu stanoveného v rozhodnutí Smíšeného výboru o tři roky.

xii. Zavádí cílenou přímou podporu pro námořní a leteckou dopravu, která podporuje zejména využívání udržitelných leteckých a námořních paliv vyrobených v EU, čistých technologií a vodíku.

xiii. Stanoví přezkum systému EU ETS v případě přijetí globálního opatření organizace IMO, aby se předešlo riziku dvojího placení a zároveň byla zachována ekologická vyváženost systému EU ETS.

xiv. Dále řeší riziko úniků v námořním odvětví prostřednictvím nových opatření a podporuje rovné podmínky prostřednictvím cíleného rozšíření působnosti systému ETS na konkrétní kategorie malých plavidel (s hrubou prostorností nižší než 5 000, avšak ne nižší než 400).

xv. Zavádí cílená zjednodušující opatření, která mají přinést prospěch průmyslu i orgánům veřejné správy tím, že sníží administrativní náklady spojené s dodržováním předpisů a zvýší účinnost při provádění systému.

xvi. Začleňuje spalování komunálního odpadu do systému EU ETS. Okamžik započtení zachycování a využívání uhlíku (CCU) se u produktů nachází v navazujících odvětvích a u e-paliv na úrovni distributorů paliv. To umožňuje dekarbonizaci odvětví s těžko odstranitelnými emisemi.

V rámci revize směrnice o systému ETS v roce 2023 byl vytvořen nový systém obchodování s emisemi zahrnující emise CO₂ ze spalování paliv v budovách, silniční dopravě a malých průmyslových podnicích (ETS2). Systém ETS2 je z působnosti tohoto návrhu vyloučen, jelikož bude plně funkční až v roce 2028; jeho uplatňování má být přezkoumáno do roku 2029 a případné posouzení proveditelnosti začlenění odvětví spadajících pod systém ETS2 do systému EU ETS má být provedeno do roku 2031.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Ke snižování emisí skleníkových plynů by měla přispívat všechna odvětví hospodářství. Tento přezkum systému EU ETS představuje první část rozsáhlého balíčku opatření, jejichž cílem je zajistit, aby byla EU připravena dosáhnout svých klimatických cílů pro rok 2040 prostřednictvím revidovaného rámce pro energetiku a klima, a zároveň plně využít všech výhod ekologické transformace a zvýšit konkurenceschopnost EU.

Všechny iniciativy v balíčku jsou úzce propojeny a používají společné modelování a předpoklady a každá z nich závisí na koncepci ostatních. Emise jsou rozděleny mezi jednotlivé nástroje politiky s ohledem na nákladovou efektivitu, technologickou proveditelnost a specifika jednotlivých členských států, včetně jejich volby domácích zdrojů čisté energie. Posouzení dopadů, která slouží jako podklad pro revizi systému EU ETS a připravované návrhy, zahrnují meziodvětvovou analýzu, připomínky odborníků a zúčastněných stran a dopady nedávného geopolitického vývoje. Odrážejí rovněž cíle a opatření stanovená v integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu členských států.

Analýza ukazuje, že k dosažení požadovaného snížení emisí a pohlcování uhlíku bude zapotřebí vyváženého souboru opatření, včetně cílených podpůrných opatření, stabilního stanovování cen uhlíku, jasných cílů s přiměřenou flexibilitou a zjednodušené, avšak účinné regulace. Tyto zásady tvoří základ pro tvorbu politik a podporují investice, inovace a konkurenceschopnost. Rámec je dále podpořen robustní strukturou řízení, která integruje plánování, financování, spolupráci a sledování pokroku a zároveň zvyšuje odolnost vůči rostoucím dopadům změny klimatu.

Vzhledem k ambicím EU v oblasti rozšíření je třeba při navrhování a provádění tohoto rámce zohlednit také integraci kandidátských a potenciálních kandidátských zemí. V rámci procesu přistoupení by se mělo zvážit, jakým způsobem by se na země procesu rozšíření měly vztahovat mechanismy solidarity a fondy systému EU ETS. Celkově je v souladu s cíli pro rok 2040, zahrnuje všechna odvětví společnosti a zachovává přiměřenou rovnováhu mezi vnitrostátními právními předpisy a právními předpisy na úrovni EU.

Návrh revize systému EU ETS je klíčovou součástí tohoto rámce a navazuje na návrhy týkající se emisních norem pro CO₂ u osobních a dodávkových vozidel, které byly přijaty v prosinci 2025, a na návrh revize rezervy tržní stability, který byl přijat v dubnu 2026. Systém EU ETS bude i v průběhu 30. let 21. století nadále podporovat snižování emisí a hospodářskou transformaci. Cílem tohoto přezkumu je zachovat účinnost trhu s uhlíkem a zároveň zdokonalit jeho strukturu tak, aby lépe podporoval konkurenceschopnost průmyslu, dekarbonizaci, inovace, investice a strategickou odolnost Evropy. V širším kontextu klimatické a energetické politiky zůstává pevná a předvídatelná cena uhlíku zásadním faktorem pro podporu investic do domácích nízkouhlíkových zdrojů energie, elektrifikace a čistých technologií, přičemž investorům poskytuje dlouhodobou jistotu.

Další legislativní návrhy týkající se vnitrostátních cílů i využívání mezinárodních kreditů se očekávají v průběhu roku 2026.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Dohoda o čistém průmyslu spojuje opatření v oblasti klimatu a konkurenceschopnosti do jedné zastřešující strategie růstu. Jedná se o závazek urychlit dekarbonizaci, reindustrializaci a inovace – a to vše současně – a zároveň zvýšit odolnost Evropy. Jejím cílem je poskytnout evropskému průmyslu pádnější ekonomickou opodstatněnost pro rozsáhlé klimaticky neutrální investice do energeticky náročných průmyslových odvětví a čistých technologií. Přezkum systému EU ETS hraje při dosahování těchto cílů klíčovou roli, a je proto v souladu s širším souborem politik Unie, které jsou součástí Dohody o čistém průmyslu.

Splnění klimatických cílů EU pro rok 2040 a provádění souvisejících opatření bude v nadcházejících desetiletích vyžadovat trvalé investice do modernizace energetické soustavy.

Vedle iniciativ, jako jsou Dohoda o čistém průmyslu, akt o akcelérátoru průmyslu²³, Investiční strategie pro čistou energii²⁴, balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy²⁵ a akt o průmyslu pro nulové čisté emise²⁶, si rámec pro rok 2040 klade za cíl zajistit předvídatelnost nezbytnou k urychlení energetické účinnosti, elektrifikace a investic do čistých technologií v oblasti budov, dopravy, průmyslu a energetických sítí. Dekarbonizace průmyslu bude rovněž záviset na zachycování uhlíku, vodíku a dalších inovativních technologiích, přičemž klíčovou roli v tom budou hrát soukromé investice.

Systém EU ETS k dosažení těchto cílů přispívá. Za prvé si klade za cíl vytvořit signál o ceně uhlíku, který bude odměňovat investice do nízkouhlíkových technologií. Systém ETS stanovuje cenu za emise CO₂. S rostoucími náklady na emise uhlíku se investice do elektrifikace a klimaticky neutrálních výrobních procesů stávají ekonomicky atraktivnějšími než tradiční fosilní zdroje energie a výrobní metody s vysokými emisemi.

Za druhé si klade za cíl generovat příjmy, z nichž bude financována dekarbonizace. Akt o akcelérátoru průmyslu, předložený v březnu 2026, stanoví jasný rámec pro podporu investic a inovací v odvětvích, v nichž si Evropa může udržet nebo vybudovat vedoucí postavení na světové úrovni. K tomu bude nezbytná podpora veřejnosti, aby se podařilo získat soukromé finanční prostředky. Reinvestice výnosů ze systému ETS na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni do průmyslové transformace, jak ji předpokládá tento návrh, je s těmito cíli v souladu. Tento návrh zejména zvyšuje objem finančních prostředků určených na dekarbonizaci průmyslu a udržitelná paliva, čímž přispívá k urychlení elektrifikace, podpoře čistých technologií, posílení evropské průmyslové základny a vytváření kvalitních pracovních míst.

Na základě doporučení v Draghiho zprávě navrhuje Komise Nástroj na podporu investic v rámci ETS jako počáteční fázi Banky pro dekarbonizaci průmyslu, která byla oznámena v rámci Dohody o čistém průmyslu. Nástroj na podporu investic v rámci ETS, který zahájí činnost po dokončení legislativního procesu týkajícího se systému ETS, bude prostřednictvím předem stanovené uhlíkové prémie podporovat nízkouhlíkové investice do energeticky náročných průmyslových odvětví. Od roku 2031 budou v rámci druhé fáze Banky pro dekarbonizaci průmyslu využívány nástroje založené na tržním principu, jako jsou rozdílové smlouvy, a to v rámci širšího cíle mobilizovat 100 miliard EUR na dekarbonizaci průmyslu.

Tento návrh rovněž rozšiřuje Inovační fond a Modernizační fond. Inovační fond, který disponuje 200 miliony povolenek, bude podporovat inovativní průmyslové technologie pro průmysl a výrobu v oblasti čistých technologií. Modernizační fond bude směřovat výnosy z dražeb ve výši 2,5 % stropu stanoveného v článku 9 do členských států s nižšími příjmy za účelem modernizace energetické infrastruktury, rozšiřování obnovitelných zdrojů energie, posílení přenosových sítí, zlepšení energetické účinnosti a podpory technologií, jako je zachycování a ukládání uhlíku (CCS).

²³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec opatření pro akceleraci průmyslové kapacity a dekarbonizace ve strategických odvětvích a kterým se mění nařízení (EU) 2018/1724, (EU) 2024/1735 a (EU) 2024/3110 (COM(2026) 100 final).

²⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Investiční strategie pro čistou energii“ (COM/2026/116 final).

²⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy“ (COM/2025/1005 final).

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735 ze dne 13. června 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise a mění nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Články 191, 192 a 193 Smlouvy o fungování Evropské unie opravňují EU k přijímání opatření s cílem zachovat, chránit a zlepšovat kvalitu životního prostředí; chránit lidské zdraví a prosazovat opatření na mezinárodní úrovni s cílem řešit regionální nebo světové problémy životního prostředí. Právním základem této iniciativy je čl. 192 odst. 1, neboť se jedná o opatření přijímané v rámci boje proti změně klimatu a v zájmu dosažení dalších environmentálních cílů uvedených v článku 191. Systém ETS funguje na tomto právním základě od roku 2003. Evropský parlament a Rada přijaly na tomto právním základě všechny změny směrnice o systému ETS.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Změna klimatu je přeshraničním problémem a jak opatření EU, tak i mezinárodní opatření mohou účinně doplňovat a posílit regionální, vnitrostátní a místní opatření. Přizpůsobení systému ETS cíli EU spočívajícímu ve snížení emisí skleníkových plynů do roku 2040 bude mít dopad na řadu odvětví v rámci celého hospodářství EU. Koordinovaná opatření na úrovni EU jsou proto nezbytná a mají mnohem větší šanci vést k potřebné transformaci a působit jako silná hnací síla nákladově efektivních změn a vzestupné konvergence. Mnoho aspektů politiky posuzovaných v této iniciativě má navíc významný rozměr z hlediska jednotného trhu, zejména pokud jde o možnosti ochrany před únikem uhlíku a mechanismy financování nízkouhlíkových technologií. Opatření na úrovni EU mohou rovněž podnítit a podpořit rozvoj dalších tržně orientovaných opatření.

Systém ETS jakožto trh s uhlíkem motivuje ke snižování emisí prostřednictvím nákladově efektivních řešení nejprve v rámci činností, na něž se vztahuje, a díky svému rozsahu dosahuje větší účinnosti. Zavedení podobného opatření na vnitrostátní úrovni by vedlo k menším, roztržitým trhům s uhlíkem, riziku narušení hospodářské soutěže a pravděpodobně k vyšším celkovým nákladům na snížení emisí. Totéž platí i pro rozšíření stanovování cen uhlíku na nová odvětví.

• Proporcionalita

Z analýzy posouzení dopadů přiložené k tomuto návrhu vyplývá, že návrh je v souladu se zásadou proporcionality. Důvodem je, že nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2040, a to nákladově efektivním způsobem, přičemž zároveň zajistí správné fungování jednotného trhu a konkurenceschopnost odvětví zahrnutých do systému ETS.

Evropský parlament a Rada schválily celkové snížení emisí skleníkových plynů na úrovni celého hospodářství i na vnitrostátní úrovni o 90 % do roku 2040 ve srovnání s úrovněmi z roku 1990, přičemž je k dosažení cíle pro rok 2040 možné využít od roku 2036 omezené množství vysoce kvalitních mezinárodních kreditů k zajištění „vhodného příspěvku“. Tento návrh se týká velké části těchto emisí skleníkových plynů a za účelem dosažení tohoto cíle reviduje směrnici o systému ETS.

• Volba nástroje

Cíle tohoto návrhu lze nejlépe dosáhnout prostřednictvím směrnice. Pro změny stávající směrnice o systému ETS se jedná o nejvhodnější právní nástroj.

Směrnice vyžaduje, aby členské státy dosáhly stanovených cílů a zahrnuly opatření do svých vnitrostátních systémů hmotného a procesního práva. Tento přístup dává členským státům větší volnost při provádění opatření EU než nařízení, neboť si mohou samy rozhodnout, jaké prostředky budou k provedení opatření uvedených ve směrnici nejvhodnější. Členské státy tak

mají možnost zajistit, aby byla změna pravidel v souladu s jejich platnými hmotněprávními a procesními předpisy, které provádějí systém EU ETS, zejména v oblasti regulace povolení pro zařízení a v oblasti donucovacích opatření a sankcí.

Směrnice je rovněž vhodným nástrojem pro změnu rozhodnutí o rezervě tržní stability, protože přezkum tohoto právního nástroje úzce souvisí s dopady navrhovaných úprav systému EU ETS na stabilitu trhu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Z hodnocení směrnice o systému ETS a rozhodnutí o rezervě tržní stability (viz příloha 15 posouzení dopadů) vyplynulo, že systém EU ETS je do značné míry v souladu s širšími politikami EU v oblasti klimatu, přičemž odvětví zahrnutá do systému ETS přispívají k dosažení cíle EU spočívajícího ve snížení emisí skleníkových plynů pro rok 2030 ve větší míře, jelikož přispívat k dosažení tohoto cíle bylo z ekonomického hlediska *efektivnější* pro tato odvětví než pro odvětví mimo systém ETS. Existovaly důkazy naznačující, že systém EU ETS *účinně* přispěl k celkovému trendu snižování emisí zaznamenanému v EU.

Během sledovaného období došlo k výraznému poklesu celkových emisí ze stacionárních zařízení, což odpovídá a dokonce překračuje trajektorii, která je nezbytná pro splnění cíle, jímž je do roku 2030 dosáhnout 43% snížení emisí oproti úrovním z roku 2005, jak bylo stanoveno v revizi směrnice o systému ETS z roku 2018. Posílený signál o ceně CO₂ v rámci fáze IV (2021–2030) pravděpodobně podnítl vyšší úroveň celkového snižování emisí, jelikož byly provedeny reformy zaměřené na řešení strukturální nerovnováhy mezi poptávkou a nabídkou povolenek, která dříve oslabovala účinnost systému EU ETS ve fázi III (2013–2020). Využívání opatření ke snižování emisí bylo pravděpodobně vyšší v energetickém sektoru než v průmyslových odvětvích. Částečně je to způsobeno dalšími doplňkovými opatřeními, která byla zavedena na podporu dekarbonizace výroby elektřiny v celé EU, a také tím, že nedochází k přidělování bezplatných povolenek, což by snížilo dopad ceny uhlíku na průmyslové producenty emisí.

Zavedením rezervy tržní stability se systém EU ETS stal podstatně více v souladu s širším politickým rámcem (tj. **vnější soudržnost**). Řeší dlouhodobě kritizovaný tzv. efekt vodní postele tím, že umožňuje, aby se nabídka povolenek přizpůsobovala změnám poptávky, a to i těm, které jsou způsobeny překrývajícími se opatřeními, jako jsou ta stanovená ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie²⁷ a ve směrnici o energetické účinnosti²⁸. V posledních letech se reformy systému EU ETS, jako jsou například reformy přidělování bezplatných povolenek, začaly řešit problémy, které byly dříve identifikovány v souvislosti s konzistentností mezi různými prvky systému (tj. **vnitřní soudržností**). Například stanovení ambicióznějších referenčních úrovní pro přidělování bezplatných povolenek pomáhá posílit dopad signálu o ceně CO₂ tak, aby poskytoval pobídky k dekarbonizaci, a zároveň zajišťoval rovnováhu při ochraně průmyslu před rizikem úniku uhlíku. Důkazy z odborné literatury podporují tvrzení, že provádění revidované směrnice o systému ETS od roku 2018 přineslo členským státům EU

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přpracované znění) (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

značnou přidanou hodnotu a pravděpodobně vedlo k nákladově efektivnějšímu snižování emisí, čehož by nebylo možné dosáhnout, kdyby se opatření přijímala pouze na vnitrostátní úrovni.

Hodnocení celkově potvrzuje, že systém ETS již úspěšně plní své cíle a že se stal klíčovým nástrojem pro dosahování klimatických cílů EU. Hodnocení však poukazuje také na oblasti, v nichž je možné dosáhnout zlepšení, jako je například lepší vyvážení potřeby zabránit úniku uhlíku a zajištění trvalých pobídek pro investice do dekarbonizace, zajištění efektivnějšího systému monitorování, vykazování, ověřování a akreditace a posílení bezpečnostních opatření pro registr Unie.

Rezerva tržní stability byla přijata v roce 2015 s cílem snížit přebytek povolenek v systému EU ETS, který se nahromadil během fáze II (2008–2012) a III (2013–2020), a s cílem zabránit vzniku nových nerovnováh mezi poptávkou a nabídkou v zájmu trvalého zvýšení odolnosti systému EU ETS. Z hodnocení vyplynulo, že tento nástroj účinně přispěl ke snížení dlouhodobé nerovnováhy mezi poptávkou a nabídkou na trhu s povolenkami. Ukázal se také jako účinný při zmírňování cenových šoků způsobených pandemií COVID-19 a cenovou krizí v energetice. Rezerva tržní stability dala především přesvědčivé najevo odhodlání EU dodržovat systém EU ETS, čímž posílila důvěru v trh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Komise uspořádala konzultace s vnitrostátními, regionálními a místními veřejnými orgány, zúčastněnými stranami ze soukromého sektoru, včetně jednotlivých společností a obchodních sdružení, nevládními a ekologickými organizacemi, akademickými a výzkumnými institucemi, odbory a jednotlivci v různých fázích vypracovávání tohoto návrhu.

Revize směrnice o systému ETS a rozhodnutí o rezervě tržní stability vychází ze zpětné vazby získané v rámci souběžného hodnocení stávajícího rámce a posouzení dopadů této revize. Hlavním cílem konzultace bylo shromáždit názory zúčastněných stran ohledně možností ustanovení týkajících se úniku uhlíku, pohlcování uhlíku, odvětví letecké a námořní dopravy, procesů nakládání s odpady, dočasného CCU, prahových hodnot tepelného příkonu, propojení s ostatními trhy s uhlíkem a rezervy tržní stability. V rámci konzultace bylo dále posouzeno využití výnosů a mechanismů podpory nízkouhlíkových technologií. Komise rovněž shromáždila podněty týkající se možných zjednodušujících opatření.

Uspořádala online veřejnou konzultaci s dotazníkem ke každé z oblastí, které jsou předmětem hodnocení a přezkumu, a obdržela celkem 540 odpovědí²⁹, přičemž shromáždila více než 400 stanovisek a připomínek k výzvě k předložení faktických podkladů od různých skupin zúčastněných stran. Kromě toho byly provedeny cílené rozhovory a Komise se zúčastnila řady (virtuálních) dvoustranných i mnohostranných setkání a konferencí se zúčastněnými stranami, jejichž tématem byla revize systému EU ETS, přičemž mezi účastníky patřily mimo jiné i společnosti a obchodní sdružení z různých odvětví, odbory, nevládní organizace a orgány veřejné správy členských států. Za účelem podpory revize v oblasti námořní dopravy se konalo společné zasedání podskupiny Evropského fóra pro udržitelnou lodní dopravu (ESSF) zabývající se zaváděním monitorování, vykazování a ověřování (dále jen „MRV“) a systému ETS pro námořní dopravu a expertní skupiny pro politiku v oblasti změny klimatu pro námořní dopravu (CCEG Maritime). Komise dále pověřila dodavatele³⁰, aby prostřednictvím podrobných dotazníků shromáždili názory a podněty týkající se provádění pravidel

²⁹ Podrobnosti o veřejné konzultaci najdete na adrese: [Systém EU pro obchodování s emisemi pro námořní, letecká a stacionární zařízení a rezerva tržní stability – přezkum](#).

³⁰ Ricardo Nederland B.V.; Viegand Maagøe A/S a SQ Consult.

monitorování, vykazování, ověřování a akreditace pro stacionární zařízení a provozovatele námořní dopravy.

Současně Komise dne 29. ledna 2026 uspořádala také specializovaný workshop věnovaný systému EU ETS, kterého se zúčastnilo více než 50 zástupců stacionárních zařízení z celé EU. Zaměřil se na zkušenosti s praktickým zaváděním a na identifikaci oblastí, kde je možné zjednodušit a zefektivnit procesy a požadavky v oblasti dodržování předpisů³¹. V neposlední řadě Komise dne 12. května 2026 uspořádala také zasedání u kulatého stolu na vysoké úrovni se zúčastněnými stranami věnované revizi systému EU ETS. Toto zasedání u kulatého stolu doplnilo veřejnou konzultaci a shromáždilo další podněty týkající se politických priorit, které budou vodítkem pro nadcházející revizi systému EU ETS a rezervy tržní stability pro období 2031–2040, jakož i doplňkových nástrojů potřebných k tomu, aby se dekarbonizace stala hnacím motorem konkurenceschopnosti a odolnosti EU.

Výsledky konzultačních činností jsou uvedeny v posouzení dopadů a hodnotící zprávě připojených k tomuto návrhu a byly v největší možné míře zohledněny ve stávajícím návrhu.

Z veřejných konzultací obecně vyplývá široká podpora systému EU ETS coby politického nástroje. Zúčastněné strany obecně podporují zajištění soudržnosti mezi systémem EU ETS a klimatickým cílem pro rok 2040 stanoveným v evropském právním rámci pro klima, aby bylo možné i nadále přispívat ke snižování emisí nákladově a hospodářsky nejefektivnějším způsobem a zároveň zachovat konkurenceschopnost. V zájmu zajištění souladu s cílem pro rok 2040 považuje mnoho zúčastněných stran za důležité, aby byl upraven lineární redukční faktor směrem dolů, čímž se udrží ceny uhlíku na přijatelné úrovni a zlepší se předvídatelnost trhu. Zároveň však řada z nich považuje za důležitý faktor pro zajištění jistoty investic silný cenový signál. Oba tyto cíle jsou v tomto návrhu zohledněny.

S cílem řešit riziko úniku uhlíku v odvětvích, na která se nevztahuje mechanismus CBAM, panuje obecně široká podpora pro zachování přidělování bezplatných povolenek, a to zejména mezi zástupci průmyslu. Podmínku, aby další přidělování bezplatných povolenek bylo vázáno na investice do dekarbonizace, podporuje především energetický sektor a občanská společnost. Návrh kombinuje zachování přidělování bezplatných povolenek s tím, že část z nich bude podmíněna investicemi do dekarbonizace, a to s cílem dosáhnout rovnováhy mezi prevencí úniku uhlíku a posílením pobídek k investicím do dekarbonizačních opatření. Kromě toho velká většina zúčastněných stran podporuje navrhované prodloužení kompenzace nepřímých nákladů i po roce 2030, aby se řešilo riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí uhlíkových nákladů do cen elektřiny. Proti pokračování kompenzace nepřímých nákladů se vyslovili pouze někteří respondenti z řad občanské společnosti.

Pokud jde o podporu dekarbonizace průmyslu, velká většina zúčastněných stran napříč všemi skupinami podporuje zřízení Banky pro dekarbonizaci průmyslu, která by podporovala snahy o dekarbonizaci průmyslu a disponovala by sadou finančních nástrojů umožňujících přizpůsobit podporu měnícím se prioritám a potřebám. To je v návrhu náležitě zohledněno. Zúčastněné strany obecně vítají také pokračování Inovačního fondu a Modernizačního fondu. To je v návrhu zohledněno pokračující podporou investic do modernizace energetických soustav a energetické účinnosti v rámci Modernizačního fondu, přičemž dochází ke zlepšení a zjednodušení některých aspektů Inovačního fondu, aniž by došlo k zásadním změnám v jeho fungování a cílech.

Pokud jde o pohlcování uhlíku, návrh zohledňuje názor vyjádřený velkou většinou zúčastněných stran, že trvalé pohlcování uhlíku na vnitrostátní úrovni by mělo být zahrnuto

³¹ Evropská komise: kontrola skutečného stavu – Komise hodnotí zavádění systému ETS u stacionárních zařízení, 2. února 2026.

do systému EU ETS, a to s ochrannými opatřeními, která zajistí, aby toto pohlcování nebránilo nezbytnému snižování emisí. Pouze někteří respondenti ze soukromého sektoru a z občanské společnosti se vyslovili pro to, aby bylo zahrnuto i dočasné pohlcování uhlíku, respektive pro to, aby nebylo zahrnuto žádné pohlcování uhlíku. Názory na konkrétní způsob integrace prostřednictvím ústředního orgánu EU byly různé. Návrh zahrnuje tento přístup, který má odvětvím zapojeným do systému ETS poskytnout jistotu ohledně dostupného hrubého emisního prostoru a zároveň zajistit předvídatelnost poptávky po pohlcování uhlíku, což bude přínosem pro odvětví zabývající se pohlcováním uhlíku. To by přispělo ke zvýšení likvidity na trhu a k širšímu využívání těchto technologií, přičemž by byla zajištěna ekologická vyváženost a snížily by se překážky pro snižování emisí, díky omezené integraci domácího trvalého pohlcování uhlíku založeného na zachycování a ukládání uhlíku a rámci pro certifikaci pohlcování uhlíku a uhlíkového zemědělství (rámcí CRCF), a to při nízkých administrativních nákladech pro odvětví zapojená do systému ETS, která budou i nadále obchodovat pouze s povolenkami EU.

Všechny skupiny zúčastněných stran se obecně shodují na tom, že rezerva tržní stability účinně přispěla k řešení problému přebytku na trhu. Většina zúčastněných stran, zejména z průmyslu a odvětví energetiky, však podporuje změny jejích parametrů s cílem posílit předvídatelnost cen a zvýšit likviditu s ohledem na očekávané budoucí zpřísnění podmínek na trhu, zatímco některé zúčastněné strany z řad občanské společnosti obecně upřednostňují zachování současného přístupu. Mezi nejčastěji navrhované změny patřilo zrušení pravidla zneplatnění a dynamické přizpůsobování parametrů tak, aby odrážely situaci na trhu. Tyto změny jsou náležitě zohledněny v tomto návrhu a v cíleném návrhu na změnu rezervy tržní stability z dubna 2026, který ruší mechanismus zneplatnění a umožňuje, aby povolenky v rezervě nad hranicí 400 milionů byly ponechány jako rezerva, která může přispět ke stabilitě trhu.

Pokud jde o leteckou dopravu, panuje široká shoda na tom, že je třeba posílit její přínos k dekarbonizaci, a většina zúčastněných stran jak z podnikatelské sféry, tak z občanské společnosti se domnívá, že současný přístup k mezinárodním letům mimo Evropu neřeší emise z těchto letů dostatečně. Tento návrh přispívá k řešení této situace tím, že zavádí účinnou cenu uhlíku také na část spravedlivého podílu EU na emisích z mezinárodní letecké dopravy, a to způsobem, který je v souladu s rozsahem uplatňování Iniciativy pro letecká paliva ReFuelEU. Zúčastněné strany z podnikatelského i veřejného sektoru rovněž označily za klíčovou prioritu větší podporu udržitelných leteckých paliv. Tento návrh to náležitě zohledňuje tím, že zvyšuje podporu v rámci systému ETS pro zavádění udržitelných leteckých paliv, přičemž zároveň zajišťuje, aby členské státy i nadále dostávaly výnosy ze systému ETS k financování dalších dekarbonizačních opatření.

V oblasti námořní dopravy se zúčastněné strany obecně shodly na tom, že začlenění do systému ETS úspěšně podporuje dekarbonizaci, a zároveň poukázaly na možnosti, jak zlepšit provázanost s mezinárodními opatřeními, posílit konkurenceschopnost, zahrnout i menší plavidla a zjednodušit pravidla. Tento návrh přispívá k dosažení těchto cílů tím, že zavádí opatření ke snížení rizika úniků a upravuje ustanovení o přezkumu tak, aby se zaměřila zejména na riziko dvojích plateb, a to s ohledem na budoucí globální opatření organizace IMO. Návrh rovněž zavádí mechanismus financovaný ze systému ETS, jehož cílem je podpořit zavádění udržitelných paliv a čistých technologií pohonu. Navrhuje se cílené rozšíření působnosti na určité kategorie menších plavidel, které zohledňuje potřebnou rovnováhu mezi přínosy pro životní prostředí a náklady na provádění. Návrh zahrnuje časově omezené prodloužení výjimek, které jsou nezbytné z důvodů propojení a socioekonomických důvodů. Bude k němu přiložen návrh nařízení o MRV v námořní dopravě, jehož cílem je zlepšit a zjednodušit zavádění tohoto systému.

Pokud jde o odvětví nakládání s odpady, většina zúčastněných stran podporuje zařazení spalování komunálního odpadu do systému EU ETS při současném vyloučení spalování nebezpečného odpadu, jak je uvedeno v tomto návrhu, s cílem podpořit snižování emisí, oběhové hospodářství a zavádění pohlcování uhlíku a CCU. Tento přístup obecně podpořili zástupci průmyslu a občanské společnosti, s výjimkou zástupců odvětví spalování odpadu.

Většina zúčastněných stran se vyslovuje pro zavedení pobídek pro CCU prostřednictvím úpravy povinnosti vyřazovat povolenky pro emise zachycené a využité v produktech bez trvalého ukládání, přičemž podpora bude získávána zejména od odvětví energetiky a zpracovatelského průmyslu. Názory na přesunutí povinnosti vyřazovat povolenky zcela do navazujících odvětví jsou různé, přičemž některé zúčastněné strany zdůrazňují potřebu regulační jednotnosti v oblasti e-paliv. Tento návrh zohledňuje uvedené aspekty tím, že zavádí hybridní započtení v navazujících odvětvích a středních segmentech, jehož cílem je motivovat k CCU u zařízení v předcházejících odvětvích a k využívání uhlíku založeného na CCU v produktech v navazujících odvětvích.

• **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Tento návrh vychází z podkladů shromážděných v rámci posouzení dopadů předchozí revize systému ETS³², jež bylo dokončeno v roce 2023, z posouzení dopadů připojeného ke sdělení a návrhu, které se týkají klimatického cíle pro rok 2040³³, a ze všech relevantních podkladů shromážděných v rámci dalších souběžných iniciativ. Vychází z údajů o emisích a ze zkušeností v oblasti provádění systémů EU pro MRV.

Tento návrh využívá soubor integrovaných modelovacích nástrojů, které pokrývají veškeré emise skleníkových plynů v rámci hospodářství EU. Tyto nástroje slouží k vytvoření souboru scénářů, které odrážejí vzájemně konzistentní možnosti politiky v souladu s klimatickým cílem Unie pro rok 2040.

Kromě toho Komise používá svůj rozrůstající se empirický výzkum systému EU ETS, jenž podléhá vzájemnému hodnocení, společně s několika smlouvami o poskytování podpory. Další podpůrné činnosti v rámci hodnocení systému monitorování, vykazování, ověřování a akreditace provedly společnosti Viegand Maagoe a SQ Consult. Pro odvětví námořní a letecké dopravy byly vypracovány odvětvové studie společností Ricardo³⁴.

• **Posouzení dopadů**

K tomuto návrhu je připojena zpráva o posouzení dopadů, jejíž návrh byl dne 23. března 2026 předložen Výboru pro kontrolu regulace. Dne 15. dubna 2026 vydal Výbor pro kontrolu regulace k posouzení dopadů kladné stanovisko s výhradami³⁵. Výbor pro kontrolu regulace

³² Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2021) 601.

³³ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2024) 63.

³⁴ Ricardo, „Support for the 2026 review of the ETS directive for maritime,“ (Podpora přezkumu směrnice o systému ETS pro námořní dopravu v roce 2026), zpráva vypracovaná pro GR CLIMA, zveřejnění se připravuje, (2026); Ricardo et al., „Studie na podporu provádění směrnice o ETS a požadavků na MRV v námořní dopravě“, (2024); a především část, „MRV v námořní dopravě“ (2026): zveřejnění se připravuje; Ricardo, „Opportunities of the Green Transition for the EU Maritime Industry and Value Chain“ (Příležitosti ekologické transformace pro námořní průmysl a hodnotový řetězec EU), (2026) zveřejnění se připravuje. Ricardo, „Support for the review by the Commission concerning the implementation of ICAO's CORSIA, and for Commission reports on certain types of flights, social impacts, and air connectivity of islands, remote territories and Iceland“ (Podpora přezkumu Komise týkajícího se provádění programu CORSIA organizace ICAO a zpráv Komise o určitých typech letů, sociálních dopadech a leteckém propojení ostrovů, odlehlých území a Islandu), vypracováno pro GR CLIMA, (2025) zveřejnění se připravuje.

³⁵ ARES(2026) 3999719.

poukázal na pět hlavních nedostatků v návrhu. Za prvé, dospěl k závěru, že náklady a přínosy systému EU ETS během hodnoceného období, včetně rozložení nákladů, dopadů ceny uhlíku a vlivu bezplatných povolenek na snižování emisí a investice, nebyly dostatečně kvantifikovány. Za druhé, definice problému nebyla dostatečně jasná a její cíle nebyly formulovány podle kritérií SMART (konkrétní, měřitelný, dosažitelný, realistický a časově vymezený). Za třetí, základní scénář nebyl jasný, zejména pokud jde o jeho soulad s posouzením dopadů klimatického cíle pro rok 2040. Za čtvrté, bylo třeba lépe zdůvodnit sloučení opatření do jednotlivých možností politiky, přičemž bylo nutné provést další analýzu konkurenceschopnosti, cenové dostupnosti a vzájemných souvislostí mezi jednotlivými návrhy. Za páté, srovnání nákladů a přínosů jednotlivých možností politiky postrádá podrobné informace, což brání důkladnému posouzení účinnosti a efektivity. Zpráva o posouzení dopadů byla upravena tak, aby vyhověla připomínkám Výboru pro kontrolu regulace.

Hodnocení bylo rozšířeno tak, aby obsahovalo různé vývojové trendy a dopad ceny uhlíku na průmysl a energetický sektor. Byly doplněny další důkazy o přechodu na jiné palivo a o úloze systému ETS při snižování spotřeby uhlí a důkazy o nákladech na snižování emisí v hlavních odvětvích, mezních nákladech na snižování emisí a jejich souvislosti s cenou v rámci systému ETS, jakož i výsledky dalšího přehledu odborné literatury týkající se nákladů a přínosů souvisejících se systémem ETS. Byly doplněny další informace z odborné literatury a od zúčastněných stran týkající se dopadů systému ETS na konkurenceschopnost. Hodnocení bylo dále rozšířeno tak, aby zahrnovalo více informací o snižování emisí a přenášení nákladů v jednotlivých odvětvích.

Pokud jde o posouzení dopadů, byla upřesněna definice problému a cíle, které dosud nebyly formulovány podle kritérií SMART, byly podle těchto kritérií přeformulovány (SO1.1.2, SO2.1.2, SO1.1.3 a SO1.3.1). Příčiny problému byly v případě, že to bylo možné, kvantifikovány, a pokud to možné nebylo, byly dále specifikovány. Byly doplněny vysvětlivky týkající se hlavních rozdílů mezi základním scénářem, simulací s 85% cílem a návrhem klimatického cíle EU pro rok 2040. Byly poskytnuty další informace o investičních potřebách a jejich vývoji, o dopadech různých možností stropu (CAP3 vs. CAP1) s rozlišením mezi energeticky náročnými a ostatními průmyslovými odvětvími, jakož i o požadovaných technologiích a jejich úrovni technické připravenosti. Byly identifikovány klíčové kompromisy mezi jednotlivými možnostmi a nejvýznamnější opatření, která by ovlivnila celkový dopad každé ze tří možností politiky. Zpráva byla doplněna o další informace týkající se klíčových předpokladů modelování a byla zlepšena přístupnost pro tvůrce politik díky racionalizaci opakujících se či nepodložených tvrzení. Kromě toho byla zahrnuta příloha IV hodnocení, která obsahuje přehledovou tabulku nákladů a přínosů v ní uvedených. Na závěr byly opraveny drobné nesrovnalosti, které Výbor pro kontrolu regulace v jednotlivých dokumentech zjistil.

V oddílech 5 až 7 připojeného posouzení dopadů jsou popsány posuzované alternativy politiky, jsou vzájemně porovnány a je vysvětleno, proč byl konečný návrh považován za nejlepší politickou volbu. V oddílech 6 a 7 a v příloze 3 je uvedeno vysvětlení hlavních hospodářských, sociálních a environmentálních dopadů upřednostňované možnosti, včetně toho, koho by tyto dopady postihly a jakým způsobem, a to pokud možno spolu s kvantitativními odhady přínosů a nákladů. Pokud jde o zvolenou možnost stropu v rámci systému ETS, konečný návrh politiky se odchyluje od možností posouzených v posouzení dopadů. Tyto dopady jsou popsány v oddíle 6.2.3.1 a v příloze 8-1 týkající se stropu.

Jak bylo uvedeno v předchozím oddíle věnovaném konzultacím se zúčastněnými stranami, v rámci veřejné konzultace bylo v reakci na výzvu k předložení faktických podkladů obdrženo více než 400 příspěvků, mezi nimiž byly jak stanoviska, tak zpětná vazba od různých skupin zúčastněných stran. Toto je podrobněji vysvětleno v příloze 2 připojeného posouzení dopadů.

Součástí posouzení dopadů je i kontrola souladu čl. 6 odst. 4 evropského právního rámce pro klima, který ukládá Komisi povinnost posoudit soulad každého návrhu opatření nebo legislativního návrhu EU s cíli tohoto právního rámce pro klima, jako je například cíl klimatické neutrality EU. Posouzení dopadů se zaměřuje na analýzu dopadů těchto opatření na klima. Vychází z nejlepších dostupných vědeckých poznatků, využívá dva nástroje pro ekonomické modelování a posuzuje nákladovou efektivitu jednotlivých možností politiky. Posouzení porovnává dopady opatření se základním scénářem a prověřuje citlivost na klíčové předpoklady. Tento legislativní návrh je plně v souladu s cílem klimatické neutrality stanoveným v evropském právním rámci pro klima, neboť jeho hlavním cílem je přizpůsobení systému ETS tomuto cíli a průběžnému cíli pro rok 2040. Pokud tato opatření vyvolávají nejistotu ohledně dosažení čistého klimatického přínosu systému EU ETS (zahrnutí pohlcování uhlíku s předchozím zvýšením stropu) nebo potenciálně vytvářejí mezery v započítávání emisí (započtení CCU v navazujících odvětvích), je úroveň rizika posuzována a odůvodňována s ohledem na dosažení klimatických cílů v širším kontextu a na využití nástrojů ke zmírnění dopadů. Pokud jde o pohlcování, jsou tato opatření odůvodněna s cílem dosáhnout zvýšení objemu pohlcování a zabránit úniku uhlíku, přičemž rizika jsou zmírněna zajištěním dostatečného rozpočtu na nákup pohlcování a zavedením ustanovení o přezkumu. Pokud jde o CCU, jsou rizika, pokud jde o motivaci k CCU, oprávněná, přičemž návrh zavádí opatření ke zmírnění dopadů pro případ, že by se vyskytly mezery.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Od revize směrnice o systému ETS v roce 2018 byla zavedena řada zjednodušení. Do směrnice o systému ETS byl doplněn článek 27a, který členským státům umožňuje vyřadit zařízení produkující méně než 2 500 tCO₂ ekv. ročně. Kromě toho byla prostřednictvím změn nařízení o monitorování a vykazování (prováděcí nařízení Komise 2018/2066)³⁶ provedena řada zjednodušení a upřesnění a byly vyvinuty standardizované metodiky a nástroje s cílem usnadnit provádění. Tato opatření jsou podrobněji rozebírána v hodnotící zprávě, která je připojena k tomuto posouzení dopadů, přičemž byla navržena řada možných opatření vedoucích k dalšímu zefektivnění a zjednodušení (viz příloha 15, oddíl 9.4.4.2).

Některá opatření obsažená v tomto návrhu, která se týkají emisí ze stacionárních zařízení, obecně nevedou ke zjednodušení, jelikož zvažují rozšíření působnosti systému EU ETS. Znamenají však zjednodušení v širším smyslu, neboť opatření v oblasti klimatu na úrovni EU by měla zabránit nejednotnému přístupu, v rámci kterého vnitrostátní či regionální opatření způsobují větší složitost jednotného trhu. Navrhovaná opatření k prevenci úniku uhlíku navíc zjednodušují bezplatné přidělování povolenek tím, že se seznam týkající se úniku uhlíku nebude pro fázi V (2031–2040) aktualizovat, čímž se sníží administrativní zátěž provozovatelů. Navrhovaná možnost rozšíření podmíněnosti v rámci přidělování bezplatných povolenek by znamenala zvýšení administrativní zátěže, což je třeba zvážit s ohledem na environmentální přínosy podmíněnosti a hodnotu přidělování bezplatných povolenek (viz oddíl 6.2.1.6 posouzení dopadů). Posouzení dopadů (viz příloha 12) se zabývá otázkou, zda by se do systému EU ETS mělo zahrnout více malých zařízení prostřednictvím snížení prahové hodnoty tepelného výkonu ve výši 20 MW. V souladu s posouzením dopadů však tento návrh toto rozšíření vylučuje s odůvodněním, že by nebylo přiměřené, jelikož většina příslušných emisí bude zahrnuta do systému EU ETS2.

³⁶ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066 ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012 (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj).

Tento balíček přináší postupná zlepšení prostřednictvím opatření zaměřených na zjednodušení s cílem zajistit harmonizované a spolehlivé provádění systému, minimalizovat stávající zdvojování činností a zvýšit efektivitu v souvislosti s nařízením o MRV v námořní dopravě. To je v souladu s hodnocením (viz příloha 15, oddíl 8.5 připojeného posouzení dopadů), v němž se dospělo k závěru, že navrhovaná postupná zlepšení by byla vhodnější než strukturální přepracování systému MRV, vzhledem k tomu, že systém MRV funguje jako spolehlivý rámec a úspěšně zvládl změny vyplývající z revize v roce 2023, aniž by byla ohrožena celková kvalita či použitelnost údajů.

Politické opatření SII v oblasti námořní dopravy s názvem „Zjednodušení a cílená opatření ke zlepšení“ obsahuje konkrétní ustanovení zaměřená na zjednodušení systému MRV v námořní dopravě, která by umožnila rejdařským společnostem využít dosud nevyužité synergie, minimalizovat nepřiměřenou zátěž a v konečném důsledku snížit administrativní náklady spojené s dodržováním předpisů. Toto opatření by mimo jiné zajistilo, aby za dodržování předpisů týkajících se emisí dané lodi v rámci systému ETS / systému MRV v námořní dopravě a iniciativy pro námořní paliva FuelEU odpovídal jediný subjekt a aby byla zásada „jednoho monitorování a vykazování“ plně uplatňována prostřednictvím společného cyklu dodržování požadavků v oblasti MRV. V připojeném posouzení dopadů se odhaduje, že zjednodušující opatření pro námořní odvětví by rejdařským společnostem přinesla roční úspory ve výši 10 % až 20 % současných ročních administrativních nákladů spojených s dodržováním požadavků v oblasti MRV.

Zjednodušení se navrhuje také v oblasti letecké dopravy, zejména pro menší provozovatele, u nichž se ruší definice komerčního statusu a nahrazuje se jednoduchou emisní prahovou hodnotou, která se vztahuje na všechny provozovatele stejně. Provozovatelé, na které se nově vztahuje tato emisní prahová hodnota, a větší počet stávajících provozovatelů s nízkou aktivitou – v důsledku zvýšení příslušné prahové hodnoty – mohou využít zjednodušeného monitorování a vykazování a osvobození od ověřování. Vyřazení provozovatelů s velmi omezenou povinností vyřazovat povolenky v rámci systému EU ETS zajišťuje, že administrativní zátěž leteckých společností a správních orgánů zůstane omezená, aniž by tím byly ohroženy environmentální cíle.

- **Základní práva**

Návrh respektuje základní práva a zejména dodržuje zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie. Přispívá zejména k dosažení cíle vysoké úrovně ochrany životního prostředí v souladu se zásadou udržitelného rozvoje stanovenou v článku 37 Listiny³⁷.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Rozpočtové důsledky této iniciativy a potřebné personální a administrativní zdroje jsou uvedeny ve finančním výkazu, který popisuje rozpočtové důsledky.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise bude i nadále sledovat a hodnotit fungování systému ETS ve své každoroční Zprávě o trhu s uhlíkem podle ustanovení čl. 10 odst. 5 směrnice o systému ETS. Zpráva o trhu s uhlíkem se bude zabývat dopady probíhající revize systému ETS. Opírá se o analýzu hodnocení pokroku v uplatňování směrnice o systému ETS, jež je upraveno článkem 21 směrnice o systému ETS, který vyžaduje, aby členské státy předložily Komisi zprávu

³⁷ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391.

zaměřenou na přidělování povolenek, provozu registru, uplatňování monitorování a vykazování, ověřování a akreditaci a otázky týkající se dodržování směrnice. Ustanovení týkající se každoroční Zprávy o trhu s uhlíkem a vykazování členskými státy se vztahují také na odvětví, na která byl systém ETS rozšířen. Údaje o MRV získané prostřednictvím regulace nových odvětví budou pro Komisi představovat klíčový zdroj informací pro hodnocení pokroku v daných odvětvích.

Pokud jde o námořní dopravu, bude se Komise opírat o údaje shromážděné prostřednictvím systému MRV v námořní dopravě v EU a o analýzu obsaženou ve výroční zprávě o emisích skleníkových plynů z námořní dopravy, která obsahuje souhrnné a vysvětlené výsledky. Očekává se rovněž, že integrovaný proces správy a monitorování podle nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu³⁸ zajistí, aby opatření v oblasti klimatu a energetiky na evropské, regionální, vnitrostátní a místní úrovni, včetně systému ETS, přispívala k dosažení klimatické neutrality EU a k plnění cílů energetické unie. Řada tržních analytiků pozorně sleduje různé aspekty trhu s uhlíkem a Komise bude i nadále monitorovat jejich práci.

Komise je v pravidelném kontaktu se zúčastněnými stranami, a proto důkladně monitoruje jejich názory a obavy týkající se fungování systému ETS. Záležitosti související se systémem ETS se projednávají v rámci specializovaného fóra, jímž je odborná skupina pro politiku v oblasti změny klimatu (CCEG), která sdružuje příslušné orgány členských států, průmyslová sdružení, nevládní organizace a Komisi. Odborná skupina pro politiku v oblasti změny klimatu ve svých různých složeních projednává mimo jiné zavedení přidělování bezplatných povolenek, dražby a otázky související s fungováním registru Unie. Kromě toho fórum pro zajištění souladu se systémem ETS poskytuje příslušným orgánům všech zemí zapojených do systému ETS (27 členských států, Norsko, Island a Lichtenštejnsko) platformu pro sdílení informací, poznatků a zkušeností, což vede k účinnému provádění systému ETS. Fórum pořádá cílené akce, jako je například konference fóra pro zajištění souladu se systémem ETS, která se koná každoročně s cílem sdílet zkušenosti a usnadnit dialog mezi příslušnými orgány členských států, a dále pracovní skupiny zaměřené na konkrétní témata a školicí akce. K účasti na činnostech fóra pro zajištění souladu se systémem ETS jsou někdy zvány vnitrostátní akreditační orgány a ověřovatelé. Technická pracovní skupina pro monitorování, vykazování, ověřování a akreditaci v rámci systému ETS sdružuje zástupce příslušných orgánů členských států za účelem sdílení zkušeností a návrhů týkajících se účinného a efektivního provádění prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2066 (nařízení o monitorování a vykazování) a prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2067 (nařízení o akreditaci a ověřování)³⁹ a k projednání možných aktualizací a zlepšení rámce monitorování, vykazování, ověřování a akreditaci v rámci systému ETS.

- **Informativní dokumenty (u směrnice)**

Členské státy se zavázaly zasílat oznámení o svých prováděcích opatřeních spolu s jedním nebo více dokumenty, v nichž v odůvodněných případech vysvětlí, jak se k sobě vztahují jednotlivé části směrnice a odpovídající části vnitrostátních prováděcích předpisů. V případě

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

³⁹ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2067 ze dne 19. prosince 2018 o ověřování údajů a akreditaci ověřovatelů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

tohoto návrhu se to považuje za opodstatněné, jelikož bude nutné provést cílené změny vnitrostátních právních předpisů a tyto změny bude třeba určit, stejně jako ustanovení, u nichž se provedení ve vnitrostátním právu nepovažovalo za nezbytné.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Hlavní prvky směrnice o systému ETS, které byly změněny:

- **Strop:** Aby byl systém v souladu s cílem Unie spočívajícím ve snížení emisí o 90 % do roku 2040, navrhuje se změnit článek 9 směrnice o systému ETS s cílem upravit trajektorii systému EU ETS od roku 2031. Tato změna by umožnila pomalejší meziroční pokles a pokračování vydávání povolenek až do 40. let 21. století.
- **Mezinárodní kredity:** Navrhuje se zvážit plánované nakupování mezinárodních kreditů s vysokou integritou od roku 2036, čímž by v roce 2040 klesla nutnost snižovat emise na vnitrostátní úrovni až o pět procentních bodů a zároveň by byla zajištěna nákladová efektivita a soulad s Pařížskou dohodou. Navrhuje se snížit strop systému EU ETS tak, aby byla tato úprava zohledněna, a to prostřednictvím sníženého lineárního redukčního faktoru od roku 2036 v souladu s cílem dosáhnout do roku 2040 snížení emisí v rámci EU o 85 %, a vyčlenit povolenky k financování nákupu mezinárodních kreditů v objemu (260 Mt), které odpovídají cílovému snížení v rámci systému EU ETS. Navrhuje se záložní mechanismus pro zachování ekologické vyváženosti, který spočívá v návratu k trajektorii pro odvětví systému ETS v souladu s domácím snížením emisí v EU o 90 % do roku 2040 v případě, že nebudou k dispozici vysoce kvalitní a nákladově efektivní mezinárodní kredity s vysokou integritou, a to na základě zprávy Komise o rozvoji trhu s vysoce kvalitními mezinárodními kredity s vysokou integritou, s přihlédnutím ke kritériím stanoveným v nařízení (EU) 2021/1119 a k přínosu těchto kreditů pro klimatické ambice odvětví systému ETS (viz navrhovaný nový článek 9b).
- **Pohlcování uhlíku:** Navrhuje se vložit do směrnice o systému ETS nový článek 9c, který začlení trvalé pohlcování uhlíku do systému EU ETS zvýšením stropu o počet povolenek, jenž odpovídá jednotkám pohlcování domácího trvalého zachycování biogenních emisí s ukládáním uhlíku (BioCCS) v rámci certifikace pohlcování uhlíku a uhlíkového zemědělství a zachycování a ukládání uhlíku přímo ze vzduchu (DACCS) (v poměru 1:1), které je Komise pověřena nakupovat. Tyto nově vytvořené povolenky by byly určeny k nákupu v oblasti pohlcování. Navrhuje se přidělit Komisi dodatečné povolenky, aby se vyřešil cenový rozdíl mezi pohlčováním a povolenkami. Čistý cíl v rámci systému EU ETS by se vypočítal jako hrubé emise (odpovídající celkovému množství povolenek) minus množství plánovaných nákupů v oblasti pohlcování. Aby se provozovatelům usnadnilo využívání vlastního pohlcování, navrhuje se umožnit provozovatelům, rejdařským společnostem a případně provozovatelům letadel kompenzovat své vlastní emise z fosilních paliv pohlčováním na základě zachycování biogenních emisí s ukládáním uhlíku v rámci certifikace pohlcování uhlíku a uhlíkového zemědělství, která sami produkují (čl. 14 odst. 1a). Tento kompenzační mechanismus by nepřekročil nulovou úroveň – nemůže produkovat záporné emise ani vést k získání povolenek EU – a vyžaduje mechanismus úpravy přidělených povolenek pro nákup pohlcování uhlíku a mechanismus úpravy pohlcování uhlíku, které má být nakoupeno, aby se zabránilo tomu, že se

celkový emisní prostor zvětší nad limit vyplývající z integrace prostřednictvím programu nákupu.

- **Banka pro dekarbonizaci průmyslu:** Od roku 2028 se navrhuje zřídit Banku pro dekarbonizaci průmyslu jako subjekt na úrovni EU- s cílem podpořit rozšiřování a zavádění technologií, procesů a postupů, které přímo snižují emise ve stacionárních zařízeních uvedených v příloze I, a které tak mohou rovněž vést k trvalému pohlcování uhlíku. Banka zahájí svou činnost ve dvou fázích (nový článek 10cc). Za prvé, v období 2028–2031 bude v rámci Nástroj na podporu investic vyhrazeno 400 milionů povolenek na poskytování pevných uhlíkových premií podle zásady „kdo dřív přijde, ten je dřív na řadě“ s cílem urychlit investice na základě rychlosti (nový článek 10cd). V zájmu zajištění solidarity bude vyhrazen zvláštní podíl pro členské státy s nižšími příjmy. Podpora bude podmíněna dodržáním přesně stanovených lhůt dokončení a plnění bude zaručeno vydáním záruk za dokončení. Platby budou vázány na nezávisle ověřené snížení emisí a mohou být poskytovány ve formě povolenek. Za druhé, banka bude od roku 2031 podporovat projekty, a to především prostřednictvím nabídkových řízení, v jejichž rámci budou udělovány rozdílové smlouvy o uhlíku nebo uhlíkové premie, čímž zajistí dlouhodobou stabilitu příjmů a sníží riziko spojené s investicemi (nový článek 10ce). Návrh stanoví záruky za nabídky a záruky na dokončení, které mají zajistit vážný záměr a včasné splnění, umožňuje rozčlenit rozpočtové závazky na roční splátky a obsahuje ustanovení o splátkách a příjmech, které jsou pro banku určeny jako vnější účelově vázané příjmy. Synergie s Evropským fondem pro konkurenceschopnost budou posíleny možností udělit projektům posouzeným bankou pečeť konkurenceschopnosti.
- **Inovační fond:** Tento návrh aktualizuje právní základ Inovačního fondu s cílem zajistit trvalou a předvídatelnou podporu pro uvádění inovací na trh a rozšiřování technologií s nízkými a nulovými emisemi uhlíku, které významně přispívají k dekarbonizaci odvětví spadajících do systému EU ETS (článek 10cb). Návrh rovněž posiluje zásady provádění, včetně přípravy projektů a technické pomoci členským státům s nízkou účastí, zavádí opatření k odrazení od spekulativních žádostí a zvyšuje transparentnost prostřednictvím každoročního zveřejňování zpráv. Jsou stanovena přechodná pravidla, která mají zajistit pokračující uplatňování čl. 10a odst. 8 až do roku 2030.
- **Modernizační fond:** Návrh upravuje Modernizační fond (pozměněný článek 10d) tak, aby lépe odpovídal posíleným klimatickým cílům a zásadám spravedlnosti, a to prostřednictvím aktualizace ukazatelů způsobilosti a rozdělování prostředků na základě nejnovějších dostupných údajů. Rozšiřuje okruh způsobilých investičních oblastí tak, aby zahrnoval elektrifikaci a dekarbonizaci průmyslu, včetně technologií CCS/CCU, přičemž i nadále zakazuje podporu výroby energie z fosilních paliv. Návrh rovněž prostřednictvím Modernizačního fondu směřuje povolenky přerozdělené z důvodů solidarity, aby se maximalizoval jejich dopad, a umožňuje členským státům dobrovolně převádět další povolenky ze svých objemů dražeb za účelem navýšení prostředků fondu. Kromě toho je přijímajícím členským státům přidělen dodatečný podíl na stropu systému EU ETS na podporu investic prostřednictvím Banky pro dekarbonizaci průmyslu, čímž se zvyšuje míra dekarbonizace průmyslu v členských státech s nižšími příjmy.

- Výnosy z dražeb:** Návrh zavádí cílené reformy, jejichž cílem je zajistit, aby byly výnosy využívány efektivněji, transparentněji a v plném souladu s klimatickými cíli EU (pozměněný čl. 10 odst. 3). Navrhuje se vymezit jasné prioritní oblasti výdajů, které by odrážely zásadu, že odvětví zahrnutá do systému ETS, která hradí cenu uhlíku, by měla být podporována z výnosů tohoto systému, a proto by se pozornost měla soustředit na odvětví s vysokým dopadem, kde mohou výnosy ze systému ETS přinést největší snížení emisí a související přínosy. Mezi tyto priority patří klimatické fondy EU, čisté zdroje energie a energetické sítě, nízkouhlíková doprava (zejména námořní a letecká), dekarbonizace průmyslu (včetně elektrifikace, zachycování a ukládání uhlíku a čistých technologií), dekarbonizace nakládání s odpady, oběhové hospodářství a podpora výzkumu a inovací v těchto oblastech. Aby bylo zajištěno cílené a vysoce účinné vynakládání prostředků, návrh ukládá členským státům povinnost vyčlenit na tyto prioritní oblasti alespoň 50 % výnosů ze systému ETS. Toto závazné minimum pomůže napravit současnou nerovnováhu ve výdajích, kdy klíčová odvětví dostávají neúměrně nízké finanční prostředky navzdory tomu, že hrají významnou roli při dosahování snížení emisí. Tento návrh zajistí plný soulad s cílem klimatické neutrality tím, že zakáže investice, které ohrožují dlouhodobé klimatické cíle EU. To zahrnuje výdaje na opatření, která vytvářejí nebo prodlužují závislost na technologiích s vysokými emisemi uhlíku, přičemž klíčovým příkladem takového nesouladu je závislost na fosilních palivech. Dále se navrhuje zpřísnit požadavky na viditelnost, aby veřejnost a zúčastněné strany mohly jasně zjistit, jak jsou využívány výnosy ze systému ETS (pozměněný článek 30m), a to tím, že členské státy budou povinny veřejně informovat o původu opatření financovaných z tohoto systému prostřednictvím různých kanálů, jako jsou projektová dokumentace a veřejná oznámení. Klíčovým nástrojem k dosažení této viditelnosti bude použití standardizovaného označení EU („(Spolu)financováno v rámci systému Evropské unie pro obchodování s emisemi“). Mezi prioritní oblasti výdajů patří posílení podpůrných mechanismů stanovených ve směrnici, jejichž cílem je snížit dopady na klima v odvětvích zahrnutých do systému ETS. Členské státy již nyní mohou rozhodnout, že pro určité účely nebudou povolenky dražit, a v takových případech by se nedražené objemy měly použít k výpočtu výše vlastních zdrojů z obchodování s emisemi, a to v souladu s návrhem Komise o systému vlastních zdrojů (COM(2025) 574, 14. bod odůvodnění). Tyto reformy budou doplněny změnami v připravovaném nařízení o správě⁴⁰, které bude od členských států vyžadovat, aby do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu zahrnuly plánované využití výnosů z dražeb v rámci systému ETS. Tato povinnost plánování *ex ante* zajistí, že výdaje budou strategicky sladěny s vnitrostátními a celoevropskými klimatickými cíli ještě před přidělením příjmů, a zároveň přinese lepší monitorování, veřejnou kontrolu a větší viditelnost

⁴⁰

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

- **Emise z letectví:** Navrhuje se rozšířit působnost účinného stanovování cen uhlíku tím, že se systém ETS bude v příslušných případech vztahovat na spravedlivý podíl EU na určitých mimoevropských odletech (pozměněný čl. 28a odst. 1 a příloha I) a na lety pro obchodní účely (pozměněný čl. 3 písm. o), p) a am), čl. 28a odst. 4 a písmena j) a k) přílohy I). S tím souvisí i odpovídající zvýšení stropu (pozměněný čl. 28a odst. 1). Podpora multilaterálních opatření je zachována tím, že se umožňuje omezení povinnosti vyřazovat povolenky v rámci systému ETS o náklady na emise pokryté programem CORSIA (pozměněný čl. 12 odst. 3 písm. b)). Navrhuje se, aby se lhůta pro zrušení emisních jednotek programu CORSIA prodloužila do roku 2035 (pozměněný čl. 12 odst. 9). Povolenky plynoucí z rozšířeného rozsahu působnosti jsou recyklovány k podpoře investic do snižování dopadů letecké dopravy na klima, a to prostřednictvím zavádění udržitelných leteckých paliv a škálovatelných řešení pro dekarbonizaci, jakož i nákladově efektivního snižování dopadů kondenzačních stop na klima u letů spadajících do systému ETS (pozměněný čl. 3c odst. 6). Návrh obsahuje ustanovení o zjednodušení vykazování (pozměněný čl. 28a odst. 4) a o podávání žádostí o podporu financovanou ze systému ETS na dekarbonizaci letecké dopravy (pozměněný čl. 3c odst. 6).
- **Emise z námořní dopravy:** Tento návrh zvyšuje účinnost stávajícího systému tím, že i) zavádí mechanismus udržitelného alternativního pohonu v námořní dopravě (SMAP) (nový článek 3gaa), jehož cílem je další recyklace výnosů ze systému EU ETS na podporu dekarbonizace námořního odvětví; ii) posiluje ochranná opatření proti riziku úniků ze strany kontejnerových lodí a plavidel, která se podílejí na operacích na moři nebo je podporují (pozměněný čl. 3ga odst. 1 a čl. 3), a průběžným sledováním tohoto rizika. Vzhledem k tomu, že rozsáhlé zavádění řešení pro snižování emisí u plavidel ledové třídy a flotil obsluhujících trasy, na které se do 31. prosince 2030 vztahují výjimky, je stále omezené, navrhuje se prodloužit platnost některých výjimek do 31. prosince 2035 (pozměněný čl. 12 odst. 3-e) až b-b)). Návrh rovněž prodlužuje platnost dočasného mechanismu přerozdělování stanoveného v čl. 3ga odst. 3 druhém pododstavci do 31. prosince 2038. Návrh posiluje rovné podmínky prostřednictvím cíleného rozšíření působnosti systému EU ETS na určité kategorie malých plavidel (s hrubou prostorností nižší než 5 000 tun, avšak ne nižší než 400 tun) (pozměněná příloha I). Tento druh cíleného rozšíření vyžaduje zvýšení stropu (pozměněný článek 9). Vzhledem k tomu, že systém EU ETS pro námořní dopravu a globální opatření, která se v současné době připravují v rámci organizace IMO, se vzájemně ovlivňují, obsahuje návrh ustanovení o přezkumu, které odkazuje na možnost zavedení opatření k zamezení dvojího placení (článek 3gg). Návrh rovněž stanoví, že určitý počet povolenek bude vyhrazen a přidělen na podporu nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových zemí (nový článek 3gab).
- **„ETS jako služba“:** S cílem podpořit globální opatření v oblasti klimatu a usnadnit stanovování cen emisí skleníkových plynů v zemích mimo EU se navrhuje zavést mechanismus „ETS jako služba“, který by poskytoval podporu zemím mimo EU v souvislosti s emisemi, na něž se dosud nevztahují povinnosti vyřazovat povolenky v rámci systému EU ETS (nový článek 25b).
- **Riziko úniku uhlíku, přidělování bezplatných povolenek a referenční úroveň po roce 2031:** Navrhuje se prodloužit platnost stávajících nástrojů (přidělování bezplatných povolenek, seznam odvětví ohrožených únikem

uhlíku) do příštího období. Návrh prodlužuje platnost přechodných opatření podle čl. 10b odst. 1 s cílem podpořit určitá energeticky náročná průmyslová odvětví, u nichž se předpokládá, že jsou ohrožena únikem uhlíku, a to až do roku 2040. Návrh rovněž stanoví pravidla pro přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU ETS pro stacionární zařízení na pětiletá období uvedená v článku 11 směrnice o systému ETS až do roku 2040, přičemž upravuje maximální frekvenci aktualizace referenčních úrovní podle čl. 10a odst. 2 tak, aby odrážela skutečný průběh dekarbonizace průmyslových odvětví. V případě, že poptávka po bezplatných povolenkách vyvolá nutnost uplatnit jednotný meziodvětvový korekční faktor před rokem 2040, zvyšuje se rezerva na 4 % celkového množství povolenek. Návrh rozšiřuje stávající přístup k podmíněnosti v oblasti dálkového vytápění a podmiňuje přidělování všech bezplatných povolenek v rámci systému EU ETS od pětiletého období přidělování bezplatných povolenek, které začne 1. ledna 2031, vypracováním plánu investic do dekarbonizace v EU (čímž se posílí domácí výroba dekarbonizovaných a nízkouhlíkových produktů) a realizací investic do dekarbonizace vedoucích k významnému snížení emisí. Konkrétně bude 80 % objemu bezplatných povolenek v každém pětiletém období přidělováno každoročně po předložení plánu investic do dekarbonizace v EU, včetně investičního plánu a plánu snižování emisí zaměřeného na snížení celkových dopadů na klima, který bude ověřen ověřovateli systému ETS a schválen příslušným orgánem. S cílem dále podpořit průmyslové investice v rámci Unie jsou provozovatelé povinni vrátit povolenky získané podle čl. 10a odst. 3c prvního pododstavce, pokud provozovatel přemístí nebo jinak převede své příslušné činnosti mimo území Unie. Zbývajících 20 % objemu bezplatných povolenek pro dané období bude přiděleno teprve po ověření, že investice do dekarbonizace byly úspěšně realizovány a že bylo dosaženo odpovídajícího významného snížení emisí, a to do konce daného pětiletého období. Pokud jde o odvětví spadající do mechanismu CBAM, navrhuje se, aby bylo od roku 2028 znovu zavedeno 15 % přidělování bezplatných povolenek, které byly v důsledku faktoru mechanismu CBAM postupně zrušeny, a to s cílem zpomalit tempo zavádění mechanismu CBAM a zmírnit zbývajících riziko úniku uhlíku. Toho bude dosaženo omezením přidělování bezplatných povolenek a odpovídajícím odložením postupného ukončování jejich přidělování až do roku 2038. Zahrnuta jsou také pravidla pro aktualizaci referenčních úrovní pro období 2031–2035 a 2036–2040, čímž se zásady současné metodiky rozšiřují i na tato období.

- **Nové odvětvové referenční úrovně pro teplo a paliva:** Návrh obsahuje ustanovení, které Komisi umožňuje stanovit odvětvové referenční úrovně pro teplo a paliva na základě aktů v přenesené pravomoci uvedených v čl. 10a odst. 1.
- **Kompensace nepřímých nákladů:** Návrh i nadále umožňuje členským státům poskytovat státní podporu s cílem kompenzovat určitým odvětvím náročným na elektrickou energii část uhlíkových nákladů, které jsou na ně přenášeny prostřednictvím trhu s elektřinou (čl. 10 odst. 6). S cílem snížit administrativní zátěž návrh začleňuje vykazování kompenzace nepřímých nákladů do širšího rámce vykazování využívání výnosů z dražeb podle nařízení o správě, přičemž příslušný právní základ poskytuje připravovaná změna nařízení o správě.

- Spalování komunálního odpadu:** Navrhuje se rozšířit stávající působnost systému EU ETS na spalování odpadu tak, aby se vztahoval na veškeré spalování a spalování odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný. Za tímto účelem se navrhuje doplnit do přílohy I novou, samostatnou činnost, která zahrnuje odstraňování nebo využití v zařízeních na spalování a spalování odpadu určených pro odpad neklasifikovaný jako nebezpečný. Dále obsahuje nové definice pojmů „nebezpečný odpad“ v čl. 3 písm. ak) a „komunální odpad“ v čl. 3 písm. al). Rozšíření systému EU ETS se vztahuje na emise ze zařízení na spalování odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný s kapacitou přesahující 3 tuny za hodinu, jak je stanoveno ve směrnici 2010/75/EU. Povinnost vyřadit povolenky v odvětví spalování komunálního odpadu bude postupně zaváděna v letech 2031 až 2034, přičemž spalovny komunálního odpadu budou od roku 2034 povinny vyřadit 100 % povolenek na své ověřené emise (článek 12a). Na základě výjimky by členské státy, které zavádějí odpovídající rovnocenná opatření, měly mít nárok na dočasnou vnitrostátní výjimku. Pro zařízení v nejvzdálenějších regionech je stanovena volitelná časově omezená výjimka platná do 31. prosince 2035. Počet povolenek, které se přidávají do celkového počtu povolenek v rámci Unie pro dané odvětví, by měl odpovídat trajektorii postupného zavádění v letech 2031 až 2034 (článek 9). Monitorování a vykazování, stejně jako ověřování a akreditace, budou platit i nadále (články 14 a 15). Pravidla pro monitorování a vykazování stanovená v prováděcím nařízení Komise (EU) 2018/2066 budou s ohledem na jejich uplatňování v odvětví spalování komunálního odpadu v maximální možné míře přezkoumána. Energetické využívání odpadu pro účely dálkového vytápění splňuje podmínky pro přidělování bezplatných povolenek podle ustanovení týkajících se dálkového vytápění. Výroba elektřiny již od roku 2013 nesplňuje podmínky pro přidělování bezplatných povolenek. Seznam způsobilých způsobů využívání výnosů z dražeb (čl. 10 odst. 3) bude rozšířen s cílem podpořit místní orgány při provádění opatření v souladu s vyššími stupni hierarchie způsobů nakládání s odpady. Technologie, procesy a postupy, které přímo snižují emise ze spaloven komunálního odpadu, zejména zachycování uhlíku, budou způsobilé pro podporu ze strany Banky pro dekarbonizaci průmyslu, Inovačního fondu a Modernizačního fondu, a to s cílem urychlit dekarbonizaci průmyslu. Kromě toho se na energetické využívání odpadu pro účely dálkového vytápění bude vztahovat ustanovení o přidělování bezplatných povolenek pro zařízení pro dálkové vytápění, jejichž platnost byla prodloužena i po roce 2030. Za účelem monitorování emisí metanu a nezamýšlených dopadů rozšíření působnosti s cílem dosáhnout úplného pokrytí spalování a spalování odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný by mělo být zavedeno monitorování a vykazování, jakož i ověřování a akreditace v oblasti skládkování odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný do doby, než bude systém EU ETS plně rozšířen na emise ze spalování komunálního odpadu. Za tímto účelem návrh doplňuje do přílohy I jako novou činnost odstraňování nebo využití odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný na skládkách pro účely MRV v souladu s články 14 a 15 směrnice o systému ETS. Při vypracovávání pravidel pro monitorování a vykazování je třeba zohlednit budoucí nejlepší dostupné techniky pro skládky, aby byla zajištěna soudržnost předpisů a ekologická vyváženost, přičemž tato pravidla by měla vycházet z komplexního registru skládek, aby se zabránilo obcházení předpisů a zajistila se jejich účinnost. Bude zahrnuto ustanovení o vykazování

a přezkumu (čl. 30 odst. 9), jehož cílem je sledovat emise metanu ze skládek, zohlednit příslušný vývoj v oblasti odklonu odpadů v rozporu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a posoudit vhodnost rozšíření systému EU ETS na emise ze skládkování. A konečně se bod 5 přílohy I mění tak, že se zrušuje výjimka pro jednotky určené ke spalování komunálního odpadu, které by měly být zahrnuty do povolení zařízení v případě, že je překročena prahová hodnota kapacity příslušné činnosti. Zařízení na spalování nebezpečného odpadu a jednotky na spalování nebezpečného odpadu by měly zůstat vyloučeny.

- **Dočasné zachycování a využívání uhlíku (CCU):** Zahrnutí spalování odpadů znamená, že většina fází životního cyklu produktu CCU, z něhož může být uvolněn v něm obsažený uhlík, nyní podléhá stanovování cen uhlíku. To umožňuje provádět započtení emisí v okamžiku, kdy jsou uvolňovány z produktů, a nikoli v okamžiku jejich zachycení, čímž se předejde riziku dvojího započítání emisí i jejich nedostatečného započtení. V důsledku toho v případech, kdy je oxid uhličitý zachycen dočasně v meziproduktech nebo konečných produktech, u nichž se předpokládá, že uhlík bude znovu uvolněn při činnostech, na které se již vztahuje systém EU ETS (např. spalování plastového odpadu), čl. 12 odst. 3b směrnice o systému ETS odkládá povinnost vyřadit povolenky až do okamžiku, kdy dojde k uvolnění CO₂ v procesu uvedeném v příloze I (v navazujících odvětvích) směrnice o systému ETS. Návrh zmocňuje Komisi k sestavení seznamu produktů, u nichž se předpokládá opětovné uvolňování uhlíku v rámci činností, na které se již vztahuje systém ETS. Výjimečně se za okamžik započítání zachyceného uhlíku obsaženého v syntetických palivech považuje okamžik, kdy jsou paliva distribuována ke spotřebě (ve středních segmentech), a nikoli okamžik, kdy jsou paliva spalována v průmyslových zařízeních nebo v odvětví dopravy. Konkrétně by novým okamžikem započtení byl okamžik, kdy dochází k distribuci paliv, v souvislosti s čímž je do přílohy I zařazena nová činnost. Kromě toho by měl být s cílem zajistit úplné pokrytí všech emisí oxidu uhličitého v řetězci CCU rozsah systému ETS uvedený v příloze I rozšířen tak, aby zahrnoval zachycování uhlíku pro účely využití (v současné době je zahrnuto pouze zachycování pro účely ukládání), zpracování zachyceného uhlíku, zkapalňování a podobné služby, jakož i přepravu zachyceného uhlíku pro účely využití (v současné době se systém vztahuje pouze na přepravu za účelem ukládání).
- **Vyjasnění stávajících pravidel týkajících se rozsahu působnosti, vydávání povolení a vykazování:** Navrhuje se změnit definici pojmu „nový účastník na trhu“, aby byl zajištěn plný soulad s definicí pojmu „stávající zařízení“ obsaženou v čl. 2 bodě 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/331⁴¹, čímž se definice přizpůsobí praxi a vyřeší se problém, že se po dobu osmnácti měsíců nepoužívala žádná z těchto dvou definic. Návrh upřesňuje rozsah a definici činnosti „Výroba vodíku (H₂) a syntetického plynu o výrobní kapacitě větší než 5 t denně“ podle přílohy I směrnice o systému ETS. Návrh zahrnuje zmocnění Komise k přijímání prováděcích aktů, jimiž se stanoví minimální horizontální pravidla na úrovni EU týkající se udělování,

⁴¹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/331 ze dne 19. prosince 2018, kterým se stanoví přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise platná v celé Unii podle článku 10a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 59, 27.2.2019, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).

odnímání a pozastavování povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů, a to s cílem zlepšit rovné podmínky ve všech členských státech, vyřešit problémy s prováděním a zajistit jasná pravidla ohledně statusu zařízení jako nového účastníka na trhu nebo stávajícího zařízení v rámci systému EU ETS. Návrh v neposlední řadě obsahuje změny, jejichž cílem je vyjasnit právní základ a koordinaci mezi postupy podávání zpráv podle čl. 10 odst. 5 a článku 21 směrnice o systému ETS.

- **Financování řádného fungování a správy systému EU ETS:** Stanovení podmínek umožňujících zavedení příjmů určených k financování řádného fungování a správy systému EU ETS, včetně zajištění řádného provozu, fungování a bezpečnosti registru Unie (článek 19), a provádění pravidel investiční podmíněnosti pro přidělování bezplatných povolenek.

Hlavní prvky rozhodnutí o rezervě tržní stability, které se mění, jsou:

- Kromě navrhovaného zrušení mechanismu rušení platnosti ((COM(2026) 153 final⁴²)) zavádí tento návrh ucelený balíček změn, jejichž cílem je zajistit, aby se parametry rezervy tržní stability v průběhu času dynamicky měnily. Cílem je zohlednit snižující se strop a zajistit, aby rezerva zůstala dostatečně odolná pro udržení likvidity.
- Za prvé se navrhuje, aby se horní a dolní prahové hodnoty a objem uvolňování (čl. 1 odst. 5 a 6) v průběhu času měnily, a to prostřednictvím pevného ročního snižování o 4 % ročně počínaje rokem 2029. Přesné výše těchto hodnot jsou zaokrouhleny na nejbližší milion a jsou uvedeny v příloze I rozhodnutí o rezervě tržní stability.
- Za druhé návrh zavádí změny v oblasti uvolňování povolenek:
 - Zavádí dolní rezervu od roku 2028 (čl. 1 odst. 5), což odráží logiku horní rezervy, která byla zavedena v rámci revize z roku 2023. Současná dolní prahová hodnota činí 400 milionů a aktuální tempo uvolňování je stanoveno na 100 milionů. Z toho vyplývá nižší hodnota rezervy ve výši 300 milionů povolenek. Pokud se celkový počet povolenek v oběhu pohybuje mezi dolní prahovou hodnotou a dolní rezervou, vypočítá se množství povolenek uvolněných z rezervy tržní stability jako „dolní prahová hodnota – celkový počet povolenek v oběhu“, namísto uvolnění pevně stanoveného množství 100 milionů podle současných pravidel. Pokud je celkový počet povolenek v oběhu nižší než dolní rezerva, uvolní se z rezervy tržní stability 100 milionů.
 - Od roku 2029 se navrhuje, aby se dolní prahová hodnota ve výši 400 milionů a dolní rezerva ve výši 300 milionů, jakož i množství 100 milionů povolenek, které mají být uvolněny z rezervy v případě, že celkový počet povolenek v oběhu klesne pod dolní rezervu, snižovaly prostřednictvím pevného ročního snižování ve výši 4 % ročně.
- Za třetí se od roku 2028 snižuje míra příjmu povolenek do rezervy z 24 % na 12 % (čl. 1 odst. 5). To znamená, že v případě přebytku budou budoucí příjmy povolenek rozloženy do delšího časového období. Vzhledem ke snižujícímu se stropu a očekávanému napětí na trhu je výhodné rozložit příjmy povolenek do

⁴²

Řízení 2026/0085/COD, Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o ukončení rušení platnosti povolenek v rezervě tržní stability

delšího časového období. V důsledku toho je třeba prahovou hodnotu horní rezervy snížit na 947 milionů tak, aby odrážela sníženou míru příjmů povolenek.

- Za čtvrté se navrhuje změny v tom smyslu, jak se letecká doprava zohledňuje při výpočtu celkového počtu povolenek v oběhu. V současné době čl. 1 odst. 4a stanoví, že při výpočtu musí být od roku 2024 zohledněna čistá poptávka z letectví. Tento článek byl změněn tak, aby v celkovém počtu povolenek v oběhu zohledňoval kumulativní dopad čisté poptávky z letectví v letech 2012–2023. Platí od roku 2028 a tím, že při výpočtu celkového počtu povolenek v oběhu pro rok 2027 zohledňuje kumulativní poptávku z letectví od roku 2012, snižuje tento počet o 173 milionů emisních povolenek. Díky tomu bude rezerva tržní stability reagovat rychleji, což povede k dřívějšímu uvolnění povolenek.

Hlavní změny nařízení o MRV v námořní dopravě a nařízení o využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv v námořní dopravě (FuelEU) jsou:

- Cílem návrhu je zjednodušit provozovatelům plnění povinností v rámci nařízení o MRV / systému ETS a nařízení FuelEU, a to sloučením příslušných cyklů plnění povinností vyplývajících z nařízení o MRV a minimalizací stávajících duplicít a rozdílů. To vyžaduje rozšíření působnosti nařízení o MRV (pozměněný článek 2) tak, aby kromě údajů o emisích skleníkových plynů a energetické účinnosti zahrnovalo i spotřebu energie, a aktualizaci požadavků na monitorování a vykazování (pozměněné články 9 a 10), aby bylo zajištěno, že všechny relevantní údaje budou shromažďovány v rámci stejného systému MRV.
- Navrhované změny zavádějí související úpravy obsahu plánu pro monitorování a způsobu jeho předkládání (pozměněný článek 6) a také zprávy o emisích (pozměněný článek 11). V důsledku toho jsou společnosti povinny zahrnout a předložit všechny potřebné informace v jediném dokumentu v rámci společného pracovního postupu, aby splnily požadavky na MRV jak podle systému MRV / systému ETS, tak podle iniciativy FuelEU.
- Návrh zavádí změny pravidel ověřování s cílem zohlednit rozšíření působnosti nařízení na spotřebu energie a nové související požadavky na vykazování (pozměněné články 13 až 16). Pravomoci svěřené Komisi v souvislosti s pravidly pro ověřování a akreditaci podle tohoto nařízení by měly být uplatňovány s cílem vytvořit jednotný rámec pro akreditaci a ověřování, který bude platit v rámci systému MRV, systému ETS a Iniciativy pro námořní paliva FuelEU.
- Návrh dále svěřuje Komisi pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem úpravy metod a pravidel monitorování tak, aby odpovídaly rozšířenému rozsahu působnosti nařízení v souvislosti s přidáním nových datových bodů týkajících se spotřeby energie (pozměněný článek 5).
- Navrhované změny nařízení o MRV vyžadují související změny nařízení o iniciativě FuelEU, zejména proto, že zásada „jednoho monitorování a vykazování“ je plně uplatňována prostřednictvím společného cyklu plnění požadavků na MRV.

- Návrh dále zavádí nový článek 4a, jehož cílem je vyjasnit úlohu správního orgánu odpovědného za plnění povinností v rámci systému MRV a zavést mechanismus přiřazování pro všechny rejdařské společnosti spadající do působnosti nařízení o MRV, čímž se dále zvýší spolehlivost systému MRV.
- Cílem návrhu je rovněž posílit rovné podmínky prostřednictvím cíleného rozšíření působnosti systému EU ETS na určité kategorie lodí (pozměněný článek 2 nařízení o MRV). Toto cílené rozšíření vyžaduje, aby byly Komisi svěřeny pravomoci přijímat akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty za účelem stanovení příslušných pravidel pro monitorování a vykazování (pozměněné články 5, 6 a 11 nařízení o MRV).
- Návrh obsahuje pravidla přizpůsobená konkrétním podmínkám, jejichž cílem je posílit ochranná opatření proti riziku úniků ze strany plavidel, která se podílejí na operacích na moři nebo je podporují. Tato pravidla přizpůsobená konkrétním podmínkám vyžadují změny v oblasti působnosti nařízení o MRV (pozměněný článek 2 nařízení o MRV), vložení nových definic (pozměněný článek 3 nařízení o MRV) a vypuštění seznamu „pobřežních lodí“ (pozměněná příloha I nařízení o MRV). Návrh svěřuje Komisi pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, jimiž se stanoví příslušná pravidla pro monitorování a vykazování (pozměněné články 5, 6 a 11 nařízení o MRV).

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kteřou se mění směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o zvýšení konkurenceschopnosti a nákladově efektivní dekarbonizaci

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pařížská dohoda³ přijatá dne 12. prosince 2015 v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) (dále jen „Pařížská dohoda“) vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016. Smluvní strany Pařížské dohody se shodly, že udrží nárůst průměrné globální teploty na úrovni výrazně nižší než 2 °C ve srovnání s úrovní před industrializací a že budou usilovat o omezení tohoto nárůstu na 1,5 °C oproti období před industrializací.
- (2) Naléhavá potřeba i nadále v rámci Pařížské dohody usilovat o splnění cíle omezit nárůst teploty na 1,5 °C nabyla na významu poté, co Mezivládní panel pro změnu klimatu ve své šesté hodnotící zprávě uvedl, že globální oteplování lze omezit na 1,5 °C pouze tehdy, bude-li v tomto desetiletí okamžitě dosaženo výrazného a trvalého snížení celosvětových emisí skleníkových plynů.
- (3) Dne 5. listopadu 2025 předložila Unie po schválení Radou svůj vnitrostátně stanovený příspěvek k UNFCCC. Ve vnitrostátně stanoveném příspěvku se uvádí, že po stanovení klimatického cíle Unie pro rok 2040 a v souladu s plánovanými přezkumy Komise připraví strukturu klimatické politiky pro období po roce 2030 a vypracuje návrhy tohoto politického rámce, které budou nezbytné k dosažení cíle pro rok 2040 spravedlivým a nákladově efektivním způsobem.
- (4) Vnitrostátně stanovený příspěvek byl vypracován na základě výsledků politické debaty, kterou zahájilo sdělení Komise ze dne 6. února 2024 „Zajištění naší budoucnosti – Klimatický cíl pro Evropu na rok 2040 a cesta ke klimatické neutralitě

¹ Úř. věst C , , s. .

² Úř. věst C , , s. .

³ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

do roku 2050 vybudováním udržitelné, spravedlivé a prosperující společnosti“⁴, jež vycházelo z rozsáhlého posouzení dopadů i z připomínek zúčastněných stran shromážděných v rámci veřejné konzultace. Toto posouzení dopadů tvoří základ posouzení dopadů, na němž je založena tato směrnice.

- (5) Kompas konkurenceschopnosti⁵ a Dohoda o čistém průmyslu⁶ označují pokračující dekarbonizaci a urychlené zavádění oběhového hospodářství za klíčové prvky pro další snížení závislosti Evropy na fosilních palivech a posílení hospodářské konkurenceschopnosti a odolnosti. Zároveň vytyčují směr pro přizpůsobení systému EU pro obchodování s emisemi (dále jen „systém EU ETS“) měnící se geoeconomické situaci při zachování jeho základních principů.
- (6) Rychle se měnící geopolitická situace ještě více zdůraznila význam plnění Dohody o čistém průmyslu s cílem posílit bezpečnost dodávek a řešit závislost Evropy na dovážených fosilních palivech, která je hlavní příčinou vyšších a kolísavějších cen energie. Konflikty na Ukrajině a na Blízkém východě opět staví Unii před problém nestabilních a rostoucích cen energií, které jsou způsobeny závislostí Evropy na dovozu fosilních paliv a které snižují konkurenceschopnost evropského průmyslu. Systém EU ETS by měl i nadále představovat spolehlivý, předvídatelný a účelový motor dekarbonizace, s jehož pomocí by se snížila závislost EU na dovozu fosilních paliv a posílila její odolnost, a zároveň by se podpořily investice do přechodu na čistou energii v oblasti domácích obnovitelných zdrojů a dalších bezuhlíkových a nízkouhlíkových zdrojů energie.
- (7) Ve svých závěrech ze dne 19. března 2026⁷ Rada vyzvala Komisi, aby nejpozději do července 2026 předložila přezkum systému ETS v zájmu snížení volatility ceny uhlíku a zmírnění jejího dopadu na ceny elektřiny, včetně souvisejících nákladů v rámci dodavatelského řetězce, a na odklon činností, se současným zachováním zásadní úlohy, kterou systém ETS hraje v klimatické a energetické transformaci prostřednictvím tržního cenového signálu pro emise uhlíku, jenž je hnací silou investic a inovací. Evropský parlament, Rada a Komise podepsaly plán „Jedna Evropa, jeden trh“, v němž jako cíl pro dosažení dohody o přezkumu systému EU ETS stanovily první čtvrtletí roku 2027⁸.
- (8) Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁹ Unie stanovila cíl dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality v celém hospodářství a cíl dosáhnout v následujících letech negativních emisí. Uvedené nařízení rovněž stanoví, že Komise má usilovat o to, aby všechny budoucí návrhy opatření nebo legislativní návrhy, včetně rozpočtových návrhů, byly v souladu s cíli uvedeného nařízení, a aby v případech, kdy tomu tak není, uvedla Komise důvody tohoto nesouladu jako součást posouzení dopadů, které bude k těmto návrhům připojeno.

⁴ COM(2024) 63 final.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“, 29. ledna 2025 (COM(2025) 30 final).

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Sdělení o Dohodě o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace, 26. února 2025 (COM(2025) 85 final).

⁷ Závěry Evropské rady ze dne 19. března 2026, EUCO 1/26 CO EUR 1, CONCL 1.

⁸ Plán Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské komise „Jedna Evropa, jeden trh“.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (9) Nařízení (EU) 2021/1119, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/667¹⁰, stanoví závazný cíl Unie spočívající ve snížení čistých emisí skleníkových plynů (emisí po odečtení pohlcování) o 90 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990 do roku 2040. Tento cíl zahrnuje možnost využít od roku 2036 omezené množství vysoce kvalitních mezinárodních kreditů k zajištění „vhodného příspěvku“ k dosažení cíle pro rok 2040. Toto množství může činit až 5 % čistých emisí skleníkových plynů v EU z roku 1990, což odpovídá domácímu snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2040 o nejméně 85 % ve srovnání s úrovněmi v roce 1990. V souladu s čl. 4 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) 2021/1119 lze zvážit zavedení pilotního období v letech 2031–2035.
- (10) K dosažení snížení emisí stanoveného v nařízení (EU) 2021/1119 musí přispět všechna hospodářská odvětví. Proto by ambice systému EU ETS měly být upraveny tak, aby byly v souladu s cílem snížit čisté emise skleníkových plynů v celém hospodářství do roku 2040, s cílem dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a s cílem dosáhnout v následujících letech negativních emisí, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119.
- (11) Vnitrostátně stanovený příspěvek Unie a jejích členských států v rámci Pařížské dohody zahrnuje emise z letecké dopravy, na které se vztahuje účinné stanovování ceny uhlíku prostřednictvím systému EU ETS, jenž do 31. prosince 2026 zahrnuje pouze lety v rámci Evropského hospodářského prostoru (EHP), odlety do Švýcarska a odlety do Spojeného království. Vnitrostátně stanovený příspěvek poukazuje na to, že případné rozšíření působnosti by vyplývalo ze změny směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES¹¹, která vychází z této směrnice. Očekává se, že emise z letecké dopravy porostou, pokud se nezvýší míra využívání alternativních paliv. Dodatečné emise z letecké dopravy, na které se od roku 2027 bude vztahovat systém EU ETS, by zatím neměly být zahrnuty do vnitrostátně stanoveného příspěvku Unie a jejích členských států, ani by neměly být považovány za emise pro účely nařízení (EU) 2021/1119.
- (12) V rámci systému EU ETS by měla být poskytována další podpora pro využívání udržitelných leteckých paliv, a to vedle závazných legislativních požadavků podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2405¹², a to i přesto, že tyto požadavky platí i bez podpory v rámci systému EU ETS. Proto by měla být dostupnost vyhrazených povolenek pro používání udržitelných leteckých paliv a jiných leteckých paliv, která nejsou získána z fosilních paliv, podle čl. 3c odst. 6 směrnice 2003/87/ES prodloužena do roku 2040. Měl by být pokryt menší podíl cenového rozdílu, aby bylo možné zajistit delší dobu fungování tohoto mechanismu. Mělo by být rovněž zajištěno rovné zacházení se všemi druhy pohonu, včetně elektrifikace. Rozšíření zeměpisné působnosti systému EU ETS na leteckou dopravu, spolu s odpovídajícím navýšením celkového počtu povolenek, které mají být přiděleny provozovatelům letadel, umožňuje vyčlenit větší počet povolenek na podporu alternativních technologií pohonu a paliv.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/667 ze dne 11. března 2026, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1119, pokud jde o stanovení průběžného klimatického cíle Unie pro rok 2040 (Úř. věst. L, 2026/667, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/667/oj>).

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2405 ze dne 18. října 2023 o zajištění rovných podmínek pro udržitelnou leteckou dopravu (Iniciativa pro letecká paliva ReFuelEU) (Úř. věst. L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).

- (13) I přesto, že se od ledna 2029 rozsah stanovování cen uhlíku rozšíří pouze částečně, měla by se podpora alternativních technologií pohonu a paliv v rámci systému ETS od tohoto data přesto vztahovat na všechny odlety. Tím se zajišťuje rovné zacházení na všech trasách odletů z jakéhokoli letiště v Evropském hospodářském prostoru a podporuje se jejich rychlé zavedení.
- (14) S cílem snížit celkové dopady letecké dopravy na klima by mechanismus podpory uvedený v čl. 3c odst. 6 směrnice 2003/87/ES měl podporovat také nákladově efektivní přístupy. Využívání modelů pro předpovídání kondenzačních stop (známých také jako tzv. contrails) za účelem podpory nákladově efektivního omezování těchto jevů představuje nízkonákladový doplněk k dalším přístupům podporovaným tímto mechanismem. Mělo by se opírat o omezený podíl z počtu povolenek vyhrazených pro účely stanovené v čl. 3c odst. 6. Tento mechanismus by měl doplňovat rámec pro monitorování, vykazování a ověřování dopadů jiných látek z letectví než s CO₂ podle čl. 14 odst. 5 uvedené směrnice.
- (15) S ohledem na odměňování nejúčinnějších zařízení je vhodné rozšířit možnost, aby zařízení, která byla dříve zahrnuta do systému EU ETS z důvodu provozu spalovacích jednotek s celkovým jmenovitým tepelným příkonem přesahujícím 20 MW a která změnila své výrobní procesy za účelem snížení emisí skleníkových plynů, a v důsledku toho již této prahové hodnoty nedosahují, mohla po změně svých výrobních procesů zůstat v systému EU ETS až do konce dvou následujících pětiletých období pro přidělování bezplatných povolenek.
- (16) V případě letů pro obchodní účely by měl být k dispozici vyhrazený počet povolenek pouze pro letadla poháněná elektřinou nebo vodíkem. Za účelem zajištění jednotných podmínek pro přidělování vyhrazených povolenek podle čl. 3c odst. 6 směrnice 2003/87/ES by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k přijetí seznamu letadel, která se považují za obchodní letadla. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹³.
- (17) Aby bylo zajištěno, že zařízení budou v rámci každého z pětiletých období uvedených v článku 11 směrnice 2003/87/ES vždy spadat buď do kategorie „nový účastník na trhu“, nebo do kategorie „stávající zařízení“, je nutné revidovat definici pojmu „nový účastník na trhu“ podle uvedené směrnice. V souvislosti s definicí pojmu „nový účastník na trhu“ podle čl. 3 písm. h) směrnice 2003/87/ES, ve spojení s definicí pojmu „stávající zařízení“ podle čl. 2 bodu 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/331¹⁴ je konkrétně na konci každého období přidělování bezplatných povolenek časové období v délce jeden a půl roku, které začíná tři měsíce před předložením seznamu pro následující období podle čl. 11 odst. 1 směrnice 2003/87/ES, na které se žádná z těchto dvou definic nevztahuje. Definice pojmu „nový účastník na trhu“ by proto měla být revidována tak, aby odpovídala současné praxi, podle níž je zařízení považováno za stávající pouze v případě, že je zařazeno na seznam předložený podle čl. 11 odst. 1 směrnice 2003/87/ES pro příslušné období. V důsledku toho by každé zařízení, které obdrží povolení poprvé v období začínajícím tři

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁴ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/331 ze dne 19. prosince 2018, kterým se stanoví přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise platná v celé Unii podle článku 10a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 59, 27.2.2019, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).

měsíce před datem předložení seznamu podle čl. 11 odst. 1 a končícím 31. prosincem posledního roku příslušného pětiletého období pro přidělování bezplatných povolenek, mělo být pro dané období považováno za nového účastníka na trhu. V případě, že zařízení získá k vypouštění emisí skleníkových plynů poprvé povolení, které je následně odňato, a tomuto zařízení je v rámci téhož období přidělování uděleno další nové povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů, mělo by být zařízení možné znovu zařadit do systému EU ETS až v následujícím období přidělování, a to v rámci příslušné kvalifikace buď jako nového účastníka na trhu, nebo jako stávající zařízení v souladu s příslušnými definicemi podle čl. 3 písm. h) směrnice 2003/87/ES a čl. 2 bodu 1 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2019/331.

- (18) Unie má dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a všechna odvětví hospodářství, včetně námořní dopravy, mají přispět k dosažení snížení emisí stanoveného nařízením (EU) 2021/1119 v souladu s aktualizovaným vnitrostátně stanoveným příspěvkem. Začlenění námořní dopravy do systému EU ETS od roku 2024 zajišťuje, že toto odvětví přispěje k plnění klimatických cílů Unie i cílů Pařížské dohody spravedlivým dílem. Mezinárodní námořní organizace (IMO) přijala v roce 2023 strategii dekarbonizace námořní dopravy¹⁵ „do roku 2050 nebo kolem něj, tj. přibližně do roku 2050“ a dohodla se na vypracování střednědobých opatření k její realizaci, přičemž zohlednila soubor navrhovaných opatření zahrnujících jak technické, tak ekonomické aspekty. Přijetí a zavedení takového globálního opatření, které by v souběhu se systémem EU ETS fakticky stanovilo cenu za emise skleníkových plynů z námořní dopravy, by s sebou neslo riziko dvojího placení ze strany rejdařských společností. Ustanovení směrnice 2003/87/ES týkající se činností námořní dopravy by měla být přezkoumána v případě, že IMO přijme globální tržní opatření ke snížení emisí skleníkových plynů z námořní dopravy. Za tímto účelem by Komise měla Evropskému parlamentu a Radě předložit zprávu do osmnácti měsíců od přijetí takového opatření, a to předtím, než opatření vstoupí v platnost. Komise by v této zprávě měla toto celosvětové tržní opatření přezkoumat, pokud jde o jeho ambice s ohledem na cíle Pařížské dohody, jeho celkovou ekologickou vyváženost, včetně ve srovnání s ustanoveními směrnice 2003/87/ES týkajícími se námořní dopravy, a veškeré otázky týkající se soudržnosti systému EU ETS a uvedeného opatření, včetně zamezení dvojímu placení. V závislosti na konkrétní situaci a s cílem předejít riziku dvojího placení a zároveň zajistit, aby nedošlo ke zhoršení stavu životního prostředí, by připojený legislativní návrh měl stanovit mechanismus odpočtu organizace IMO, na jehož základě by bylo vhodné umožnit rejdařským společnostem vyřadit méně povolenek, než činí jejich ověřené emise, a to v rozsahu, v jakém je pro tyto emise účinně stanovena cena v rámci opatření organizace IMO. S cílem zohlednit potenciální úlohu Unie při podpoře širšího mezinárodního úsilí o dekarbonizaci námořní dopravy by měl připojený legislativní návrh stanovit opatření, na jehož základě budou vyhrazeny povolenky na podporu nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových zemí.
- (19) K podpoře dekarbonizace námořní dopravy budou i nadále zapotřebí značné investice, včetně investic do modernizace loďního parku a zavádění čistých technologií. Zároveň členské státy, v nichž je v poměru k počtu obyvatel obzvláště vysoká koncentrace rejdařských společností, i nadále vynakládají poměrně vyšší administrativní náklady na provádění systému EU ETS s cílem podpořit dekarbonizaci námořní dopravy, a to i podporou kapitálových investic v námořním odvětví včetně přístavů, rejdařských

¹⁵ PŘÍLOHA 1, USNESENÍ MEPC.377(80), přijaté dne 7. července 2023, Strategie IMO pro snížení emisí skleníkových plynů z lodí z roku 2023.

společností, jakož i využívání udržitelných paliv a technologií pohonu. Dočasné přidělování povolenek stanovené v čl. 3ga odst. 3 druhém pododstavci směrnice 2003/87/ES přispívá k dosahování těchto cílů tím, že využívá odpovídající výnosy z dražeb v souladu s touto směrnicí. Uplatňování tohoto dočasného přidělování povolenek by proto mělo být prodlouženo do 31. prosince 2038. Komise by měla do 30. září 2035 posoudit, zda je další prodloužení opodstatněné.

- (20) Pro dosažení dekarbonizace námořního odvětví je nezbytný přechod od využívání fosilních paliv, spolu se zvyšováním energetické účinnosti. Tento přechod však brzdí značné cenové rozdíly mezi konvenčními fosilními palivy a udržitelnými námořními palivy, stejně jako tempo zavádění technologií pohonu s nulovými emisemi, jako jsou elektrické systémy pohonu a systémy s podporou větru. Je proto žádoucí podporovat průkopníky, aby se snížilo riziko investic do dekarbonizace námořní dopravy v Unii. V období od 1. ledna [2028 / první rok po vstupu této směrnice v platnost] do 31. prosince 2040 by proto mělo být vyhrazeno 110 milionů povolenek, které budou přiděleny rejdařským společnostem na transparentním, rovném a nediskriminačním základě, a to za účelem pokrytí části cenového rozdílu mezi konvenčními fosilními palivy a způsobilými udržitelnými námořními palivy, jakož i všech nebo části dodatečných nákladů vzniklých při zavádění a provozu způsobilých technologií pohonu s nulovými emisemi a technologií nezbytných pro využívání způsobilých udržitelných námořních paliv po ověření provozu s těmito palivy. Pokud jsou rejdařské společnosti v rámci této rezervy přiděleny povolenky, měla by tato rejdařská společnost toto přidělení zohlednit, pokud má v úmyslu převést náklady vyplývající z vyrazených emisních povolenek na jiný subjekt v souladu s mechanismem náhrady nákladů stanoveným v článku 3gc směrnice 2003/87/ES. Smluvní ujednání mohou například stanovit převod přidělených povolenek z rejdařské společnosti na jiný subjekt. Komise by měla být zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci, jimiž se směrnice 2003/87/ES doplní o podrobná pravidla nezbytná pro uplatňování této rezervy, a k přijímání prováděcích aktů, jimiž se stanoví seznamy přístavů mimo Unii a v třetích zemích, na které by se měla vztahovat výjimka z požadavků na původ.
- (21) Vzhledem k postupné technologické a komerční vyspělosti udržitelných námořních paliv a alternativních technologií pohonu s nulovými emisemi by Komise měla provést hodnocení fungování rezervy zřízené podle článku 3gaa.
- (22) Vyhýbání se povinností ze strany rejdařských společností je problematické, zejména proto, že může narušit ekologickou vyváženost systému EU ETS. Aby se snížilo riziko úhybných zastávek kontejnerových lodí v přístavech mimo Unii a přemísťování překládkových činností kontejnerů mimo Unii, stanoví směrnice 2003/87/ES, že z definice „přístav určení“ jsou vyloučeny zastávky kontejnerových lodí v sousedním přístavu pro překládku kontejnerů určeném v prováděcích aktech přijatých podle čl. 3ga odst. 2 uvedené směrnice. Kritérium týkající se podílu daného přístavu na překládce kontejnerů však nemusí dostatečně pokrývat přístavy mimo Unii, které mají vysoký potenciál přilákat činnosti v oblasti překládky z přístavů v Unii a u nichž překládka kontejnerů tvoří převážnou část kontejnerové přepravy. Je proto vhodné stanovit toto kritérium na 50 % namísto 65 %. Kromě toho je vhodné z definice pojmu „přístav určení“ vyloučit přístavy s nezbytnou infrastrukturou pro překládku kontejnerů, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti Unie, konkrétně do 150 námořních mil od přístavu spadajícího pod jurisdikci členského státu. Aby byla v rámci tohoto opatření zajištěna proporcionalita a rovné zacházení, měla by být zohledněna opatření ve třetích zemích, která mají rovnocenný účinek jako směrnice 2003/87/ES. To zahrnuje přístavy ve třetí zemi, s níž byla uzavřena dohoda o

propojení v rámci systému ETS. Aby bylo možné lépe zachytit významná narušení na trhu námořní přepravy, která mohou rychle změnit strukturu překládky kontejnerů, měla by Komise přezkoumávat platnost seznamu, v němž jsou uvedeny sousední kontejnerové překládkové přístavy, jednou ročně namísto jednou za dva roky. Z důvodů administrativní efektivity by však Komise měla být oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se mění seznam sousedních kontejnerových překládkových přístavů, pouze v případě, že je to nezbytné, například pokud přístav přestane splňovat kritéria pro zařazení mezi sousední kontejnerové překládkové přístavy. Za účelem dalšího snížení rizika úhybných zastávek v přístavech mimo Unii a přesunu činností souvisejících s překládkou kontejnerů mimo Unii je vhodné stanovit doplňkové opatření. Toto opatření by mělo spočívat v dočasně výjimce z povinnosti vyřadit emisní povolenky podle směrnice 2003/87/ES, pokud jde o určité činnosti v oblasti námořní dopravy prováděné velkými kontejnerovými loděmi, které vykonávají dálkové plavby mezi přístavy mimo Unii a přístavy v Unii.

- (23) Aby se rejdařské společnosti vyhnuly nákladům spojeným s plněním požadavků systému EU ETS nebo je minimalizovaly, mohly by se při provádění nebo podpoře operací na moři rozhodnout využívat základny mimo Unii namísto základen v Unii, případně zařadit do svých tras úhybné zastávky v přístavech mimo Unii. Aby se snížilo riziko obcházení předpisů a zajistily se rovné podmínky, měla by být definice pojmu „přístav určení“ upravena tak, aby zahrnovala i pracoviště na moři, kde rejdařské společnosti provádějí nebo podporují operace na moři, včetně činností vědeckého výzkumu týkajících se zdrojů mořského dna a jeho podloží, a činností souvisejících s návrhem, plánováním, výstavbou, provozem a údržbou mořských zařízení a infrastruktury a jejich a vyřazením z provozu.
- (24) Emise z lodí s hrubou prostorností nižší než 5 000 tun, avšak ne nižší než 400 tun, představují přibližně 15 % emisí z lodí spadajících do oblasti působnosti směrnice 2003/87/ES, přičemž emise z lodí v tomto rozmezí pocházejí z velkého počtu lodí. Zahrnutí emisí z určitých kategorií lodí s hrubou prostorností nižší než 5 000 tun, avšak ne nižší než 400 tun, přispívá ke zvýšení účinnosti systému EU ETS a k zajištění rovných podmínek ve srovnání s loděmi s hrubou prostorností 5 000 tun a více, a proto by tyto lodě měly být zahrnuty do působnosti této směrnice. Komise by měla nejpozději do 31. prosince 2031 předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž by měla posoudit proveditelnost a hospodářské, environmentální a sociální dopady začlenění emisí z lodí typu ro-ro pro přepravu cestujících a osobních lodí o hrubé prostornosti nižší než 5 000 tun do působnosti směrnice 2003/87/ES.
- (25) Stávající výjimky stanovené ve směrnici 2003/87/ES z povinnosti vyřazovat emisní povolenky pro lodě ledové třídy, pro plavby do nejvzdálenějších regionů a na malé ostrovy bez pevného spojení s pevninou, a pro určité služby osobní dopravy provozované v rámci povinností veřejné služby nebo smluv o veřejných službách mají skončit dne 31. prosince 2030. Ačkoli dekarbonizace lodí ledové třídy a flotil obsluhujících tyto trasy a poskytujících tyto služby postupuje a inovativní technologie, jako je bateriový elektrický pohon a pohon s podporou větru, se stávají stále schůdnějšími, je rozsáhlé zavádění řešení pro snižování emisí na těchto plavidlech, která jsou důležitá z hlediska dopravní propojenosti, i nadále omezeno, zejména kvůli potřebám v oblasti infrastruktury a investic. Aby byl na tento přechod vyhrazen dostatek času¹⁶ a jelikož je nutné zajistit územní souvislost, propojenost a cenovou

¹⁶ Evropská komise: Generální ředitelství pro opatření v oblasti klimatu a Ricardo, *Electric vessels and wind-assisted propulsion systems- opportunities for the EU maritime industry and value chain – Final report* (Elektrická plavidla a systémy pohonu s podporou větru – příležitosti pro námořní odvětví EU a

dostupnost základních námořních služeb, měla by být platnost těchto výjimek prodloužena na omezenou dobu. Vzhledem ke specifickým technickým a provozním výzvám spojeným s dekarbonizací lodí ledové třídy by Komise měla před uplynutím platnosti výjimky platné pro tyto lodě přezkoumat pokrok dosažený při zavádění vhodných technologií s nízkými a nulovými emisemi a posoudit, zda je vhodné tuto výjimku prodloužit i na období po 31. prosinci 2035.

- (26) V zájmu podpory globálních opatření v oblasti klimatu a usnadnění stanovování cen emisí skleníkových plynů ve třetích zemích by měla být těmto zemím poskytnuta podpora v souvislosti s emisemi, na které se dosud nevztahují povinnosti vyřazovat povolenky podle směrnice 2003/87/ES. Komise by měla být zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci za účelem případné změny zeměpisné působnosti stanovené v čl. 3ga odst. 1 směrnice 2003/87/ES, pokud jde o emise z námořní dopravy vznikající během plaveb mezi Unií a třetí zemí, již je poskytována podpora. Za účelem doplnění směrnice 2003/87/ES by Komise měla být rovněž zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci, jimiž se stanoví pravidla pro poskytování této podpory třetím zemím. To by rovněž usnadnilo provádění dohody o propojení systému ETS se Spojeným královstvím, která se v současné době vypracovává.
- (27) Aby se vyřešily nejasnosti při provádění a rozdílné postupy členských států a zároveň se poskytly prostředky k řešení přetrvávajícího nedodržování směrnice 2003/87/ES, je nutné vyjasnit stávající pravidla týkající se udělování, pozastavování a odnímání povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů příslušnými orgány a dále je rozvíjet s cílem zajistit větší harmonizaci. S cílem zajistit harmonizované podmínky pro provádění článku 6 směrnice 2003/87/ES, pokud jde o udělování, pozastavování a odnímání povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů příslušnými orgány, by Komise měla být zmocněna k přijímání prováděcích aktů. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011.
- (28) Směrnice (EU) 2023/959 Evropského parlamentu a Rady¹⁷ pozměnila směrnici 2003/87/ES tím, že rozšířila činnost uvedenou v příloze I směrnice 2003/87/ES týkající se přepravy skleníkových plynů potrubím za účelem jejich ukládání na všechny druhy přepravy. Provádění této činnosti ukázalo, jak složité je určení správního orgánu pro případy přeshraniční přepravy, a proto je nutné vyjasnit, který členský stát by měl vydávat povolení provozovateli infrastruktury pro přepravu CO₂. V zájmu zajištění srozumitelnosti a tím i urychlení vydávání povolení by mělo být stanoveno jasné pravidlo platné ve všech případech, podle něhož by příslušným orgánem měl být orgán členského státu, v němž se CO₂ shromažďuje, tedy v místě, kde dochází k jeho zachycování. Příslušný orgán by měl nést odpovědnost za tuto přepravu CO₂ až do okamžiku, kdy CO₂ převezme provozovatel v jiném členském státě. Členské státy, přes které je CO₂ pouze přepravován, by se na vydávání povolení k přepravě CO₂ neměly podílet.
- (29) K dosažení cíle Unie, jímž je snížení emisí o 90 % do roku 2040 ve srovnání s úrovněmi z roku 1990, bude od roku 2031 nutné upravit tempo snižování emisí v

hodnotový řetězec – závěrečná zpráva), Úřad pro publikace Evropské unie, 2026, <https://data.europa.eu/doi/10.2834/7505429>.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

odvětvích, na která se vztahuje systém EU ETS. Lineární redukční faktor stanovený v článku 9 směrnice 2003/87/ES by proto měl být upraven.

- (30) Tempo snižování by mělo rovněž zohledňovat ustanovení evropského právního rámce pro klima týkající se využívání vysoce kvalitních mezinárodních kreditů jako vhodného příspěvku k dosažení klimatického cíle EU pro rok 2040, a to počínaje rokem 2036. Mezinárodní kredity by měly být začleněny do budoucích právních předpisů v oblasti klimatu, a to s využitím vysoce kvalitních kreditů s vysokou mírou integrity. Využití kreditů by mělo pomoci jak členským státům EU, tak třetím zemím dosáhnout snížení emisí skleníkových plynů v souladu s Pařížskou dohodou. Je třeba zajistit vysokou integritu kreditů a v případě potřeby lze pravidla vypracovaná podle čl. 6 odst. 4 Pařížské dohody doplnit. Konkrétní úloha a způsob využití mezinárodních kreditů budou vycházet z posouzení dopadů a budou podmíněny vypracováním právních předpisů Unie, které stanoví přísná kritéria s vysokou mírou integrity a další záruky. S ohledem na zavedení mechanismu pro nákup mezinárodních kreditů s cílem snížit celkovou potřebu vnitrostátních opatření až o pět procentních bodů by mělo být cílové snížení emisí v rámci systému EU ETS v souladu s celkovým vnitrostátním cílem pro celou EU ve výši –90 % do roku 2035 a –85 % v letech 2036 až 2040. To by se mělo promítnout do nižšího lineárního redukčního faktoru v rámci systému EU ETS od roku 2036 a měly by být vyčleněny povolenky na nákup množství mezinárodních kreditů, které odpovídá snížení ambicí v rámci systému EU ETS. Komise by měla podávat zprávu Evropskému parlamentu a Radě o vývoji trhu s vysoce kvalitními mezinárodními kredity s vysokou integritou, a to s přihlédnutím ke kritériím stanoveným v nařízení 2021/1119/EU, a o přínosu těchto kreditů k plnění klimatických cílů u činností uvedených v příloze. V souladu s touto zprávou by se lineární redukční faktor od roku 2036 měl v případě, že nebudou k dispozici vysoce kvalitní a nákladově efektivní mezinárodní kredity s vysokou integritou, vrátit u odvětví spadajících do systému ETS na trajektorii, která bude v souladu s cílem EU dosáhnout do roku 2040 snížení emisí o 90 %.
- (31) Pohlcování uhlíku je v evropském právním rámci pro klima zavedeno jako flexibilita, která má EU umožnit dosáhnout jejího klimatického cíle pro rok 2040 nákladově efektivnějším způsobem, jelikož u některých emisí bude nákladově efektivnější kompenzovat je pohlcováním než je snižovat. Může přispět zejména k vyrovnání těžko odstranitelných zbytkových skleníkových plynů v odvětvích, na která se vztahuje systém EU ETS. V této souvislosti by měl systém EU ETS přispět k jeho zavádění a financování, mimo jiné proto, že může být generováno činnostmi, na které se systém EU ETS již vztahuje. Vzdání se flexibility, kterou poskytuje trvalé pohlcování uhlíku, by ve střednědobém až dlouhodobém horizontu poškodilo konkurenceschopnost EU a životní prostředí. Spolu s dalšími úpravami systému, jako jsou například úprava stropu pro celkový objem emisí a rezervy tržní stability, může začlenění trvalého pohlcování uhlíku přispět ke snížení nákladů a ke zvýšení likvidity systému EU ETS, jelikož se snižuje jeho strop. Zahrnutí trvalého pohlcování uhlíku může rovněž představovat způsob, jak motivovat k vývoji a zavádění nově vznikajících technologií pro negativní emise. Po roce 2040 bude možná nutné vyvinout alternativní nebo doplňkové mechanismy pro trvalé pohlcování, aby bylo možné dosáhnout nulových emisí v roce 2050 a následně čistých negativních emisí. Veškeré úpravy stropu stanoveného v článku 9 by měly zohledňovat emise z EHP a Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) a rovněž zohledňovat trvalé vnitrostátní pohlcování uhlíku.
- (32) Začlenění do systému EU ETS vychází ze základního principu, že zrušení jednotky pohlcování nahrazuje vyřazení emisní povolenky, která představuje úhradu ceny za

vypuštění jedné tuny CO₂. V důsledku toho lze do systému EU ETS zahrnout pouze trvalé pohlcování. Kromě toho je vhodné zahrnout pouze pohlcování, u něhož je opětovné uvolnění předmětem monitorování a u něhož dochází k vyřazování povolenek v rámci systému EU ETS.

- (33) Současný cenový rozdíl mezi trvalým pohlcováním uhlíku a povolenkami znamená, že trvalé pohlcování bude třeba podporovat předvídatelným způsobem, aby bylo zajištěno, že jeho objem bude v souladu s dodatečným emisním prostorem, který se v systému ETS vytváří vydáváním povolenek. Vzhledem k tomu, že se jedná o nové nástroje, musí jejich začlenění navíc chránit systém EU ETS před nejistotou a zaručit ekologickou vyváženost jednotek, které se v rámci systému EU ETS používají ke kompenzaci emisí. Komise by proto měla pohlcování začlenit do systému EU ETS. Za tímto účelem by měl být celkový objem povolenek v systému EU ETS navýšen o počet povolenek, které by měly být přiděleny Komisi za účelem nákupu ekvivalentního objemu trvalého pohlcování uhlíku, jímž budou nově vytvořené povolenky kompenzovány. Na tento objem povolenek by se neměl uplatňovat lineární redukční faktor, neboť odpovídá objemu pohlcování, který by měl být nakoupen. Kromě těchto nově vytvořených povolenek by měly být Komisi přiděleny další povolenky, aby mohla prostřednictvím jejich dražby generovat příjmy určené k nákupu trvalého pohlcování uhlíku, a to s ohledem na očekávaný rozdíl v nákladech mezi povolenkami a pohlcováním uhlíku. Pokud bude financování pohlcování uhlíku vyžadovat méně povolenek, než se očekávalo, měly by být nevyužité povolenky znovu začleněny do množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 směrnice 2003/87/ES. Čistým cílem systému EU ETS je hodnota rovnající se hrubým emisím minus trvalé pohlcování uhlíku, které podléhá začlenění.
- (34) Aby se usnadnilo využívání trvalého pohlcování uhlíku provozovateli, rejdařskými společnostmi a provozovateli letadel, mělo by jim být umožněno kompenzovat své vlastní emise z fosilních paliv emisemi biogenního CO₂, které byly zachyceny a trvale uloženy a které jsou certifikovány jako jednotky trvalého pohlcování uhlíku v souladu s metodikami pro certifikaci vnitrostátního trvalého zachycování biogenních emisí s ukládáním uhlíku (BioCCS) stanovenými na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012¹⁸. Aby se zabránilo dvojímu započítání, měly by být jednotky pohlcování uhlíku použité za účelem kompenzace vlastních emisí vyřazeny z registru Unie podle článku 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012¹⁹. Tento kompenzační mechanismus nesmí zahrnovat vytváření záporných emisí ani získávání povolenek. Mělo by to vést k úpravě povolenek přidělených na nákup pohlcování uhlíku a k úpravě objemu pohlcování uhlíku, který má být nakoupen, aby se zabránilo tomu, že celkový emisní prostor překročí limit vyplývající ze začleňování prostřednictvím programu nakupování.
- (35) Veškeré úpravy stropu stanoveného v článku 9, jakož i objem vnitrostátního trvalého pohlcování uhlíku, které má být zahrnuto, by měly zohledňovat emise EHS a ESVO.
- (36) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012 (dále jen „nařízení CRCF“) stanoví rámec pro certifikaci pohlcování uhlíku, ukládání uhlíku do produktů a uhlíkové zemědělství v Unii. Nařízení CRCF stanoví vysokou míru transparentnosti,

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se zřizuje rámec Unie pro certifikaci trvalého pohlcování uhlíku, uhlíkového zemědělství a ukládání uhlíku do produktů (Úř. věst. L, 2024/3012, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj>).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se zřizuje rámec Unie pro certifikaci trvalého pohlcování uhlíku, uhlíkového zemědělství a ukládání uhlíku do produktů (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj>).

pokud jde o dobu trvání ukládání uhlíku, protože se uhlík považuje za uložený pouze po dobu, po kterou je daná činnost monitorována a podléhá příslušným pravidlům o odpovědnosti. Aby bylo možné považovat ukládání uhlíku prostřednictvím přírodních blízkých řešení za trvalé, bude nutné zajistit dostatečně dlouhodobé monitorování činností v rámci uhlíkového zemědělství a náležitě převzít odpovědnost za případné budoucí opětovné uvolnění prostřednictvím vymahatelných finančních, institucionálních a smluvních mechanismů, jako je například fond trvalosti. Komise by proto měla v rámci přezkumu této směrnice posoudit možný přínos přírodních blízkých řešení a uhlíkového zemědělství k trvalému pohlcování uhlíku.

- (37) Systém EU ETS je významným nástrojem pro financování opatření v oblasti klimatu. Od roku 2013 generuje tento systém značné výnosy, z nichž většina je rozdělována členskými státy, a zároveň přiděluje bezplatné povolenky neméně značné hodnoty. Aby bylo možné plně využít jeho potenciál, je třeba výnosy ze systému ETS strategicky využít k urychlení dekarbonizace, a tím zvýšit konkurenceschopnost průmyslu. Ačkoli jsou členské státy od června 2023 povinny vynakládat veškeré výnosy ze systému ETS na účely v oblasti klimatu a energetiky a zajistit transparentnost, současné výdajové trendy odhalují nedostatky. Klíčové oblasti, jako je dekarbonizace průmyslu – která představuje významný podíl na emisích EU – dostávají neúměrně nízké finanční prostředky, stejně jako další oblasti, které mají pro dekarbonizaci zásadní význam. Kromě toho mohou některé investice ohrožovat dosažení klimatické neutrality tím, že udržují závislost na technologiích s vysokými emisemi uhlíku, čímž vytvářejí dlouhodobou závislost.
- (38) Dekarbonizace průmyslu bude vyžadovat přímou či nepřímou elektrifikaci procesů, které v současnosti využívají fosilní paliva, včetně souvisejících investičních potřeb energetické soustavy. Konkrétní opatření, která mají umožnit a urychlit cenově dostupnou elektrifikaci průmyslu, obsahuje Akční plán elektrifikace²⁰. Náléhavou prioritou je příprava energetické soustavy na dodatečnou poptávku vyplývající z projektů dekarbonizace průmyslu, zejména v okolí průmyslových klastrů. Využívání výnosů z vnitrostátního systému ETS k podpoře investic do posílení přenosové sítě, do ukládání energie a do dalších řešení, která zvyšují flexibilitu energetického systému, jakož i do urychlení plánování a povolování na místní a regionální úrovni poskytne průmyslu cenově dostupné a spolehlivé možnosti, jak využít elektrifikaci k dekarbonizaci.
- (39) Aby se tyto aspekty zohlednily, měly by mít členské státy povinnost vynakládat minimální podíl svých výnosů na prioritní účely zaměřené na dekarbonizaci odvětví zahrnutých do systému ETS, a to i na související investiční potřeby energetické soustavy. To by mělo zahrnovat investice do dekarbonizace průmyslu (například v ocelářství, chemickém průmyslu a odvětví výroby hnojiv – která hrají důležitou roli při zajišťování potravinového zabezpečení) – prostřednictvím elektrifikace, zachycování, využívání a ukládání uhlíku a dalších čistých technologií; zdrojů a infrastruktury rozvodné sítě čisté energie; dopravy s nízkými emisemi uhlíku (zejména námořní a letecké dopravy); dekarbonizace nakládání s odpady a opatření oběhového hospodářství zaměřených na dekarbonizaci odvětví zahrnutých do systému ETS; rozvoje klíčových trhů s nízkouhlíkovými a oběhovými produkty (jako jsou biologická hnojiva, biologické chemické látky a ekologická ocel), z nichž mají prospěch i koneční uživatelé, například zemědělci, a výzkumu a inovací v těchto oblastech. Pokud je to technicky proveditelné, měla by být upřednostněna elektrifikace technologického

²⁰ [Úplný odkaz bude doplněn] COM(2026) 595.

tepla, čímž se zvýší energetická bezpečnost. Pokud jde o hnojiva, měly by investice zejména podporovat konečné uživatele při zavádění biologických hnojiv, organických hnojiv a oběhových hnojiv, a to v souladu s Akčním plánem pro hnojiva²¹. Pokud jde o přírodě blízká řešení, která přispívají k dekarbonizaci, měly by členské státy zohlednit priority, opatření a finanční potřeby stanovené v národních plánech na obnovu přírody vypracovaných v souladu s nařízením (EU) 2024/1991. Kromě toho by investice měly být možné pouze v případech, kdy jsou v souladu s dlouhodobými klimatickými cíli Unie, s výjimkou těch, které prodlužují závislost na fosilních palivech při výrobě elektřiny. Členské státy by rovněž měly mít možnost využít tyto výnosy k doplnění finančních mechanismů systému ETS.

- (40) Transparentnost a přehlednost v otázce využívání výnosů z dražeb mají zásadní význam pro zajištění přijatelnosti a důvěryhodnosti klimatických politik Unie. Členské státy by měly být povinny veřejně informovat o původu opatření financovaných v rámci systému ETS prostřednictvím různých kanálů, jako jsou projektová dokumentace a veřejné vývěsky. Používání standardizovaného označení EU bude klíčovým nástrojem k dosažení této viditelnosti. Tyto reformy týkající se využívání výnosů z dražeb by měly být doplněny změnami nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999²², které budou od členských států vyžadovat, aby své plánované využití výnosů z dražeb v rámci systému ETS zahrnuly do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. Tato povinnost plánování *ex ante* zajistí strategické sladění s vnitrostátními a celounijními klimatickými cíli, usnadní větší zapojení zúčastněných stran a lepší monitorování, veřejnou kontrolu a viditelnost.
- (41) Členské státy předkládají Komisi každoročně zprávu o provádění směrnice 2003/87/ES v souladu s jejím článkem 21. Na tomto základě Komise zveřejňuje zprávu o fungování evropského trhu s uhlíkem. Tento způsob využívání vykazovaných údajů by proto měl být vyjasněn doplněním odkazu na čl. 21 odst. 1 do čl. 10 odst. 5 uvedené směrnice. V zájmu sladění se stávající praxí by měla být pro každoroční předkládání zprávy stanovena lhůta na 30. června. Komise by měla zveřejňovat zprávu o fungování evropského trhu s uhlíkem do šesti měsíců od obdržení příslušných informací a zpráv od členských států. Nad rámec zveřejňování této zprávy by měla být zrušena samostatná povinnost Komise předkládat zprávy podle článku 21, aby se snížila administrativní zátěž. Výměna informací organizovaná Komisí podle čl. 21 odst. 5 by se již neměla týkat využívání jednotek snížení emisí v rámci společného provádění a ověřeného snížení emisí v rámci mechanismu čistého rozvoje v systému EU ETS, jelikož mechanismus čistého rozvoje a společné provádění byly nahrazeny novým tržním mechanismem zavedeným na základě Pařížské dohody.
- (42) Aby se zmírnilo riziko úniku uhlíku a zvýšila konkurenceschopnost odvětví s vysokou spotřebou elektřiny, měly by členské státy zachovat možnost poskytovat státní podporu, která kompenzuje nepřímé náklady na emise promítané do cen elektřiny, a to v souladu s pravidly Unie pro státní podporu. V rámci pokynů ke státní podpoře pro období po roce 2030 Komise posoudí, jak motivovat k ekonomicky životaschopné dekarbonizaci, aniž by tím byl ohrožen cíl podpory, jímž je zabránění úniku uhlíku.

²¹ COM(2026) 310 final.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Emisní faktory použité pro výpočet kompenzace by měly odrážet intenzitu emisí příslušné skladby zdrojů pro výrobu elektřiny v dané zeměpisné oblasti, a to s cílem zohlednit, pokud je to možné, podíl fosilních a nefosilních zdrojů na tvorbě cen elektřiny. V zájmu zefektivnění administrativních procesů by mělo být podávání zpráv o kompenzaci nepřímých nákladů začleněno do širších povinností podávání zpráv o využívání výnosů z dražeb podle nařízení (EU) 2018/1999.

- (43) Směrnice (EU) 2023/959 provedla revizi legislativního rámce systému EU ETS zavedením podmínek pro přidělování bezplatných povolenek vázaných na provádění doporučení v oblasti energetické účinnosti vyplývajících z energetických auditů a zavedením povinnosti vypracovat plány klimatické neutrality pro systémy dálkového vytápění a pro 20 % nejméně účinných zařízení v rámci referenční úrovně každého produktu systému EU ETS. Na základě zkušeností s podmínkami týkajícími se dálkového vytápění a s ohledem na zajištění souladu s cílem EU dosáhnout klimatické neutrality by od pětiletého období přidělování bezplatných povolenek, které začne 1. ledna 2031, mělo být přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU ETS v zásadě podmíněno vypracováním plánu investic do dekarbonizace v EU (dále jen „plán investic do dekarbonizace v EU“) a realizací investic do dekarbonizace, které povedou ke zvýšení domácí výroby dekarbonizovaných a nízkouhlíkových produktů, jakož i k významnému snížení celkových dopadů na klima, včetně snížení emisí. Proto je vhodné nahradit od roku 2031 ostatní konkrétní režimy podmíněnosti pro přidělování bezplatných povolenek režimem podmíněnosti založeným na investicích do dekarbonizace v EU, který se v souvislosti s přidělováním bezplatných povolenek zavádí.
- (44) Plán investic do dekarbonizace v EU by měl být jednoduchý a měl by poskytovat strukturovanou a transparentní cestu, včetně průběžných cílů, která umožní zařízením přizpůsobit se cíli klimatické neutrality v rámci celé Unie do roku 2050, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119, a měl by zohledňovat dopad opatření a investic, které obsahuje, na dosažení významného snížení emisí. Plán investic do dekarbonizace v EU a jeho obsah by měly být ověřeny v souladu se stávajícími a osvědčenými pravidly podle článku 15 a měly by být zveřejněny. Kromě toho by s cílem zajistit, aby ke snížení emisí a dopadů docházelo v EU, měli být provozovatelé zařízení, kteří žádají o přidělení bezplatných povolenek, povinni investovat v EU částku, jež v příslušném pětiletém období odpovídá finanční hodnotě ve výši 100 % jim přidělených bezplatných povolenek, do dekarbonizace svých činností, na které se vztahuje tato směrnice, což by ve stejném období účinně vedlo k významnému ověřenému snížení emisí. Komise by měla definovat, co představuje „významné snížení emisí“, prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci na vědeckém základě a v souladu s cílem klimatické neutrality, který je stanoven v nařízení (EU) 2021/1192. V důsledku toho se přidělené bezplatné povolenky v EU stávají investičními povolenkami na dekarbonizaci.
- (45) S cílem minimalizovat administrativní zátěž a zajistit soulad s postupy vedoucími ke stanovení přidělu bezplatných povolenek zařízením je vhodné plně využít synergií s tímto osvědčeným, vysoce účinným a vyspělým procesem. Plán investic do dekarbonizace v EU by proto měl být jako jednorázový dokument s platností na pět nebo více let předložen společně s údaji obsaženými ve vnitrostátních prováděcích opatřeních podle článku 11 směrnice 2003/87/ES, které se týkají stávajících zařízení, a společně s žádostí o přidělení bezplatných povolenek pro nové účastníky na trhu. S cílem zajistit, aby obsah opatření a investic zahrnutých do plánu investic do dekarbonizace v EU odrážel skutečnou strategii snižování emisí, je vhodné

umožnit jejich předložení v pozdější fázi společně se zprávami o změnách úrovní činností, které uvádí prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/1842²³. V příslušných případech by Komise měla prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci upřesnit podrobný harmonogram předkládání plánů investic do dekarbonizace v EU.

- (46) 80 % objemu bezplatných povolenek pro příslušné pětileté období, na které je podána žádost o přidělení bezplatných povolenek, by mělo být přidělováno v ročních tranších s pravidelným převodem bezplatných povolenek po schválení plánu investic do dekarbonizace v EU. Zbývajících 20 % množství povolenek, které mají být v daném pětiletém období přiděleny bezplatně, by mělo být danému zařízení přiděleno teprve po ověření, že byly realizovány investice do dekarbonizace, které mohou zahrnovat jak kapitálové výdaje, tak provozní náklady, odpovídající ekonomické hodnotě 100 % objemu bezplatných povolenek pro dané období, a že na základě příslušných stávajících a zavedených výročních zpráv o emisích vedly tyto investice do konce pětiletého období k významnému snížení emisí. V zájmu pokračující podpory dlouhodobých investic v rámci Unie by měli být provozovatelé povinni vrátit povolenky získané podle čl. 10a odst. 3c prvního pododstavce, pokud provozovatel přemístí nebo jinak převede své příslušné činnosti mimo území Unie. S cílem dále navrhovat co nejjednodušší a nejefektivnější procesy, které zohledňují osvědčené průmyslové postupy, a zároveň zajistit strategické investice do modernizace evropského průmyslu je vhodné, aby Komise tato pravidla dále konkretizovala tím, že prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci a v úzké a transparentní spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami jasně stanoví seznam požadavků a způsobilých nákladů pro uznání investic jako investic do dekarbonizace, jakož i metodiku pro stanovení ekonomické hodnoty množství obdržovaných bezplatných povolenek. Aby se dále snížila administrativní zátěž, maximalizovaly se synergie se stávajícími průmyslovými postupy a plně se zohlednily specifické podmínky průmyslových odvětví, na která se vztahuje systém EU ETS, měly by být tyto akty v přenesené pravomoci vypracovány v úzké spolupráci s průmyslem.
- (47) S cílem minimalizovat administrativní zátěž a zajistit důsledné dodržování předpisů by provádění investic do dekarbonizace v EU a dosažení významného snížení emisí mělo být ověřováno, a to nejpozději dva roky po skončení příslušného pětiletého období na základě již požadovaných výročních zpráv o emisích a úrovni činnosti předkládaných v rámci stávajících procesů monitorování, vykazování a ověřování. Veškeré nepřidělené nebo vrácené povolenky z objemu bezplatných povolenek v rámci příslušného pětiletého období by měly být využity v rámci přidělování bezplatných povolenek v následujícím období.
- (48) Aby bylo zajištěno synergické působení s novým Nástrojem na podporu investic, Bankou pro dekarbonizaci průmyslu a Inovačním fondem, měly by se na zařízení vybraná pro podporu v rámci těchto fondů vztahovat výjimky z nově zavedených pravidel pro podmíněnost investic v souvislosti s přidělováním bezplatných povolenek. S ohledem na zjednodušení postupů a zamezení dodatečné administrativní zátěži je vhodné osvobodit provozovatele zařízení od povinnosti vypracovat plán investic do dekarbonizace v EU, pokud se v jejich zařízení realizuje projekt, který byl vybrán k poskytnutí podpory v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu nebo Inovačního fondu, a to během příslušného pětiletého období pro přidělování

²³ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/1842 ze dne 31. října 2019, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o další opatření k úpravám přidělu bezplatných povolenek na emise v důsledku změn úrovní činnosti (Úř. věst. L 282, 4.11.2019, s. 20).

bezplatných povolenek. Prvních 80 % objemu bezplatných povolenek pro příslušné pětileté období by mělo být zařízení přiděleno po přijetí rozhodnutí o poskytnutí podpory pro projekt v rámci těchto fondů. Kromě toho by u těchto zařízení měly být požadavky na investice a snížení emisí, jejichž splněním je podmíněno zbývajících 20 % bezplatných povolenek pro dané období, považovány za splněné za dvojí podmínky, že dojde k zahájení vyplácení podpory z Inovačního fondu nebo k zahájení fyzické výstavby v rámci projektů podporovaných Bankou pro dekarbonizaci průmyslu nebo Nástrojem na podporu investic a že je ověřeno, že byly investovány způsobilé náklady v objemu, který odpovídá alespoň ekonomické hodnotě 100 % částky přidělených bezplatných povolenek v rámci příslušného pětiletého období. Vzhledem k počtu subjektů, u nichž se předpokládá, že budou čerpat podporu poskytovanou v rámci Inovačního fondu, Banky pro dekarbonizaci průmyslu a Nástroje na podporu investic, to automaticky povede k tomu, že tyto subjekty budou osvobozeny od splnění podmínek, a tím se jim dále zjednoduší přístup k přidělení bezplatných povolenek.

- (49) Je vhodné osvobodit od pravidel pro podmíněnost investic pro přidělování bezplatných povolenek 10 % nejúčinnějších zařízení, která v souladu s čl. 10a odst. 2 třetím pododstavcem směrnice 2003/87/ES stanovují revidované referenční úrovně v daném odvětví nebo pododvětví, zařízení s nulovými a nízkými emisemi a malá zařízení, která dobrovolně zůstávají v systému ETS, aby se ocenilo jejich úsilí a aby se snížila administrativní zátěž a zátěž spojená s dodržováním předpisů
- (50) Zařízení osvobozená od těchto pravidel by měla mít nárok na plný objem bezplatných povolenek v rámci pětiletého období, ve kterém o přidělení bezplatných povolenek žádají, aniž by od nich bylo vyžadováno vypracování plánu investic do dekarbonizace v EU nebo realizace investic v EU vedoucích k významnému snížení emisí. Při stanovování požadavků na zařízení, která mají být považována za zařízení s nulovými emisemi nebo s nízkými emisemi uhlíku, prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zohlednit odhadované snížení emisí v jednotlivých odvětvích, cíl klimatické neutrality stanovený v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119, jakož i dostupné nízkouhlíkové technologie a další možnosti snižování emisí dostupné pro jednotlivá odvětví, včetně technologií pro nulové čisté emise uvedených v článku 4 nařízení (EU) 2024/1735²⁴.
- (51) Aby se zohlednily odvětvové kapacity a aby se na jedné straně řešil nerovnoměrný přístup jednotlivých zařízení k řešením dekarbonizace, včetně přístupu k infrastruktúře, jako jsou elektrické sítě s dostatečnou kapacitou, infrastruktura pro přepravu zeleného vodíku a oxidu uhličitého, a na druhé straně zeměpisné rozdíly, mělo by být povoleno využívat společné úsilí o dekarbonizaci výrobních procesů mezi různými zařízeními, a to i v případě zařízení nacházejících se ve více členských státech. Je proto vhodné umožnit, aby byl požadavek na podmíněnost týkající se investic do významného snížení emisí v EU splněn prostřednictvím sdružování v rámci společné dohody o investicích do dekarbonizace uzavřené mezi několika zařízeními zapojenými do systému ETS. To by mělo umožnit, aby mohl jeden nebo více provozovatelů flexibilně plnit investiční požadavky v oblasti dekarbonizace jménem ostatních provozovatelů, kteří jsou stranami této dohody. Aby se zohlednily emise a kapacity tohoto sdružení, je vhodné stanovit, že v takovém případě musí

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735 ze dne 13. června 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise a mění nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <https://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

objem investic odpovídat alespoň 100 % množství bezplatných povolenek přidělených všem zařízením v rámci tohoto sdružení během daného pětiletého období. S cílem omezit administrativní zátěž a zajistit integraci do procesu vedoucího ke stanovení přidělu bezplatných povolenek pro zařízení v EU by se tato dohoda měla vztahovat alespoň na pětileté období uvedené v článku 11 směrnice 2003/87/ES, v rámci kterého se zařízení ucházejí o přidělení bezplatných povolenek, a měla by být uzavřena dříve, než kterékoli ze zařízení v rámci sdružení podá žádost o přidělení bezplatných povolenek. Na jedno zařízení nebo více zařízení, která budou jménem sdružení realizovat danou investici, by měla být uplatňována vyšší úroveň snížení emisí. Komise by měla prostřednictvím prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci dále upřesnit podrobnosti postupu podávání žádostí o vytvoření sdružení, včetně minimálního obsahu a podrobných podmínek žádosti o vytvoření sdružení, podrobného harmonogramu pro její předložení příslušnému orgánu a podrobností o rozdělení odpovědnosti a povinností mezi provozovatele, kteří sdružení tvoří. Toto ustanovení o sdružování rovněž výrazně sníží administrativní zátěž provozovatelů, kteří se sdružují, protože veškeré povinnosti v oblasti monitorování a vykazování související s podmíněností bude plnit pouze jedno určené zařízení nebo více určených zařízení v rámci daného sdružení.

- (52) Je třeba stanovit pravidla pro aktualizaci referenčních úrovní pro období přidělování v letech 2031 až 2040. Stejně jako v předchozích obdobích by měly být aktualizované referenční úrovně stanoveny na základě údajů z let 2007 a 2008, které budou aktualizovány v souladu se zaznamenaným zlepšením pomocí faktoru, jenž nejlépe odráží pokrok ve všech odvětvích v daném období, a s přihlédnutím k průměrnému výkonu, kterého v příslušných letech dosáhlo 10 % nejúčinnějších zařízení. Jako podklad pro stanovení průměrného výkonu, kterého dosáhlo 10 % nejúčinnějších zařízení, by měly být použity spolehlivé, objektivní a ověřené údaje z těchto zařízení, předložené v souladu s článkem 11 této směrnice, aby referenční úrovně odrážely skutečné tempo zlepšování. Lze rovněž zohlednit informace předložené třetí zemí ohledně zařízení na jejím území v souladu s dohodou uzavřenou podle článku 25. Aby byla zajištěna náležitá ochrana před rizikem úniku uhlíku a aby byl zaručen dostatečný objem přidělování bezplatných povolenek, které budou lépe odrážet skutečnou trajektorii dekarbonizace průmyslových odvětví v období od roku 2031 do roku 2040, měly by platit stejné minimální procentní sazby aktualizace jako pro probíhající období 2026–2030, zatímco maximální procentní sazby aktualizace pro stejné období by měly být aktualizovány tak, aby tuto nutnost zohledňovaly. Referenční úrovně by proto měly být v příslušných případech upraveny pro každý rok v období od roku 2008 do poloviny období 2031–2035 a 2036–2040 v rozmezí mezi minimální mírou aktualizace 0,3 % a maximální mírou aktualizace 2 %, což v období 2031–2035 povede ke zlepšení o 7,5 %, resp. 50 % ve srovnání s hodnotou platnou v období 2013–2020.
- (53) Aby bylo možné lépe zohlednit dostupné kapacity pro snižování emisí v různých průmyslových odvětvích, je vhodné stanovit odvětvové referenční úrovně tepla a paliva (dále jen „záložní referenční úrovně“). K tomu je nutné doplnit stávající zmocňovací ustanovení a umožnit Komisi, aby v rámci celounijních předem stanovených referenčních úrovní uvedených v příloze I k nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2019/331 stanovila tyto odvětvové záložní referenční úrovně, jejich systémové hranice a referenční hodnoty pro stanovení míry roční aktualizace.
- (54) V případě, že poptávka po bezplatných povolenkách vyvolá potřebu uplatnit jednotný meziodvětvový opravný koeficient před rokem 2040, podíl povolenek, které mají být

draženy během desetiletého období počínajícího dnem 1. ledna 2031, by měl být snížen až o 4 % celkového množství povolenek.

- (55) Zbývající povolenky z rezervy pro přidělování bezplatných povolenek zřízené podle čl. 10a odst. 5a směrnice 2003/87/ES by měly být využity na podporu Inovačního fondu a na podporu rozšíření a zavádění vyspělejších technologií v energeticky náročných průmyslových odvětvích prostřednictvím Nástroje na podporu investic a druhé fáze Banky pro dekarbonizaci průmyslu. Pokud dostupné povolenky nestačí k přidělení 400 milionů povolenek v rámci Nástroje na podporu investic, měly by být tyto povolenky čerpány ze zbývajících povolenek z rezervy pro nové účastníky na trhu stanovené v čl. 10a odst. 7 směrnice 2003/87/ES. Aby bylo zajištěno, že velikost rezervy pro nové účastníky na trhu bude dostatečná pro nadcházející fázi systému EU ETS, měly by jí být přiděleny povolenky z postupného ukončování přidělování bezplatných povolenek v souvislosti se zaváděním mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM), a tyto povolenky by neměly být vráceny do rezervy tržní stability.
- (56) Aby se zabránilo znevýhodňování nových účastníků na trhu a tím i omezení možných investic do dekarbonizace, je vhodné zrušit uplatňování lineárního redukčního faktoru na přidělování novým účastníkům na trhu podle čl. 10a odst. 7 směrnice 2003/87/ES.
- (57) Aby bylo zajištěno správné uplatňování pravidel týkajících se přidělování povolenek a rovného zacházení s provozovateli a aby se zabránilo vzniku neočekávaných zisků, je třeba vyjasnit, že příslušné orgány jsou povinny požadovat od provozovatele vrácení veškerých přebytečných povolenek a nařídit národnímu správci, aby vrácené přebytečné povolenky převedl na alokační účet EU.
- (58) V souladu se závazkem stanoveným v čl. 4 odst. 5 písm. m) nařízení (EU) 2021/1119 a s ohledem na pomalejší tempo postupného ukončování přidělování bezplatných povolenek od roku 2028 s cílem podpořit dekarbonizaci, investice a zaměstnanost v Unii a zároveň minimalizovat riziko úniku uhlíku by mělo být pro odvětví spadající pod mechanismus CBAM stanoveno dodatečné podmíněné přidělování bezplatných povolenek. Aby to bylo možné zajistit způsobem, který je v souladu s pravidly mezinárodního obchodu a zohledňuje dekarbonizaci zařízení v Unii, a aby bylo zároveň možné minimalizovat dodatečnou administrativní zátěž, je vhodné omezit postupné ukončování přidělu bezplatných povolenek v těchto odvětvích tak, aby bylo přidělování bezplatných povolenek zcela ukončeno do konce roku 2037. S ohledem na zajištění postupného zavádění faktoru CBAM do přidělování bezplatných emisních povolenek pro zboží podléhající mechanismu CBAM, které bude nově zahrnuto v důsledku budoucích revizí nařízení (EU) 2021/1119, je vhodné stanovit konkrétní sazby postupného ukončování pro toto nové zboží podléhající mechanismu CBAM, které se budou uplatňovat počínaje pětiletým obdobím přidělování bezplatných povolenek, které začíná po jejich zařazení do působnosti přílohy I uvedeného nařízení. V souladu s touto směrnicí, která zavádí pravidla podmíněnosti investic pro přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU ETS od roku 2031, by se tato pravidla podmíněnosti měla od roku 2031 uplatňovat také na přidělování bezplatných povolenek zařízením, na která se vztahuje faktor CBAM.
- (59) Aby byla zachována přiměřená ochrana před rizikem úniku uhlíku, měla by se přechodná opatření na podporu určitých energeticky náročných průmyslových odvětví v případě úniku uhlíku nadále uplatňovat až do 31. prosince 2040, s výjimkou případů, na které se vztahují konkrétní ustanovení o postupném ukončování. Přidělování bezplatných povolenek: pro dálkové vytápění by mělo být od roku 2030 rovnoměrně

postupně ukončováno s cílem dosáhnout nulového přidělování bezplatných povolenek v roce 2040.

- (60) K dosažení klimatického cíle EU pro rok 2040 je nezbytné urgentně a výrazně snížit emise v průmyslu, zejména v energeticky náročných průmyslových odvětvích, kde se dosavadní pokrok opíral převážně o zvýšení energetické účinnosti, nikoli o zásadní dekarbonizaci. Zároveň jsou k podpoře průmyslové transformace zapotřebí značné investice. Stávající signál o ceně uhlíku, a to i v kombinaci s regulačními opatřeními v oblasti obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti, se však ukázal jako nedostatečný k motivování investic do dekarbonizace průmyslu, což ospravedlňuje přidělení povolenek do specializovaného finančního nástroje na úrovni EU, kterým je Banka pro dekarbonizaci průmyslu, jejímž cílem je tuto mezeru překlenout, urychlit dekarbonizaci průmyslu, mimo jiné prostřednictvím elektrifikace, a zvýšit konkurenceschopnost Evropy. Členským státům by mělo být umožněno a měly by být povzbuzovány k tomu, aby Bance pro dekarbonizaci průmyslu poskytovaly dodatečné příspěvky z přidělů v rámci systému ETS a souvisejících výnosů, a tím dále urychlily dekarbonizaci průmyslu v souladu s vnitrostátními prioritami.
- (61) Inovační fond by měl i nadále podporovat inovativní nízkouhlíkové technologie ve všech způsobilých odvětvích, včetně těch, na která se vztahuje mechanismus CBAM, aby se zajistilo, že průlomová řešení dosáhnou komerčního rozsahu a překlenou tak v rámci energetické transformace propast mezi demonstrační fází a fází připravenosti pro uvedení na trh. Měl by se proto i nadále zaměřovat na inovace a podporu technologií v rané fázi vývoje s vysokým rizikem, zatímco Banka pro dekarbonizaci průmyslu by měla podporovat rozšiřování a zavádění vyspělejších technologií v energeticky náročných průmyslových odvětvích, a zároveň budovat odolné hodnotové řetězce a přispívat k integraci energetických soustav. Hlavní cestou k dekarbonizaci bude elektrifikace, jak je uvedeno v Akčním plánu elektrifikace. Je třeba zajistit soulad s požadavky aktu o průmyslu pro nulové čisté emise a aktu o akceleratoru průmyslu, a to i pokud jde o obsah EU, jakož i s principy oběhového hospodářství. Díky svému komplexnímu přístupu, který sahá od snižování emisí až po transformaci, a díky svému cílenějšímu odvětvovému zaměření by měla Banka pro dekarbonizaci průmyslu podporovat jak dekarbonizaci stávajících zařízení, tak zavádění nových nízkouhlíkových nebo bezemisních výrobních kapacit, včetně procesů, které nahrazují průmyslové výrobky nebo metody s vysokými emisemi uhlíku mimo jiné materiály, výrobky a metodami na biologické bázi, a jako takové mohou rovněž vést k trvalému pohlcování uhlíku. V této souvislosti by měly mít možnost využít této podpory i spalovny s výkonem nižším než 20 MW. Aby byla zachována schopnost Unie podporovat vývoj, rozšiřování a zavádění inovativních nízkouhlíkových technologií, je nutné zajistit, aby byly nadále k dispozici celkové finanční prostředky určené pro Inovační fond. Na podporu financování Inovačního fondu bylo plánováno využití 50 milionů povolenek z rezervy bezplatných povolenek do roku 2030, což představuje zásadní plánovací předpoklad pro včasnou přípravu a realizaci projektů ke konci tohoto desetiletí. Do roku 2028 by měl Inovační fond vyčerpat téměř všechny své dostupné prostředky a další podpora těchto projektů bude vyžadovat včasné doplnění z dražeb členských států a předvídatelný základ pro financování, zejména v případech, kdy v důsledku uplatňování pravidel pro přidělování bezplatných povolenek již nebude k dispozici část povolenek z rezervy bezplatných povolenek, se kterou se počítalo pro Inovační fond.
- (62) První fází činnosti Banky pro dekarbonizaci průmyslu by měl být Nástroj na podporu investic v rámci ETS financovaný 400 miliony povolenek. Aby se investice do

dekarbonizace urychlily, měl by Nástroj na podporu investic v rámci ETS, fungující podle zásady „kdo dřív přijde, ten je dřív na řadě“, poskytovat pevné uhlíkové prémie za každou tunu nevyprodukovaných emisí CO₂ a tyto prémie by měly být vypláceny v podobě povolenek v rámci systému ETS. Měl by rovněž zajistit solidaritu tím, že vyčlení přiděly pro členské státy, které čelí větším investičním výzvám v důsledku nižších příjmů nebo větší potřeby snižování emisí. Správně stanovené pevné uhlíkové prémie by měly zajistit ekonomicky atraktivní výnosy, kompenzovat obchodní rizika a zajistit dodatečné soukromé financování, přičemž by měly vyžadovat dodržení přísných termínů dokončení a záruk, čímž by se předem zvýšila jistota pro podniky a umožnila rychlejší realizace. Aby bylo zajištěno co nejlepší zhodnocení vynaložených prostředků, měla by Komise vypracovat podmínky pro diferencované cesty k dekarbonizaci, v nichž mimo jiné stanoví sazbu pevné uhlíkové prémie za tunu nevyprodukovaných emisí CO₂, a to na základě analýzy mezery ve financování s využitím nejlepších dostupných poznatků o konkrétním typu a nákladech podporovaných technologií a s přihlédnutím k nutnosti zajistit přiměřenost podpory. Komise by měla tyto podmínky pravidelně vyhodnocovat s ohledem na získané zkušenosti a vývoj na trhu.

- (63) Na Nástroj na podporu investic by měla navázat druhá fáze, v níž by Banka pro dekarbonizaci průmyslu nadále podporovala rozšiřování a zavádění vyspělých dekarbonizačních technologií pro energeticky náročná průmyslová odvětví, mimo jiné prostřednictvím zaručení určité úrovně ceny uhlíku, čímž by se snížilo riziko investic a zajistila dlouhodobá stabilita příjmů pro úsilí v oblasti dekarbonizace prostřednictvím mechanismů, jako jsou rozdílové smlouvy o uhlíku nebo pevné uhlíkové prémie, vyplácené po ověřeném snížení emisí skleníkových plynů, a urychlila by se dekarbonizace průmyslu. Při provádění druhé fáze Banky pro dekarbonizaci průmyslu by se Komise měla snažit zajistit účinné a na kvalitě založené zeměpisné pokrytí v celé Unii. Aby se urychlila dekarbonizace evropského průmyslu a aby se každé euro co nejdříve proměnilo v investici, musí Banka pro dekarbonizaci průmyslu jednat rychle. Jakmile Nástroj na podporu investic plně vyčerpá své povolenky, měla by Banka pro dekarbonizaci průmyslu zahájit druhou fázi, čímž zajistí pokračující finanční podporu pro dekarbonizaci průmyslu s dostatečným předstihem před rokem 2031.
- (64) Aby byla zajištěna soudržná a posílená podpora dekarbonizace průmyslu, která přispěje k dosažení jak klimatických cílů, tak cílů v oblasti konkurenceschopnosti, měla by Komise maximálně využít synergie mezi Bankou pro dekarbonizaci průmyslu a Evropským fondem pro konkurenceschopnost (ECF). Za tímto účelem by měla být navrhovaná „pečeť konkurenceschopnosti“ udělována projektům, které splňují všechny požadavky na podporu v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu, čímž by se zjednodušil přístup k doplňkovému financování.
- (65) Modernizační fond hraje klíčovou roli při zajišťování spravedlnosti a solidarity tím, že podporuje členské státy s nižšími příjmy při jejich přechodu na klimaticky neutrální hospodářství. Ke zvýšení jeho účinnosti a jeho sladění s rámcem Unie pro rok 2040 jsou nezbytné cílené úpravy. S podílem stanoveným ve výši 2,0 % celkového stropu systému ETS zajistí vyvážené rozdělování prostředků a bude optimalizovat podporu tam, kde je nejvíce zapotřebí, a zároveň zohlední měnící se ekonomické kapacity členských států. Aby se urychlila dekarbonizace průmyslu, která je nezbytná pro splnění klimatického cíle pro rok 2040, mělo by být prostřednictvím Banky pro dekarbonizaci průmyslu přiděleno příjemcům z řad členských států dalších 0,5 % stropu systému ETS. Spolu s rozšířeným rozsahem to umožní poskytnout finanční

podporu širšímu spektru inovativních a škálovatelných řešení, která mají zásadní význam pro snižování emisí v energeticky náročných průmyslových odvětvích a při výrobě elektřiny, včetně technologií CCS a CCU a elektrifikace, a zároveň zajistí efektivní využití výnosů z dražeb. Kromě toho by povolenky, které jsou příjemcům Modernizačního fondu k dispozici v rámci 10% přerozdělení z důvodů solidarity, měly být směřovány prostřednictvím Modernizačního fondu tak, aby se maximalizoval jejich dopad. Ze stejného důvodu by ostatní členské státy, které čerpají z 10% přerozdělení v rámci solidarity, měly tyto povolenky využít v prioritních oblastech, které jsou určeny pro výnosy z dražeb. Členským státům by dále mělo být umožněno dobrovolně převádět další povolenky z jejich objemů dražeb do Modernizačního fondu, čímž by se zvýšila jejich flexibilita při směřování zdrojů na účinná opatření v oblasti dekarbonizace. Kritéria způsobilosti a distribuční klíč by měly být aktualizovány na základě nejnovějších dostupných údajů (2022–2024), včetně prahové hodnoty 75 % HDP na obyvatele a intenzity emisí. Tento přístup bude zohledňovat aktuální údaje o hospodářství a emisích a zajistí, aby členské státy s největšími potřebami v oblasti transformace i nadále těžily z této podpory. Oblast působnosti Modernizačního fondu by měla být rozšířena, aby se ještě více usnadnila dekarbonizace průmyslu, a to v případě potřeby včetně podpory investic do technologií CCS, CCU, elektrifikace a výroby cenově dostupných nízkouhlíkových hnojiv. V zájmu ochrany finančních zájmů Unie by měla být podpora z Modernizačního fondu poskytována v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2020/2092²⁵.

- (66) Tato směrnice by měla obsahovat přísná ochranná opatření týkající se zásad právního státu v souladu s čl. 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092, s cílem chránit prostředky Modernizačního fondu. V případě porušení těchto zásad by měla být přijata příslušná opatření v souladu s postupem stanoveným v článku 6 nařízení (EU, Euratom) 2020/2092.
- (67) V souladu s čl. 28b odst. 3 směrnice 2003/87/ES by mělo být rozšíření zeměpisné působnosti systému EU ETS v oblasti letecké dopravy doprovázeno možností, aby provozovatelé letadel mohli odečíst náklady vzniklé v rámci programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA) na mimoevropských trasách od povinnosti vyřadit povolenky v rámci systému EU ETS, a to s cílem zabránit dvojímu zpoplatnění. Na tyto odpočty by se měla vztahovat harmonizovaná pravidla, a proto by se při výpočtu odpočtu měly použít hodnoty kreditů a povolenek zveřejněné ve zprávě o trhu s uhlíkem přijaté podle čl. 10 odst. 5 směrnice 2003/87/ES. Hodnota kreditů způsobilých podle článku 11a by měla vycházet z nejlepších dostupných cenových indexů.
- (68) Aby bylo možné dosáhnout rozsáhlého snížení emisí v průmyslu, je nezbytné geologické ukládání CO₂ v bezpečných, trvale monitorovaných lokalitách. Blízkost a dostupnost úložišť ve třetích zemích pro průmyslová centra EU by mohly snížit přepravní náklady, minimalizovat rizika úniku a urychlit zavádění CCS ve srovnání se vzdálenějšími nebo méně rozvinutými možnostmi ukládání, čímž by se usnadnila tato cesta k dekarbonizaci průmyslu EU. Ukládání ve třetích zemích by však mělo být uznáno pouze v případě, že existují dostatečné záruky týkající se monitorování, vykazování a ověřování (MRV) a v souladu s pravidly stanovenými ve směrnici 2009/31/ES; se systémem propojeným se systémem EU ETS podle článku 25 na

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 1).

základě vzájemnosti od roku 2031, a to za předpokladu, že dané lokality nejsou využívány k intenzifikaci těžby ropy nebo zemního plynu.

- (69) V rámci současného systému EU ETS se emise CO₂ vykazují v okamžiku zachycování (v předcházejících odvětvích), což znamená, že zařízení zachycující CO₂ musí vyřadit povolenky na celý objem vyprodukovaných emisí, s výjimkou případů, kdy je CO₂ trvale uložen v geologických úložištích nebo v produktech. To nepřispívá k dosažení cílů strategie EU pro průmyslové hospodaření s uhlíkem, jejímž cílem je rozšířit CCU jako klíčovou cestu k dekarbonizaci v těžko dekarbonizovatelných odvětvích, jako je cementářství, ocelářství a chemický průmysl, a zajistit dostupnost alternativních surovin obsahujících uhlík. Zahrnutí spalování odpadu znamená, že většina fází životního cyklu produktu, v nichž se využívá zachycený uhlík, podléhá stanovování cen uhlíku, což umožňuje přesunout započtení emisí do okamžiku jejich uvolnění z produktů do atmosféry, aniž by hrozilo vysoké riziko jejich nedostatečného započtení. V důsledku toho by v případech, kdy je oxid uhličitý zachycován a využíván v meziproduktech nebo konečných produktech, u nichž se předpokládá, že z nich bude uhlík znovu uvolněn při činnostech již zahrnutých do systému EU ETS, jako jsou syntetická paliva, chemické látky nebo jiné průmyslové suroviny, měla být povinnost vyřadit povolenky odložena – nikoli zrušena – až do okamžiku, kdy dojde k uvolnění CO₂ v procesu uvedeném v příloze I (v navazujících odvětvích). Naopak, pokud se CO₂ používá přímo, aniž by byl jeho uhlík chemicky vázán v nějakém produktu, měl by být i nadále započítáván v předcházejících odvětvích v okamžiku zachycení, protože k jeho konečnému uvolnění dojde mimo rámec systému EU ETS, a to v zemědělsko-potravinářském průmyslu, ve farmaceutickém průmyslu, v hasicích přístrojích nebo v rámci jiných podobných způsobů použití. Započtení zachyceného uhlíku obsaženého v syntetických palivech by se mělo provádět v okamžiku jejich distribuce (ve středních segmentech), nikoli v okamžiku spalování syntetických paliv v průmyslových zařízeních nebo v odvětví dopravy. Aby bylo zajištěno úplné pokrytí všech emisí oxidu uhličitého v rámci řetězce zachycování a využívání uhlíku, měla by být působnost systému ETS rozšířena na zachycování uhlíku za účelem jeho využití, zpracování zachyceného uhlíku, zkapalňování a podobné služby, jakož i na přepravu zachyceného uhlíku za účelem jeho využití, s výjimkou CO₂ určeného k přímému využití. Komise by měla být zmocněna k sestavení seznamu způsobů použití CCU, u nichž se předpokládá, že při nich dojde k opětovnému uvolnění uhlíku v rámci činností, na které se již systém ETS vztahuje. Kromě toho by se mělo uznat i trvalé zachycování oxidu uhličitého ve fyzických předmětech, které nejsou produkty. Vzhledem k nejistotě ohledně zpracování na konci životnosti u jednotlivých druhů využití by Komise měla být rovněž zmocněna ke stanovení prahových hodnot *de minimis* pro riziko úniku mimo systém EU ETS a mohla by zavést opatření, jako jsou požadavky na částečné vyřazení povolenek, s cílem řešit případy, kdy dojde k překročení této prahové hodnoty.
- (70) Emise ze spaloven komunálního odpadu jsou značné a od roku 2024 podléhají povinnosti monitorování, vykazování a ověřování, přičemž do 31. července 2026 je třeba posoudit proveditelnost jejich plného začlenění do systému EU ETS. Na základě tohoto posouzení se považuje za vhodné a proveditelné pozměnit směrnici 2003/87/ES tak, aby do systému EU ETS byly zahrnuty emise ze spaloven komunálního odpadu. Rozšíření systému EU ETS na spalování komunálního odpadu, které je součástí komplexního přístupu zahrnujícího posílené politiky v oblasti oběhového hospodářství podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [.../..] (akt o oběhovém

hospodářství)²⁶ a doplněného o podpůrné podmínky, podněcuje dekarbonizaci v celém hospodářství, oběhový charakter materiálů a uhlíku a rovné podmínky v rámci jednotlivých odvětví i mezi nimi. V tomto smyslu zařazení spalování komunálního odpadu do systému EU ETS přispívá k naplnění cílů stanovených v Kompas konkurenceschopnosti a v Dohodě o čistém průmyslu, jejichž cílem je dekarbonizace hospodářství, urychlení přechodu k oběhovému hospodářství a vytvoření jasné vazby mezi pobídkami pro dekarbonizaci a oběhovostí, čímž se zvýší ekonomická bezpečnost, odolnost a konkurenceschopnost EU. Signál o ceně uhlíku doplňuje opatření v oblasti oběhového hospodářství tím, že finančně motivuje a podporuje ekonomickou opodstatněnost zachycování uhlíku jako hlavní cesty k dekarbonizaci tohoto odvětví na cestě k dosažení cíle klimatické neutrality v celém hospodářství do roku 2050, přičemž snižuje fosilní emise ze spalování a zároveň podporuje trvalé pohlcování uhlíku z biogenních emisí, čímž přispívá k dekarbonizaci na úrovni celého hospodářství. Signál o ceně uhlíku v souvislosti se spalováním odpadu dále posiluje ekonomickou opodstatněnost intenzivnějšího oběhového hospodaření s materiály, snižuje emise skleníkových plynů z odstraňování odpadu a vytváří recyklované materiály, které nahrazují původní materiály s vyšší uhlíkovou stopou. Rozšíření systému EU ETS navíc zajišťuje rovné podmínky pro průmyslová zařízení a výrobu čisté energie tím, že harmonizuje signál o ceně uhlíku se spalováním, výrobou elektřiny a dálkovým vytápěním, které již spadají do systému EU ETS.

- (71) Signál o ceně uhlíku a opatření v oblasti oběhového hospodářství se vzájemně posilují. Zásady hierarchie způsobů nakládání s odpady, jež jsou stanoveny v rámcové směrnici EU o odpadech 2008/98/ES²⁷, upřednostňují předcházení vzniku odpadů, opětovné použití, recyklaci a využití před odstraňováním, včetně spalování, a zdůrazňují nutnost snižovat dopad odpadů na životní prostředí v každé fázi jejich životního cyklu. Cena uhlíku bude doplňovat regulační a fiskální opatření harmonizovanými pobídkami a podporou nakládání s odpady v souladu s vyššími stupni hierarchie způsobů nakládání s odpady, a to prostřednictvím větší míry předcházení vzniku odpadů, přípravy na opětovné použití, tříděného sběru, třídění a recyklace. Vyšší míra oběhovosti zase snižuje emise skleníkových plynů vznikající při nakládání s odpady a nahrazuje původní materiály s vyšší uhlíkovou stopou. Emise uhlíku vznikající při spalování odpadu však nejsou určovány pouze samotným procesem spalování a předběžnou úpravou prováděnou provozovateli. Tyto emise jsou rovněž ovlivněny činnostmi v předcházejících odvětvích, včetně dostupnosti a využívání infrastruktury pro recyklaci, opětovné použití a kompostování; účinnosti systémů tříděného sběru recyklovatelných a využitelných materiálů; míry třídění odpadu u zdroje ze strany domácností, podnikatelských subjektů a veřejných orgánů; vzorců spotřeby produktů a materiálů a návrhu a životnosti produktů. Proto doplňkové politiky v oblasti odpadů podle nařízení (EU) [.../...] [akt o oběhovém hospodářství] přispějí k zajištění komplexního přístupu tím, že budou stimulovat jednotný trh a poptávku po sekundárních surovinách a oběhových produktech, podpoří investice do recyklačních kapacit, omezí skládkování a spalování použitých surovin a zavedou opatření zaměřená na výrobce v raných fázích výrobního řetězce, jako jsou požadavky na ekodesign a rozšířená odpovědnost výrobce.
- (72) V příloze I by měla být zavedena nová činnost v oblasti spalování a spalování odpadů. Zařízení, na která se vztahuje tato činnost, by měla být vymezena v souladu s

²⁶ [Odkaz bude doplněn po přijetí].

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic.

definicí zařízení na spalování odpadu a zařízení na spoluspalování odpadu uvedenou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU, a to v případě odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný. Tato nová činnost zahrnuje emise ze spoluspalování, které již byly zahrnuty směrnicí 2003/87/ES jako součást činnosti „Spalování paliv“²⁸, takže spalování a spoluspalování odpadu mohou být součástí jedné činnosti. Kromě toho by zařízení na spalování komunálního odpadu měla být zahrnuta do povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů v rámci systému EU ETS. Za tímto účelem by měla být v bodě 5 přílohy I směrnice 2003/87/ES zrušena stávající výjimka pro tato zařízení. Využívání odpadů prostřednictvím chemické recyklace, včetně procesů tepelného zpracování, jako je pyrolýza nebo zplyňování, nespadá do rozšířené oblasti působnosti systému EU ETS, pokud látky vzniklé při tomto zpracování nejsou následně spalovány. Aby byla zajištěna soudržnost předpisů, zohledněny specifické vlastnosti odpadu jako suroviny a zajištěna větší ekologická vyváženost prostřednictvím důkladného a komplexního pokrytí, které zabrání prahovým efektům vyplývajícím z přesměrování do menších, méně účinných zařízení, měla by být prahová hodnota kapacity pro tuto činnost sjednocena s bodem 5.2. písm. a) přílohy I směrnice 2010/75/EU, a to jako zařízení s kapacitou přesahující 3 tuny za hodinu. Prováděcí nařízení (EU) 2018/2066 by mělo být přezkoumáno a odpovídajícím způsobem aktualizováno, pokud jde o pravidla pro monitorování a vykazování emisí ze zařízení na spalování komunálního odpadu.

- (73) Spalování nebezpečného odpadu, tj. zařízení na spalování a spoluspalování odpadu, která zpracovávají převážně nebezpečný odpad, by mělo zůstat vyloučeno ze systému EU ETS, jelikož se neočekává, že by signál o ceně uhlíku podnítil nákladově efektivní dekarbonizaci. Přísné regulační, technické a provozní požadavky omezují možnosti alternativního nakládání s nebezpečnými materiály, které nelze bezpečně recyklovat, využít ani zpracovat jinými způsoby. Kromě toho provozovatelé nemají žádné významné příležitosti k trvalému pohlcování uhlíku z důvodu omezeného podílu biogenního uhlíku v tocích nebezpečného odpadu. Riziko přesměrování komunálního odpadu do spaloven nebezpečného odpadu je omezeno platným regulačním rámcem, technickými a provozními rozdíly ve spalovacím procesu a s tím spojenými vysokými náklady na spalování nebezpečného odpadu.
- (74) Aby byl zajištěn plynulý přechod tohoto odvětví do systému EU ETS, mělo by být vyřazování povolenek zařízeními na spalování komunálního odpadu, která se od roku 2031 stanou součástí tohoto systému, zaváděno postupně s ohledem na ověřené emise vykázané za období 2031 až 2034. Tato postupná integrace by se neměla vztahovat na zařízení, která jsou v současné době do systému EU ETS již zahrnuta. Existuje několik důvodů pro postupné zavádění povinnosti dodržovat předpisy namísto okamžitého a úplného začlenění. Zahájení od roku 2031 umožňuje technickou a administrativní přípravu, zejména vypracování pravidel pro monitorování a vykazování, která budou lépe přizpůsobena spalování komunálního odpadu, včetně rozlišení emisí z biomasy a fosilních emisí. V kombinaci s postupným zaváděním zajišťuje zahájení od roku 2031 pro provozovatele a místní samosprávy předvídatelnost v oblasti plánování a investic a umožňuje jim mimo jiné úpravy smluvních ujednání mezi místními samosprávami a spalovnami. Umožňuje také poskytování podpory v podobě investic v předstihu, mimo jiné prostřednictvím využití výnosů ze systému ETS, na opatření ke snižování emisí

²⁸

V souladu s výkladem Komise uvedeným v Pokynech č. 0: *Guidance on Interpretation of Annex I of the EU ETS Directive (excl. aviation and maritime activities)* (Pokyny k výkladu přílohy I směrnice o systému EU ETS (s výjimkou letecké a námořní dopravy): https://climate.ec.europa.eu/document/edc93136-82a0-482c-bf47-39ecaf13b318_cs.

pro zařízení a místní samosprávy. Postupné zavádění povinností týkajících se spalování komunálního odpadu rovněž přispívá k sbližování s cílem v oblasti skládkování stanoveným v čl. 5 odst. 5 směrnice 1999/31/ES²⁹ a zároveň umožňuje posílit doplňkové politiky v oblasti oběhového hospodářství na úrovni EU, na vnitrostátní i místní úrovni s cílem podpořit předcházení vzniku odpadu, snižování jeho množství, jeho sběr, třídění a recyklaci a řešit ukládání odpadu na skládky, přičemž se zabrání jakýmkoli nezamýšleným důsledkům v podobě odklonu odpadu v rozporu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. V zájmu zachování ekologické vyváženosti systému by měl být počet povolenek přidáných ke stropu pro dané odvětví úměrný postupně se zvyšující povinnosti vyřazovat povolenky v těchto letech. Údaje týkající se zahrnutí spalování komunálního odpadu by měly vycházet z údajů monitorovaných a vykazovaných pro toto odvětví podle směrnice 2003/87/ES za rok 2024 v Unii a ve státech EHP a ESVO) a v letech 2024 až 2031 by měly být upraveny na základě prognóz odhadovaných vykazovaných údajů a vývoje kapacit. Počet povolenek přidáných k celkovému množství povolenek pro celou Unii pro dané odvětví by měl být úměrný harmonogramu postupného zavádění v letech 2031 až 2034, a to ve výši odpovídající 25 % tohoto celkového počtu v roce 2031, 50 % tohoto celkového počtu upraveného lineárním redukčním faktorem v roce 2032, 75 % tohoto celkového počtu upraveného lineárním redukčním faktorem v roce 2033 a 100 % tohoto celkového počtu upraveného lineárním redukčním faktorem od roku 2034. Od roku 2035 by zařízení na spalování komunálního odpadu měla vyřazovat počet emisních povolenek, který odpovídá všem jejich ověřeným emisím vykázaným v předchozím roce.

- (75) Aby byla dále zajištěna plynulá transformace, měla by být v případě, že členský stát zavedl rovnocenná opatření, která splňují cíle směrnice 2003/87/ES týkající se zahrnutí spalování komunálního odpadu, zavedena možnost dočasné výjimky do konce roku 2035. V zájmu zajištění slučitelnosti s dekarbonizací, oběhovým hospodařením s materiály a uhlíkem a rovných podmínek by měla být možnost uplatnění této výjimky k dispozici pouze v případě, že členský stát prokáže, že splňuje alespoň dvě z následujících tří podmínek: má zavedenou odpovídající vnitrostátní uhlíkovou daň, která je vyšší než průměrná cena v dražbách za příslušný rok; je na dobré cestě k dosažení cílů EU v oblasti recyklace komunálního odpadu podle čl. 11 odst. 2 písm. d) a e) směrnice 2008/98/ES a je na dobré cestě k dosažení cíle v oblasti skládkování komunálního odpadu podle čl. 5 odst. 5 směrnice 1999/31/ES. V zájmu zajištění stability a transparentnosti systému by měla být Komisi žádost obsahující příslušné informace prokazující splnění alespoň dvou ze tří podmínek doručena do 31. července 2029. Dočasný charakter této výjimky je důležitý pro zajištění souladu s přesunem započítávání emisí v případech, kdy je oxid uhličitý zachycován a využíván v meziproduktech nebo konečných produktech (CCU) do okamžiku jejich uvolnění z produktů do atmosféry, a zároveň pro zabránění vysokému riziku nedostatečného započtení emisí.
- (76) S ohledem na zvláštní charakteristiky a trvalá omezení nejvzdálenějších regionů Unie, jež jsou uznána v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), a vzhledem k jejich omezeným možnostem zavést komplexní systém nakládání s odpady v odpovídajícím měřítku a vzhledem k jejich vzdálenosti od trhů s recyklovanými materiály se členským státům poskytuje možnost dočasně

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>)

osvobodit zařízení umístěná v nejvzdálenějších regionech od povinnosti vyřazovat emise ze spalování a spoluspalování odpadu podle směrnice 2003/87/ES.

- (77) Aby bylo dosaženo smysluplné změny chování ve všech fázích hodnotového řetězce odpadů a aby byla zajištěna účinnost ceny uhlíku při podpoře oběhového hospodářství a dekarbonizace, je důležité, aby se cenový signál promítl do mechanismů stanovování cen a byl nasměrován prostřednictvím cílených opatření a politik s pozitivním řídicím účinkem, které domácnostem i nebytovým subjektům nabídnou jak pobídku, tak možnost volby, jak se vyhnout nákladům na odstraňování směsného odpadu prostřednictvím předcházení vzniku odpadu, snižování jeho množství a třídění. Mezi tato opatření, která mají prokazatelně pozitivní dopad na snižování množství odpadu, třídění a recyklaci odpadu patří například diferencované poplatky za vjezd na skládku, systémy poplatků podle množství odpadu (tzv. Pay-As-You-Throw), systémy sběru odpadu založené na hmotnosti a inteligentní popelnice, systémy zálohování a zpětného odběru nebo povinné systémy tříděného sběru pro konkrétní druhy odpadu. Tato opatření by měla být doplněna důslednějším uplatňováním zásady „znečišťovatel platí“ již v raných fázích, a to prostřednictvím opatření, jako jsou posílené harmonizované systémy rozšířené odpovědnosti výrobců a požadavky na ekodesign. Členské státy by měly využít výnosy z obchodování s emisemi k podpoře příslušných orgánů, zejména místních orgánů, které se podílejí na sběru a odstraňování komunálního odpadu, při provádění těchto opatření v oblasti oběhového hospodářství s cílem zajistit, aby bylo odstraňování odpadu v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady, řešit dopady na domácnosti a zajistit plynulou transformaci v odvětví odpadového hospodářství, přičemž by se měly vyvážit přínosy pro životní prostředí a oběhový charakter s náklady na nakládání s odpady jako veřejnou službu.
- (78) Rozšíření uhlíkové daně na spalování komunálního odpadu by mělo být doprovázeno účinnými opatřeními, která zajistí další snižování množství odpadu ukládaného na skládky a zabrání nechtěným důsledkům v oblasti odklonu odpadu, které by byly v rozporu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Toto riziko je zmírněno tím, že emise ze spalování udržitelné biomasy jsou osvobozeny od daně, což snižuje motivaci k odklonu organického odpadu na skládky – kde představuje hlavní zdroj metanu – s cílem vyhnout se placení uhlíkové daně. Riziko odklonu materiálů na bázi fosilních zdrojů však přetrvává tam, kde neexistují účinné regulační nebo daňová opatření týkající se skládkování. Proto je nezbytné účinně a důsledně provádět a prosazovat politiky a opatření, jejichž cílem je do roku 2035 omezit podíl komunálního odpadu ukládaného na skládkách na 10 % nebo méně, jak stanoví směrnice 1999/31/ES. Kromě toho by se v budoucnu mělo dále rozvíjet monitorování a vykazování, jakož i ověřování a akreditace emisí vznikajících při skládkování komunálního odpadu, aby bylo možné sledovat vývoj emisí metanu po úplném rozšíření systému EU ETS na emise ze spalování komunálního odpadu. Nejistota při kvantifikaci emisí ze skládek je i nadále vysoká. Pro zajištění vysoké míry integrity systému by proto měly být nejprve zavedeny harmonizované rámce pro monitorování a vykazování, které umožní shromažďovat standardizované, spolehlivé a ověřené údaje o emisích. Vypracování přesných pravidel pro monitorování a vykazování je podmíněno jednak vypracováním budoucích nejlepších dostupných technik pro skládky, které zajistí ekologickou vyváženost, soulad s předpisy a využívání pokročilých monitorovacích nástrojů, včetně metod měření a modelování, a jednak vytvořením komplexního registru či registrů skládek, které zabrání obcházení předpisů a zajistí účinnost těchto pravidel. Za tímto účelem by Komise měla do 31. července 2029 předložit zprávu o tom, zda byly splněny tyto předpoklady pro zavedení systému MRV do roku 2031, a to v okamžiku zahájení postupného zavádění spalování komunálního odpadu. V případě, že některá z

těchto podmínek nebude splněna, mělo by být rozšíření systému EU ETS na skládky v rámci systému MRV odloženo z roku 2031 na rok 2034, tedy do doby plné integrace spalování komunálního odpadu, aby byl poskytnut dodatečný čas na splnění těchto podmínek. Komise by měla s ohledem na tento vývoj a případné nezamýšlené důsledky přezkoumat do 31. prosince 2034 směrnici 2003/87/ES.

- (79) Uhlík lze zachytávat za účelem ukládání a využití v zařízeních, jejichž emise pocházejí ze směsi fosilních zdrojů a zdrojů s nulovým emisním faktorem, jako je například spalování udržitelné biomasy, která má v systému EU ETS nulový emisní faktor. Jelikož se s CO₂ ze zdrojů s nulovým emisním faktorem a z fosilních zdrojů zachází pro účely stanovení povinností v rámci systému EU ETS při vytváření pohlcování nebo při výrobě syntetických paliv odlišně, je nutné stanovit podrobná pravidla týkající se pořadí, v jakém se jednotlivé druhy CO₂ považují za zachycené, a způsobu, jakým se mají jeho emise zohledňovat v rámci celého řetězce zachycování, přepravy, využívání nebo ukládání uhlíku.
- (80) V zájmu zajištění řádného fungování a správy systému EU ETS je vhodné přidělit Komisi až 5 milionů povolenek z množství povolenek pro celou Unii. Vzhledem k rostoucímu počtu uživatelů a rozšířené oblasti působnosti systému EU ETS, rostoucí hodnotě povolenek vedených v registru Unie a zvýšeným bezpečnostním výzvám by tyto výnosy měly být využity zejména k zajištění řádného fungování, správy a bezpečnosti registru Unie. V souladu s rozšířenou oblastí působnosti systému EU ETS a změnami zavedenými touto směrnicí je vhodné zajistit, aby tyto výnosy mohly být použity na další aspekty zajišťující řádné fungování a správu systému EU ETS, včetně provádění pravidel týkajících se podmíněnosti investicemi pro přidělování bezplatných povolenek a fungování mechanismu pro nákup vysoce kvalitních mezinárodních kreditů s vysokou integritou. Podmínky, způsoby a postupy týkající se využívání těchto výnosů by měla Komise podrobně stanovit v aktech v přenesené pravomoci.
- (81) V zájmu zachování soudržnosti zacházení s emisemi z biomasy, která splňuje kritéria udržitelnosti a kritéria pro úsporu emisí skleníkových plynů pro využívání biomasy stanovená směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001³⁰, a k dalším emisím s nulovým emisním faktorem v systému EU ETS, by oxid uhličitý zachycený z atmosféry nebo ze zdrojů s nulovým emisním faktorem měl mít rovněž nulový emisní faktor, je-li uvolňován při činnostech v rámci systému EU ETS. V zájmu zachování soudržnosti zacházení s emisemi z biomasy, která splňuje kritéria udržitelnosti a kritéria pro úsporu emisí skleníkových plynů pro využívání biomasy stanovená směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001³¹, a s dalšími emisemi s nulovým emisním faktorem v systému EU ETS, by oxid uhličitý zachycený z atmosféry nebo ze zdrojů s nulovým emisním faktorem měl mít rovněž nulový emisní faktor, je-li uvolňován při činnostech v rámci systému EU ETS. Výjimečně by se na tentýž CO₂ měla vztahovat povinnost vyřazovat povolenky, pokud dojde k úniku, vypuštění nebo jinému uvolnění tohoto CO₂ z trvalého geologického úložiště, jelikož za tento CO₂ již byla poskytnuta odměna jako za záporné emise podle nařízení (EU) 2024/3012, které se ohledně odpovědnosti za opětovné uvolnění opírá o systém EU ETS.

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (82) V souladu s čl. 28b odst. 2 směrnice 2003/87/ES Komise posoudila ekologickou vyváženost celosvětového tržního opatření Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO). Z této zprávy vyplynulo, že program CORSIA nebyl posílen a že státy uvedené v prováděcím aktu přijatém podle čl. 25a odst. 3 směrnice o systému ETS představují méně než 70 % emisí z mezinárodní letecké dopravy. V souladu s čl. 28b odst. 3 směrnice 2003/87/ES by proto měla být oblast působnosti systému EU ETS nediskriminačním způsobem rozšířena tak, aby zahrnovala všechny lety odlétající z letiště nacházejícího se v EHP a přistávající na letištích ve třetích zemích vzdálených nejvýše 5 000 kilometrů od největšího letiště v geografickém středu Unie. Se všemi leteckými společnostmi na těchto trasách by mělo být zacházeno stejně. Kromě toho by podpora v rámci systému EU ETS pro alternativní paliva a pro opatření týkající se kondenzačních stop měla být dostupná všem leteckým společnostem na těchto trasách. Tato oblast působnosti představuje přibližně polovinu maximální vzdálenosti letů od středu Evropy, přičemž se zohledňuje analýza, která naznačuje, že právě tyto trasy jsou nejvíce náchylné k potenciálnímu úniku uhlíku z letištních uzlů. Toto pokrytí by mělo platit od roku 2029 namísto roku 2027, a to po dobu čtyř let, a mělo by být podmíněno přezkumem v roce 2032.
- (83) Směrnice 2003/87/ES by měla být pozměněna tak, aby byl program CORSIA organizace ICAO začleněn do právních předpisů EU v období od roku 2026 do roku 2035 a aby bylo zajištěno, že letecká doprava jako celek přispěje spravedlivým podílem k řešení změny klimatu v souladu s cíli Pařížské dohody. Emise z mezinárodní letecké dopravy mimo Evropu měly být od ledna 2021 omezeny prostřednictvím celosvětového tržního opatření a Evropský parlament a Rada stanovily podmínky pro posouzení, zda je tento systém dostatečným opatřením k boji proti změně klimatu, či zda by měl být doplněn. V roce 2032, kdy budou zřejmé výsledky fungování programu CORSIA z hlediska kompenzace emisí, by měl být proveden přezkum s cílem posoudit, jak program CORSIA uplatňují hlavní země v odvětví letecké dopravy, pro které je to podle pravidel programu CORSIA stanovených organizací ICAO povinné. V případě, že se program CORSIA ukáže jako ambiciózní, efektivní a úspěšný, měl by být rozsah účinného stanovování ceny uhlíku v rámci systému EU ETS omezen na lety v rámci EHP a lety směřující do Spojeného království, Švýcarska, do a z Gibraltaru a do dalších zemí, které využívají mechanismus ETS jako službu.
- (84) S cílem omezit dodatečnou zátěž spojenou s geografickým rozšířením oblasti působnosti systému EU ETS v oblasti letecké dopravy a s ohledem na skutečnost, že emise pocházející z letecké dopravy vykazují rostoucí trend, je vhodné zvýšit celkový počet povolenek dostupných pro leteckou dopravu úměrně k emisím nově zahrnutým do oblasti působnosti systému, s přihlédnutím k nejnovějším dostupným informacím o emisích, a z těchto povolenek vyčlenit prostředky na dodatečnou podporu snižování dopadů letecké dopravy na klima prostřednictvím udržitelných leteckých paliv, elektrifikace a nákladově efektivního snižování emisí z kondenzačních stop. Celkový počet povolenek dostupných pro letecké činnosti by však měl být snížen o množství rovnající se emisím, které provozovatelé letadel odečetli od své povinnosti vyřadit povolenky, a to z důvodu zohlednění nákladů vzniklých v souvislosti s kompenzací v rámci programu CORSIA, jelikož tyto emise již nejsou zahrnuty do systému EU ETS.
- (85) Snížení prahové hodnoty platné pro vyloučení provozovatelů letadel, jak je stanoveno v příloze I směrnice 2003/87/ES, vede k tomu, že do systému bude navíc zahrnuta řada menších provozovatelů letadel. S ohledem na omezené administrativní kapacity těchto menších provozovatelů letadel je vhodné zvýšit prahovou hodnotu, při jejímž dosažení

je možné využívat zjednodušené nástroje pro vykazování. Nástroj pro vykazování poskytovaný organizací Eurocontrol dosáhl od svého zavedení během několika let používání a neustálého zdokonalování vysoké úrovně přesnosti, a je proto schopen poskytovat údaje o emisích pro všechny dotčené provozovatele letadel.

- (86) Rozsah a definice činnosti „Výroba vodíku (H₂) a syntetického plynu o výrobní kapacitě větší než 5 t denně“ podle přílohy I směrnice 2003/87/ES by měly být změněny, aby byly vyřešeny opakující se problémy týkající se provádění a aby bylo jasné stanoveno, že činnost výroby vodíku, a to i v případě, že je vyráběn výhradně jako vedlejší produkt, spadá do oblasti působnosti této směrnice vždy, je-li překročena prahová hodnota výrobní kapacity větší než 5 t denně.
- (87) Emise z letů provozovaných provozovateli obchodních letadel byly ze systému EU ETS z velké části vyňaty, protože tito provozovatelé obvykle provádějí méně letů nebo jejich emise nedosahují prahových hodnot pro vyloučení stanovených v příloze I směrnice 2003/87/ES. Provozovatelé letadel, jejichž roční emise z mezinárodních letů nepřesahují 10 000 tun CO₂, nespádají do programu CORSIA organizace ICAO, a měli by proto přispívat v rámci systému EU ETS. Aby byl zajištěn příspěvek všech provozovatelů letadel k boji proti změně klimatu, je proto vhodné, aby kritériem pro vynětí ze systému EU ETS již nebyl počet letů a aby byla emisní prahová hodnota snížena a zjednodušena zavedením jediné prahové hodnoty pro všechny typy provozovatelů letadel. Aby však byla zajištěna přiměřenost dodatečné administrativní zátěže pro příslušné orgány, je vhodné osvobodit provozovatele letadel s velmi nízkými emisemi od povinnosti vyřazovat povolenky v rámci systému EU ETS, a to i s ohledem na omezený kumulativní přínos pro životní prostředí, který by jejich zahrnutí přineslo.
- (88) Analýza provedená v rámci přezkumu rezervy ze strany Komise ukazuje, že postupnější uvolňování povolenek z rezervy na trh v případě zmenšujícího se trhu zmírní riziko vzniku cenových výkyvů na trhu v situaci, kdy se počet povolenek v oběhu bude blížit dolní hranici. Od roku 2028 by měl být zaveden nižší parametr rezervy, který by umožňoval poměrné uvolňování povolenek v případě, že celkový počet povolenek v oběhu se bude pohybovat v rozmezí 400 milionů až 300 milionů povolenek.
- (89) Aby se zohlednila klesající trajektorie emisí a zajistilo se, že rezerva zůstane v průběhu času odolná vůči vnějším šokům, měly by být aktualizovány referenční parametry rezervy tržní stability tak, aby příjmy do rezervy a její uvolňování byly úměrné vývoji na trhu. Za tímto účelem by měly být horní a dolní prahová hodnota, odpovídající rezervy a uvolňované množství každoročně upravovány a snižovány o 4 %, aby odpovídaly vývoji zmenšujícího se trhu.
- (90) Analýza provedená v rámci přezkumu rezervy ze strany Komise a očekávaný vývoj na trhu s uhlíkem naznačují, že míra příjmu do rezervy ve výši 24 % splnila svůj účel a s ohledem na nedávný i budoucí vývoj trhu by se tato míra příjmu do rezervy měla vrátit na úroveň 12 %. Za tímto účelem by měla být odpovídajícím způsobem upravena horní prahová hodnota rezervy.
- (91) Při výpočtu celkového počtu povolenek v oběhu se zohledňují pouze údaje týkající se stacionárních zařízení do 31. prosince 2023. Aby se zohlednila historická poptávka letectví po povolenkách v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2023, měl by být roční výpočet celkového počtu povolenek upraven tak, aby odrážel kumulativní poptávku letectví v tomto období.

- (92) Jelikož cílů této směrnice, jimiž je podpora snižování emisí skleníkových plynů nákladově efektivním a ekonomicky účinným způsobem, který je v souladu s cílem snížit do roku 2040 čisté emise skleníkových plynů v rámci celého hospodářství prostřednictvím rozšířeného a pozměněného celounijního tržního mechanismu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu jejich rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (93) Aby byly zajištěny jednotné podmínky pro provádění článků 4 až 7 směrnice 2003/87/ES týkajících se udělování, pozastavování a odnímání povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů příslušnými orgány a čl. 10a odst. 3b až 3d směrnice 2003/87/ES o pravidlech podmíněnosti přidělování bezplatných povolenek investicím do dekarbonizace v EU týkajících se formátu a obsahu plánů investic do dekarbonizace v EU, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Kromě toho by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, aby byly zajištěny jednotné podmínky pro provádění mechanismu vyhrazování a přidělování podle článku 3gaa směrnice 2003/87/ES, pokud jde o přístavy mimo Unii a třetí země, na které by se měla vztahovat výjimka z požadavků na původ. Prováděcí pravomoci svěřené Komisi podle článku 14 směrnice 2003/87/ES by měly být rozšířeny tak, aby bylo možné stanovit pořadí započítávání emisí zachyceného CO₂ pocházejícího ze směsi zdrojů s nulovým emisním faktorem a zdrojů s jiným než nulovým emisním faktorem, a na započítávání emisí ze syntetických paliv, aby bylo zajištěno, že emise jsou zohledněny a že se zabrání dvojímu započítání. Kromě toho by měly být rozšířeny prováděcí pravomoci svěřené Komisi podle čl. 3ga odst. 2, aby se zohlednily změny opatření, jehož cílem je dále omezit riziko úhybných zastávek v přístavech a přesunu činností souvisejících s překládkou kontejnerů. Tyto prováděcí pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011.
- (94) Za účelem přijímání nelegislativních aktů obecné platnosti, které doplňují nebo mění některé nepodstatné prvky legislativního aktu, by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o doplnění pravidel podmíněnosti investic do dekarbonizace v EU pro přidělování bezplatných povolenek podle čl. 10a odst. 3b) až 3d) směrnice 2003/87/ES, a to s ohledem na podrobné podmínky pro vytvoření pravidel pro sdružování podle čl. 10a odst. 3d) a rozdělení odpovědnosti mezi provozovatele v uvedeném případě, podrobné podmínky pro výjimky stanovené v čl. 10a odst. 3c) pátém a šestém pododstavci, podrobný harmonogram pro předkládání plánů investic do dekarbonizace v EU, kvalifikaci investic jako investic do dekarbonizace, kvalifikaci významného snížení emisí a stanovení ekonomické hodnoty množství bezplatných povolenek. Kromě toho by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o doplnění článku 9c směrnice 2003/87/ES o způsobech nákupu pohlcování uhlíku a dražby odpovídajících povolenek a doplnění článků 10cb, 10cc, 10cd a 10ce směrnice 2003/87/ES o fungování Inovačního fondu a Banky pro dekarbonizaci průmyslu. Dále by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o doplnění článku 19 směrnice 2003/87/ES v souvislosti s podmínkami, způsoby a postupy, podle nichž ústřední správce využívá výnosy z dražby povolenek k pokrytí výdajů spojených s fungováním a správou systému EU ETS. Komisi by měla být rovněž svěřena pravomoc přijímat právní akty, jimiž se doplní čl. 12 odst. 3b týkající se požadavků na posouzení, zda se skleníkové plyny staly trvale chemicky vázanými nebo chemicky

vázanými, a jimiž se stanoví opatření k řešení rizika vzniku mezer v právních předpisech. Komisi by měla být svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU za účelem doplnění článku 3gaa směrnice 2003/87/ES, pokud jde o podrobná pravidla nezbytná pro uplatňování vyhrazování a přidělování povolenek k používání udržitelných námořních paliv a technologií pohonu s nulovými emisemi, jakož i článku 3gab. Kromě toho by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU za účelem doplnění článku 25b směrnice 2003/87/ES, pokud jde o pravidla fungování mechanismu ETS jako služba, a za účelem změny čl. 3ga odst. 1 uvedené směrnice, pokud jde o zahrnutí zbývajících emisí uvolněných během plavby mezi přístavem určení, který spadá do jurisdikce členského státu, a přístavem určení, který spadá do jurisdikce třetí země, již je mechanismus ETS jako služba poskytován. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů³². Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

- (95) Ustanovení týkající se změny čl. 3 písm. h) a zavedení čl. 6 odst. 4 a čl. 10a odst. 3f) směrnice 2003/87/ES by se měla uplatňovat od 1. ledna 2028, aby byla co nejdříve vyjasněna pravidla pro povolování a opravy v případě nadměrného přidělování bezplatných povolenek. Členské státy by proto měly ustanovení týkající se těchto článků provést ve vnitrostátním právu do 31. prosince 2027. Lhůta pro provedení zbývajících ustanovení této směrnice by měla být stanovena na 31. prosince 2028, aby byl k dispozici dostatek času na řádné provedení. Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech³³ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.
- (96) Aby byla zajištěna jasnost již v průběhu současného období, měly by členské státy provést ve vnitrostátním právu ustanovení, která upřesňují stávající pravidla v souladu s jejich způsobem provádění a praxí, do 1. ledna 2028. Jedná se o ustanovení, která vyjasňují a sjednocují pravidla s praxí, pokud jde o definici nového účastníka na trhu v čl. 3 písm. h), čl. 6 odst. 4, který upřesňuje způsob zacházení se zařízeními, jimž je povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů postupně poprvé uděleno, odňato a nové povolení uděleno během téhož pětiletého období pro přidělování bezplatných povolenek a po předložení seznamu uvedeného v čl. 11 odst. 1 pro dané období, a čl. 10a odst. 4d) směrnice 2003/87/ES, pokud jde o vracení přebytečných povolenek.
- (97) Aby byla zajištěna včasná dostupnost příslušných finančních prostředků, měla by ustanovení, jimiž se mění čl. 10a odst. 5b a čl. 10a odst. 7 a vkládá nový čl. 19 odst. 1a, začít platit dne 30. září 2027. Tato ustanovení se v daném pořadí týkají využívání jakéhokoli zbývajících množství povolenek z dodatečného množství ve výši až 3 %

³² Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

³³ Společné politické prohlášení členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech (2011/C 369/02).

celkového množství povolenek uvedeného v čl. 10a odst. 5a, povolenek, které by měly být vyhrazeny pro nové účastníky na trhu, a ustanovení umožňujících Komisi využívat povolenky z množství povolenek pro celou Unii k pokrytí výdajů spojených s fungováním a správou systému EU ETS. Aby bylo zajištěno včasné přizpůsobení, mělo by se ustanovení, kterým se mění čl. 10a odst. 1a směrnice 2003/87/ES týkající se faktoru CBAM, rovněž uplatňovat od 30. září 2027.

- (98) Směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814³⁴ by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 2003/87/ES

Směrnice 2003/87/ES se mění takto:

- (1) v článku 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„1. Tato směrnice se použije na činnosti uvedené v přílohách I a III a na skleníkové plyny uvedené v příloze II. Pokud jsou u zařízení, na něž se vztahuje systém EU ETS, v důsledku provozu spalovacích jednotek s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 20 MW změněny jeho výrobní procesy tak, aby se snížily jeho emise skleníkových plynů, a již tuto prahovou hodnotu nesplňuje, členský stát, v němž se toto zařízení nachází, poskytne provozovateli možnosti zůstat po změně výrobních procesů tohoto zařízení v oblasti působnosti systému EU ETS až do konce současného a dvou následujících pětiletých období uvedených v čl. 11 odst. 1 druhém pododstavci. Provozovatel tohoto zařízení může rozhodnout, že se na zařízení dále vztahuje systém EU ETS pouze do konce tohoto současného pětiletého období, pouze do konce příštího pětiletého období po změně jeho výrobních procesů nebo do konce dvou následujících pětiletých období po změně jeho výrobních procesů. Dotčený členský stát oznámí Komisi změny oproti seznamu předloženému Komisi podle čl. 11 odst. 1.“;

- (2) článek 3 se mění takto:

- a) písmeno e) se nahrazuje tímto:

„e) „zařízením“ rozumí některá z těchto možností:

i) stacionární technická jednotka, ve které probíhá jedna či více činností uvedených v příloze I a jakékoli další s tím přímo spojené činnosti, které po technické stránce souvisejí s probíhajícími činnostmi a mohly by ovlivnit emise a znečištění;

ii) infrastruktura pro přepravu CO₂ ve smyslu čl. 3 bodu 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735*, která provádí činnost spočívající v přepravě oxidu uhličitého uvedenou v příloze I;

³⁴

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735 ze dne 13. června 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise a mění nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).“;

b) písmeno h) se nahrazuje tímto:

„h) „novým účastníkem na trhu“ rozumí jakékoli zařízení provádějící jednu či více činností uvedených v příloze I nebo činnost zahrnutou do systému EU ETS v souladu s článkem 24, které obdrželo povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů poprvé za období začínající tři měsíce před datem pro předložení seznamu podle čl. 11 odst. 1 a končící 31. prosince posledního roku odpovídajícího pětiletého období pro přidělování bezplatných povolenek podle čl. 11 odst. 1;“;

c) písmeno o) se nahrazuje tímto:

„o) „provozovatelem letadla“ rozumí osoba, která provozuje letadlo v době, kdy vykonává činnost v oblasti letectví uvedenou v příloze I, nebo v případě, že tuto osobu nelze identifikovat, subjekt, jemuž jsou účtovány poplatky za letové navigační služby podle článku 32 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2803*, nebo v konečném důsledku vlastník letadla;

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2803 ze dne 23. října 2024 o provádění jednotného evropského nebe (Úř. věst. L, 2024/2803, 11.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj>).“;

d) písmeno p) se zrušuje;

e) písmeno z) se nahrazuje tímto:

„z) „přístavem určení“ rozumí některá z těchto možností:

i) u lodí přepravujících pro obchodní účely náklad nebo cestující se jím rozumí přístav, v němž loď zastaví, aby naložila či vyložila náklad nebo aby se mohli nalodit či vylodit cestující; vyloučeny jsou zastávky, jejichž jediným účelem je doplnění paliva, získání zásob, vystřídání posádky lodi, přemístění do suchého doku nebo provedení oprav lodě, jejího vybavení nebo obojího, zastávky v přístavu z důvodu, že loď potřebuje pomoc nebo je v tísní, překládky z lodě na loď prováděné mimo přístavy a zastávky, jejichž jediným účelem je nalezení útočiště před nepříznivým počasím nebo které jsou nutné z důvodu pátracích a záchranných činností, jakož i zastávky kontejnerových lodí v sousedním kontejnerovém překládkovém přístavu, jak jsou uvedeny v prováděcím aktu přijatém podle čl. 3ga odst. 2;

ii) u lodí, které provádějí nebo podporují operace na moři v souvislosti s pracovištěm na moři, se jím rozumí přístav, v němž loď zastaví, aby naložila či vyložila náklad nebo aby se mohli nalodit či vylodit cestující, nebo pracoviště na moři, kde loď provádí nebo podporuje operace na moři; vyloučeny jsou zastávky, jejichž jediným účelem je doplnění paliva, získání zásob, vystřídání posádky lodi, přemístění do suchého doku nebo provedení oprav lodě, jejího vybavení nebo obojího, zastávky v přístavu z důvodu, že loď potřebuje pomoc nebo je v tísní, překládky z lodě na loď prováděné mimo přístavy a zastávky, jejichž jediným účelem je nalezení útočiště před nepříznivým počasím nebo

které jsou nutné z důvodu pátracích a záchranných činností, jakož i zastávky kontejnerových lodí v sousedním kontejnerovém překládkovém přístavu, jak jsou uvedeny v prováděcím aktu přijatém podle čl. 3ga odst. 2;

- f) v písmenu ag) se vypouštějí slova „pro účely kapitoly IVa této směrnice“;
- g) doplňují se nová písmena, která znějí:
 - „aj) „nebezpečným odpadem“ rozumí nebezpečný odpad ve smyslu čl. 3 bodu 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES (*);
 - ak) „komunálním odpadem“ rozumí komunální odpad ve smyslu čl. 3 bodu 2b) směrnice 2008/98/ES;
 - al) „syntetickými palivy“ rozumí obnovitelná paliva nebiologického původu ve smyslu čl. 2 bodu 36) směrnice (EU) 2018/2001 a nízkouhlíková paliva ve smyslu čl. 2 bodu 13) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788*;
 - am) „operacemi na moři“ rozumí činnosti související s průzkumem, posuzováním nebo těžbou přírodních zdrojů mořského dna a podloží nebo činnosti související s mořskými zařízeními či mořskou infrastrukturou, s výjimkou činností v oblasti námořní přepravy ropy a zemního plynu;
 - an) „pracovištěm na moři“ rozumí zeměpisná oblast, na kterou se vztahuje povolení vydané příslušným orgánem k provádění operací na moři;
 - ao) „letem pro obchodní účely“ rozumí let prováděný obchodním letadlem, které je uvedeno na seznamu přijatém Komisí podle čl. 3c odst. 6.“.

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>)

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1788 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech pro vnitřní trh s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a o změně směrnice (EU) 2023/1791 a zrušení směrnice 2009/73/ES (přepřacované znění) (Úř. věst. L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).’;

(3) článek 3c se mění takto:

a) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Na období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2030 je pro provozovatele letadel vyhrazeno maximálně 20 milionů z celkového množství povolenek uvedených v odstavci 5 na transparentním, rovném a nediskriminačním základě pro používání udržitelných leteckých paliv a jiných leteckých paliv, která nejsou získána z fosilních paliv, uvedených v čl. 4 odst. 1 druhém pododstavci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2405*, a pro využívání elektřiny, pro podzvukové lety, pro něž musí být povolenky vyřazeny v souladu s čl. 12 odst. 3 této směrnice a u nichž se tato povinnost nepovažuje za splněnou podle čl. 28a odst. 1 této směrnice. U letů pro obchodní účely je vyhrazený počet k dispozici výhradně pro využívání elektřiny. Nelze-li způsobilé letecké palivo fyzicky přiřadit ke konkrétnímu letu, jsou povolenky vyhrazené podle tohoto pododstavce k dispozici pro způsobilá letecká paliva

tankovaná v EHP úměrně k emisím z letů, s výjimkou letů pro obchodní účely, provozovatele letadel, pro které musí být povolenky vyřazeny v souladu s čl. 12 odst. 3 této směrnice a u nichž se tato povinnost nepovažuje za splněnou podle čl. 28a odst. 1 této směrnice. Stejný princip se použije i při stanovování objemu paliv, na která se vztahuje nulový emisní faktor.

Povolenky vyhrazené podle prvního pododstavce tohoto odstavce přidělí členské státy na pokrytí části nebo celého cenového rozdílu mezi používáním fosilního petroleje a cenou relevantních způsobilých leteckých paliv s přihlédnutím k pobídkám vyplývajícím z ceny uhlíku a z harmonizovaných minimálních úrovní zdanění fosilních paliv. Při výpočtu cenových rozdílů Komise zohlední technickou zprávu zveřejněnou Agenturou Evropské unie pro bezpečnost letectví v souladu s čl. 13 odst. 1 nařízení (EU) 2023/2405. Členské státy zajistí viditelnost financování podle tohoto odstavce způsobem, který odpovídá požadavkům čl. 30m odst. 1 písm. a) a b) této směrnice.

Povolenky přidělené podle tohoto odstavce se vztahují na:

- a) 50 % zbývajících cenového rozdílu mezi používáním fosilního petroleje a pokročilých biopaliv ve smyslu čl. 2 druhého pododstavce bodu 34 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 **, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV této směrnice nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- b) 60 % zbývajících cenového rozdílu mezi používáním fosilního petroleje a vodíku z obnovitelných zdrojů energie a obnovitelných paliv typu „drop-in“ nebiologického původu v souladu s článkem 25 směrnice (EU) 2018/2001 používaných v letectví, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV této směrnice nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- c) 100 % zbývajících cenového rozdílu mezi použitím fosilního petroleje a jakéhokoli způsobilého leteckého paliva, které není získáno z fosilních paliv uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce, na letištích, která se nacházejí na ostrovech o rozloze menší než 10 000 km² bez silničního nebo železničního spojení s pevninou, a na letištích nacházejících se v nejvzdálenějším regionu, kde došlo k fyzické dodávce způsobilého leteckého paliva mimo systém hmotnostní bilance;
- d) do 31. prosince 2029, v jiných případech než v případech uvedených v písmenech a), b) a c) 30 % zbývajících cenového rozdílu mezi použitím fosilního petroleje a jakéhokoli způsobilého leteckého paliva, které není získáno z fosilních paliv uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce;
- e) od 1. ledna 2027, stejný počet povolenek na megajoule (MJ) spotřebované elektřiny, na jaký mají provozovatelé letadel nárok podle písmene b) za použití paliv z obnovitelných zdrojů typu „drop-in“ nebiologického původu, v případě elektrických nebo hybridních letadel provádějících lety, za které musí být vyřazeny povolenky v souladu s čl. 12 odst. 3.

Paliva jsou způsobilá pro podporu uvedenou v tomto odstavci pouze tehdy, jsou-li vyrobená v EHP, ve třetí zemi, která má systém obchodování s emisemi propojený se systémem EU ETS, nebo ve třetí zemi, již Unie poskytuje

podporu podle článku 25b. Paliva uvedená ve třetím pododstavci písm. a), b) a d) jsou způsobilá pro zvýšení podílu o deset procentních bodů, jsou-li vyrobena ze surovin pocházejících z Unie, ze třetí země, která má systém obchodování s emisemi propojený se systémem EU ETS, nebo ze třetí země, již Unie poskytuje podporu podle článku 25b.

Při přidělování povolenek podle tohoto odstavce lze zohlednit možnou podporu z jiných programů na vnitrostátní, unijní nebo mezinárodní úrovni.

Provozovatelé letadel mohou každoročně požádat o přidělení povolenek na základě množství každého způsobilého leteckého paliva uvedeného v tomto odstavci používaného na podzvukové lety, s výjimkou letů pro obchodní účely, pro něž musí být povolenky vyřazeny v souladu s čl. 12 odst. 3 v období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2040, s výjimkou letů, pro něž se tento požadavek považuje za splněný podle čl. 28a odst. 1. Provozovatelé letadel mohou každoročně žádat o přidělení povolenek v případě elektrických nebo hybridních letadel využívajících elektřinu nebo vodík k provádění jakýchkoli letů, za které je třeba vyřadit povolenky v souladu s čl. 12 odst. 3, a to až do 31. prosince 2035.

Pokud provozovatel letadla Komisi uspokojivě prokáže existenci závazné dlouhodobé smlouvy o dodávkách paliv uvedených ve třetím pododstavci písm. a), b) a e), která zavazuje jak dodavatele paliva, tak provozovatele letadla a je platná po dobu nejméně tří let, vyhradí pro tohoto provozovatele letadla povolenky pokrývající cenový rozdíl za každý rok trvání smlouvy, a to maximálně po dobu pěti let. Roční přidělování povolenek na spotřebu způsobilých paliv dodávaných na základě těchto smluv se provádí stejným způsobem, jak je stanoveno ve druhém až čtvrtém pododstavci. Povolenky vyhrazené v rámci tohoto písmene nesmí překročit 10 milionů.

Pokud je pro daný rok poptávka po povolenkách podle tohoto odstavce vyšší než dostupnost povolenek, sníží se množství povolenek jednotným způsobem pro všechny provozovatele letadel, kterých se přidělení pro daný rok týká.

K významnému snížení dopadů kondenzačních stop na klima v řádu milionů tun CO₂ ekv. lze přispět tím, že se ročně využije nejvýše 420 000 povolenek. Z množství vyhrazeného podle prvního pododstavce budou celkem až 3 miliony povolenek, které budou k dispozici do 31. prosince 2033, vyčleněny na nákladově efektivní snižování dopadů kondenzačních stop na klima. Členské státy přidělí na žádost provozovatele letadel, který do svých nástrojů pro plánování letů začlenil modely pro předpovídání kondenzačních stop, povolenky ve výši 0,1 procenta ověřených emisí tohoto provozovatele. Aby byli provozovatelé letadel způsobilí k tomuto přidělení, musí poskytnout předpovědi kondenzačních stop svému středisku řízení provozu nebo obdobnému orgánu, který má za úkol posoudit jejich provozní proveditelnost a pokud možno je zohlednit při podávání letových plánů pro příslušné lety. Provozovatelům letadel uvedeným v první větě tohoto pododstavce se přidělí dodatečné povolenky ve výši 0,02 procenta ověřených emisí za lety, u nichž provozovatel letadla využívá letové trajektorie a průtok paliva jako údaje naměřené během letu za daný rok k vykazování dopadů jiných látek z letectví než CO₂ podle čl. 14 odst. 5. Modely pro předpovídání kondenzačních stop provozovatelů letadel, na které odkazuje první věta tohoto pododstavce, musí vycházet ze stejného společného referenčního numerického modelu pro

předpovídání počasí a ze stejných meteorologických údajů, jaké se používají v nástrojích pro monitorování, vykazování a ověřování poskytovaných Komisí, které uvádí čl. 14 odst. 5.

Komise zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie každoročně podrobnosti o průměrném rozdílu v nákladech mezi fosilním petrolejem za předchozí rok, s přihlédnutím k pobídkám vyplývajícím z ceny uhlíku a harmonizovaných minimálních úrovní zdanění fosilních paliv, a relevantními způsobilými leteckými palivy.

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23, kterými se tato směrnice doplňuje stanovením podrobných pravidel pro roční výpočet rozdílu v nákladech uvedený v šestém pododstavci tohoto odstavce, pro přidělování povolenek na čerpání paliv uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce ohlášených podle prováděcího aktu přijatého podle čl. 14 odst. 1, a stanovením opatření pro zohlednění pobídek vyplývajících z ceny uhlíku a z harmonizovaných minimálních úrovní zdanění fosilních paliv. Tyto akty v přenesené pravomoci mohou rovněž stanovit další pravidla a postupy pro ověřování modelů pro předpovídání kondenzačních stop a jejich začlenění do nástrojů pro plánování letů.

Komise přijme prováděcí akty, v nichž bude uveden seznam obchodních letadel, jejichž lety se považují za lety pro obchodní účely. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2.

Do 1. července 2032 provede Komise posouzení uplatňování tohoto odstavce a předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu s výsledky. Ke zprávě může být případně připojen legislativní návrh na revizi množství vyhrazeného podle tohoto odstavce do 31. prosince 2040, který zohledňuje změny zeměpisného rozsahu letů, na které se vztahuje povinnost vyřazovat povolenky podle čl. 12 odst. 3, s cílem dále motivovat k používání paliv uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce, zejména používání obnovitelných paliv nebiologického původu v souladu s článkem 25 směrnice (EU) 2018/2001 používaných v letectví, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice.

Od 1. ledna 2028 Komise vyhodnocuje uplatňování tohoto odstavce ve výročních zprávách, které má předkládat podle čl. 10 odst. 5.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2405 ze dne 18. října 2023 o zajištění rovných podmínek pro udržitelnou leteckou dopravu (Iniciativa pro letecká paliva ReFuelEU) (Úř. věst. L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).

** Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).';

b) odstavec 8 se nahrazuje tímto:

„8. Odchylně od čl. 12 odst. 3, čl. 14 odst. 3 a článku 16 považují členské státy požadavky stanovené ve zmíněných ustanoveních za splněné a nepodniknou žádné kroky proti provozovatelům letadel, pokud jde o emise

vyprodukované do 31. prosince 2035 z letů mezi letištěm nacházejícím se v nejvzdálenějším regionu členského státu a letištěm nacházejícím se ve stejném členském státě mimo tento nejvzdálenější region, včetně jiného letiště nacházejícího se ve stejném nejvzdálenějším regionu nebo v jiném nejvzdálenějším regionu téhož členského státu.“;

(4) článek 3ga se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Pokud jde o lodě přepravující náklad nebo cestující pro obchodní účely, vztahují se přidělování povolenek a uplatnění požadavků na vyřazení v souvislosti s činnostmi v oblasti námořní dopravy na padesát procent (50 %) emisí z lodí plavících se z přístavu určení, který spadá do jurisdikce členského státu, do přístavu určení mimo jurisdikci členského státu, padesát procent (50 %) emisí z lodí plavících se z přístavu určení mimo jurisdikci členského státu do přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu, sto procent (100 %) emisí z lodí plavících se z přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu do přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu a sto procent (100 %) emisí z lodí v kotvišti v přístavu určení spadajícím do jurisdikce členského státu.

U lodí, které provádějí nebo podporují operace na moři v souvislosti s pracovištěm na moři, se přidělování povolenek a uplatňování požadavků na vyřazování povolenek vztahuje na:

i) polovinu emisí z této lodi vypuštěných během plaveb mezi přístavem určení spadajícího do jurisdikce členského státu a přístavem určení mimo jurisdikci členského státu za účelem provádění nebo podpory operací na moři v souvislosti s pracovištěm na moři nacházejícím se v teritoriálních vodách, výlučné ekonomické zóně, kontinentálním šelfu nebo moři kontinentálního šelfu členského státu;

ii) veškeré emise z této lodi uvolněné během plaveb za účelem provádění nebo podpory operací na moři v souvislosti s pracovištěm na moři nacházejícím se v teritoriálních vodách, výlučné ekonomické zóně, kontinentálním šelfu nebo moři kontinentálního šelfu členského státu, které vyplouvají z přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu a připlouvají do přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu;

iii) veškeré emise z této lodi v přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu, pokud tyto emise úzce souvisejí s prováděním nebo podporou operací na moři v souvislosti s pracovištěm na moři nacházejícím se v teritoriálních vodách, výlučné ekonomické zóně, kontinentálním šelfu nebo moři kontinentálního šelfu členského státu.

Přidělování povolenek a uplatňování požadavků na vyřazování povolenek se však nevztahují na emise uvolněné během plaveb za účelem provádění nebo podpory operací na moři v souvislosti s pracovištěm na moři nacházejícím se mimo teritoriální vody, výlučnou ekonomickou zónu, kontinentální šelf nebo moře kontinentálního šelfu členského státu, a na emise uvolněné v přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu, pokud tyto emise úzce souvisejí s prováděním nebo podporou operací na moři v souvislosti s pracovištěm na moři nacházejícím se mimo teritoriální vody, výlučnou

ekonomickou zónu, kontinentální šelf nebo moře kontinentálního šelfu členského státu.“;

- b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanoví seznam sousedních přístavů pro překládku kontejnerů a v případě potřeby do 31. prosince každého roku tento seznam aktualizuje.

V těchto prováděcích aktech zařadí přístav na seznam sousedních přístavů pro překládku kontejnerů buď v případě, že se tento přístav nachází mimo Unii, avšak ve vzdálenosti menší než 150 námořních mil od přístavu spadajícího pod jurisdikci členského státu, a zároveň hloubka ponoru tohoto přístavu přesahuje 11 metrů a délka kotviště tohoto přístavu přesahuje 250 metrů, a jsou-li v něm k dispozici lodní jeřáby vhodné pro překládku kontejnerů, nebo pokud podíl překládky kontejnerů, měřený v jednotkách ekvivalentních dvaceti stopám, přesahuje 50 % celkového kontejnerového provozu v daném přístavu během posledního dvanáctiměsíčního období, za které jsou k dispozici příslušné údaje, a pokud se tento přístav nachází mimo Unii, avšak ve vzdálenosti menší než 300 námořních mil od přístavu spadajícího pod jurisdikci členského státu. Pro účely tohoto odstavce se kontejnery považují za přeložené, jsou-li vyloženy z lodi do přístavu pouze za účelem jejich naložení na jinou loď. Seznam vypracovaný Komisí podle prvního pododstavce nezahrnuje přístavy nacházející se ve třetí zemi, ve vztahu k nimž tato třetí země účinně uplatňuje opatření rovnocenná s opatřeními této směrnice. To zahrnuje přístavy ve třetích zemích, s níž byla uzavřena dohoda o propojení v rámci systému ETS.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2.“;

- c) odstavec 3 se mění takto:

i) datum „31. prosince 2030“ se nahrazuje datem „31. prosince 2038“;

ii) předposlední věta se nahrazuje tímto:

„Výnosy z dražeb tohoto podílu povolenek se použijí na prioritní účely uvedené v čl. 10 odst. 3 prvním pododstavci písm. a) a d) a na účel uvedený v písmeni g) z účelů uvedených v čl. 10 odst. 3 druhém pododstavci.“;

- d) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„4. V období do roku 2040 využije Komise maximálně 0,5 milionu povolenek z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 k pokrytí nákladů na zavedení systému v souvislosti s činnostmi v oblasti námořní dopravy.

Tyto povolenky budou vydraženy v souladu s čl. 10 odst. 4 této směrnice, přičemž výnosy z této dražby představují vnější účelově vázané příjmy podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.“;

- (5) vkládá se nový článek 3gaa, který zní:

„Článek 3gaa

Vyhrazení a přidělení povolenek na používání udržitelných námořních paliv a technologií pohonu s nulovými emisemi

1. Bez ohledu na čl. 10 odst. 1 se pro období od 1. ledna [2028 / první rok po vstupu této směrnice v platnost] do 31. prosince 2040 vyhradí maximálně 110 milionů povolenek z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 na používání udržitelných námořních paliv nebo na zavádění a provoz technologií pohonu s nulovými emisemi, včetně elektrických a větrných pohonných systémů, za předpokladu, že tato paliva a tyto technologie jsou používány v souladu s pravidly stanovenými v tomto článku.

2. Pro účely tohoto článku se „udržitelnými námořními palivy“ rozumí:

- a) bioplyn a pokročilá biopaliva ve smyslu čl. 2 odst. 2 bodů 28) a 34) směrnice (EU) 2018/2001, u nichž je emisní faktor nulový podle přílohy IV této směrnice nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- b) obnovitelná paliva nebiologického původu v souladu s článkem 25 směrnice (EU) 2018/2001, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- c) nízkouhlíkový vodík a nízkouhlíková paliva ve smyslu čl. 2 bodů 11 a 13 směrnice (EU) 2024/1788, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice.

3. Povolenky uvedené v odstavci 1 tohoto článku se rejdařským společenstvem vyhrazuji na transparentním, rovném a nediskriminačním základě za účelem používání udržitelných námořních paliv a technologií pohonu s nulovými emisemi, při plavbách, u nichž je třeba vyřadit povolenky v souladu s čl. 12 odst. 3.

Povolenky mohou podporovat využívání udržitelných námořních paliv nebo technologií pohonu s nulovými emisemi u plavidel s hrubou prostorností nižší než 5 000 tun, avšak ne nižší než 400 tun, na plavbách z jejich posledního přístavu určení do přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu a z přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu do jejich dalšího přístavu určení, stejně jako v přístavech spadajících do jurisdikce členského státu.

4. Členské státy přidělí povolenky vyhrazené podle odstavce 1 tohoto článku k úplnému nebo částečnému pokrytí:

- a) zbývajících cenového rozdílu mezi používáním udržitelných námořních paliv a používáním fosilních námořních paliv;
- b) nákladů spojených se zavedením a provozem technologií pohonu s nulovými emisemi ve srovnání s konvenčními pohonnými systémy, a to v poměru k rozsahu snížení emisí dosaženého díky použitím těchto technologií pohonu s nulovými emisemi.

5. Komise stanoví cenový rozdíl mezi používáním fosilních námořních paliv a udržitelných námořních paliv na základě objektivních a ověřitelných informací, včetně skutečných transakčních cen, jsou-li k dispozici. V případě, že pro udržitelná námořní paliva neexistuje reprezentativní tržní cena, stanoví Komise referenční ceny na základě objektivních a ověřitelných prvků. V případě námořních fosilních paliv Komise vypočítá váženou průměrnou cenu, která odráží skutečné složení námořních fosilních paliv nahlášené podle nařízení (EU) 2015/757.

Náklady vzniklé v souvislosti se zavedením a provozem technologií pohonu s nulovými emisemi ve srovnání s konvenčními pohonnými systémy vypočítají rejdařské společnosti na základě průměrných nákladů na snížení emisí, které stanoví Komise s přihlédnutím k objektivním a ověřitelným informacím.

6. Při přidělování povolenek v souladu s tímto článkem zajistí členské státy, aby byly splněny následující požadavky na původ:

a) šarže udržitelných námořních paliv musí být vyrobeny v Unii, ve třetí zemi, která má systém obchodování s emisemi propojený se systémem obchodování s emisemi zavedeným v souladu s touto směrnicí, nebo ve třetí zemi, jíž Unie poskytuje podporu podle článku 25b za účelem účinného uplatňování stanovování cen emisí skleníkových plynů s absolutní maximální hodnotou emisí;

b) technologie pohonu s nulovými emisemi musí být vyrobeny v Unii, ve třetí zemi, která má systém obchodování s emisemi propojený se systémem obchodování s emisemi zavedeným v souladu s touto směrnicí, nebo ve třetí zemi, jíž Unie poskytuje podporu podle článku 25b za účelem účinného uplatňování stanovování cen emisí skleníkových plynů s absolutní maximální hodnotou emisí.

7. Odchylně od odstavce 6 členské státy neuplatňují požadavky na původ v případě udržitelných námořních paliv používaných na způsobilých plavbách mezi přístavem určení, který spadá do jurisdikce členského státu, a přístavem určení mimo jurisdikci členského státu, který je uveden v prováděcím aktu přijatém podle odst. 8 prvního pododstavce.

8. Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, v nichž budou uvedeny přístavy mimo jurisdikci členského státu, které jsou v souladu s hlavními zásadami podpory přístavních projektů ve třetích zemích stanovenými ve Strategii EU pro přístavy* a které se společně s dalšími přístavy spadajícími do jurisdikce členského státu účastní zelených námořních koridorů. Komisi je rovněž svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty za účelem případné aktualizace tohoto seznamu. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2.

9. Povolenky přidělené v souvislosti s používáním udržitelných námořních paliv a technologií pohonu s nulovými emisemi se vztahují na:

- a) 55 % zbývajícího cenového rozdílu mezi používáním námořních fosilních paliv na jedné straně a bioplynu a pokročilých biopaliv ve smyslu čl. 2 bodů 28 a 34 směrnice (EU) 2018/2001, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV této směrnice nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- b) 90 % zbývajícího cenového rozdílu mezi používáním námořních fosilních paliv a obnovitelných paliv nebiologického původu v souladu s článkem 25 směrnice (EU) 2018/2001, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV této směrnice nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- c) 80 % zbývajícího cenového rozdílu mezi používáním námořních fosilních paliv a nízkouhlíkovým vodíkem a nízkouhlíkovými palivy ve smyslu čl. 2 bodů 11 a 13 směrnice (EU) 2024/1788, která mají nulový emisní faktor podle přílohy IV nebo podle prováděcího aktu přijatého podle článku 14 této směrnice;
- d) 90 % dodatečných nákladů vzniklých při zavádění a provozu technologií pohonu s nulovými emisemi ve srovnání s konvenčními pohonnými systémy.

Pokud se při plavbě mezi přístavem spadajícím do jurisdikce členského státu a přístavem na ostrově spadajícím do jurisdikce členského státu, při níž je nutné vyřadit povolenky v souladu s čl. 12 odst. 3, používají udržitelná námořní paliva nebo technologie pohonu s nulovými

emisemi, zvýší se procentní podíly stanovené v prvním pododstavci písm. a) až d) o pět procentních bodů.

V případě, že mají být povolenky přiděleny v souvislosti s udržitelnými námořními palivy vyrobenými ze surovin pocházejících z Unie nebo ze třetí země, která má systém obchodování s emisemi propojený se systémem obchodování s emisemi zřízeným v souladu s touto směrnicí, nebo ve třetí zemi, již Unie poskytuje podporu podle článku 25b za účelem účinného uplatňování stanovování cen emisí skleníkových plynů s absolutní maximální hodnotou emisí, zvýší se procentní podíly stanovené v prvním pododstavci písm. a) až c) o deset procentních bodů.

V případě, že mají být povolenky přiděleny v souvislosti se zaváděním a provozem technologií pohonu s nulovými emisemi, které byly nainstalovány na lodích v loděnicích Unie, zvyšuje se procentní podíl stanovený v prvním pododstavci písm. d) o pět procentních bodů.

Pokud se při plavbě mezi přístavem určením spadajícím do jurisdikce členského státu a přístavem určením mimo jurisdikci členského státu používají udržitelná námořní paliva nebo jsou zaváděny či provozovány technologie pohonu s nulovými emisemi, vynásobí se množství povolenek, které má být přiděleno v souladu s tímto článkem, 50 %, v souladu se zeměpisnou působností uvedenou v článku 3ga této směrnice.

10. Rejdařské společnosti mohou každoročně požádat o přidělení povolenek na základě množství spotřebovaných udržitelných námořních paliv a snížení emisí dosaženého díky technologiím pohonu s nulovými emisemi v předchozím kalendářním roce.

11. Pokud je pro daný rok poptávka po povolenkách vyšší než dostupné množství povolenek, sníží se množství povolenek jednotným způsobem pro všechny rejdařské společnosti, kterých se přidělení pro daný rok týká.

12. Při přidělování povolenek podle tohoto článku lze zohlednit možnou podporu z jiných programů na vnitrostátní, unijní nebo mezinárodní úrovni.

13. Komise zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie tyto informace:

- a) průměrný cenový rozdíl mezi námořními fosilními palivy a udržitelnými námořními palivy za předchozí rok;
- b) průměrné náklady na snížení emisí vyplývající ze zavádění a provozu technologií pohonu s nulovými emisemi za každé tříleté období za předchozí tři roky.

14. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění této směrnice stanovením podrobných pravidel pro:

- a) výpočet cenových rozdílů, včetně stanovení referenčních cen v případech, kdy nejsou k dispozici reprezentativní tržní ceny;
- b) stanovení objektivních kritérií platných pro způsobilé technologie pohonu s nulovými emisemi, pokud přispívají ke snížení emisí skleníkových plynů;
- c) stanovení snížení emisí vyplývajícího ze zavádění a provozu technologií pohonu s nulovými emisemi;
- d) postupy pro uplatňování, přidělování, monitorování, vykazování a ověřování v souvislosti s přidělováním povolenek v souladu s tímto článkem;
- e) záruky zabraňující nadměrné kompenzací, a to i v souvislosti s vnitrostátními, unijními či mezinárodními programy;

- f) stanovení záruk a postupů, které zajistí spravedlivé a přiměřené rozdělování povolenek mezi rejdařské společnosti, přičemž se zohlední nutnost zachovat účinnou hospodářskou soutěž a přístup pro malé a střední rejdařské společnosti.

15. Členské státy zajistí viditelnost financování podle tohoto článku způsobem, který odpovídá požadavkům čl. 30m odst. 1 písm. a) a b).

16. Od 1. ledna 2032 Komise vyhodnocuje uplatňování tohoto článku ve výročních zprávách, které má předkládat podle čl. 10 odst. 5.

* Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie EU pro přístavy“ COM(2026) 112 final, příloha 1, „B) Hlavní zásady podpory přístavních projektů ve třetích zemích.“;

(6) za článek 3gaa se vkládá nový článek 3gab, který zní:

„Článek 3gab

Vyhrazení a přidělení povolenek na dekarbonizaci námořního odvětví v některých nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech

Z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 se vyhradí 0,9 milionu povolenek na dekarbonizaci námořního odvětví v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech podle definice Organizace spojených národů, s výjimkou těch států, jejichž HDP na obyvatele se rovná průměru Unie nebo jej převyšuje. Tato částka bude vyhrazena každoročně až do roku 2035.

Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění této směrnice stanovením pravidel pro využívání vyhrazených povolenek uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce a postupu pro uvolnění těchto povolenek.“;

(7) článek 3gg se mění takto:

- a) v odstavci 1 se písmeno c) nahrazuje tímto:
- „c) jakoukoli otázku týkající se soudržnosti mezi systémem EU ETS a tímto opatřením, včetně dvojího placení.“;
- b) v odstavci 1 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:
- „Komise může ke zprávě uvedené v druhém pododstavci tohoto odstavce případně připojit legislativní návrh na změnu této směrnice způsobem, který je v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu a cílem klimatické neutrality stanovenými v nařízení (EU) 2021/1119, a s cílem zachovat ekologickou vyváženost a účinnost opatření Unie v oblasti klimatu, aby byla zajištěna soudržnost mezi prováděním celosvětového tržního opatření a systémem EU ETS a zároveň se zabránilo dvojímu placení a jakékoli významné dvojí zátěži.“;
- c) odstavec 4 se nahrazuje tímto:
- „Nejpozději do 30. září 2035 Komise posoudí provádění čl. 3ga odst. 3 druhého pododstavce, včetně jeho přínosu k dekarbonizaci námořní dopravy a administrativních nákladů vzniklých dotčeným členským státům, jakož i vhodnost prodloužení jeho platnosti i na období po 31. prosinci 2038, a v případě potřeby předloží za tímto účelem legislativní návrh“;

- d) v odstavci 5 se první pododstavec nahrazuje tímto:
- „Nejpozději do 31. prosince 2031 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí proveditelnost a hospodářské, environmentální a sociální dopady zahrnutí emisí z lodí do této směrnice, a to lodí o hrubé prostornosti nižší než 5 000 tun, ale ne nižší než 400 tun hrubé prostornosti, které jsou uvedeny v čl. 2 odst. 1d písm. e) a f) nařízení (EU) 2015/757.“;
- e) doplňují se nové odstavce 6 a 7, které znějí:
- „6. Do dne 1. ledna 2032 provede Komise hodnocení uplatňování článku 3gaa a předloží zprávu Evropskému parlamentu a Radě.“;
7. Nejpozději do 30. září 2033 Komise posoudí uplatňování výjimky stanovené v čl. 12 odst. 3 písm. e), přičemž zohlední technologický vývoj, dostupnost a zavádění technologií pohonu s nízkými a nulovými emisemi a udržitelných paliv vhodných pro lodě ledové třídy, dopad této výjimky na dekarbonizaci námořní dopravy a vhodnost prodloužení její platnosti i po 31. prosinci 2035 a v případě potřeby předloží za tímto účelem legislativní návrh.“;
- (8) v článku 4 se „článku 27“ nahrazuje „článků 27 a 27a“;
- (9) v článku 6 se doplňují nové odstavce, které znějí:
- „3. Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se stanoví pravidla pro udělování, pozastavování a odnímání povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů příslušným orgánem. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2.
4. Pokud v období uvedeném v čl. 3 písm. h) příslušný orgán postupně poprvé udělí povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů, toto povolení odejme a poté udělí nové, bude zařízení znovu začleněno do systému EU ETS až v následujícím pětiletém období pro přidělování bezplatných povolenek podle čl. 11 odst. 1, a to v příslušném případě buď jako stávající zařízení, nebo jako nový účastník na trhu. Toto zařízení zůstane mimo oblast působnosti systému EU ETS po zbývajících část pětiletého období pro přidělování bezplatných povolenek podle čl. 11 odst. 1, během něhož bylo povolení poprvé uděleno a následně odňato.“;
- (10) v názvu kapitoly III se vypouští slovo „stacionární“;
- (11) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 6a

Příslušný orgán pro infrastrukturu pro přepravu CO₂

1. Příslušným orgánem pro infrastrukturu pro přepravu CO₂ je příslušný orgán členského státu, ve kterém je přepravovaný CO₂ zachycován. Je-li CO₂ zachycován mimo EHP, je příslušným orgánem příslušný orgán prvního členského státu, přes který je CO₂ přepravován.
 2. Příslušné orgány podle odstavce 1 a příslušné orgány tranzitních nebo přijímajících členských států si vyměňují veškeré relevantní informace nezbytné pro schválení plánů monitorování a ověření zpráv o emisích z infrastruktury pro přepravu CO₂.“;
- (12) článek 9 se mění takto:
- a) čtvrtý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Od 1. ledna 2026 a 1. ledna 2027 se množství povolenek zvýší, aby se zohlednilo zahrnutí emisí skleníkových plynů z činností v oblasti námořní dopravy jiných než emise CO₂ a zahrnutí emisí z lodí na moři, a to na základě jejich emisí za poslední rok, pro který jsou údaje k dispozici. Bez ohledu na čl. 10 odst. 1 se povolenky vyplývající z tohoto zvýšení zpřístupní na podporu inovací v souladu s článkem 3gaa od roku 2030.“

b) V článku 9 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„V roce [2031 / dva roky po zařazení dalších malých plavidel do MRV] se množství povolenek pro celou Unii navýší tak, aby bylo zohledněno pokrytí emisí kategorií lodí s hrubou prostorností nižší než 5 000 tun, avšak ne nižší než 400 tun, uvedených v příloze I, a to na základě jejich emisí za poslední rok, za který jsou k dispozici údaje. Povolenky vyplývající z tohoto navýšení se započítají do množství uvedeného v článku 3gaa.

Množství povolenek pro celou Unii se v souvislosti se spalováním komunálního odpadu navýší o následující množství, a to s ohledem na požadavky na postupné zavádění stanovené v článku 12a:

- 10,2 milionu povolenek v roce 2031;
- 19,5 milionu povolenek v roce 2032;
- 28,1 milionu povolenek v roce 2033 a
- 36 milionů povolenek v roce 2034, přičemž od tohoto roku se na ně bude vztahovat lineární redukční faktor.

Lineární faktor činí 3,7 % od roku 2031 do roku 2035 a 1,7 % od roku 2036.

Komise zveřejní množství povolenek pro celou Unii do září 2028.“;

(13) vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 9b

Financování mezinárodních kreditů

1. Pro zařízení bude k dispozici až 260 milionů povolenek z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 za účelem nákupu až 260 milionů tun vysoce kvalitních mezinárodních kreditů s vysokou integritou z mezinárodních kreditů stanovených v nařízení (EU) 2021/1119, s cílem přispět k plnění klimatických cílů činností uvedených v příloze I v letech 2036 až 2040. Všechny nákupy musí splňovat kritéria stanovená v nařízení (EU) 2021/1119.

2. Výnosy z dražeb povolenek podle odstavce 1 představují vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046. Komise zajistí, aby dražba povolenek pro dané zařízení proběhla v souladu se zásadami a postupy uvedenými v čl. 10 odst. 4, a to včas před zahájením nákupů.

3. Do 31. ledna 2033 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí vývoj trhu s vysoce kvalitními mezinárodními kredity s vysokou integritou, přičemž zohlední všechna kritéria stanovená v nařízení (EU) 2021/1119, a jejich možnosti přispět ke klimatickým cílům činností uvedených v příloze I, včetně:

- a) ekologické vyváženosti, spolehlivosti započtení a požadavků na ověřování, které by musely být splněny, aby tyto kredity přispěly k dosažení ambiciózních

cílů těchto odvětví, s přihlédnutím k vývoji v rámci Pařížské dohody a právních předpisů EU;

- b) vývoje trhu s mezinárodními kredity z hlediska nabídky a poptávky;
- c) možných dopadů tohoto využití na fungování a integritu systému EU ETS;
- d) konkrétních důsledky pro odvětví, na která se vztahuje systém EU ETS, včetně rizika úniku uhlíku, dopadů na konkurenceschopnost, rizika odrazování od snižování emisí a souladu s cílem Unie dosáhnout klimatické neutrality v celém hospodářství.

4. S výhradou zprávy uvedené v odstavci 3 a odchylně od článku 9 platí, že v případě, že nebudou k dispozici vysoce kvalitní a nákladově efektivní mezinárodní kredity s vysokou integritou uvedené v odstavci 1, vrátí se lineární faktor od roku 2036 na hodnotu 2,7 %.

5. Povolenky vyhrazené podle odstavce 1 se přidělí Bance pro dekarbonizaci průmyslu na projekty dekarbonizace průmyslu v souladu s článkem 10ce, pokud nebudou přiděleny pro účely stanovené v odstavci 1.

Článek 9c

Domácí trvalé pohlcování uhlíku

1. Množství povolenek pro celou Unii uvedené v článku 9 se navýší o 250 milionů povolenek. Tyto povolenky budou poskytnuty Komisi, aby je v letech 2031 až 2040 vydražila s cílem získat výnosy na nákup ekvivalentního množství jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku vytvořených v rámci činností zachycování biogenních emisí s ukládáním uhlíku (BioCCS) a zachycování a ukládání uhlíku přímo ze vzduchu (DACCS) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012*. Komise bude tyto jednotky pohlcování nakupovat a bude při tom upřednostňovat portfolio nákladově efektivních projektů s vysokou integritou, přičemž platba bude provedena po dodání certifikovaných jednotek.

2. Dalších 10 milionů povolenek z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 bude v letech 2031 až 2040 poskytnuto Komisi za účelem jejich dražby s cílem získat příjmy pro nákup těchto jednotek trvalého pohlcování uhlíku, pokud by příjmy z povolenek podle odstavce 1 nestačily na nákup celkového množství jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku.

3. Výnosy z dražeb povolenek podle odstavců 1 a 2 tohoto článku představují vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509**. Dražby povolenek na nákup jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku podle odstavce 1 tohoto článku se provádějí v souladu se zásadami a postupy uvedenými v čl. 10 odst. 4 této směrnice. Povolenky vyhrazené podle odstavců 1 a 2 tohoto článku se vrátí do množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 této směrnice v případě, že nebudou do roku 2041 vydraženy pro účely uvedené v odstavci 1 tohoto článku.

4. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23, jimiž doplní tuto směrnici, pokud jde o podrobné podmínky nákupu jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku podle odstavce 1, včetně harmonogramu dražby povolenek podle odstavců 1 a 2; formy podpory, výběrová řízení a kritéria, kritéria způsobilosti a technologické požadavky pro jednotlivé druhy podpory a platební mechanismy, přičemž se v rámci možností využívá soutěžní nabídková řízení a o výsledcích těchto řízení se podávají transparentní zprávy, a finanční pravidla, která zajistí řádné provedení nákupu. Tyto akty v přenesené pravomoci zajistí, aby jakékoli předčasné dražby povolenek podle odstavců 1 a 2 byly vyváženy dražbami povolenek podle článku 10, aby se dosáhlo účinku rovnocenného

postupnému začleňování pohlcování uhlíku do dražeb 48 milionů povolenek podle odstavců 1 a 2 v roce 2040. Tyto akty v přenesené pravomoci stanoví podrobné podmínky pro nákup domácího trvalého pohlcování uhlíku, přičemž se upřednostní portfolio nákladově efektivních projektů s vysokou integritou, u nichž bude platba provedena až po dodání certifikovaných jednotek, a jejichž cílem bude omezit finanční riziko.

5. Množství domácího trvalého pohlcování uhlíku, které má být nakoupeno, se sníží o množství domácího pohlcování uhlíku v rámci BioCCS, které provozovatelé, provozovatelé letadel a rejdařské společnosti využijí v souladu s čl. 14 odst. 1a, a odpovídající množství povolenek se z celkového počtu 250 milionů povolenek uvedených v odstavci 1 zruší.

6. Veškeré certifikované jednotky trvalého pohlcování uhlíku, které vznikly v rámci BioCCS a DACCS podle nařízení (EU) 2024/3012 a které Komise nakoupila v souladu s tímto článkem, se zruší a již nebudou moci být započítány jako záporné emise podle čl. 14 odst. 1a této směrnice.

7. Lineární redukční faktor stanovený v článku 9 se nevztahuje na navýšení povolenek podle odstavce 1.

8. Do 31. prosince 2034 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí pokrok v oblasti nákupu jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku podle odstavce 1, a to s ohledem na dostupnou nabídku a cenu jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku ve srovnání s přiděleným rozpočtem. Zpráva rovněž posoudí možný přínos přírodního pohlcování uhlíku a jednotek sekvestrace v rámci uhlíkového zemědělství certifikovaných podle nařízení (EU) 2024/3012 k trvalému pohlcování uhlíku a posoudí proveditelnost postupného přechodu od integrace řízené Komisí k přímé integraci jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku do systému EU ETS ze strany provozovatelů, a to nad rámec vlastní spotřeby.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se zřizuje rámec Unie pro certifikaci trvalého pohlcování uhlíku, uhlíkového zemědělství a ukládání uhlíku do produktů (Úř. věst. L, 2024/3012, 6.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj>).

** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepřacované znění) (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).“;

(14) článek 10 se mění takto:

a) v odstavci 1 se první a druhý pododstavec nahrazují tímto:

„1. Nejméně 57 % dostupných povolenek z množství uvedeného v článku 9 této směrnice, které nejsou přiděleny v souladu s články 9, 3gaa, 3gab, 9c, 10cc a 19 této směrnice, budou členskými státy vydraženy, aniž je dotčeno případné snížení podle čl. 10a odst. 5a této směrnice, umístění povolenek do rezervy tržní stability vytvořené rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814* nebo zrušení povolenek v souladu s čl. 12 odst. 4 této směrnice. Podíl povolenek, které mají být členskými státy draženy, se zvýší v důsledku uplatnění faktoru CBAM v souladu s čl. 10a odst. 1a této směrnice. Množství povolenek, které mají být členskými státy draženy, se rozdělí v souladu s odstavcem 2 tohoto článku.

* Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1).“;

- b) v odstavci 2 se v písmenu b) doplňuje nová věta, která zní:
„Španělsko, Kypr, Malta a Slovinsko využijí své dodatečné povolenky na prioritní účely uvedené v čl. 10 odst. 3 prvním pododstavci.“;
- c) odstavec 3 se nahrazuje tímto:
„3. Členské státy určí způsob, jakým mají být využity výnosy z dražeb povolenek uvedené v odstavci 2 tohoto článku s výjimkou výnosů stanovených jako vlastní zdroje v souladu s čl. 311 třetím pododstavcem Smlouvy o fungování EU a zapsaných do rozpočtu Unie. Členské státy alespoň 50 % svých uvedených výnosů, s výjimkou výnosů použitých na náhradu nepřímých uhlíkových nákladů podle čl. 10a odst. 6 této směrnice, nebo ekvivalentu těchto výnosů ve finanční hodnotě, použijí k podpoře dekarbonizace odvětví, na něž se vztahuje systém ETS, za jedním nebo více z těchto prioritních účelů:
- a) k doplnění podpůrných mechanismů stanovených v této směrnici s cílem snížit dopady odvětví, na něž se vztahuje systém ETS, na klima;
 - b) k rozvíjení čistých zdrojů energie, systémů pro skladování elektřiny a přenosové a distribuční sítě, zejména v okolí průmyslových klastrů, s ohledem na rostoucí poptávku po elektřině vyplývající z projektů dekarbonizace průmyslu, a také za účelem splnění závazků v oblasti obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti a propojení sítí stanovených ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu;
 - c) k financování investic do dekarbonizace průmyslu a podpůrných opatření pro tuto dekarbonizaci, včetně investic do elektrifikace průmyslu, technologií čisté průmyslové výroby, zachycování, využívání a ukládání CO₂ a rozvoje sítě pro přepravu CO₂;
 - d) na opatření k dekarbonizaci námořního odvětví, včetně zvyšování energetické účinnosti lodí a přístavů, inovativních technologií a infrastruktury, elektrifikace a udržitelných alternativních paliv, jako jsou vodík a amoniak, které se vyrábějí z obnovitelných zdrojů, a technologií pohonu s nulovými emisemi;
 - e) na opatření zaměřená na investice do inovativních technologií za účelem dekarbonizace letecké dopravy, včetně podpory elektrifikace, opatření ke snížení celkových dopadů letecké dopravy na klima a ke zvýšení výroby paliv s nízkými a nulovými emisemi uhlíku, jakož i opatření na podporu dekarbonizace letišť;
 - f) na opatření na podporu přechodu k dekarbonizovaným způsobům dopravy;
 - g) k podpoře příslušných orgánů zabývajících se sběrem a odstraňováním komunálního odpadu při provádění opatření v souladu s vyššími stupni hierarchie způsobů nakládání s odpady podle článku 4 směrnice 2008/98/ES, a to konkrétně s předcházením vzniku odpadů, přípravou k opětovnému použití, tříděním sběrem, tříděním a recyklací;

- h) na opatření zaměřená na oběhové hospodářství s cílem snížit emise v odvětvích, na něž se vztahuje systém ETS;
- i) k podpoře rozvoje klíčových trhů s nízkouhlíkovými a oběhovými produkty, jako jsou biologická hnojiva, biologické chemické látky nebo ekologická ocel;
- j) k financování výzkumu a vývoje nezbytných pro kterýkoli z účelů uvedených v písmenech a) až h).“;

Bez ohledu na první pododstavec mohou členské státy zbývající část těchto výnosů, o jejichž využití rozhodují samy, použít k následujícím účelům:

- a) na metody trvalého pohlcování uhlíku, jako je zachycování a ukládání uhlíku přímo ze vzduchu;
- b) na opatření k předcházení odlesňování a podporu ochrany a obnovy rašelinišť, lesů a dalších suchozemských nebo mořských ekosystémů, včetně opatření, která přispívají k jejich ochraně, obnově a lepšímu řízení, zejména pokud jde o chráněné mořské oblasti, a na zvýšení zalesňování vstřícného vůči biologické rozmanitosti a opětovného zalesňování, a to i v rozvojových zemích, které ratifikují Pařížskou dohodu;
- c) na zachytávání CO₂ v lesních porostech a půdě;
- d) na investice zaměřené na snížení emisí v zemědělství, které souvisejí s efektivnějším využíváním hnojiv v Unii nebo se skleníkovými plyny jinými než CO₂, a na podporu konečných uživatelů při zavádění biologických hnojiv, organických a oběhových hnojiv v souladu s Akčním plánem pro hnojiva;
- e) na opatření, jejichž cílem je snížit emise v budovách zlepšením energetické účinnosti, rozšířit systémy dálkového vytápění a zlepšit tepelnou izolaci, podpořit účinné a obnovitelné systémy vytápění a chlazení nebo podpořit hloubkové a postupné hloubkové renovace budov v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1275*, počínaje renovací energeticky nejnáročnějších budov;
- f) na poskytování finanční podpory za účelem řešení sociálních aspektů souvisejících se změnou klimatu v domácnostech s nižšími a středními příjmy;
- g) na pokrytí administrativních nákladů na řízení EU ETS;
- h) na přizpůsobování se dopadům změny klimatu;
- i) k financování opatření v oblasti klimatu ve zranitelných třetích zemích, včetně přizpůsobení se dopadům změny klimatu a opatření pro přenos technologií;
- j) na podporu rozvoje dovedností a přesměrování pracovních sil s cílem přispět ke spravedlivému přechodu na klimaticky neutrální hospodářství, především v regionech nejvíce dotčených přeměnou pracovních míst, a to v úzké spolupráci se sociálními partnery, a na investice do zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovníků potenciálně postižených tímto přechodem včetně pracovníků v námořní dopravě;

- k) k řešení zbytkového rizika úniku uhlíku v odvětvích, na něž se vztahuje příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/956**, s podporou transformace a prosazováním jejich dekarbonizace v souladu s pravidly pro státní podporu.

Využití výnosů podle prvního a druhého pododstavce nesmí prodlužovat závislost na fosilních palivech při výrobě elektřiny a musí být v souladu s přechodem k bezpečnému a udržitelnému nízkouhlíkovému hospodářství, s cíli rámce politiky Unie v oblasti klimatu a energetiky do roku 2040 a s cílem klimatické neutrality stanoveným v nařízení (EU) 2021/1119.

Členské státy ve svých zprávách předložených podle čl. 19 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999*** informují Komisi o použití příjmů a opatření přijatých podle odstavce 3 tohoto článku a případně upřesní, jaké příjmy jsou využívány a jaká opatření jsou přijímána za účelem provádění jejich integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu předloženého v souladu s uvedeným nařízením a jejich plánu spravedlivé územní transformace vypracovaného v souladu s článkem 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056****. Členské státy vyplátí své výnosy nejpozději do třetího roku následujícího po roce, v němž tyto výnosy vznikly.

Zprávy musí být dostatečně podrobné, aby Komise mohla posoudit, zda členské státy dodržují odstavec 3 tohoto článku a článek 30m.

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1275 ze dne 24. dubna 2024 o energetické náročnosti budov (přepřacované znění) (Úř. věst. L 1275, 8.5.2024, s. 1).

** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/956 ze dne 10. května 2023, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 52).

*** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

**** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1).“

- a) odstavec 5 se nahrazuje tímto:

„5. Komise sleduje fungování evropského trhu s uhlíkem. Každý rok předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování trhu s uhlíkem, včetně provádění dražeb, likvidity a obchodovaných objemů a shrnutí informací poskytnutých Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (ESMA) v souladu s odstavcem 6 a informací poskytnutých členskými státy o finančních opatřeních uvedených v čl. 10a odst. 6. Členské státy předloží veškeré relevantní informace a každoročně do 30. června podají zprávu na základě

dotazníku nebo osnovy, které Komise přijme formou prováděcích aktů podle čl. 21 odst. 1. Komise zveřejní zprávu o fungování evropského trhu s uhlíkem do šesti měsíců od obdržení příslušných informací a zpráv od členských států.“;

b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„7. Pokud se členský stát rozhodne doplnit mechanismy systému ETS, které využívají povolenky, může tento přístup zachovat tím, že se zdrží dražeb, a poskytnout tak podporu stejným způsobem.“;

(15) článek 10a se mění takto:

a) v odstavci 1 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění této směrnice, pokud jde o celounijní a plně harmonizovaná pravidla pro přidělování povolenek, jak jsou uvedena v odstavcích 3b až 3d, 5, 7 a 19 tohoto článku.“;

b) odstavec 1a se mění takto:

i) druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Odchylně od prvního pododstavce tohoto odstavce se v prvních letech uplatňování nařízení (EU) 2023/956 na výrobu zboží uvedeného v příloze I tohoto nařízení přidělují bezplatné povolenky v souladu s odstavci 3a až 3d ve sníženém množství. Použije se faktor snižující přidělování bezplatných povolenek na výrobu tohoto zboží (faktor CBAM). Faktor CBAM se rovná 100 % pro období mezi vstupem uvedeného nařízení v platnost a koncem roku 2025 a s výhradou použití ustanovení uvedených v čl. 36 odst. 2 písm. b) uvedeného nařízení se rovná 97,5 % v roce 2026, 95 % v roce 2027, 91,5 % v roce 2028, 81 % v roce 2029, 59 % v roce 2030, 48 % v roce 2031, 37,5 % v roce 2032, 27 % v roce 2033 a 15 % od roku 2034 do roku 2037. Od roku 2038 se uplatňuje faktor CBAM ve výši 0 %.“;

ii) za druhý pododstavec se vkládá nový pododstavec, který zní:

„Bez ohledu na druhý pododstavec platí, že jsou-li do seznamu v příloze I nařízení (EU) 2023/956 zařazeny další produkty, jejichž výroba využívá přidělování bezplatných povolenek, činí faktor CBAM pro tyto další produkty v prvním roce 97,9 % a 95,8 % ve druhém roce následujícího pětiletého období uvedeného v článku 11 této směrnice po jejich zařazení do uvedené přílohy a v každém následujícím roce se sníží o stejný faktor CBAM stanovený v druhém pododstavci, počínaje faktorem CBAM pro rok 2028. Faktor CBAM se rovná 100 % v období od začátku jejich zařazení do přílohy do prvního roku následujícího pětiletého období uvedeného v článku 11 této směrnice.“;

iii) čtvrtý pododstavec se nahrazuje tímto:

„S výjimkou povolenek vyhrazených pro články 10cb a 10ce podle článku 10cc a povolenek vyhrazených pro nové účastníky na trhu podle odst. 7 prvního pododstavce tohoto článku se povolenky vyplývající ze snížení přidělování bezplatných povolenek draží v souladu s čl. 10 odst. 1.“

c) odstavec 2 se mění takto:

- i) za druhý pododstavec se vkládá nový pododstavec, který zní:

„Komise doplní tuto směrnici tím, že v aktech v přenesené pravomoci přijatých podle odst. 1 prvního pododstavce stanoví odvětvové definice odvětvových referenčních úrovní tepla a paliva spolu s odpovídajícími hranicemi systému a výchozími hodnotami pro stanovení roční míry snížení pro aktualizaci referenčních úrovní v prováděcích aktech uvedených ve třetím pododstavci.“;

- ii) ve třetím pododstavci se za písmeno e) doplňují nová písmena, která znějí:

„f) pro období let 2031 až 2035 se referenční úrovně stanoví stejným způsobem jako v písmenech a) a g) tohoto pododstavce na základě informací předložených podle článku 11 za roky 2026 a 2027 a na základě uplatnění roční míry snížení pro každý rok v letech 2008 až 2033. Lze rovněž zohlednit informace předložené třetí zemí ohledně zařízení na jejím území v souladu s dohodou uzavřenou podle článku 25;

g) pokud roční míra snížení překročí 2 % nebo nedosáhne 0,3 %, jsou referenčními úrovněmi pro období let 2031 až 2035 referenční úrovně platné pro období let 2013 až 2020 snížené za každý rok mezi lety 2008 a 2033 o tu z obou daných procentních hodnot, která je příslušná;

h) pro období let 2036 až 2040 se referenční úrovně stanoví stejným způsobem jako v písmenech a) a g) tohoto pododstavce na základě informací předložených podle článku 11 za roky 2031 a 2032 a na základě uplatnění roční míry snížení pro každý rok v letech 2008 až 2038. Lze rovněž zohlednit informace předložené třetí zemí ohledně zařízení na jejím území v souladu s dohodou uzavřenou podle článku 25.

i) pokud roční míra snížení přesáhne 2 % nebo je nižší než 0,3 %, referenční úrovně pro období let 2036 až 2040 jsou referenčními úrovněmi použitelnými v období let 2013 až 2020 sníženými podle toho, která z těchto dvou procentních sazeb je relevantní, pro každý rok v letech 2008 až 2038.“;

- d) za odstavec 2 se vkládají nové odstavce, které znějí:

„3a. Od roku 2031 se třetí až šestý pododstavec odstavce 1 tohoto článku a druhý až pátý pododstavec čl. 10b odst. 4 nepoužijí.

3b. Provozovatelé zařízení, která provádějí činnosti uvedené v příloze I, vypracují, zveřejní a předloží plán pro investice do dekarbonizace v EU (dále jen „plán investic do dekarbonizace v EU“) pro zařízení, pro něž žádají o přidělení bezplatných povolenek.

Provozovatelé stávajících zařízení předloží příslušnému orgánu plán investic do dekarbonizace v EU spolu s informacemi předloženými do 30. září 2029 a poté každých pět let v souladu s čl. 11 odst. 1 druhým pododstavcem. Provozovatelé nových účastníků na trhu předloží příslušnému orgánu plán investic do dekarbonizace v EU společně se svou žádostí o přidělení bezplatných povolenek v souladu s postupy stanovenými v aktech v přenesené pravomoci přijatých podle odstavce 1 prvního pododstavce tohoto článku.

Na rozdíl od druhého pododstavce tohoto odstavce lze plán investic do dekarbonizace v EU předložit později, a to společně se zprávami o změnách

úrovni činností předloženými v souladu s prováděcími akty přijatými podle odstavce 21.

Plán uvedený v prvním pododstavci tohoto odstavce musí být v souladu s cílem klimatické neutrality stanoveným v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119 a musí obsahovat všechny následující prvky:

- a) opatření a investice směřující k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 na úrovni zařízení, s přihlédnutím k úloze opatření v rámci oběhového hospodářství, s vyloučením využívání kreditů za kompenzaci emisí CO₂ (dále jen „opatření a investice v oblasti dekarbonizace“);
- b) průběžné cíle pro měření pokroku dosaženého na cestě ke klimatické neutralitě prostřednictvím opatření a investic, jak je uvedeno v písmenu a), do 31. prosince 2035 a poté do 31. prosince každého pátého roku.

Pro každé pětileté období přidělování bezplatných povolenek uvedené v článku 11 musí investice do dekarbonizace uvedené v písmenu a) odpovídat objemu, který je přinejmenším rovnocenný ekonomické hodnotě 100 % objemu bezplatných povolenek v rámci příslušného pětiletého období. Tyto investice do dekarbonizace musí být považovány za způsobilé náklady, musí být realizovány v EU a musí vést k významnému snížení emisí na úrovni daného zařízení v příslušném pětiletém období, na které dané zařízení žádá o přidělení bezplatných povolenek, a to v souladu se seznamem a kritérii stanovenými podle odstavce 3e tohoto článku.

3c. Po předložení plánu investic do dekarbonizace v EU, který byl ověřen v souladu s článkem 15 a schválen příslušným orgánem, se zařízení každoročně přidělí 80 % množství bezplatných povolenek, které má obdržet v rámci příslušného pětiletého období.

Pokud zařízení obdrželo povolenky v souladu s prvním pododstavcem během každého pětiletého období počínaje rokem 2031, ale poté provozovatel přemístil nebo jinak, přímo či nepřímo, převedl, zcela nebo zčásti, svou příslušnou výrobní kapacitu nebo související hospodářskou činnost mimo Unii, členský stát požádá, aby tento provozovatel obdržené povolenky za příslušné období přidělování vrátil. Pokud nedojde k úhradě, členský stát odečte bezplatné povolenky v následujících letech.

Zbývajících 20 % objemu bezplatně přidělených povolenek pro dané pětileté období bude danému zařízení přiděleno až poté, co příslušný orgán v členském státě v místě realizace investic do dekarbonizace nejpozději dva roky po skončení příslušného pětiletého období potvrdí, že jsou splněny následující podmínky:

- a) investice do dekarbonizace byly do té doby již realizovány, a to v rámci EU;
- b) byly investovány způsobilé náklady odpovídající objemu, který se rovná alespoň ekonomické hodnotě 100 % množství bezplatně přidělených povolenek v rámci příslušného pětiletého období;
- c) z dosavadních výročních zpráv uvedených v článku 15 vyplývá, že v příslušném pětiletém období bylo na úrovni zařízení dosaženo významného snížení emisí.

Povolenky, které nebyly přiděleny v souladu s prvním a třetím pododstavcem nebo které byly vráceny v souladu s druhým pododstavcem, budou v následujícím pětiletém období uvolněny k přidělení bezplatných povolenek.

Odchylně od prvního pododstavce platí, že pokud se v daném zařízení během pětiletého období, v jehož rámci se žádá o přidělení bezplatných povolenek, realizuje projekt, který byl vybrán pro poskytnutí podpory v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu a Nástroje na podporu investic zřízených podle článků 10cc, 10cd a 10ce nebo v rámci Inovačního fondu uvedeného v článku 10cb, je provozovatel tohoto zařízení osvobozen od povinnosti vypracovat plán v souladu s odstavcem 3b a obdrží 80 % množství bezplatně přidělených povolenek podle prvního pododstavce bez dalšího ověřování. Odchylně od třetího pododstavce se zbývajících 20 % množství bezplatně přidělených povolenek pro příslušné pětileté období přidělí stejnému zařízení pouze po zahájení vyplácení podpory pro projekt v rámci Inovačního fondu nebo po zahájení výstavby u projektů, kterým byla přiznána podpora v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu nebo Nástroje na podporu investic, a poté, co příslušný orgán v souladu s třetím pododstavcem potvrdí, že v EU byly investovány způsobilé náklady odpovídající objemu, který se rovná alespoň ekonomické hodnotě 100 % množství bezplatně přidělených povolenek v rámci příslušného pětiletého období.

Požadavky stanovené v odstavci 3b a v prvním a třetím pododstavci tohoto odstavce se nevztahují na 10 % nejúčinnějších zařízení v odvětví nebo pododvětví v Unii, na které se odkazuje v čl. 10a odst. 2 prvním pododstavci, pokud jde o roky použité k určení revidovaných referenčních úrovní podle třetího pododstavce uvedeného článku pro příslušné pětileté období přidělování bezplatných povolenek, na zařízení s nulovými emisemi nebo s nízkými emisemi uhlíku a na zařízení, u nichž provozovatelé v návaznosti na změnu svých výrobních procesů v souladu s čl. 2 odst. 1 rozhodli, že zůstanou v působnosti systému EU ETS.

3d. Provozovatelé zařízení, kteří žádají o přidělení bezplatných povolenek v souladu s tímto článkem, mohou požádat o vytvoření sdružení zařízení za účelem společného splnění investičních požadavků podle odst. 3b pátého pododstavce.

Provozovatelé, kteří si přejí vytvořit sdružení, podají žádost u příslušného orgánu a předloží dohodu, kterou uzavřeli za účelem společného splnění investičních požadavků (dále jen „společná dohoda o investicích do dekarbonizace“), v níž uvedou zařízení a období, na které chtějí sdružení vytvořit. Společná dohoda o investicích do dekarbonizace se může vztahovat na pět nebo více kalendářních let, za předpokladu, že minimální doba trvání každé dohody plně pokrývá pětileté období uvedené v článku 11, na které zařízení žádají o přidělení bezplatných povolenek.

Společná dohoda o investicích do dekarbonizace musí být uzavřena před podáním žádosti o přidělení bezplatných povolenek a musí být předložena příslušnému orgánu společně s informacemi předloženými podle čl. 11 odst. 1 druhého pododstavce. Poté, co je společná dohoda o investicích do dekarbonizace předložena příslušnému orgánu, mohou být do této dohody zařazeni další provozovatelé pouze v rámci následujícího pětiletého období pro přidělování bezplatných povolenek podle článku 11.

Je-li uzavřena společná dohoda o investicích do dekarbonizace, musí investice do dekarbonizace uvedené v odst. 3b pátém pododstavci odpovídat objemu, který je přinejmenším rovnocenný ekonomické hodnotě 100 % množství povolenek bezplatně přidělených všem zařízením, která jsou součástí sdružení, v rámci příslušného pětiletého období.

3e. Komise doplní tuto směrnici tak, že v úzké spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami stanoví v aktu v přenesené pravomoci přijatém podle odst. 1 prvního pododstavce doplňující prováděcí podrobnosti týkající se ustanovení o přidělování bezplatných povolenek uvedených v odstavcích 3b až 3d tohoto článku, a to včetně:

- a) seznamu požadavků a způsobilých nákladů, které je třeba splnit, aby investice byly považovány za investice do dekarbonizace;
- b) pravidel týkajících se posuzování, zda se jedná o významné snížení emisí;
- c) metodiky pro posouzení, zda opatření a investice uvedené v plánu investic do dekarbonizace v EU vedou k významnému snížení emisí;
- d) podrobného harmonogramu předkládání plánů investic do dekarbonizace v EU;
- e) metodiky pro stanovení ekonomické hodnoty množství obdržených bezplatných povolenek;
- f) pravidel týkajících se náhrady nákladů na povolenky podle odst. 3c druhého pododstavce;
- g) požadavků, které musí zařízení splňovat, aby mohla být podle odst. 3c šestého pododstavce považována za zařízení s nulovými emisemi nebo s nízkými emisemi uhlíku;
- h) podrobných podmínek, které se vztahují na výjimky podle odst. 3c pátého a šestého pododstavce;
- i) podrobných informací o postupu podávání žádostí o vytvoření sdružení, včetně minimálního obsahu a podrobných podmínek pro podání žádosti o vytvoření sdružení podle odstavce 3d (včetně zařízení nacházejících se ve více členských státech) a podrobného harmonogramu pro její předložení příslušnému orgánu;
- j) rozdělení odpovědnosti za splnění investičních požadavků uvedených v odst. 3b pátém pododstavci v případě, že se provozovatelé rozhodnou vytvořit sdružení.

Při stanovování požadavků, které musí zařízení splňovat, aby mohla být považována za zařízení s nulovými emisemi nebo s nízkými emisemi uhlíku, Komise zohlední odhadované odvětvové snížení emisí, které je nezbytné do roku 2040 a 2050 k dosažení souladu s cílem klimatické neutrality stanoveným v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119, jakož i dostupné nízkouhlíkové technologie a další možnosti snižování emisí dostupné pro jednotlivá odvětví, přičemž zohlední technologie pro nulové čisté emise uvedené v článku 4 nařízení (EU) 2024/1735.

Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž upřesní:

- i) obsah informací uvedených v odst. 3b čtvrtém pododstavci písm. a) a b);
- ii) formát plánů investic do dekarbonizace v EU.

Při stanovování formátu a obsahu plánů investic do dekarbonizace v EU Komise usiluje o součinnost s podobnými plány, jak je stanoveno v právu Unie, a bude se snažit zajistit jednoduchý formát těchto plánů.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2.“;

- e) Za odstavce 3e se vkládá nový odstavec, který zní:

„3f. Pokud zařízení obdrželo více povolenek, než je množství, které má být přiděleno v souladu s pravidly pro přidělování bezplatných povolenek podle tohoto článku, příslušný orgán požádá, aby zařízení tyto nadbytečné povolenky vrátilo, a dá pokyn národnímu správci, aby vrácené nadbytečné povolenky převedl.“;

- f) odstavec 5a se nahrazuje tímto:

„5a. Odchylně od odstavce 5 tohoto článku se z celkového množství povolenek, které mají členské státy v letech 2031 až 2040 vydražit podle čl. 10 odst. 1, se množství odpovídající 4 % množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 pro období 2031–2040 v nezbytném rozsahu použije ke zvýšení maximálního množství dostupného podle odstavce 5 tohoto článku.“;

- g) odstavec 5b se nahrazuje tímto:

„5b. Pokud je ke zvýšení maximálního dostupného množství povolenek podle odstavce 5 potřeba do konce roku 2030 méně než 3 % celkového množství povolenek, a v letech 2031 až 2040, kdy k navýšení maximálního množství povolenek podle odstavce 5 tohoto článku bude zapotřebí méně než 4 % z celkového počtu povolenek, platí následující:

- a) na zvýšení množství povolenek dostupných na podporu inovací v souladu s Inovačním fondem zřízeným podle čl. 10a odst. 8 nebo článkem 10cb se použije maximálně 50 milionů povolenek;
- b) veškeré zbývající povolenky se využijí v souladu s článkem 10cc.“;

- h) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Členské státy by měly přijmout finanční opatření v souladu s druhým a čtvrtým pododstavcem tohoto odstavce ve prospěch odvětví nebo pododvětví, která jsou vystavena skutečnému riziku úniku uhlíku v důsledku značných nepřímých nákladů, jež jsou skutečně vynaloženy na náklady spojené s emisemi skleníkových plynů promítnuté do cen elektřiny, a to za předpokladu, že tato finanční opatření jsou v souladu s pravidly státní podpory a především nezpůsobují nepatřičné narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu. Přijatá finanční opatření by neměla kompenzovat nepřímé náklady kryté bezplatnými povolenkami v souladu s referenčními úrovněmi stanovenými podle odstavce 1.

Členské státy rovněž usilují o to, aby pro finanční opatření uvedená v prvním pododstavci využívaly nejvýše 25 % příjmů získaných z dražeb povolenek.

Členské státy, které zavedly finanční opatření uvedená v prvním pododstavci, informují Komisi o celkové výši poskytnuté kompenzace podle jednotlivých

zvýhodněných odvětví a pododvětví ve svých zprávách předkládaných podle nařízení (EU) 2018/1999 a rovněž poskytnou informace o provádění těchto opatření a o jejich přínosu k dekarbonizaci. Navíc pokud některý členský stát v některém roce využije pro tyto účely více než 25 % příjmů z dražeb povolenek, uvede důvody překročení této částky a přiloží příslušné informace o cenách elektřiny pro velké průmyslové spotřebitele, jež využívají těchto finančních opatření, aniž jsou dotčeny požadavky na ochranu důvěrných informací, a rovněž uvede informace o tom, zda byla náležitě zvažena jiná opatření na udržitelné snížení nepřímých nákladů spojených s emisemi uhlíku ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.

Komise zahrne do zprávy stanovené v čl. 10 odst. 5 mimo jiné posouzení vlivů těchto finančních opatření na vnitřní trh a v případě potřeby doporučí veškerá opatření, která mohou být na základě tohoto posouzení nezbytná.

Tato opatření musí být taková, aby zajistila přiměřenou ochranu před rizikem úniku uhlíku na základě předem stanovených referenčních úrovní pro nepřímé emise CO₂ na jednotku výroby. Tyto předem stanovené referenční úrovně se vypočítají pro dané odvětví nebo pododvětví jako násobek spotřeby elektřiny na jednotku výroby odpovídající nejúčinnějším dostupným technologiím a emisí CO₂ příslušné skladby zdrojů pro výrobu elektřiny.“;

i) odstavec 7 se mění takto:

i) první pododstavec se nahrazuje tímto:

„Povolenky z maximálního množství uvedeného v odstavci 5 tohoto článku, jež nebyly do roku 2020 přiděleny bezplatně, se vyhradí pro nové účastníky na trhu společně s 200 miliony povolenek umístěnými do rezervy tržní stability podle čl. 1 odst. 3 rozhodnutí (EU) 2015/1814 a 50 miliony povolenek z množství povolenek v důsledku snížení přidělování bezplatných povolenek uvedeného v odstavci 1a tohoto článku.“;

ii) třetí pododstavec se zrušuje;

j) odstavce 8 a 8a se zrušují;

(16) článek 10b se mění takto:

a) v odstavci 1 druhé větě se rok „2030“ nahrazuje rokem „2040“;

b) v odstavci 4 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„4. Ostatní odvětví a pododvětví se považují za schopná přenést více nákladů na povolenky do cen produktů a množství povolenek, které jsou jim přidělovány bezplatně, odpovídá 30 % množství určeného podle článku 10a. Není-li v rámci přezkumu podle článku 30 rozhodnuto jinak, množství bezplatných povolenek přidělovaných jiným odvětvím a pododvětvím, s výjimkou dálkového vytápění, se po roce 2026 snižuje vždy o stejné množství tak, aby v roce 2030 nebyly přiděleny žádné bezplatné povolenky. Přidělování bezplatných povolenek pro dálkové vytápění se po roce 2030 bude rovnoměrně snižovat tak, aby v roce 2040 nebyly přidělovány žádné bezplatné povolenky.“;

(17) vkládají se nové články, které znějí:

Inovační fond

1. Tímto se zřizuje fond (dále jen „Inovační fond“) na podporu uvádění inovací na trh a rozšiřování produktů, procesů a technologií s nízkými nebo nulovými emisemi uhlíku a s negativní uhlíkovou stopou, které významně přispívají k dekarbonizaci odvětví, na něž se vztahuje tato směrnice.

2. Inovační fond bude financován z výnosů dražby 200 milionů povolenek v důsledku snížení přidělování bezplatných povolenek v souladu s čl. 10a odst. 1a. Pokud po navýšení maximálního množství podle čl. 10a odst. 5 v souladu s čl. 10a odst. 5b zůstane k dispozici méně než 50 milionů povolenek, bude tento rozdíl poskytnut Inovačnímu fondu z množství, které by jinak mohlo být v roce 2028 vydraženo podle článku 10.

Povolenky určené pro Inovační fond se draží v souladu s čl. 10 odst. 4, přičemž výnosy z této dražby představují vnější účelově vázané příjmy podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Komise zajišťuje, aby pro roční akce v rámci Inovačního fondu byly k dispozici dostatečné prostředky. Za tímto účelem lze rozpočtové závazky rozdělit na roční splátky a prostředky předsunout, přičemž je třeba zajistit vyvážené rozložení povolenek fondu v čase.

Členské státy mohou poskytnout dodatečné finanční prostředky na podporu projektů, které splňují všechna kritéria výběru, ale nemohou být financovány z rozpočtů příslušných výzev. Za tímto účelem oznámí Komise svůj záměr tak učinit ještě před uzávěrkou příslušné výzvy k podávání návrhů.

3. Inovační fond podporuje projekty na území všech členských států v odvětvích uvedených v přílohách I a III, včetně produktů, technologií a procesů, které nahrazují ty s vysokými emisemi uhlíku; inovativních technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie a technologií pro ukládání energie, včetně výroby čistých technologií; elektrifikace; ekologicky bezpečného zachycování a využití uhlíku (CCU), které podstatně přispívá ke zmírňování změny klimatu, ekologicky bezpečného zachycování, přepravy a geologického ukládání (CCS) CO₂, zejména v případě průmyslových emisí, u nichž je obtížné dosáhnout snížení emisí; zachycování CO₂ přímo ze vzduchu s bezpečným, udržitelným a trvalým ukládáním (DACCS) a průlomových inovativních technologií a infrastruktury, včetně elektrifikace a výroby paliv s nízkými či nulovými emisemi uhlíku, s cílem dekarbonizovat námořní a leteckou dopravu. V odvětvích letecké a námořní dopravy může Inovační fond rovněž podporovat opatření zaměřená na snížení celkového dopadu na klima, včetně dopadů jiných látek než CO₂.

4. Inovační fond bude upřednostňovat inovativní technologie s vysokou úrovní technologické připravenosti, které zatím nejsou komerčně životaschopné, a to v souladu s klimatickými a energetickými cíli Unie i s cíli v oblasti oběhového hospodářství.

5. Komise provádí Inovační fond v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, a to v přímém řízení nebo v nepřímém řízení prostřednictvím subjektů uvedených v čl. 62 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení.

Inovační fond se provádí v synergii s dalšími programy Unie. Na akci, na niž byl obdržen příspěvek Unie z jiného programu, lze obdržet další příspěvek z Inovačního fondu. Na příslušný příspěvek se vztahují pravidla příslušného programu Unie a, pokud je tento příspěvek založen na způsobilých nákladech, nesmí souhrnná podpora z Inovačního fondu a z tohoto jiného programu Unie překročit celkové způsobilé náklady dané akce a může být vypočítána poměrným způsobem.

Podpora z Inovačního fondu může mít jakoukoli formu stanovenou v nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, je-li to nezbytné k dosažení cíle této směrnice. Na rozdíl od čl. 212 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se veškeré příjmy a splátky z nástrojů využívaných podle tohoto článku, které jsou vráceny Komisi, použijí pro Inovační fond jako vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 nařízení 2024/2509.

V souladu s čl. 196 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 mohou finanční příspěvky, je-li to nezbytné pro realizaci projektů považovaných za zásadní pro bezpečnost a hospodářskou odolnost, pokrývat opatření, která byla zahájena před datem předložení návrhu na tato opatření.

Rozhodne-li se Komise vyplácet podporu z Inovačního fondu formou příspěvků do Nástroje InvestEU ECF, provádí se podpora z Inovačního fondu v souladu s pravidly platnými pro Nástroj InvestEU ECF. Způsobnost projektů se však posuzuje v souladu s tímto článkem.

V případě grantů se projekty vybírají transparentním způsobem prostřednictvím otevřených výzev k podávání návrhů. Při přípravě výzev k podávání návrhů Komise usiluje o zajištění toho, aby byla náležitě pokryta všechna odvětví a aby výběrové řízení zůstalo jednoduché a přístupné. Komise přijme opatření, kterými zajistí, aby se o výzvách dozvědělo co nejvíce subjektů, zejména malé a střední podniky. Finanční prostředky z grantu budou vypláceny v závislosti na předem stanovených milnících v souladu s pokrokem dosaženým v rámci projektu.

Komise může projekty vybírat také na základě soutěžních nabídkových řízení. Aby se zabránilo spekulativním žádostem v rámci výzev k podávání návrhů nebo soutěžních nabídkových řízení, může Komise od žadatelů požadovat, aby předložili záruku za nabídku ve výši procentního podílu odhadované celkové hodnoty zakázky, vystavenou finanční institucí s povolením činnosti rámci EU. Komise může rovněž požadovat záruku na dokončení vystavenou finanční institucí s povolením činnosti v EU, jejíž výše odpovídá procentnímu podílu z celkové maximální požadované podpory. V případě, že dojde k nesplnění povinností a závazků stanovených v grantové dohodě nebo v nabídce, Komise záruku za nabídku nebo záruku na dokončení nárokuje. Jakákoli částka propadlá v souladu s tímto odstavcem se použije pro Inovační fond jako vnější účelově vázaný příjem podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

6. Při provádění Inovačního fondu se Komise bude snažit zajistit účinné a na kvalitě založené zeměpisné pokrytí v rámci celé Unie, zajistit přiměřenou účast malých a středních podniků, zejména startupů a scaleupů, a vytvořit synergie s dalšími zdroji financování dostupnými na úrovni EU, zejména s programem Horizont Evropa a Evropským fondem pro konkurenceschopnost. V této souvislosti může Komise poskytovat členským státům s nízkou účinnou účastí v Inovačním fondu podporu při přípravě projektů a na jejich žádost i technickou pomoc s cílem řešit konkrétní problémy související s projekty v těchto zemích a zlepšit zeměpisné pokrytí.

Pečeť konkurenceschopnosti, o níž se zmiňuje článek 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [...]/[...]*, může být udělena projektům, které byly posouzeny v zadávacím řízení v rámci Inovačního fondu a splňují minimální požadavky na kvalitu stanovené v tomto zadávacím řízení. V dokumentech týkajících se zadávacího řízení mohou být stanoveny další podmínky.

7. Projekty financované podle tohoto článku musí sdílet znalosti s dalšími příslušnými projekty a s výzkumnými pracovníky z Unie, kteří mají oprávněný zájem.

8. Komise předkládá každoročně Výboru pro změnu klimatu, Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění Inovačního fondu, v níž poskytuje analýzu financovaných projektů

podle odvětví a členského státu a posouzení jejich očekávaného přínosu k dosažení klimatické neutrality Unie podle nařízení (EU) 2021/1119. Tyto zprávy se zveřejní.

9. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění tohoto článku o pravidla týkající se fungování Inovačního fondu, včetně správy a řízení, způsobilosti, forem podpory a souvisejících podmínek, výběrového řízení, kritérií výběru a procesních, organizačních a finančních pravidel, která zajistí řádné provádění Inovačního fondu v souladu s tímto článkem.

* [Odkaz na Úřední věstník bude doplněn po přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [...] o zřízení Evropského fondu pro konkurenceschopnost („ECF“) včetně specifického programu pro výzkum a inovace v oblasti obrany.]

Článek 10cc

Banka pro dekarbonizaci průmyslu

1. Od roku 2028 se zřizuje nástroj na podporu rozšiřování a zavádění technologií, procesů a postupů zaměřených na dekarbonizaci průmyslových odvětví (dále jen „Banka pro dekarbonizaci průmyslu“). Urychlí dekarbonizaci průmyslu v Unii, a to včetně elektrifikace, prostřednictvím podpory kapitálových investic, včetně připojení k rozvodné síti, nákladů na skladování a flexibilitu vzniklých v souvislosti s projekty a provozních výdajů na snižování nebo odstraňování emisí ve stacionárních zařízeních, která provádějí nebo nahrazují průmyslové výrobní procesy uvedené v příloze I této směrnice, včetně zařízení na spalování odpadu. V období od roku 2028 do roku 2030 bude 400 milionů povolenek z celkového množství povolenek dostupných podle čl. 10a odst. 5b druhé odrážky vyhrazeno na podporu projektů dekarbonizace průmyslu na základě zásady „kdo dřív přijde, ten je dřív na řadě“ v souladu s článkem 10cd.

Pokud je počet povolenek dostupných podle čl. 10a odst. 5b druhé odrážky nižší než 400 milionů povolenek uvedených v předchozí větě, pokryje se tento rozdíl povolenkami vyhrazenými podle čl. 10a odst. 7.

Tyto povolenky jsou k dispozici pro projekty ve všech členských státech. V prvních osmnácti měsících fungování bude pro projekty ve skupině členských států, jejichž HDP na obyvatele v tržních cenách v období 2022 až 2024 nedosahuje 75 % průměru Unie, vyhrazena část povolenek rovnající se 100 milionům povolenek. Po uplynutí osmnácti měsíců se toto vyhrazené množství sníží na 60 milionů.

2. V roce 2031 se veškeré zbývající povolenky z celkového množství 60 milionů povolenek vyhrazených pro projekty v členských státech, jejichž HDP na obyvatele v tržních cenách v období 2022 až 2024 nedosahuje 75 % průměru Unie, použijí v souladu s článkem 10d. Veškeré další zbývající povolenky se využijí v souladu s článkem 10ce.

V období od roku 2031 do roku 2040 bude 400 milionů povolenek z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 vyhrazeno na podporu projektů dekarbonizace průmyslu v souladu s článkem 10ce. Tyto povolenky budou vydraženy v souladu s čl. 10 odst. 4, přičemž výnosy z této dražby představují vnější účelově vázané příjmy podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

Je-li množství povolenek uvedených v odstavci 1 plně vyčerpáno v souladu s článkem 10cd, poskytne Komise podporu projektům v souladu s článkem 10ce ještě před rokem 2031. Množství povolenek vydražených členskými státy podle článku 9 se v případě potřeby sníží, aby bylo možné toto dřívější zahájení umožnit. Povolenky odpovídající výnosům získaným z

tohoto množství budou členským státům vráceny počínaje rokem 2031 z povolenek vyhrazených v souladu s druhým pododstavcem tohoto odstavce.

3. Členské státy mohou poskytnout dodatečné finanční prostředky na podporu projektů, které splňují všechna příslušná kritéria, ale nemohou být financovány z rozpočtu příslušného zadávacího řízení v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu podle článku 10ce. Za tímto účelem oznámí Komisi svůj záměr tak učinit ještě před uzávěrkou příslušného zadávacího řízení.

4. Veškeré příjmy vzniklé v souvislosti s činnostmi podle článků 10cd a 10ce představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 určené pro Banku pro dekarbonizaci průmyslu.

5. V zájmu zajištění efektivního využívání zdrojů Unie zajistí Komise synergii mezi Bankou pro dekarbonizaci průmyslu a Evropským fondem pro konkurenceschopnost, zejména v rámci jeho složky „čistá transformace a dekarbonizace průmyslu“. Pečeť konkurenceschopnosti uvedená v článku 8 nařízení [...] [...] může být udělena projektům, které byly posouzeny v rámci postupů Banky pro dekarbonizaci průmyslu, za předpokladu, že splňují všechny požadavky na kvalitu stanovené v dokumentech týkajících se daného postupu.

6. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění této směrnice o pravidla týkající se fungování Banky pro dekarbonizaci průmyslu, včetně procesních, organizačních a finančních pravidel, která zajistí řádné provádění činnosti Banky pro dekarbonizaci průmyslu.

Článek 10cd

Nástroj na podporu investic

1. Do roku 2030 bude Komise v souladu s čl. 10cc odst. 1 v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu podporovat projekty přidělováním povolenek na základě pevné uhlíkové prémie způsobilým projektům v rámci Unie. Komise zveřejní otevřené výzvy k podávání žádostí, na jejichž základě provede předběžný výběr projektů. Povolenky se poté přidělí předem vybraným projektům v chronologickém pořadí podle data a času předložení záruky na dokončení, a to až do vyčerpání množství uvedeného v článku 10cc nebo do okamžiku, kdy Komise uzavře výzvu k podávání žádostí.

2. Pro účely přidělování povolenek, včetně předběžného výběru projektů, které jsou uvedeny v prvním odstavci, zveřejní Komise podmínky vypracované po konzultaci se zúčastněnými stranami. Tyto podmínky stanoví zejména pevnou sazbu prémie za tunu nevyprodukovaných emisí CO₂, kritéria způsobilosti, minimální požadavky na snížení emisí, povinnou dokumentaci, výši záruky na dokončení a požadavky na monitorování a ověřování. Podmínky mohou rovněž stanovit mechanismy pro rozdělení případných zisků a pro zajištění co nejlepšího zhodnocení vynaložených prostředků, jako je například přezkum pevné sazby prémie v případě, že se ukáže, že již není přiměřená s ohledem na vývoj na trhu a/nebo odlišné podmínky.

3. Záruka na dokončení, která je uvedena v odstavci 1, bude vydána finanční institucí s povolením činnosti v EU a bude odpovídat procentnímu podílu z celkové maximální požadované podpory. Bude sloužit jako záruka plnění a zajistí včasnou realizaci projektu. Bude uvolněna ve dvou splátkách, přičemž 50 % bude uvolněno při zahájení fyzické výstavby a dalších 50 % při zahájení provozu.

4. Po formálním schválení přidělení prostředků podle tohoto článku musí být fyzická výstavba v rámci projektů zahájena nejpozději do 30 měsíců, jak je stanoveno v příslušných

podmínkách. Za zahájení fyzické výstavby ve smyslu tohoto článku se rozumí zahájení stavebních nebo montážních prací na staveništi v rámci projektu, s výjimkou přípravných prací, jako je získávání povolení, provádění počátečního technického projektu a dalších studií nebo odklizení stavenišť. Po zahájení fyzické výstavby ve lhůtě stanovené v první větě tohoto odstavce uvolní Komise polovinu záruky na dokončení. V případě, že u projektu nedojde k zahájení fyzické výstavby ve lhůtě stanovené v první větě tohoto odstavce, nárokuje Komise záruku na dokončení v plné výši. Kromě toho je zrušena podpora a zaniknou veškeré nároky příjemce podpory.

5. Po zahájení provozu v rámci projektu bude příjemce podpory po dobu maximálně deseti let pravidelně dostávat povolenky, a to na základě nezávislého ověření snížení emisí. Komise uvolní zbývající polovinu záruky na dokončení. V případě, že u projektu dojde k zahájení fyzické výstavby, ale nedojde k zahájení provozu, nárokuje Komise zbývající polovinu záruky na dokončení. Kromě toho je zrušena podpora a zaniknou veškeré nároky příjemce podpory.

6. Přidělení povolenek uvedené v předchozím odstavci bude odpovídat ověřeným tunám nevyprodukovaných emisí CO₂, vynásobených pevnou prémie a vydělených průměrnou cenou povolenek v dražbách uskutečněných v souladu s akty v přenesené pravomoci přijatými podle čl. 10 odst. 4 této směrnice za posledních šest měsíců předcházejících rozhodnutí o přidělení. Při přidělování povolenek podle tohoto odstavce lze zohlednit jinou možnou veřejnou podporu obdrženu pro projekt.

Komise zajistí řádnou evidenci počtu dostupných povolenek předtím, než přijme rozhodnutí o přidělení povolenek podle tohoto článku. Zejména ověří, zda zbývající počet povolenek vyhrazených podle článku 10cc postačuje k pokrytí odhadované poptávky po přidělení povolenek. V případě, že je třeba k plnění přijatých závazků přidělit více povolenek, může Komise tyto dodatečné povolenky čerpat z množství dostupného podle čl. 10ce odst. 1.

7. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění této směrnice o pravidla týkající se fungování Banky pro dekarbonizaci průmyslu, pokud jde o Nástroj na podporu investic, včetně pravidel způsobilosti, postupu a kritérií předběžného výběru, přidělování povolenek a záruky na dokončení.

Článek 10ce

Druhá fáze Banky pro dekarbonizaci průmyslu

1. Od roku 2031 bude Komise využívat výnosy z počtu povolenek vyhrazených v souladu s článkem 10cc, v jehož rámci je vyhrazeno 400 milionů povolenek, na podporu projektů dekarbonizace průmyslu v rámci Unie prostřednictvím soutěžních nabídkových řízení, v jejichž rámci budou zadávány rozdílové smlouvy o uhlíku nebo uhlíkové prémie, aniž by tím bylo dotčeno případné využití jiných forem podpory.

2. Před zahájením soutěžních nabídkových řízení Komise zveřejní podmínky vypracované po konzultaci se zúčastněnými stranami, v nichž se zejména upřesní: kritéria způsobilosti, povinná dokumentace, výše záruky za nabídku a záruky na dokončení, jakož i požadavky na monitorování a ověřování, čímž se zajistí transparentnost.

3. Rozdílové smlouvy o uhlíku budou podporovat projekty dekarbonizace průmyslu tím, že budou po dobu až deseti let vyrovnávat rozdíl mezi realizační cenou stanovenou v rámci soutěžních nabídkových řízení a aktuální cenou uhlíku na společné dražební platformě. Tento nástroj bude fungovat na základě plateb podmíněných ověřeným snížením emisí v souladu s příslušnými podmínkami. Komise může od příjemců podpory požadovat vrácení nadměrné podpory, pokud cena uhlíku překročí realizační cenu o více než předem stanovené procento,

čímž zajistí nákladovou efektivitu. Veškerá vrácená podpora se použije v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu jako vnější účelově vázaný příjem podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

4. Komise může v rámci soutěžních nabídkových řízení požadovat, aby uchazeči předložili záruku za nabídku ve výši procentního podílu odhadované celkové hodnoty zakázky, vystavenou finanční institucí s povolením činnosti v EU. V případě, že projekt nebude vybrán, bude záruka neprodleně uvolněna. Komise nárokuje záruku v případě nesplnění povinností a závazků uvedených v nabídce. Jakákoli částka propadá v souladu s tímto odstavcem se použije pro Banku pro dekarbonizaci průmyslu jako vnější účelově vázaný příjem podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

5. Komise může rovněž v podmínkách stanovit maximální lhůtu, do které musí být zahájena fyzická výstavba v rámci projektu, a může od příjemců podpory požadovat, aby předtím, než rozdílová smlouva o uhlíku nebo uhlíková prémie nabudou právní účinnosti, předložili záruku na dokončení vydanou finanční institucí s povolením činnosti v EU, jejíž hodnota odpovídá procentuálnímu podílu z celkové maximální požadované podpory. Zahájením fyzické výstavby ve smyslu tohoto odstavce se rozumí zahájení stavebních nebo montážních prací na staveništi v rámci projektu, s výjimkou přípravných prací, jako je získávání povolení, provádění počátečního technického projektu a dalších studií nebo odklizení stavenišť. V případě, že u projektu nedojde k zahájení fyzické výstavby ve lhůtě stanovené v podmínkách, Komise nárokuje záruku na dokončení. Kromě toho je zrušena podpora a zaniknou veškeré nároky příjemce podpory.

6. V souladu s čl. 196 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 mohou finanční příspěvky, je-li to nezbytné pro realizaci projektů považovaných za zásadní pro bezpečnost a hospodářskou odolnost, pokrývat opatření, která byla zahájena před datem předložení návrhu na tato opatření.

7. V případě rozdílových smluv o uhlíku nebo uhlíkových premiích přidělených na základě výsledků soutěžních nabídkových řízení podle tohoto článku nesmí finanční závazky překročit výnosy z dražeb celkového množství povolenek, které má k dispozici Banka pro dekarbonizaci průmyslu. Před zahájením soutěžního nabídkového řízení přijme Komise rozhodnutí o financování, v němž stanoví maximální částku dostupnou pro uzavření rozdílových smluv o uhlíku nebo uhlíkových premiích na základě odhadu výnosů a platebního rizika s využitím reálného rozmezí scénářů vývoje cen uhlíku. Aby se zajistilo, že nevzniknou žádné závazky přesahující rozpočet Banky pro dekarbonizaci průmyslu, může Komise rovněž v příslušných podmínkách stanovit pravidla, která účinně omezí finanční závazky vyplývající ze smluv.

8. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 této směrnice za účelem doplnění této směrnice, a to s cílem stanovit podrobná pravidla pro provádění rozdílových smluv o uhlíku, včetně postupu soutěžních nabídkových řízení, podmínek způsobilosti, výpočtu podpory, rozpočtového zajištění, smluvních závazků a postupů pro monitorování a ověřování.

9. Kromě rozdílových smluv o uhlíku uzavřených na základě soutěžních nabídkových řízení může Komise rozhodnout o poskytnutí podpory podle tohoto článku jakýmkoli způsobem a v jakékoli formě stanovené v nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, a to včetně příspěvků na operace kombinování zdrojů v rámci nástroje Unie na podporu investic. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 této směrnice za účelem doplnění této směrnice, pokud jde o podrobná pravidla a postupy pro zavedení těchto dalších forem podpory do praxe.

10. Veškeré příjmy nebo platby vyplývající z nástrojů zavedených podle tohoto článku a článku 10cd se v rámci Banky pro dekarbonizaci průmyslu použijí jako vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.“.

(18) Článek 10d se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Na období 2031 až 2040 se zřizuje fond na podporu investic navržených členskými státy, jejichž HDP na obyvatele v tržních cenách v období 2022 až 2024 nedosahuje 75 % průměru Unie (dále jen „přijímající členské státy“), včetně financování malých investičních projektů, s cílem modernizovat energetické soustavy, zlepšit energetickou účinnost, zvýšit míru dekarbonizace průmyslu a elektrifikace (dále jen „Modernizační fond“). Modernizační fond je financován z výnosů dražeb následujících množství povolenek z celkového množství povolenek, které mají členské státy v letech 2031 až 2040 vydražit podle čl. 10 odst. 1:

– množství, které odpovídá 2 % množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 pro období let 2031 až 2040, se vydraží ve prospěch přijímajících členských států a použije se způsobem stanoveným v článku 10d

– a množství, které odpovídá 0,5 % množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 pro období let 2031 až 2040, se vydraží ve prospěch týchž členských států a použije se na podporu investic na základě článku 10ce.“

Finanční prostředky odpovídající těmto množstvím povolenek se rozdělí v souladu přílohou IIb.

Podporované investice jsou v souladu s cíli této směrnice, jakož i s cíli sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu a nařízením (EU) 2021/1119 a s dlouhodobými cíli vyjádřenými v Pařížské dohodě. Při výběru investic, které mají být podpořeny z Modernizačního fondu podle tohoto článku, použijí přijímající členské státy kritéria a postupy, které jsou nediskriminační a transparentní. Za tímto účelem budou průběžně poskytovat informace o probíhajících a připravovaných výzvách k vyjádření zájmu, výzvách k podávání návrhů a výzvách k podávání nabídek financovaných z Modernizačního fondu. Přijímající členské státy zavedou účinné a efektivní systémy řízení a kontroly svých investic a zajistí jejich řádné fungování v souladu se zásadou řádného finančního řízení. Přijímající členské státy mohou případně využít zdroje Modernizačního fondu k financování investic, které zahrnují přilehlé příhraniční regiony v Unii. Z Modernizačního fondu se neposkytuje žádná podpora na zařízení na výrobu elektřiny využívající fosilní paliva nebo zařízení přepravující fosilní paliva.“;

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Alespoň 95 % výnosů z povolenek uvedených v čl. 10 odst. 1 třetím pododstavci a z povolenek, na které se vztahuje oznámení podle odstavce 4 tohoto článku, se použije na podporu investic do:

a) výroby a využívání obnovitelných zdrojů energie, včetně bioplynu a biometanu;

b) snížení celkové spotřeby energie prostřednictvím zlepšení energetické účinnosti nejméně o 20 % v průmyslu, dopravě a budovách, přičemž je

třeba zabránit jakémukoli riziku závislosti na fosilních palivech a podporovat oběhové hospodářství, a využití odpadního tepla ze spaloven pro dálkové vytápění;

- c) elektrifikace odvětví na straně poptávky, včetně průmyslu, budov a dopravy;
 - d) modernizace a rozšiřování infrastruktury pro elektřinu, vodík, dálkové vytápění a CO₂, včetně ukládání energie;
 - e) dekarbonizace průmyslu, včetně technologií CCS a CCU a elektrifikace;
 - f) podpory domácností s nižšími příjmy, a to též ve venkovských a odlehlých oblastech, s cílem řešit energetickou chudobu a modernizovat jejich systémy vytápění;
 - g) spravedlivé transformace v regionech s vysokými emisemi uhlíku v přijímajících členských státech s cílem podpořit přemístění pracovníků na nová pracovní místa, rekvalifikaci a zvyšování kvalifikace pracovníků, vzdělávání, iniciativy v oblasti hledání zaměstnání a startupy, které urychlují přechod na čistou energii;
 - h) výroby cenově dostupných nízkouhlíkových hnojiv a biologických hnojiv.“;
- b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:
- „4. Všechny přijímající členské státy využijí množství povolenek přidělených pro účely solidarity, růstu a propojení v rámci Unie, jak je uvedeno v čl. 10 odst. 2 písm. b), v souladu s článkem 10d k podpoře investic v rámci Modernizačního fondu, čímž zvýší prostředky, které mají v rámci tohoto fondu k dispozici. Každý dotčený členský stát může rovněž využít množství povolenek, které má tento členský stát vydražit v souladu s čl. 10 odst. 2 písm. a), nebo část tohoto množství v souladu s článkem 10d. Má-li členský stát v úmyslu využít povolenky uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. a) podle článku 10d, oznámí Komisi příslušné množství nejpozději do 30. září předchozího kalendářního roku.“;
- c) v odstavci 6 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:
- „V případech, kdy investice v souladu s cíli Modernizačního fondu, u níž je navrženo financování z Modernizačního fondu, nespadá do oblastí uvedených v odstavci 2, posoudí investiční výbor technickou a finanční proveditelnost dané investice, včetně snížení emisí, kterého dosáhne, a vydá doporučení o financování dané investice z Modernizačního fondu. Investiční výbor zajistí, aby každá investice financovaná z Modernizačního fondu vedla k podstatnému zlepšení v oblasti snižování emisí a případně i v oblasti energetické účinnosti. Uvedené doporučení může zahrnovat návrhy týkající se vhodných nástrojů financování. Prostředky z Modernizačního fondu lze podpořit až 50 % příslušných nákladů investice, která nespadá do oblastí uvedených v odstavci 2, za předpokladu, že zbývající náklady jsou financovány soukromoprávními subjekty.“;
- d) následující věta se připojuje k začátku odstavce 10:

„Přijímající členské státy zveřejní informace o příjemcích a další informace uvedené v čl. 38 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, pokud souvisí s podporou z Modernizačního fondu.“;

e) v odstavci 11 se rok „2024“ nahrazuje rokem „2036“.

(19) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 10da

Právní stát

1. Přijímající členské státy zajistí dodržování zásad právního státu podle čl. 2 písm. a) a článku 3 nařízení (EU, Euratom) 2020/2092 po celou dobu provádění Modernizačního fondu.

2. Příslušná opatření uvedená v odstavci 3 mohou být přijata v případě, že se prokáže, že porušení zásad právního státu uvedených v čl. 4 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2020/2092 v přijímajícím členském ovlivňují nebo vážně ohrožují řádné finanční řízení Modernizačního fondu dostatečně přímým způsobem.

3. Je-li splněna podmínka stanovená v odstavci 2, lze v souladu s postupem podle článku 10db přijmout jedno nebo více z následujících vhodných opatření:

- a) pozastavení přijetí rozhodnutí o vyplacení podle čl. 10d odst. 3;
- b) pozastavení vyplacení na základě již přijatých rozhodnutí o vyplacení.

Přijatá opatření musí v příslušných případech splňovat podmínky stanovené v čl. 5 odst. 2 až 5 nařízení 2020/2092.

4. Opatření se přijímají postupem stanoveným v článku 6 nařízení 2020/2092. Při zahájení tohoto postupu Komise ověří, zda neexistují žádné jiné prostředky, jimiž by bylo možné účinněji chránit příjmy spravované v rámci Modernizačního fondu.

5. Opatření se zrušují postupem stanoveným v článku 7 nařízení 2020/2092.“.

(20) Článek 10f se nahrazuje tímto:

„Článek 10f

Zásada „významně nepoškozovat“

Výnosy z dražeb povolenek určených pro Modernizační fond podle článku 10d, pro Inovační fond podle článku 10cb a pro Banku pro dekarbonizaci průmyslu podle článku 10cc této směrnice se použijí v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“, na kterou odkazuje čl. 33 odst. 2 písm. d) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.“.

(21) V názvu kapitoly IV se vypouští slovo „stacionární“.

(22) Článek 12 se mění takto:

a) odstavec 3 se mění takto:

i) písmeno b) se nahrazuje tímto:

„b) každý provozovatel letadel vyřadil počet povolenek rovnající se jeho celkovým emisím v předchozím kalendářním roce ověřeným v souladu s článkem 15, sníženým podle odst. 3-f o náklady vzniklé v souvislosti s kompenzací podle programu CORSIA, čímž se zabrání dvojímu zpoplatnění.“;

ii) za odstavec 3 se vkládají nové odstavce, které znějí:

„3-g. Odchylně od odst. 3 prvního pododstavce písm. c) mohou rejdařské společnosti vyřadit méně povolenek, než činí jejich ověřené emise, a to v souvislosti s emisemi vypuštěnými do 31. prosince 2035 při plavbách z přístavu určení mimo jurisdikci členského státu do přístavu určení spadajícího do jurisdikce členského státu, jsou-li tyto plavby prováděny kontejnerovými loděmi o kapacitě 10 000 TEU a více, pokud vzdálenost plavby přesahuje 300 námořních mil.

Pokud rejdařské společnosti využívají výjimku uvedenou v prvním pododstavci, mohou vyřadit méně povolenek, než činí jejich ověřené emise, a to v souvislosti s emisemi vyprodukovanými při činnostech v přístavu v rámci plaveb uvedených v prvním pododstavci.

Množství povolenek, které má být vyřazeno v souvislosti s kontejnerovou lodí uvedenou v prvním pododstavci v přístavu určení, který spadá do jurisdikce členského státu, se sníží na základě podílu kontejnerů, měřených v jednotkách ekvivalentních dvaceti stopám, vyložených v přístavu určení, který spadá do jurisdikce členského státu, a to výhradně za účelem naložení na jinou loď, která provádí plavbu mezi tímto přístavem určení a přístavem určení mimo jurisdikci členského státu, v poměru k celkovému počtu kontejnerů vyložených kontejnerovou lodí.

Bude-li oproti ověřeným emisím vyřazeno méně povolenek, namísto dražby podle článku 10 se zruší odpovídající množství povolenek, jakmile bude pro každý rok zjištěn rozdíl mezi ověřenými emisemi a zrušenými povolenkami.

3-f. Na trasách, na které se vztahuje povinnost kompenzace vypočtená podle odstavce 6 tohoto článku, odpovídá snížení povinnosti vyřadit povolenky požadavku na kompenzaci provozovatele letadla vypočtenému podle odstavce 6 tohoto článku v poměru k rozsahu, v jakém se na danou trasu vztahuje povinnost vyřadit povolenky, vynásobenému poměrem mezi průměrnou cenou povolenek a průměrnou cenou kreditů způsobilých podle článku 11a. Tento poměr se vypočítá na základě nejlepších dostupných cenových indexů pro kredity, které jsou zveřejněny ve zprávě o trhu s uhlíkem vydané podle čl. 10 odst. 5.

V případě, že ke zrušení jednotek podle odstavce 9 nedojde během určitého období uvedeného v tomto odstavci, musí být vyřazeny povolenky odpovídající již provedeným odpočtům za roky v tomto období, a to nejpozději do 30. září roku následujícího po datu oznámení konečné kompenzační povinnosti.

V případě, že provozovatelům letadel nebude sdělen konečný kompenzační požadavek podle odstavce 6 a ke zrušení jednotek podle odstavce 9 nedojde během určitého období uvedeného v tomto odstavci, musí být vyřazeny povolenky odpovídající již provedeným odpočtům za roky v tomto období, a to nejpozději do 30. září roku následujícího po lhůtě pro oznámení konečné kompenzační povinnosti.“;

- b) v odstavcích 3-e, 3-d, 3-c a 3-b se datum „31. prosince 2030“ nahrazuje datem „31. prosince 2035“;
- c) odstavec 3a se nahrazuje tímto:

„3a. Povinnost vyřadit povolenky nevzniká ve vztahu k emisím, u nichž bylo ověřeno, že byly zachyceny a přepraveny k trvalému uložení do zařízení s platným povolením v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady

2009/31/ES*, nebo na základě vzájemnosti od roku 2031 do zařízení s platným povolením ke geologickému ukládání ve třetí zemi, která má systém obchodování s emisemi skleníkových plynů propojený se systémem EU ETS podle článku 25 této směrnice a ohledně níž Komise přijme prováděcí rozhodnutí potvrzující dostatečné záruky s ohledem na pravidla stanovená ve směrnici 2009/31/ES, a za předpokladu, že zařízení není využíváno k intenzifikaci těžby ropy nebo zemního plynu.

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).“

d) odstavec 3b se nahrazuje tímto:

„3b. Povinnost vyřadit povolenky nevzniká ve vztahu k emisím oxidu uhličitého, které se považují za zachycené a využité takovým způsobem, aby byly:

- a) trvale chemicky vázány tak, aby při běžném používání, včetně veškeré běžné činnosti, ke které dochází po skočení životnosti produktu, nemohly uniknout do atmosféry, nebo
- b) chemicky vázány tak, že budou uvolňovány především při činnostech uvedených v příloze I a podléhají povinnosti vyřadit povolenky podle čl. 12 odst. 3.

Komise přijme v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, jimiž doplní tuto směrnici, pokud jde o požadavky na to, aby bylo možné považovat skleníkové plyny za trvale chemicky vázané nebo chemicky vázané ve smyslu prvního pododstavce tohoto odstavce, a uvede seznam druhů využití, u nichž se má za to, že tyto požadavky splňují, resp. nesplňují. Tyto akty v přenesené pravomoci mohou stanovit prahové hodnoty *de minimis* pro riziko nesplnění těchto požadavků a mohou zavést opatření, jako jsou požadavky na částečné vyřazení povolenek, s cílem řešit rizika úniku uhlíku v případě překročení těchto prahových hodnot.“;

e) odstavec 9 se nahrazuje tímto:

„9. Provozovatelé letadel, kteří jsou držiteli osvědčení leteckého provozovatele vydaného členským státem nebo kteří jsou zapsáni v rejstříku v členském státě, včetně jeho nejvzdálenějších regionů a území či jeho závislých území, zruší emisní jednotky uvedené v článku 11a pouze ve vztahu k množství oznámenému tímto členským státem v souladu s odstavcem 6 pro relevantní období souladu s programem CORSIA. Zrušení proběhne do 31. ledna 2025 pro emise v období 2021 až 2023, do 31. ledna 2028 pro emise v období 2024 až 2026, do 31. ledna 2031 pro emise v období 2027 až 2029, do 31. ledna 2034 pro emise v období 2030 až 2032 a do 31. ledna 2037 pro emise v období 2033 až 2035.“;

(23) vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 12a

Postupné zavádění požadavků na spalování odpadu a spoluspalování odpadu

Zařízení na spalování odpadu a spoluspalování odpadu, která budou od roku 2031 podléhat tomuto systému, budou povinna vyřazovat povolenky podle následujícího harmonogramu:

- a) 25 % ověřených emisí vykázaných za rok 2031, na které by se vztahovaly požadavky na vyřazení povolenek v souladu s článkem 12;
- b) 50 % ověřených emisí vykázaných za rok 2032, na které by se vztahovaly požadavky na vyřazení povolenek v souladu s článkem 12;
- c) 75 % ověřených emisí vykázaných za rok 2033, na které by se vztahovaly požadavky na vyřazení povolenek v souladu s článkem 12;
- d) 100 % ověřených emisí vykázaných za rok 2034 a každý následující rok v souladu s článkem 12.

Odchylně od odstavce 1 tohoto článku mohou členské státy osvobodit zařízení na spalování odpadu a spoluspalování odpadu, která se nacházejí v nejvzdálenějších regionech ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování EU, od povinnosti vyřazovat povolenky, a to až do 31. prosince 2035.

Článek 12b

Výjimka pro spalování odpadu a spoluspalování odpadu

1. Odchylně od článků 12 a 12a může příslušný orgán členského státu osvobodit zařízení spadající pod činnost „Spalování odpadu a spoluspalování odpadu“ uvedenou v příloze I od povinnosti vyřazovat emisní povolenky na emise v daném referenčním roce až do roku 2035, pokud tento členský stát prokáže, že jsou splněny alespoň dvě z následujících tří podmínek:

- a) v dotčeném členském státě platí vnitrostátní uhlíková daň na emise za roky 2031 až 2035, která se vztahuje na činnost uvedenou v příloze I; vnitrostátní právní předpis, který stanoví daňové sazby platné pro roky 2031 až 2035, vstoupil v platnost do dne oznámení, tj. do 31. července 2029; pro referenční rok je vnitrostátní uhlíková daň dotčeného členského státu skutečně zaplacená tímto zařízením vyšší než průměrná dražební zúčtovací cena systému obchodování s emisemi stanovená podle této kapitoly, upravená o postupné zavádění pro dané odvětví v souladu s článkem 12a; dotčený členský stát oznámí Komisi jakoukoli následnou změnu vnitrostátní uhlíkové daně;
- b) dotčený členský stát zavedl opatření k dosažení cílů stanovených v čl. 11 odst. 2 písm. d) a e) směrnice 2008/98/ES a je na dobré cestě k jejich splnění;
- c) dotčený členský stát zavedl opatření k dosažení cíle stanoveného v čl. 5 odst. 5 směrnice 1999/31/ES a je na dobré cestě k jeho splnění.

2. Dotčený členský stát odečte z celkového množství povolenek, které má v daném referenčním roce vydražit, jak je uvedeno v článku 10, množství povolenek rovnající se ověřeným emisím příslušných zařízení za daný referenční rok. Povolenky budou zrušeny v souladu s akty v přenesené pravomoci přijatými podle čl. 10 odst. 4.

3. Do 31. července 2029 oznámí dotčený členský stát Komisi svou žádost o výjimku, přičemž prokáže splnění alespoň dvou ze tří podmínek uvedených v odstavci 1 a uvede odpovídající množství povolenek, které mají být zrušeny v souladu s odstavcem 2.

4. Výjimka vstoupí v platnost, pokud Komise do tří měsíců od oznámení podle tohoto odstavce nevznesla námitku proti uplatnění výjimky z důvodu, že oznámené opatření není v souladu s podmínkami stanovenými v tomto odstavci.

5. Množstvím povolenek, které mají být zrušeny podle odstavce 2, nejsou dotčeny vlastní zdroje rozpočtu Unie podle rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 z výnosů dražeb povolenek v souladu s článkem 10 této směrnice, pokud byly stanoveny podle čl. 311 třetího pododstavce Smlouvy o fungování EU.

6. Dotčená zařízení budou i nadále plně plnit povinnosti vyplývající z článku 14 o monitorování a vykazování emisí a z článku 15 o ověřování a akreditaci.“;

(24) článek 14 se mění takto:

a) v odstavci 1 se první pododstavec nahrazuje tímto:

Komise je oprávněna přijmout prováděcí akty týkající se podrobné úpravy monitorování a vykazování emisí a případně také údajů ve vztahu k činnostem uvedeným v příloze I této směrnice a dopadů letecké dopravy způsobených emisemi jiných látek než CO₂ na trasách, pro které jsou emise vykazovány podle této směrnice, což by mělo být založeno na zásadách monitorování a vykazování stanovených v příloze IV této směrnice a na požadavcích stanovených v odstavcích 2 a 5 tohoto článku. Tyto prováděcí akty v požadavcích pro monitorování a vykazování emisí a jejich dopadů, včetně dopadů letecké dopravy způsobených emisemi jiných látek než CO₂, rovněž upřesní potenciál globálního oteplování každého skleníkového plynu a zohlední aktuální vědecké poznatky o dopadech letecké dopravy způsobených emisemi jiných látek než CO₂. Tyto prováděcí akty stanoví, jak mají být uplatňována kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů pro využívání biomasy stanovená směrnicí (EU) 2018/2001 s případnými úpravami nezbytnými pro použití podle této směrnice, aby emisní faktor této biomasy byl nulový. Určí pořadí zachycování a způsob, jakým se mají započítávat emise zachyceného CO₂ pocházejícího ze směsi zdrojů s nulovým emisním faktorem a zdrojů, jejichž emisní faktor není nulový. Rovněž určí, jak vykazovat emise ze syntetických paliv, aby bylo zajištěno započítání těchto emisí a nedocházelo ke dvojímu započtení. Uhlík chemicky vázaný v syntetických palivech se považuje za emise vyprodukovanou v rámci činnosti distribuce syntetických paliv uvedené v příloze I.“;

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„1a. Akty uvedené v odstavci 1 musí provozovatelům, provozovatelům letadel a rejdařským společnostem umožnit kompenzovat jejich fosilní emise pomocí jednotek domácího trvalého pohlcování uhlíku, které vznikají ukládáním jejich biogenních emisí v rámci působnosti této směrnice a jsou certifikovány podle nařízení (EU) 2024/3012, přičemž se zabrání dvojímu započítání těchto negativních emisí.“;

(25) článek 19 se mění takto:

a) v odstavci 1 se zrušuje druhý pododstavec;

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„1a. V období do roku 2040 použije Komise maximálně 5 milionů povolenek z množství povolenek pro celou Unii uvedeného v článku 9 k pokrytí výdajů

spojených s fungováním a správou systému EU ETS, včetně financování provozu registru Unie.

Tyto povolenky budou vydraženy v souladu s čl. 10 odst. 4 této směrnice, přičemž výnosy z této dražby představují vnější účelově vázané příjmy podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

V případě, že povolenky vyhrazené podle prvního pododstavce tohoto odstavce nebudou pro účely stanovené v prvním pododstavci tohoto odstavce vydraženy do roku 2041, použijí se k navýšení množství dostupného pro nové účastníky na trhu v souladu s čl. 10a odst. 7.

Akty uvedené v odstavci 3 tohoto článku stanoví podmínky, způsoby a postupy, podle nichž ústřední správce jmenovaný Komisí podle čl. 20 odst. 1 využije výnosy z dražby povolenek podle tohoto odstavce.“;

(26) článek 20 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Komise jmenuje ústředního správce, aby vedl registr Unie sloužící k zaznamenávání vydávání, převádění a rušení povolenek.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Ústřední správce provádí automatické kontroly každé transakce v registru Unie, aby zajistil, že neexistují žádné nesrovnalosti ve vydávání, převádění a rušení povolenek.“;

c) odstavec 3 se zrušuje;

(27) článek 21 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Každý rok předkládají členské státy Komisi zprávu o uplatňování této směrnice. Tato zpráva věnuje zvláštní pozornost úpravě přidělování povolenek, provozu registrů, uplatňování prováděcích opatření pro monitorování a vykazování, ověřování a akreditaci a otázkám týkajícím se dodržování této směrnice a případně nakládání s povolenkami z daňového hlediska. Zpráva se zašle Komisi do 30. června za každý vykazovaný rok. Zpráva se vypracuje na základě dotazníku nebo osnovy, které přijme Komise formou prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2. Dotazník nebo osnovy budou členským státům poskytnuty nejméně šest měsíců před uplynutím lhůty pro předložení první zprávy a co nejdříve před uplynutím lhůty pro předložení každé následující výroční zprávy, a to po případné konzultaci s členskými státy ohledně revidovaného dotazníku.“;

b) odstavec 2 se zrušuje;

c) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Komise organizuje výměnu informací mezi příslušnými orgány členských států o vývoji v oblasti přidělování povolenek, provozu registrů, monitorování, vykazování, ověřování, akreditace, informačních technologií a dodržování této směrnice.“;

d) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Každé tři roky je ve zprávě uvedené v odstavci 1 věnována zvláštní pozornost také rovnocenným opatřením přijatým pro malá zařízení, jež jsou ze systému EU ETS vyňata. Otázka rovnocenných opatření přijatých pro malá zařízení se také posoudí v rámci výměny informací uvedené v odstavci 2.“;

(28) článek 23 se mění takto:

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 3c odst. 6, čl. 3d odst. 3, článku 3gaa, článku 3gab, článku 9c, čl. 10 odst. 4, čl. 10a odst. 1, 8 a 8a, čl. 10a odst. 3e, čl. 10b odst. 5, čl. 10cb odst. 9, čl. 10cc odst. 6, čl. 10cd odst. 7, čl. 10ce odst. 9, čl. 12 odst. 3b, čl. 19 odst. 3, článku 22, čl. 24 odst. 3, čl. 24a odst. 1, čl. 25a odst. 1, čl. 25b odst. 6, čl. 25b odst. 7, článku 28c a čl. 30j odst. 1 je Komisi svěřena na dobu neurčitou ode dne 8. dubna 2018.“;

b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v odstavci 2 kdykoliv zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.“

c) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článků uvedených v odstavci 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti nim Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.“;

(29) článek 25a se mění takto:

a) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. U emisí vyprodukovaných do 31. prosince 2035 z letů do států nebo ze států, které jsou uvedeny v prováděcím aktu přijatém podle odstavce 3 tohoto článku, se vyřazení povolenek v souladu s čl. 12 odst. 3 od provozovatelů letadel nevyžaduje.“;

b) odstavec 8 se nahrazuje tímto:

„8. Pokud provozovatelé letadel, kteří jsou držiteli osvědčení leteckého provozovatele vydaného členským státem nebo kteří jsou zapsáni v rejstříku v členském státě, včetně jeho nejvzdálenějších regionů a území či jeho závislých území, provozují lety mezi členským státem a státem uvedeným v prováděcím aktu přijatém podle odstavce 3 tohoto článku nebo lety mezi různými státy uvedenými v uvedeném prováděcím aktu, včetně letů, které se uskutečňují mezi Švýcarskem, Spojeným královstvím a státy uvedenými v prováděcím aktu přijatém podle odstavce 3 tohoto článku, a tyto státy umožňují provozovatelům letadel využívat jiné emisní jednotky než ty, které jsou na seznamu přijatém podle čl. 11a odst. 8 a které by mohly vést k podstatnému zkreslení hospodářské soutěže, má Komise na žádost členského

státu pravomoc přijmout prováděcí akty, jež těmto provozovatelům letadel umožní, aby využili jiné typy emisních jednotek, než které jsou na seznamu, nebo aby nebyli vázáni podmínkami čl. 11a odst. 2 a 3, pokud jde o emise z těchto letů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22a odst. 2.“;

(30) vkládá se nový článek 25b, který zní:

„Článek 25b

ETS jako služba

1. Třetím zemím může být poskytována administrativní a technická podpora a koordinace s cílem usnadnit stanovení cen emisí skleníkových plynů (dále jen „ETS jako služba“), zejména pokud jde o emise vznikající při následujících činnostech:

- a) letecká doprava ve smyslu přílohy I, pokud jde o emise z letů mezi EHP a třetí zemí;
- b) námořní doprava ve smyslu v přílohy I, pokud jde o zbývajících padesát procent (50 %) emisí uvolněných během plaveb mezi přístavem určením spadajícím do jurisdikce členského státu a přístavem určením spadajícím do jurisdikce třetí země, které nespádají do oblasti působnosti stanovené v článku 3ga.

Tato podpora je poskytována v souvislosti s emisemi z letecké dopravy nejdříve od vykazovaného roku 2027 a v souvislosti s emisemi z námořní dopravy nejdříve od vykazovaného roku 2029.

2. Je-li cena emisí z letecké nebo námořní dopravy stanovena podle odstavce 1 tohoto článku a je-li stanovena absolutní maximální hodnota emisí, třetí země bude využívat výnosy na boj proti změně klimatu následujícím způsobem:

- a) v oblasti letecké dopravy, pokud jde o padesát procent (50 %) činnosti v oblasti letectví mezi EHP a třetí zemí;
- b) v oblasti námořní dopravy, pokud jde o zbývajících padesát procent (50 %) emisí uvolněných během plaveb mezi přístavem určením spadajícím do jurisdikce členského státu a přístavem určením spadajícím do jurisdikce třetí země, které nespádají do oblasti působnosti stanovené v článku 3ga.

V případě, že se na vnitrostátní úrovni neprovádí dražby povolenek, budou tyto povolenky draženy Unií na společné dražební platformě určené na základě aktu v přenesené pravomoci přijatého v souladu s čl. 10 odst. 4 této směrnice a v souladu se zásadami a postupy uvedenými v čl. 10 odst. 4 této směrnice, přičemž výnosy představují vnější účelově vázané příjmy podle čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Příslušné výnosy z dražeb těchto povolenek se převedou do třetí země.

3. V případě, že Unie draží povolenky v souladu s odstavcem 2 tohoto článku, zvýší se množství povolenek pro celou Unii uvedené v článku 9 tak, aby zohledňovalo zahrnutí emisí z letecké a námořní dopravy uvedených v prvním odstavci tohoto článku, a to na základě jejich emisí za poslední rok, za který jsou k dispozici údaje. Tento lineární redukční faktor se vztahuje i na tyto povolenky.

4. Dokud nebudou v příslušných třetích zemích zavedeny vnitrostátní správní postupy, budou členské státy, které vykonávají správní dohled nad příslušnými provozovateli letadel a rejdářskými společnostmi, vykonávat správní funkce v souvislosti s nimi. Je třeba zajistit

optimální spolupráci mezi správními orgány provozovatelů letadel a rejdařských společností a zajistit účinné prosazování předpisů.

5. Komise se bude s podporou agentury EMSA snažit zajistit dostupnost nástrojů a pokynů uvedených v čl. 18b odst. 2.

6. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem změny čl. 3ga odst. 1, pokud jde o zahrnutí zbývajících emisí uvolněných během plaveb mezi přístavy určené spadajícími do jurisdikce členského státu a přístavy určené třetí země, jimž je poskytována podpora v souladu s tímto článkem.

7. Komise je oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23 za účelem doplnění tohoto článku o pravidla týkající se fungování mechanismu ETS jako služby, aby bylo zajištěno zavedení mechanismu ETS jako služby v souladu s tímto článkem.“;

(31) článek 28a se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

(i) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) veškeré emise z letů odlétajících z letiště nacházejícího se v nejvzdálenějším regionu členského státu nebo v závislých územích a územích států mimo EHP, s výjimkou letů na letiště nacházející se ve Spojeném království nebo ve Švýcarsku a letů do a z Gibraltaru, v každém kalendářním roce od 1. ledna 2029 do 31. prosince 2032, s výhradou přezkumu uvedeného v článku 28b, s výjimkou provozovatelů letadel provozujících lety mezi dvěma různými státy, jejichž celkové roční emise vypočtené v souladu s přílohou I jsou nižší než 10 000 tun ročně;“;

(ii) za písmeno b) se vkládají nová písmena, která znějí:

„c) veškeré emise z letů do nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států, jak je definuje Organizace spojených národů, a z těchto zemí, které jsou uvedeny v prováděcím aktu přijatém podle čl. 25a odst. 3, s výjimkou těch států, jejichž HDP na obyvatele se rovná průměru Unie nebo jej převyšuje;

d) veškeré emise z letů na letiště a z letišť nacházejících se ve státech mimo EHP, s výjimkou letů na letiště nacházející se ve Spojeném království nebo ve Švýcarsku a letů směřujících na Gibraltar a z něj, a to v každém kalendářním roce od 1. ledna 2027 do 31. prosince 2028, s výjimkou provozovatelů letadel provozujících lety mezi dvěma různými státy, jejichž celkové roční emise jsou nižší než 10 000 tun vypočtené v souladu s přílohou I, pro které v každém kalendářním roce od 1. ledna 2027 do 31. prosince [2027 / rok před vstupem této směrnice v platnost];

e) veškeré emise z letů na letiště, která jsou vzdálena více než 5 000 km od letiště ve Frankfurtu a nacházejí se ve státech mimo EHP, a to v každém kalendářním roce od 1. ledna 2029 do 31. prosince 2032, s výjimkou provozovatelů letadel provozujících lety mezi dvěma různými státy, jejichž celkové roční emise vypočítané v souladu s přílohou I jsou nižší než 10 000 tun. Toto písmeno se vztahuje také na letiště, která se nacházejí ve vzdálenosti menší než 5 000 km od letiště ve Frankfurtu, leží ve státech mimo EHP a jejichž roční emise z letů z EHP na tato letiště nepřesahují 15 000 tun.“;

(iii) doplňuje se nový pododstavec, který zní:

„Od 1. ledna 2027 se celkové množství povolenek, které mají být přiděleny provozovatelům letadel podle čl. 3c odst. 5, každoročně navýší vždy, když dojde k rozšíření rozsahu letů podléhajících požadavkům podle čl. 12 odst. 3, a to o počet povolenek rovnající se emisím z těchto letů dva roky předtím, než takové rozšíření nabude účinnosti, a od následujícího roku se na ně bude vztahovat lineární faktor uvedený v článku 9. Toto množství se sníží o množství rovnající se celkovému snížení povinností vyřazovat povolenky podle čl. 12 odst. 3 písm. b), které vyplývá z kompenzační povinnosti podle čl. 12 odst. 6.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Odchylně od čl. 3d odst. 3 se množství povolenek, které má být jednotlivými členskými státy vydraženo na období od 1. ledna 2027 do 31. prosince 2032, sníží tak, aby odpovídalo podílu přidělených emisí z letectví u letů, které nepodléhají odchylkám stanoveným v čl. 3c odst. 8 a v odst. 1 písm. a) až e) tohoto článku.“;

c) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Odchylně od článků 3g, 12, 15 a 18a této směrnice platí, že je-li celkový roční objem emisí provozovatele letadel vypočítaný v souladu s oddílem „Letectví“ písmenem j) přílohy I této směrnice nižší než 25 000 tun CO₂ nebo je-li jeho celkový roční objem emisí, na které se vztahuje povinnost vyřazovat povolenky podle čl. 12 odst. 3 písm. b) této směrnice nižší než 10 000 tun CO₂, přičemž se nezohledňují emise, u nichž se povinnost vyřazovat povolenky považuje za splněnou podle čl. 3c odst. 8 nebo čl. 28a odst. 1 této směrnice, považují se jeho emise za ověřené emise, jestliže jsou stanoveny pomocí nástroje pro malé producenty emisí, který byl schválen nařízením Komise (EU) č. 606/2010 * a do kterého Eurocontrol doplnil údaje ze svého nástroje pro podporu systému ETS. Členské státy mohou pro provozovatele letadel zavést zjednodušené postupy, pokud tyto postupy zajišťují alespoň takovou přesnost jako nástroj pro malé producenty emisí.

* Nařízení Komise (EU) č. 606/2010 ze dne 9. července 2010 o schválení zjednodušeného nástroje vytvořeného Evropskou organizací pro bezpečnost letového provozu (Eurocontrol) pro odhad spotřeby paliva některých provozovatelů letadel s nízkými emisemi (Úř. věst. L 175, 10.7.2010, s. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/606/oj>).“;

d) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„6. Kromě množství vyhrazeného pro použití způsobilých leteckých paliv a elektřiny podle čl. 3c odst. 6, s přihlédnutím k prozatímnímu omezení zeměpisné působnosti podle čl. 28a odst. 1 písm. d), bude do 31. prosince 2040 vyhrazeno dalších maximálně 110 milionů povolenek z povolenek uvedených v odst. 1 třetím pododstavci pro účely stanovené v čl. 3c odst. 6.

Od 1. ledna 2029 bude toto množství k dispozici pro všechny lety odlétající z letiště nacházejícího se v EHP, s výhradou omezení týkajících se letů pro obchodní účely podle čl. 3c odst. 6. Od tohoto data se poslední dvě věty čl. 3c

odst. 6 prvního pododstavce nepoužijí na přidělování povolenek podle uvedeného článku.“;

(32) v článku 28b se doplňuje nový odstavec, který zní:

„4. Do 1. července 2032 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí ekologickou vyváženost celosvětového tržního opatření ICAO, a to i pokud jde o jeho obecný záměr s ohledem na cíle vytčené Pařížskou dohodou, míru účasti na kompenzaci v rámci programu CORSIA, jeho vymahatelnost, transparentnost, pokuty za neplnění, postupy pro zapojení veřejnosti, kvalitu kompenzačních kreditů, monitorování, vykazování a ověřování emisí, registry, odpovědnost a pravidla pro používání biopaliv, a to se zvláštním ohledem na události, k nimž došlo od roku 2027. Komise tuto zprávu nejpozději do 1. července 2032 rovněž zveřejní.

S cílem zajistit ekologickou vyváženost a účinnost opatření Unie v oblasti klimatu se případně ke zprávě Komise připojí legislativní návrh na změny této směrnice v souladu s teplotním cílem Pařížské dohody, se závazkem Unie snížit do roku 2040 emise skleníkových plynů v celém hospodářství a s cílem dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality. Připojený návrh v příslušných případech omezí působnost systému EU ETS na lety mezi dvěma letišti nacházejícími se ve státech EHP, na letiště nacházející se ve Švýcarsku a ve Spojeném království a na lety do Gibraltaru a z něj, pokud zpráva prokáže, že:

- a) program CORSIA byl posílen tak, aby bylo možno dosáhnout jeho dlouhodobého globálního aspiračního cíle v zájmu splnění cílů Pařížské dohody, a
- b) státy uvedené v prováděcím aktu přijatém podle čl. 25a odst. 3 produkují podle nejnovějších dostupných údajů více než 70 % emisí z mezinárodního letectví.“;

(33) článek 30 se mění takto:

- a) v odst. 7 prvním pododstavci se zrušuje jediná poznámka pod čarou;
- b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„9. Do 31. prosince 2034 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí, zda je vhodné zahrnout do systému EU ETS emise ze skládek. V této souvislosti Komise zohlední veškeré případné důkazy o zvýšení objemu odpadu odváženého na skládky. Komise může k této zprávě případně připojit legislativní návrh na začlenění skládek do systému EU ETS.“;

(34) v článku 30m se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„Členské státy zajistí zviditelnění zdroje financování opatření nebo projektů financovaných z výnosů z aukcí v rámci systému EU ETS, o jejichž využití rozhodují v souladu s čl. 3d odst. 4, čl. 10 odst. 3 a čl. 30d odst. 6, v souladu s tím, co je uvedeno v odst. 1 písm. a) a b) tohoto článku.“;

(35) Přílohy I až V se mění v souladu s přílohou této směrnice.

Článek 2

Změny rozhodnutí (EU) 2015/1814

Článek 1 rozhodnutí (EU) 2015/1814 se mění takto:

- (1) v odstavci 4a se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Od roku 2024 zahrnuje výpočet celkového počtu povolenek v oběhu v kterémkoli daném roce souhrnný počet povolenek vydaných pro letectví i souhrnné tuny ověřených emisí z letecké dopravy v rámci systému EU ETS s výjimkou emisí z letů na trasách, na které se vztahují kompenzace, vypočtené podle čl. 12 odst. 6 směrnice 2003/87/ES, a to od 1. ledna 2024 do 31. prosince téhož roku. Tento výpočet se vztahuje také na souhrnný počet povolenek vydaných pro letectví i souhrnné tuny ověřených emisí z letecké dopravy v rámci systému EU ETS s výjimkou emisí z letů na trasách, na které se vztahují kompenzace vypočtené podle čl. 12 odst. 6 směrnice 2003/87/ES, a to v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2023.“;

- (2) v odstavci 5 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud se v každém daném roce celkový počet povolenek v oběhu pohybuje mezi 833 miliony a 947 miliony, počet povolenek rovnající se rozdílu mezi celkovým počtem povolenek v oběhu, stanoveným v nejaktuálnějším zveřejnění podle odstavce 4 tohoto článku, a 833 miliony, se odečte od množství povolenek určených k dražbě členskými státy podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/87/ES a bude po dobu dvanácti měsíců počínaje 1. zářím daného roku umístován do rezervy. Pokud je celkový počet povolenek v oběhu vyšší než 947 milionů, počet povolenek, jež mají být odečteny od množství povolenek určených k dražbě členskými státy podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/87/ES a mají být po dobu dvanácti měsíců počínaje 1. zářím daného roku umístovány do rezervy, bude činit 12 % celkového počtu povolenek v oběhu. Od roku 2029 se prahové hodnoty 833 a 947 milionů uvedené v tomto odstavci budou každoročně snižovat o 4 %, zaokrouhлено na nejbližší milion, jak je uvedeno v příloze.“;

- (3) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Pokud se v kterémkoli roce celkový počet povolenek v oběhu pohybuje v rozmezí 300 milionů až 400 milionů, uvolní se z rezervy počet povolenek rovnající se rozdílu mezi 400 miliony a celkovým počtem povolenek v oběhu. Pokud je celkový počet povolenek v oběhu nižší než 300 milionů, uvolní se z rezervy 100 milionů povolenek.

Od roku 2029 se prahové hodnoty 400 milionů a 300 milionů a počet 100 milionů povolenek, které mají být uvolněny z rezervy, stanovené v předchozím pododstavci, budou každoročně snižovat o 4 %, zaokrouhлено na nejbližší milion, jak je uvedeno v příloze.

Pokud je v rezervě méně povolenek, než kolik jich musí být uvolněno v souladu s tímto odstavcem, bude uvolněn počet rovnající se počtu povolenek, které v rezervě zbývají.

Počet povolenek uvolněných z rezervy podle tohoto odstavce se přičte k objemu povolenek, které mají členské státy vydražit podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2003/87/ES.“

Článek 3

Provedení

1. Členské státy do 31. prosince 2028 přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Použijí tyto předpisy ode dne 1. ledna 2029.

Členské státy však použijí ustanovení, která jsou nezbytná k dodržení následujících ustanovení, od následujících dat:

- a) od 1. ledna 2031:
 - (i) čl. 1 bod 4 [pokud jde o nový druhý odstavec čl. 3ga odst. 1 směrnice 2003/87/ES] [pozn.: datum podání žádosti bude možná nutné změnit, aby bylo zajištěno, že začne dva roky po použití MRV v námořní dopravě v roce 2029];
 - (ii) bod 1 písm. c) body iii) až v) přílohy I týkající se změn činností v oblasti zachycování oxidu uhličitého, přepravy oxidu uhličitého, využívání oxidu uhličitého, zpracování oxidu uhličitého a distribuce syntetických paliv v řádcích dvacet šest, dvacet sedm a v řádcích vložených za řádek dvacet osm v příloze I směrnice 2003/87/ES;
- a) od 1. ledna 2029: bod 1 písm. c) bod vi) přílohy I, pokud jde o položku „Námořní doprava“ v tabulce v příloze I směrnice 2003/87/ES;
- b) od 30. září 2029: čl. 1 bod 17 písm. d) týkající se čl. 10a odst. 3b, čl. 10a odst. 3c a čl. 10a odst. 3d směrnice 2003/87/ES, pokud jde o pětileté období přidělování bezplatných povolenek začínající v roce 2031;
- c) od [datum, od kterého se použijí ustanovení o monitorování, vykazování a ověřování týkající se operací na moři]: čl. 1 bod 3 písm. e) ve vztahu k čl. 3 písm. z) „přístav určení“ směrnice 2003/87/ES.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Odchylně od odstavce 1 přijmou a zveřejní členské státy nejpozději do 31. prosince 2027 právní a správní předpisy nezbytné k provedení čl. 1 bodu 3 písm. b), bodu 12 a bodu 17 písm. e) této směrnice, pokud jde o změnu čl. 3 písm. h) a zavedení čl. 6 odst. 4 a čl. 10a odst. 3f) směrnice 2003/87/ES. Použijí tato opatření ode dne 1. ledna 2028.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Členské státy sdělí Komisi znění hlavních opatření vnitrostátního práva, která přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 4

Přechodná ustanovení

Seznam obsažený v příloze rozhodnutí v přenesené pravomoci (EU) 2019/708 zůstává v platnosti do 31. prosince 2040.

Článek 5

Vstup v platnost a použitelnost

1. Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Ode dne 30. září 2027 se použijí tyto články:

- a) čl. 1 bod 15 písm. b) body i) a ii) týkající se změn čl. 10a odst. 1a směrnice 2003/87/ES;
- b) čl. 1 bod 15 písm. g) a i) týkající se změn čl. 10a odst. 5b a čl. 10a odst. 7 směrnice 2003/87/ES;
- c) čl. 1 bod 17 týkající se zavedení článků 10cc, 10cd a 10ce směrnice 2003/87/ES;
- d) čl. 1 bod 25 písm. b) týkající se změn, jimiž se do článku 19 směrnice 2003/87/ES vkládá odstavec 1a;
- e) čl. 1 bod 15 písm. c) bod i) týkající se změny, kterou se vkládá nový pododstavec za čl. 10a odst. 2 druhý pododstavec.

3. Ode dne 1. ledna 2029 se použijí tyto články:

- a) čl. 1 bod 14 písm. c) týkající se změn čl. 10 odst. 3;
- b) čl. 1 bod 15 písm. c) bod ii) týkající se vložení písmen f) až i) do čl. 10a odst. 2 třetího pododstavce směrnice 2003/87/ES.

4. Ustanovení čl. 1 bodu 15 písm. b) bodu iii) týkající se využití povolenek vyplývajících ze snížení přidělování bezplatných povolenek, čl. 1 bodu 15 písm. f) týkající se nahrazení čl. 10a odst. 5a, čl. 1 bodu 15 písm. j) týkající se zrušení čl. 10a odst. 8 a čl. 10a odst. 8a směrnice 2003/87/ES, čl. 1 bodu 17 týkající se vložení článku 10cb směrnice 2003/87/ES, čl. 1 bodu 18 týkající se změn článku 10d směrnice 2003/87/ES, čl. 1 bodu 20 týkající se změn článku 10f směrnice 2003/87/ES a čl. 1 bodu 35 týkající se změn přílohy IIb směrnice 2003/87/ES se použijí od 1. ledna 2031.

Komise zajistí, aby:

- c) probíhající projekty, které byly schváleny nebo vybrány k financování podle čl. 10a odst. 8 před 1. lednem 2031, zůstaly způsobilé pro vyplácení prostředků v souladu s pravidly platnými v době jejich schválení;
- d) prostředky, které k 31. prosinci 2030 nebyly přiděleny, se převádějí do článku 10cc.

Článek 6

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU	3
1.1.	Název návrhu/podnětu	3
1.2.	Příslušné oblasti politik.....	3
1.3.	Cíle	3
1.3.1.	Obecné cíle.....	3
1.3.2.	Specifické cíle	3
1.3.3.	Očekávané výsledky a dopady	3
1.3.4.	Ukazatele výkonnosti	3
1.4.	Návrh/podnět se týká:	4
1.5.	Odůvodnění návrhu/podnětu	4
1.5.1.	Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu	4
1.5.2.	Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.....	4
1.5.3.	Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti.....	4
1.5.4.	Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji.....	5
1.5.5.	Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků.....	5
1.6.	Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu	6
1.7.	Předpokládaný způsob plnění rozpočtu	6
2.	SPRÁVNÍ OPATŘENÍ.....	8
2.1.	Pravidla pro sledování a podávání zpráv	8
2.2.	Systémy řízení a kontroly.....	8
2.2.1.	Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie.....	8
2.2.2.	Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění.....	8
2.2.3.	Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)	8
2.3.	Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí.....	9
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU	10
3.1.	Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky.....	10
3.2.	Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky	12

3.2.1.	Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky	12
3.2.1.1.	Prostředky ze schváleného rozpočtu	12
3.2.1.2.	Prostředky z vnějších účelově vázaných příjmů	17
3.2.2.	Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků	22
3.2.3.	Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky	24
3.2.3.1.	Prostředky ze schváleného rozpočtu	24
3.2.3.2.	Prostředky z vnějších účelově vázaných příjmů	24
3.2.3.3.	Prostředky celkem.....	24
3.2.4.	Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů.....	25
3.2.4.1.	Financované ze schváleného rozpočtu	25
3.2.4.2.	Financované z vnějších účelově vázaných příjmů	26
3.2.4.3.	Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem	26
3.2.5.	Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi	28
3.2.6.	Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem	28
3.2.7.	Příspěvky třetích stran.....	28
3.3.	Odhadovaný dopad na příjmy	29
4.	DIGITÁLNÍ ROZMĚR.....	29
4.1.	Požadavky digitálního významu	30
4.2.	Data	30
4.3.	Digitální řešení	31
4.4.	Posouzení interoperability.....	31
4.5.	Opatření na podporu digitálního provádění	32

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/87/ES, rozhodnutí (EU) 2015/1814, nařízení (EU) 2015/757 a nařízení (EU) 2023/1805, pokud jde o zvýšení konkurenceschopnosti a nákladově efektivní dekarbonizaci.

1.2. Příslušné oblasti politik

Opatření v oblasti klimatu

Okruh 2 – Konkurenceschopnost, prosperita a bezpečnost

1.3. Cíle

1.3.1. Obecné cíle

Cílem tohoto návrhu je zajistit, že systém EU ETS bude i nadále přispívat nákladově nejefektivnějším, ekonomicky účelným a bezpečným způsobem k celkovému cíli dosáhnout do roku 2050 uhlíkové neutrality v rámci celého hospodářství a cíli pro rok 2040, a to s ohledem na širší politický rámec a potřebu, aby všechna odvětví přispívala k úsilí EU v oblasti klimatu a zároveň rozvíjela naše hospodářství a zachovala si konkurenceschopnost.

1.3.2. Specifické cíle

- Cíl 1.1 Podporovat další snižování emisí: zajistit, aby systém EU ETS nákladově efektivním způsobem přispíval k úsilí na úrovni celého hospodářství (včetně dopravy) o dosažení snížení emisí v EU v souladu s klimatickou neutralitou a aby nákladově efektivním způsobem přispíval k spravedlivému podílu EU na snížení emisí na úrovni celého hospodářství. Pro cíl O1.1 byly stanoveny následující specifické cíle:

- o Specifický cíl 1.1.1 Umožnit investice do technologií pro dekarbonizaci (jak inovativních, tak i těch, které jsou připraveny k rozšíření/zavádění), které v současné době ještě nemají ekonomické opodstatnění (tj. většina technologií potřebných k řešení emisí v energeticky náročných průmyslových odvětvích, a zejména investice do vyspělých technologií pro dekarbonizaci v členských státech s vysokými emisemi uhlíku a nízkými příjmy).

- o Specifický cíl 1.1.2 Zajistit, aby byl plně uplatňován signál o ceně uhlíku na zdroje emisí, které v současné době nespádají do působnosti systému EU ETS, ale které by bylo vhodné do jeho působnosti zahrnout, a na odvětví, v nichž je tento signál v současné době oslaben.

- o Specifický cíl 1.1.3 Řešit riziko úniku uhlíku.

- Cíl 1.2 Dosáhnout předem stanoveného cíle snížení emisí, který je stanoven v balíčku opatření do roku 2040, a to na základě výpočtu čistých emisí: prozkoumat, zda by bylo možné zvýšit hrubé emise v rámci systému EU ETS, aniž by tím byl ohrožen příspěvek jednotlivých odvětví k celkovému snížení čistých emisí v souladu s klimatickou neutralitou, včetně posouzení, zda by úsilí o snižování emisí mohlo být doplněno o pohlcování uhlíku. Pro cíl O1.2 byly stanoveny následující specifické cíle:

o Specifický cíl 1.2.1 Zvážit způsoby začlenění pohlcování uhlíku do systému EU ETS s dostatečnými environmentálními zárukami a zároveň zachovat nákladovou efektivitu při dosahování cílů systému ETS a klimatických cílů EU.

o Specifický cíl 1.2.2 Upravit strop systému EU ETS v souladu s předem stanoveným cílem.

• Cíl 1.3 Zajistit účinná opatření EU v oblasti klimatu zaměřená na emise z dopravy.

Zajistit účinná opatření EU v oblasti klimatu znamená zajistit, aby na spravedlivý podíl EU na emisích z mezinárodní dopravy byla uplatňována smysluplná cena uhlíku.

• V oblasti letecké dopravy je cílem zajistit smysluplnou cenu uhlíku pro spravedlivý podíl EU na emisích z mezinárodní letecké dopravy, což může být doplňkem programu CORSIA.

• V námořní dopravě je cílem zajistit soulad mezi případnými střednědobými opatřeními organizace IMO a systémem EU ETS a zároveň řešit možné riziko významného dvojího zatížení v případě, že (a pokud) budou v souvislosti s předpisy organizace IMO prováděny platby za emise, jejichž cena je již stanovena v rámci systému EU ETS pro námořní dopravu, a to takovým způsobem, který zabrání zhoršení stavu životního prostředí.

Pro cíl O1.3 byly stanoveny následující specifické cíle:

o Specifický cíl 1.3.1 Zajistit účinná opatření v souvislosti se spravedlivým podílem EU na emisích z letecké dopravy.

o Specifický cíl 1.3.2 Zachovat účinnost provádění rozšíření systému EU ETS na námořní dopravu.

• Cíl 2.1 Zajistit efektivní fungování trhu: to znamená zajistit, aby i přes klesající trh byla na trhu dostatečná likvidita, a tím zabránit obtížím při obchodování a nadměrné cenové volatilitě. Pro cíl O2.1 byly stanoveny následující specifické cíle:

o Specifický cíl 2.1.1 Rozšířit trh.

o Specifický cíl 2.1.2 Nastavit parametry rezervy tržní stability.

• Cíl 2.2 Zajistit bezpečný a požadavky splňující provozní model pro vylepšený registr Unie, a to zejména s ohledem na jeho financování.

1.3.3. *Očekávané výsledky a dopady*

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Stávající právní předpisy týkající se systému ETS byly v roce 2023 revidovány s cílem dosáhnout do roku 2030 snížení emisí v rámci systému EU ETS o 62 % ve srovnání s rokem 2005. Od této revize přijala EU právně závazný cíl snížit do roku 2040 čisté emise skleníkových plynů o 90 % ve srovnání s rokem 1990, aby se zůstala na dobré cestě k dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

Tento podnět vymezuje přínos systému EU ETS pro rámec pro období po roce 2030. Mezi jeho hlavní očekávané dopady patří:

– sladění ambicí systému ETS s cílem pro rok 2040,

– začlenění domácího trvalého pohlcování uhlíku na vnitrostátní úrovni do systému EU ETS prostřednictvím veřejného mechanismu, čímž se vytvoří dodatečný emisní

prostor pro velmi těžko dekarbonizovatelná odvětví a podpoří se rozšiřování odvětví pohlcování uhlíku,

- reforma rezervy tržní stability s cílem lépe ji připravit na řešení situací nedostatku a podpořit tak likviditu trhu,

- prodloužení přidělování bezplatných povolenek a kompenzace nepřímých nákladů nad rámec období stanoveného platnými právními předpisy, přičemž přidělování bezplatných povolenek bude postupně podmíněno předložením plánů klimatické neutrality a realizací investic,

- zvýšení finanční podpory inovací a investic do dekarbonizace, včetně podpory pro průmysl takovým způsobem, aby se podnikům vracel vyšší podíl výnosů ze systému EU ETS, a to zejména prostřednictvím Banky pro dekarbonizaci průmyslu,

- pokračování fungování Inovačního fondu za účelem podpory nízkouhlíkových inovací a zvýšení konkurenceschopnosti,

- zpřísnění požadavků na podíl výnosů z dražeb, který připadá členským státům, a zvýšení transparentnosti,

- pokračování podpory modernizace energetických soustav v členských státech s nižšími příjmy. Posílení Modernizačního fondu prostřednictvím aktualizace kritérií způsobilosti a distribučního klíče a pokračování v přerozdělování 10 % objemu dražeb, zajištění účinného stanovování ceny uhlíku pro spravedlivý podíl EU na emisích z mezinárodní dopravy prostřednictvím vhodného uplatňování systému EU ETS na odlety, včetně zamezení dvojímu stanovení ceny prostřednictvím mechanismu odpočtu kompenzačních nákladů v rámci programu CORSIA,

- zavedení cílené přímé podpory pro zavádění udržitelných leteckých a námořních paliv vyrobených v EU, čistých technologií a vodíku,

- rozšíření působnosti systému ETS v námořní dopravě na konkrétní kategorie malých plavidel s cílem zabránit riziku úniků,

- zjednodušení opatření v oblasti monitorování, vykazování a ověřování v námořní dopravě,

- zavedení cílených zjednodušujících opatření ve prospěch průmyslu i orgánům veřejné správy, která povedou ke snížení administrativních nákladů spojených s dodržováním předpisů a k lepšímu zavádění systému,

- vytvoření plánů dekarbonizaci odvětví s těžko odstranitelnými emisemi, a to začleněním spalování komunálního odpadu do systému EU ETS a přesunutím okamžiku plnění povinnosti v rámci CCU do navazujících odvětví u produktů a do úrovně zpracovatele či distributora u e-paliv,

- zajištění finančních prostředků na zřízení vylepšeného registru Unie, který bude sloužit k provádění činností a k bezpečnému spravování finančních nástrojů.

1.3.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Ukazatel č. 1: úroveň snížení emisí skleníkových plynů v EU v roce 2040 – cíl snížení o 90 % ve srovnání s rokem 1990, přičemž až pět procentních bodů může být pokryto vysoce kvalitními mezinárodními kredity s vysokou integritou, jak je stanoveno v evropském právním rámci pro klima.

Ukazatel č. 2: úroveň snížení emisí skleníkových plynů pro odvětví zahrnutá do stávajícího systému EU ETS v roce 2040 a úroveň domácího trvalého pohlcování uhlíku.

Úrovně snížení emisí skleníkových plynů v EU se vykazují podle nařízení (EU) 2018/1999 a dalších sekundárních právních předpisů týkajících se monitorování a vykazování v systému ETS.

Ukazatel č. 3: zavedení a správa vylepšeného provozního modelu registru Unie.

1.4. Návrh/podnět se týká:

☐ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁷⁷

☒ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Členské státy uvedou v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a Komise vypracuje příslušná prováděcí opatření.

Mezi další opatření směřující k vypracování příslušných prováděcích opatření, která budou zahájena po přijetí směrnice, bude patřit revize a přijetí řady sekundárních právních předpisů. Jedná se zejména o sekundární právní předpisy, které stanoví podrobná pravidla týkající se změn rozsahu systému EU ETS a fungování fondů, včetně Banky pro dekarbonizaci průmyslu a Nástroj na podporu investic v rámci ETS, Inovačního fondu a Modernizačního fondu.

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Změna klimatu je přeshraničním problémem a jak opatření EU, tak i mezinárodní opatření mohou účinně doplňovat a posílit regionální, vnitrostátní a místní opatření. Přizpůsobení systému ETS cíli pro rok 2040 v oblasti snižování skleníkových plynů v EU ovlivní mnoho odvětví v hospodářství EU, a koordinovaná činnost na úrovni EU – působící jako tažná síla na cestě k nákladově efektivní změně a dalšímu sbližování – je proto nezbytná a má mnohem větší šanci vést k potřebné transformaci. Mnoho prvků politiky posuzovaných v této iniciativě má navíc významný rozměr z hlediska vnitřního trhu, zejména pokud jde o možnosti ochrany před únikem uhlíku a mechanismy financování nízkouhlíkových technologií. Opatření na úrovni EU mohou rovněž podnítit a podpořit rozvoj dalších tržně orientovaných opatření.

Systém ETS jakožto trh s uhlíkem motivuje ke snižování emisí prostřednictvím nákladově efektivních řešení nejprve v rámci činností, na něž se vztahuje, a díky

⁷⁷

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

svému rozsahu dosahuje větší účinnosti. Zavedení podobného opatření na vnitrostátní úrovni by vedlo k menším, roztržitějším trhům s uhlíkem, riziku narušení hospodářské soutěže a pravděpodobně k vyšším celkovým nákladům na snížení emisí. Totéž platí i pro rozšíření stanovování cen uhlíku na nová odvětví.

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Směrnice o systému ETS je stávajícím politickým nástrojem EU přijatým v roce 2003. Během více než dvaceti let fungování systému EU ETS získala Komise cenné zkušenosti.

Tento návrh vychází ze zkušeností získaných při předchozích revizích systému EU ETS a v rámci souvisejících iniciativ, včetně nejnovější revize dokončené v roce 2023, přijetí právně závazného klimatického cíle pro rok 2040, Kompasu konkurenceschopnosti pro EU, Dohody o čistém průmyslu a plánu AccelerateEU. Iniciativa rovněž vychází z procesu založeného na integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a z rámce obsaženého v nařízení o správě.

1.5.4. *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Odhadovaný dopad na výdaje a zaměstnance v roce 2028 a v dalších letech je přidán pouze pro ilustraci a nepředjímá příští víceletý finanční rámec. Zdroj financování a rozsah finančního závazku Unie v období po roce 2027 nadále závisí na výsledku interinstitucionálních jednání o VFR na období 2028–2034 a poté se určí prostřednictvím ročního rozpočtového procesu. Veškeré prostředky a přidělené počty zaměstnanců od roku 2028 jsou orientační.

Tento návrh představuje první část balíčku opatření, jejichž cílem je vytvořit rámec pro dosažení nového cíle pro rok 2040 na úrovni celého hospodářství. Cílem tohoto návrhu je zajistit, že systém EU ETS bude i nadále přispívat nákladově efektivním a ekonomicky účelným způsobem k celkovému cíli dosáhnout do roku 2050 uhlíkové neutrality v rámci celého hospodářství a cíle pro rok 2040, a to s ohledem na širší politický rámec a potřebu, aby všechna odvětví přispívala k úsilí EU v oblasti klimatu a zároveň rozvíjela naše hospodářství a zachovala si konkurenceschopnost.

V tomto finančním výkazu je uvedeno, jakým způsobem Komise navrhuje pokrýt své finanční potřeby kombinací vnějších účelově vázaných příjmů a prostředků EU (přičemž usiluje o získání finančních prostředků z Evropského fondu pro konkurenceschopnost na prvky, které jsou v současné době financovány z programu LIFE). Pro další informace viz oddíl 3. Finanční výkaz zohledňuje příspěvek systému EU ETS k vlastním zdrojům EU v souladu s návrhem Komise pro příští víceletý finanční rámec, podle něhož by za tímto účelem bylo do rozpočtu Unie převedeno 30 % výnosů z dražeb připadajících na členské státy. Návrh omezuje dodatečné administrativní náklady tím, že v rámci možností využívá stávající struktury používané v rámci směrnice.

1.5.5. *Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

Návrh zahrnuje provedení několika změn rozsahu emisí (a pohlcování), na které se systém ETS vztahuje, jakož i změn jeho fungování.

Navrhuje pokrýt potřebné zdroje kombinací vnějších účelově vázaných příjmů a prostředků z rozpočtu EU (konkrétně z Evropského fondu pro konkurenceschopnost v případě prvků, které jsou v současné době pokryty programem LIFE).

Viz oddíl 3: odhadovaný finanční dopad návrhu.

1.6. Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu

☐ Časově omezená doba trvání

- ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

✓ Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

✓ Přímé řízení Komisí

- ✓ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ✓ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

✓ Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- ✓ Evropská investiční banka a Evropský investiční fond,
- ✓ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru, kterým byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- ☐ subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a určené v příslušném základním právním aktu,
- ☐ subjekty usazené v členském státě, které se řídí soukromým právem členského státu nebo právem Unie a které mohou být v souladu s odvětvovými pravidly pověřeny vynakládáním finančních prostředků Unie nebo využíváním rozpočtových záruk Unie, pokud jsou tyto subjekty ovládány veřejnoprávními subjekty nebo soukromoprávními subjekty pověřenými výkonem veřejné služby a byly jim poskytnuty dostatečné finanční záruky ve formě společné a nerozdílné odpovědnosti kontrolních subjektů nebo rovnocenné finanční záruky, jež mohou být pro každou akci omezeny na maximální výši podpory Unie.

Poznámky

Řízení povolenek v rámci systému EU ETS se provádí prostřednictvím právních předpisů, za které jsou odpovědné útvary Komise.

Inovační fond je z velké části prováděn Evropskou výkonnou agenturou pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA). Návrh počítá s rozšířením pravomocí agentury CINEA v oblasti správy Banky pro dekarbonizaci průmyslu a nástroje pro nákup pohlavání,

jakož i s rozšířením pravomocí Evropské agentury pro námořní bezpečnost (EMSA) v oblasti zavádění systému monitorování, vykazování a ověřování (MRV) a systému ETS u činností v námořní dopravě.

Za činnost Modernizačního fondu odpovídají přijímající členské státy, které úzce spolupracují s Evropskou investiční bankou (EIB), investičním výborem zřízeným pro fond a Evropskou komisí.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Komise bude i nadále sledovat a hodnotit fungování systému EU ETS ve své každoroční zprávě o trhu s uhlíkem v souladu s ustanovením čl. 10 odst. 5 směrnice o systému ETS.

Zpráva o trhu s uhlíkem a celkové hodnocení pokroku při provádění směrnice o systému ETS čerpá informace ze zpráv členských států podle článku 21, v rámci něhož jsou členské státy povinny předkládat Komisi výroční zprávu, v níž bude věnována zvláštní pozornost otázkám, jako je přidělování povolenek, provoz registru, monitorování a vykazování, ověřování a akreditace, a otázkám souvisejícím s dodržováním předpisů.

Zpráva o trhu s uhlíkem i zprávy členských států se zabývají také dopady probíhající revize systému ETS a budou se vztahovat i na odvětví, na která se obchodování s emisemi rozšiřuje. Údaje o monitorování, vykazování a ověřování získané prostřednictvím regulace nových odvětví budou pro Komisi představovat klíčový zdroj informací pro hodnocení pokroku v daných odvětvích.

V neposlední řadě Komise pravidelně provádí studie o různých relevantních aspektech politiky EU v oblasti klimatu.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

V příslušných případech se mechanismy plnění provozního rozpočtu a způsoby plateb budou opírat o stávající ujednání týkající se Inovačního fondu.

Kontrolní strategie bude uplatňovat soubor kontrol vyplývajících z finančního nařízení pro přímé řízení.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Systém EU ETS je stěžejní politický mechanismus pro dosažení snížení emisí EU ze zhruba poloviny hospodářství. Komise je od roku 2013 pověřena poskytováním registru Unie, online databáze, která zajistí přesné zúčtování všech transakcí s povolenkami, společnou dražební platformu pro dražení povolenek členských států a příslušnou podpůrnou infrastrukturu pro obojí. Registr Unie, ve kterém jsou v rámci systému EU ETS povolenky drženy, je ohrožen rizikem podvodných kybernetických útoků, jež by mohly vést ke krádeži nebo neoprávněnému přivlastnění povolenek, což by způsobilo významnou finanční ztrátu (až několik miliard EUR), právní spory a značný dopad na pověst a důvěryhodnost Komise. Riziko je průřezové a spolu s GŘ CLIMA se týká GŘ DIGIT, HR-DS, BUDG a LS. Byla přijata opatření na zmírnění dopadů. Finanční riziko by se zvýšilo paralelně se zvýšením hodnoty trhu s uhlíkem. Také rozdělování bezplatných povolenek s velmi vysokou celkovou hodnotou vyžaduje přísné politiky ohledně toho, jak mohou být tyto povolenky rozdělovány, a záruku dodržování zavedených pravidel. To se týká systému řízení a kontroly na úrovni členských států i na úrovni Komise. A konečně, rozšíření působnosti systému ETS zvýší jeho celkový rozsah a tím i hodnotu trhu a s tím spojené riziko.

Od roku 2011 existuje Řídící výbor na vysoké úrovni, který tvoří zástupci vedoucího GŘ a dalších zúčastněných GŘ. Plnohodnotné posouzení rizik, které určilo nová opatření týkající se bezpečnosti informačních technologií, jež byla přijata od roku 2015, bylo provedeno v roce 2014. V důsledku doporučení, která IAS předložil ve své auditní zprávě o registru Unie (bezpečnost IT), byla provedena opatření k dalšímu zlepšení bezpečnosti systému registrů, jakož i opatření týkající se správy, zajištění kvality a testování. Od roku 2014 se provádí další zmírňující opatření.

V roce 2019 bylo pro registr Unie provedeno nové posouzení rizik. GŘ CLIMA vypracovalo nový bezpečnostní plán obsahující dvanáct bezpečnostních opatření a provedl je v úzké spolupráci s DIGIT.

Od roku 2022 jsou na základě každoročních posouzení rizik vypracovávány roční bezpečnostní plány, které mají dále zvýšit bezpečnost registru Unie. Výsledky však každoročně opakovaně potvrzují, že registr je vystaven vysoké, nepřijatelné míře rizika, což vede k výhradě uvedené ve výroční zprávě o činnosti GŘ CLIMA.

Provádění je monitorováno na úrovni vrcholného vedení s pravidelnými řídicími výbory mezi GŘ CLIMA a DIGIT.

- 2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Tento podnět nepřináší žádné nové významné kontroly/rizika, které by nebyly pokryty stávajícím rámcem vnitřní kontroly. Nebyla naplánována žádná zvláštní opatření nad rámec finančního nařízení.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

V reakci na specifická rizika podvodu v souvislosti s EU ETS posílilo GŘ CLIMA pokyny pro profesní etiku a integritu platné pro celou Komisi specializovaným kodexem „Code of Ethics and Conduct in relation to insider trading, fraud and disclosure of sensitive information“ (Kodex etiky a chování ve vztahu k obchodování zasvěcených osob, podvodu a zpřístupňování citlivých informací) i zvláštní školení a iniciativy v oblasti zvyšování povědomí. Vypracovalo také politiku klasifikace citlivých informací pro EU ETS a související pokyny pro nakládání s citlivými informacemi se třemi úrovněmi citlivosti. Související tři označení ETS schválilo GŘ HR-DS (jak je uvedeno v revizi 10 Bezpečnostního upozornění 1). V roce 2019 zveřejnilo GŘ HR-DS bezpečnostní upozornění C(2019) 1904, jímž aktualizovalo zásady ochrany citlivých informací nepodléhajících utajení (SNC). GŘ CLIMA v souladu s těmito novými zásadami zveřejnilo nové pokyny pro nakládání s informacemi GŘ CLIMA SNC. Pravidelně jsou pořádána odpovídající školení pro nově příchozí.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

Odhadovaný dopad na výdaje a zaměstnance v roce 2027 a v dalších letech je přidán pouze pro ilustraci a nepředjímá příští víceletý finanční rámec. Zdroj financování a rozsah finančního závazku Unie v období po roce 2027 nadále závisí na výsledku interinstitucionálních jednání o VFR na období 2028–2034 a poté se určí prostřednictvím ročního rozpočtového procesu. Veškeré prostředky a přidělené počty zaměstnanců jsou orientační.

Pokud jde o navýšení počtu zaměstnanců, předpokládá se, že nové úkoly budou pokryty přesuny zaměstnanců v rámci příslušného hlavního GR, pokud nebude v rámci postupu pro přidělování zaměstnanců rozhodnuto jinak.

V případě jakýchkoli nesrovnalostí má právní návrh na změnu směrnice 2003/87/ES, rozhodnutí (EU) 2015/1814, nařízení (EU) 2015/757 a nařízení (EU) 2023/1805 přednost před informacemi uvedenými v tomto oddíle.

Tematické shrnutí finančních dopadů

Příjmy

Vlastní zdroje

V období od roku 2013 do konce roku 2025 přinesly dražby v rámci systému EU ETS příjmy ve výši přes 258 miliard EUR, přičemž většina těchto prostředků byla přidělena přímo členským státům a zbytek byl rozdělen prostřednictvím fondů na úrovni EU.

Podle návrhu Komise týkajícího se příštího víceletého finančního rámce bude systém EU ETS poprvé přispívat k vlastním zdrojům EU⁷⁸, přičemž se požaduje, aby bylo 30 % příjmů členských států z dražeb převedeno do rozpočtu Unie.

Účelově vázané příjmy.

Poplatky: příspěvek od třetích zemí plynoucí z propojení: po předběžném uzavření dohody o propojení systémů obchodování s emisemi EU a Spojeného království se předpokládá, že Spojené království bude přispívat k fungování systému EU ETS.

Dražby povolenek: Návrh obsahuje změny týkající se dražeb povolenek v rámci systému ETS a využití výnosů z těchto dražeb jako vnějších účelově vázaných příjmů pro následující účely:

- **financování registru Unie:** návrh obsahuje ustanovení, které umožňuje ústřednímu správci (pověřenému vedením registru Unie) financovat provoz registru a také mechanismus pro nákup mezinárodních kreditů, který je stanoven v článku 9b navrhovaného právního předpisu,
- nákup certifikovaného **trvalého pohlcování uhlíku** s ohledem na očekávaný rozdíl v cenách mezi povolenkami v rámci systému ETS a pohlcováním uhlíku,
- financování činností **Banky pro dekarbonizaci průmyslu, Inovačního fondu a Modernizačního fondu**⁷⁹, včetně Nástroje na podporu investic,

⁷⁸ COM(2025) 574 final. Návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053.

⁷⁹ Navrhuje se, aby Modernizační fond nadále fungoval jako mimorozpočtový program.

- financování činností zaměřených na usnadnění stanovování cen emisí skleníkových plynů v odvětví **letectví a námořní dopravy** ve třetích zemích.

Kromě výše uvedených zdrojů bude tento návrh i nadále generovat výnosy z dražeb, které budou k dispozici členským státům, přičemž část povolenek bude i nadále přidělována zařízením bezplatně, aby se předešlo riziku úniku uhlíku.

Další podrobnosti o výnosech naleznete v oddíle 3.3 tohoto výkazu.

Potřeby v oblasti zdrojů

Potřeby v oblasti zdrojů související s prováděním tohoto návrhu jsou shrnuty podle témat níže. Další podrobnosti jsou uvedeny v tabulkách v oddílech 3.1 a 3.2 tohoto výkazu.

Komise předpokládá, že k provedení tohoto návrhu využije výkonné agentury. Položky, u nichž se s tímto počítá, jsou v tabulkách v oddíle 3.1 označeny zkratkou p.m. (pro memoria) v souladu s rozpočtovými pravidly Komise.

- **Registr Unie:**

- o Činnost v oblasti správy registru je v současné době financována z rozpočtu EU. Cílem tohoto návrhu je zvýšit vnější účelově vázané příjmy za účelem financování této činnosti, která je nezbytná pro fungování systému EU ETS, a to zejména s ohledem na rostoucí počet uživatelů a širší působnost systému EU ETS, rostoucí hodnotu povolenek držených v registru Unie a zvýšené bezpečnostní výzvy. Očekává se, že v rámci zlepšeného provozního modelu registru Unie bude zaměstnáno 100 zaměstnanců v přepočtu na plné úvazky (včetně některých úkolů, které jsou v současné době financovány z rozpočtu EU).

- o Budoucí akty v přenesené pravomoci podrobně stanoví podmínky, způsoby a postupy týkající se využívání vnějších účelově vázaných příjmů získaných z dražeb povolenek, které jsou určeny k financování registru Unie.

- **Trvalé pohlcování uhlíku**

- o Příprava a zavedení postupu pro nakupování pohlcování uhlíku, posouzení možného rozšíření na nové typy pohlcování, integrace pohlcování uhlíku do příslušných systémů, včetně společné dražební platformy, registru Unie a registru rámce pro certifikaci pohlcování uhlíku. Administrativní procesy mohou vycházet ze zkušeností získaných v rámci Inovačního fondu, budou však méně náročné vzhledem k omezenějšímu počtu technologií.

- o Vypracování sdělení o pokroku v roce 2034 týkající se nákupu domácího pohlcování.

- **Banka pro dekarbonizaci průmyslu (jak fáze 1 – Nástroj na podporu investic, 2027–2030, tak fáze 2 Banka pro dekarbonizaci průmyslu, 2031–2040)**

- o Zřízení Banky pro dekarbonizaci průmyslu a provádění jejích činností uvedených v tomto návrhu. Očekává se, že potřeby v oblasti provozních a administrativních výdajů budou srovnatelné se stávajícím Inovačním fondem, avšak vzhledem k velikosti fondu by měly být vyšší, a to i po zohlednění potenciálu synergií se stávajícími činnostmi.

- **Inovační fond**

- o Prodloužení platnosti Inovačního fondu a zavedení zlepšení obsažených v tomto návrhu.

- **Modernizační fond**

- o Prodloužení platnosti Modernizačního fondu a zavedení zlepšení a zjednodušení obsažených v tomto návrhu (úprava kritérií způsobilosti a distribučního klíče, rozšíření oblastí způsobilých pro investice).

- **Letecká doprava**

- o Zavedení změn týkajících se rozsahu a působnosti letecké dopravy stanovených v tomto návrhu (rozšíření působnosti na obchodní tryskové letouny, podpora zavádění udržitelných leteckých paliv, elektrifikace a snižování celkových dopadů na klima, podpora stanovování cen emisí skleníkových plynů z letecké dopravy ve třetích zemích).

- **Námořní doprava**

- o Zavedení změn týkajících se rozsahu a působnosti námořní dopravy stanovených v tomto návrhu (prvky zjednodušení a zdokonalení v oblasti monitorování, vykazování a ověřování, rozšíření působnosti, rozšířené monitorování rizika úniků, úpravy organizace IMO, opatření ke zvýšení využívání udržitelných námořních pohonných systémů (SMAP), podpora stanovování cen emisí skleníkových plynů z námořní dopravy ve třetích zemích).

- **Stacionární: řešení rizika úniku uhlíku**

- o Zavedení opatření po roce 2030 zaměřených na řešení rizika úniku uhlíku (stanovení nových referenčních úrovní, případně s přihlédnutím k referenčním hodnotám v propojených systémech, zavedení pravidel, postupů, dohledu a budování kapacit pro podmíněné přidělování bezplatných povolenek).

- **Stacionární: monitorování, vykazování a ověřování emisí**

- o Provádění opatření po roce 2030 s cílem dále rozvíjet právní rámec pro monitorování a vykazování emisí, a to pokud jde o pravidla pro zachycování a využívání uhlíku (CCU), pravidla pro započítávání přeshraničního zachycování a ukládání uhlíku (CCS) a pravidla pro emise ze skládek. Podobné úpravy je třeba provést také v rámci systému ověřování zpráv o emisích a akreditace ověřovatelů.

- **Stacionární: odpad a CCU**

- o Provedení navrhovaného začlenění spalování odpadu do systému EU ETS, posouzení začlenění skládkování (s ohledem na přezkum v roce 2034).

- o Zavedení navrhovaného začlenění dočasného CCU, vypracování sekundárních předpisů a rámce pro monitorování.

- **Propojení se systémy obchodování s emisemi třetích zemí**

- o Zavedení úprav systému EU ETS v důsledku dohod o propojení se třetími zeměmi (včetně Spojeného království).

- **Vytvoření jednotného trhu s CO₂ (trh s CCS)**

- o Vypracování právních předpisů, záruk a prováděcích systémů nezbytných k tomu, aby bylo možné udělit výjimku ze systému ETS pro CO₂, který byl zachycen, přepraven a trvale uložen, a to i ve třetích zemích s propojeným systémem ETS, jak je navrženo v právním textu.

3.1. **Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky**

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ⁸⁰	zemí ESVO ⁸¹	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ⁸²	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
2	[XX.YY.YY.YY] nástupce programu LIFE	RP	ANO	ANO	NE	ANO
4	[XX.YY.YY.YY] dotace agentury EMSA	RP	ANO	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] Inovační fond – výdaje na podporu	NRP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] – Inovační fond – výkonná agentura pro dotace	NRP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] – Inovační fond – provozní výdaje	RP	NE	NE	NE	ANO
4	[XX.YY.YY.YY] dotace agentury EMSA	RP	ANO	NE	NE	ANO
4	20 01 02 01 – Ústředí a zastoupení	NRP	NE	NE	NE	NE
4	20 02 01 01 – Smluvní zaměstnanci	NRP	NE	NE	NE	NE
4	20 02 06 01 – Náklady na služební cesty a reprezentaci	NRP	NE	NE	NE	NE
4	20 02 06 02 – Náklady na konference a zasedání	NRP	NE	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ⁸³	zemí ESVO ⁸⁴	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ⁸⁵	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
2	[XX.YY.YY.YY] – integrace pohlcování uhlíku – výdaje na podporu	NRP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] – integrace pohlcování uhlíku – výkonná agentura pro dotace	NRP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] integrace pohlcování uhlíku – provozní výdaje	RP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] – IDB – výdaje na podporu	NRP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] – IBD – výkonná agentura pro dotace	NRP	NE	NE	NE	ANO
2	[XX.YY.YY.YY] IBD – provozní výdaje	RP	NE	NE	NE	ANO
4	[XX.YY.YY.YY] Financování registru Unie – výdaje na podporu	NRP	NE	NE	ANO	ANO
4	[XX.YY.YY.YY] Financování registru Unie – provozní výdaje	RP	NE	NE	ANO	ANO

⁸⁰ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁸¹ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁸² Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

⁸³ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁸⁴ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁸⁵ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

--	--	--	--	--	--	--

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

3.2.1.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	2	
--	---	--

GŘ: <CLIMA>			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky										
[XX.YY.YY.YY] nástupce programu LIFE	Závazky	(1a)	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	1,800	22,400
	Platby	(2a)		3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	20,600
Rozpočtová položka	Závazky	(1b)								0
	Platby	(2b)								0
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁸⁶										
Rozpočtová položka		(3)								0
CELKEM prostředky	Závazky	=1a+1b+3	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	1,800	22,400
GŘ <CLIMA> CELKEM	Platby	=2a+2b+3	0,000	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	20,600

⁸⁶

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	1,800	22,400
	Platby	(5)	0,000	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	20,600
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CELKEM prostředky z OKRUHU <2.> víceletého finančního rámce	Závazky	=4+6	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	1,800	22,400
	Platby	=5+6	0,000	3,900	2,900	3,400	2,600	5,200	2,600	20,600

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	4	„Správní výdaje“ ⁸⁷
--	----------	--------------------------------

GŘ: <CLIMA>	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Lidské zdroje	3,451	4,243	4,243	4,033	4,033	4,033	4,033	28,069
• Ostatní správní výdaje	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	1,400

⁸⁷

Nezbytné prostředky by měly být stanoveny na základě údajů o průměrných ročních nákladech, které jsou k dispozici na příslušných internetových stránkách BUDGpedia.

CELKEM za GŘ < CLIMA>		3,651	4,443	4,443	4,233	4,233	4,233	4,233	29,469
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

CELKEM prostředky z OKRUHU 4 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	3,615	4,443	4,443	4,233	4,233	4,233	4,233	29,469
---	----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028– 2034
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 4	Závazky	7,551	7,343	7,843	6,833	9,433	6,833	6,033	51,869
víceletého finančního rámce	Platby	3,651	8,343	7,343	7,633	6,833	9,433	6,833	50,069

3.2.1.2. *Prostředky z vnějších účelově vázaných příjmů*

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	2	Finanční prostředky systému ETS
--	---	---------------------------------

GŘ: <CLIMA – finanční prostředky >	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky								

Rozpočtová položka – provozní výdaje – Inovační fond	Závazky	(1a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtová položka – IBD – provozní výdaje	Závazky	(1b)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(2b)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtová položka – Pohlcování uhlíku – provozní výdaje	Závazky	(1c)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(2c)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtová položka – dotace agentury EMSA	Závazky	(1d)	4,028	4,028	4,028	3,698	3,698	3,698	3,698	26,877
	Platby	(2d)	4,028	4,028	4,028	3,698	3,698	3,698	3,698	26,877
Rozpočtová položka – Inovační fond – podpora + dotace EA		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtová položka – IBD – podpora + dotace EA		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpočtová položka – pohlcování uhlíku – podpora + dotace EA		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
CELKEM prostředky GŘ <CLIMA> CELKEM	Závazky	=1+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	=2+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Prostředky z OKRUHU 2 víceletého finančního rámce víceletého finančního rámce	Závazky	=4+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Okruh víceletého finančního rámce	2	Financování registru
--	---	----------------------

GŘ: <CLIMA – registr>			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028– 2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky										
rozpočtová položka [XX.YY.YY.YY] Registr – provozní výdaje	Závazky	(1a)	2,604	11,126	17,636	14,275	14,275	14,275	14,275	90,266
	Platby	(2a)		2,604	11,126	17,636	14,275	14,275	14,275	75,541
Rozpočtová položka	Závazky	(1b)								0
	Platby	(2b)								0
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁸⁸										
Rozpočtová položka		(3)	6,604	14,178	23,491	23,491	23,491	23,491	23,491	138,239

⁸⁸

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

CELKEM prostředky GR <CLIMA – registr > CELKEM	Závazky	=1a+1b+3	9,209	25,303	41,128	37,766	37,766	37,766	37,766	228,505
	Platby	=2a+2b+3	6,604	16,782	34,617	41,128	37,766	37,766	37,766	213,780

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	2,604	11,126	17,636	14,275	14,275	14,275	14,275	88,466
	Platby	(5)		2,604	11,126	17,636	14,275	14,275	14,275	74,191
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)	6,604	14,178	23,491	23,491	23,491	23,491	23,491	138,239
Prostředky z OKRUHU 2 víceletého finančního rámce víceletého finančního rámce	Závazky	=4+6	9,209	25,303	41,128	37,766	37,766	37,766	37,766	226,705
	Platby	=5+6	6,604	16,782	34,617	41,128	37,766	37,766	37,766	212,430

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM (všechny operační okruhy)		(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
CELKEM prostředky z okruhů 1 až 3 víceletého finančního rámce (referenční částka)	Závazky	=4+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Platby	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Okruh víceletého finančního rámce	4	„Správní výdaje“ – dotace agentury EMSA
--	----------	---

GR: <CLIMA>		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028– 2034
• Lidské zdroje		0	0	0	0	0	0	0	0
• Dotace agentury EMSA		4,032	4,032	4,032	3,702	3,702	3,702	3,702	26,907
• Ostatní správní výdaje		0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM za GR < CLIMA>	Prostředky	4,032	4,032	4,032	3,702	3,702	3,702	3,702	26,907

CELKEM prostředky z OKRUHU 4 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	4,032	4,032	4,032	3,702	3,702	3,702	3,702	26,907
---	----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028– 2034
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 4	Závazky	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
víceletého finančního rámcce	Platby	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků (nevyplňovat v případě decentralizovaných agentur)

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM 2028–2034
↓										
	VÝSTUPY									
	Druh	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady
SPECIFICKÝ CÍL č. 1.1.2 – odpad										
Technická pomoc při přizpůsobování procesů a předpisů v oblasti MRV						0,500	0,500	0,500	0,500	0 2,000
Studie technické proveditelnosti a testování				0,500	0,500	0,500	0,500			0 2,000
SPECIFICKÝ CÍL č. 1.1.2 – CCU										
Podpůrná studie pro revizi sekundárních právních předpisů			1	0,500						1 0,500
Podpůrná studie zaměřené na posouzení zavádění									1 0,500	1 0,500
Mezisoučet za specifický cíl č. 1.1.2			1	1,000	0 0,500	0 1,000	0 1,000	0 0,500	0 0,500	2 5,000

SPECIFICKÝ CÍL č. 1.1.3 – únik uhlíku																		
Odvětvové záložní referenční úrovně, technická pomoc pro rozvoj				0,500		0,500		0,500									0	1,500
Přidělování bezplatných povolenek: pokračování procesů NIMS a FA po roce 2030				0,500		0,500		0,500									0	1,500
Přidělování bezplatných povolenek: vypracovat a zavést pravidla podmíněnosti				0,500		0,500		0,500									0	1,500
Přidělování bezplatných povolenek: školení a posilování kapacit pro vnitrostátní příslušné orgány									0,500		0,500		0,500				0	1,500
Přidělování bezplatných povolenek: posílený dohled, poskytování informací členským státům a administrativní kontroly									0,500		0,500		0,500				0	1,500
Mezisoučet za specifický cíl č. 1.1.3	0	1,500	0	1,500	0	1,500	0	1,000	0	1,000	0	1,000	0	0,000	0	7,500		
SPECIFICKÝ CÍL č. 1.2.1 – začlenění pohlcování uhlíku																		
Studie pro přezkum v roce 2034										1	0,500						1	0,500
Studie pro rozšíření o nové typy pohlcování										1	0,500						1	0,500
Studie pro nákupní program										1	0,500						1	0,500
Sdělení o výzvách k nákupu pohlcování														1	0,200		1	0,200
Zavedení nákupního programu											0,500		0,200		0,200		0	0,900
Příprava dražeb (společná dražební platforma)											0,200		0,100		0,100		0	0,400
Změny v registru (vnitřní označení povolenek)											0,200		0,100		0,100		0	0,400
Registr CRCF: zrušení kreditů											0,200		0,100		0,100		0	0,400

Mezisoučet za specifický cíl č. 1.2.1	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	3	2,600	0	0,500	1	0,700	4	3,800
SPECIFICKÝ CÍL č. 1.3.1 – letectví																
aktualizovat šablonu pro vykazování tak, aby zohledňovala: rozšířenou zeměpisnou působnost				0,100		0,100		0,100							0	0,300
aktualizace nástroje Eurocontrolu pro malé producenty emisí (obchodní tryskové letouny)				0,100		0,100		0,100							0	0,300
aktualizovat šablonu pro vykazování tak, aby zohledňovala: podporu pro udržitelná letecká paliva				0,100		0,100		0,100							0	0,300
podporovat stanovování cen emisí skleníkových plynů ve třetích zemích				0,500		0,500		0,500		0,500		0,500		0,500	0	3,500
Mezisoučet za specifický cíl č. 1.3.1	0	0,8	0	0,8	0	0,8	0	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0,5	0	4,400
SPECIFICKÝ CÍL č. 1.3.2 – námořní doprava																
Riziko úniků (studie, úpravy v oblasti IT, monitorování v reálném čase)				0,100		0,100		0,100		0,100		0,100		0,100	0	0,700
studie zaměřená na posouzení připravovaného mechanismu organizace IMO				0,500											0	0,500
Mezisoučet za specifický cíl č. 1.3.2	0	0,600	0	0,100	0	0,100	0	0,100	0	0,100	0	0,100	0	0,100	0	1,200
CELKEM	1	3,900	0,000	2,900	0,000	3,400	0	2,600	3,000	4,700	0,000	2,600	2	1,800	7	22,400

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

3.2.3.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 4								
Lidské zdroje	3,451	4,243	4,243	4,033	4,033	4,033	4,033	28,069
Ostatní správní výdaje	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	1,400
Mezisoučet za OKRUH 4	3,651	4,443	4,443	4,233	4,233	4,233	4,233	29,469
Mimo OKRUH 4								
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostatní výdaje správní povahy	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mezisoučet mimo OKRUH 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CELKEM	3,651	4,443	4,443	4,233	4,233	4,233	4,233	29,469

3.2.3.2. Prostředky z vnějších účelově vázaných příjmů

VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 4								
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mezisoučet za OKRUH 4	4,032	4,032	4,032	3,702	3,702	3,702	3,702	26,907
Mimo OKRUH 4								
Lidské zdroje	6,357	1,060	23,051	27,292	27,557	27,557	27,557	153,866
Ostatní výdaje správní povahy (výkonná agentura pro dotace)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostatní výdaje správní povahy	0,248	0,743	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	8,490
Mezisoučet mimo OKRUH 4	6,604	13,528	22,352	26,356	26,626	26,626	26,626	148,719
CELKEM	6,604	13,528	22,352	26,356	26,626	26,626	26,626	148,719

3.2.3.3. Prostředky celkem

CELKEM SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY + VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM 2028–2034
OKRUH 4								
Lidské zdroje	3,451	4,243	4,033	4,033	4,033	4,033	4,033	28,069
Ostatní správní výdaje	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	1,400
Mezisoučet za OKRUH 4	3,651	4,443	4,443	4,233	4,233	4,233	4,233	29,469
Mimo OKRUH 4								
Lidské zdroje	6,357	14,495	23,051	27,292	27,557	27,557	27,557	153,866
Ostatní výdaje správní povahy	0,248	0,743	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	8,490
Mezisoučet mimo OKRUH 4	6,604	1,060	24,551	28,792	29,057	29,057	29,057	162,356
CELKEM	10,255	17,971	26,795	30,589	30,589	30,589	30,589	178,188

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GR a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

3.2.4. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

3.2.4.1. Financované ze schváleného rozpočtu

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky (FTE)

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	14	17	17	17	17	17	17
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0
(Nepřímý výzkum)	0	0	0	0	0	0	0
(Přímý výzkum)	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)							
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)	7	9	9	7	7	7	7
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0

Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	• v ústředí	0	0	0	0	0	0	0
	• při delegacích EU	0	0	0	0	0	0	0
(SZ, VNO v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
(SZ, VNO v přímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 4		0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 4		0	0	0	0	0	0	0
CELKEM		21	26	26	24	24	24	24

3.2.4.2. *Financované z vnějších účelově vázaných příjmů*

VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0
(Nepřímý výzkum)	0	0	0	0	0	0	0
(Přímý výzkum)	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (registr)	24	48	80	80	80	80	80
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)							
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	• v ústředí	0	0	0	0	0	0
	• při delegacích EU	0	0	0	0	0	0
(SZ, VNO v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0
(SZ, VNO v přímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 4		0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 4		4	22	28	60	62	62
CELKEM		28	70	108	140	142	142

3.2.4.3. *Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem*

CELKEM SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY + VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							

20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	14	17	17	17	17	17	17
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0
(Nepřímý výzkum)	0	0	0	0	0	0	0
(Přímý výzkum)	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	24	48	80	80	80	80	80
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)							
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)	7	9	9	9	9	9	9
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	• v ústředí	0	0	0	0	0	0
	• při delegacích EU	0	0	0	0	0	0
(SZ, VNO v nepřímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0
(SZ, VNO v přímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 4	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 4	4	22	28	60	62	62	62
CELKEM	49	96	134	164	166	166	166

Zaměstnanci potřební k provedení návrhu (v ekvivalentech plného pracovního úvazku):

	Současní zaměstnanci, kteří jsou k dispozici v útvech Komise	Výjimečně požadovaní dodateční zaměstnanci*		
		Má být financováno z okruhu 4 nebo v rámci výzkumu	Má být financováno z položky BA	Má být financováno z poplatků
Pracovní místa podle plánu pracovních míst		17	Nepoužije se.	80
Externí zaměstnanci (SZ, VNO, ZAP)		9		62

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Potřeby v oblasti zaměstnanců představují dodatečné úkoly nezbytné k zavedení pozměněného a rozšířeného systému obchodování s emisemi (ETS), který je představen v tomto návrhu. Mezi ně patří pokračující správa a rozvoj registru Unie, jakož i provádění opatření týkajících se námořní dopravy, správa opatření k prevenci úniku uhlíku, propojení se systémy ETS třetích zemí, rozšíření systému EU ETS na
--------------------------------	---

	odpad a dočasné zachycování a využívání uhlíku (CCU) a jednotný trh se zachyceným CO ₂ .
Externí zaměstnanci	Potřeby v oblasti zaměstnanců zahrnují zajištění pokračování činností Inovačního fondu, zřízení a zavedení Banky pro dekarbonizaci průmyslu, nákup trvalého pohlcování uhlíku, jakož i administrativní úkoly související s registrem Unie.

3.2.5. Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi

Prostředky požadované v tomto návrhu zahrnují činnosti, při nichž se využívají stávající informační systémy. Potřeba dalších investic do informačních technologií bude znovu posouzena v budoucích návrzích, zejména v budoucích aktech v přenesené pravomoci týkajících se fungování registru Unie, propojení IT s registrem systému ETS Spojeného království a vylepšeného modelu provozu registru.

CELKEM prostředky na digitální oblast a IT	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028– 2034
OKRUH 4								
Výdaje na informační technologie (podnikové)	0	0	0	0	0	0	0	0
Mezisosčet za OKRUH 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimo OKRUH 4								
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy	0	0	0	0	0	0	0	0
Mezisosčet mimo OKRUH 4	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- ☒ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Tyto výdaje by měly být pokryty kombinací prostředků z víceletého finančního rámce pocházejících z Evropského fondu pro konkurenceschopnost (nástupce programu LIFE) a vnějších účelově vázaných příjmů.

- ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.
- ☐ vyžaduje revizi VFR.

3.2.7. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- ☐ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☒ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

Dohoda propojující systémy obchodování s emisemi EU a Spojeného království počítá s příspěvkem Spojeného království na určité aspekty fungování systému EU ETS.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☒ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
- ☒ na vlastní zdroje
- ☒ na jiné příjmy
- ☐ uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Tři stávající rozpočtové položky Inovačního fondu

Budou vytvořeny nové rozpočtové položky pro Banku pro dekarbonizaci průmyslu (3)

Budou vytvořeny nové rozpočtové položky pro zařízení pro pohlcování (3)

Nové rozpočtové položky na podporu stanovování cen emisí skleníkových plynů z letecké dopravy ve třetích zemích

Nové rozpočtové položky na podporu stanovování cen emisí skleníkových plynů z námořní dopravy ve třetích zemích

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

Návrh předpokládá, že výnosy z dražeb povolenek by měly být dostupné pro:

- financování provozu **registru Unie** a mechanismu nákupu mezinárodních kreditů,
- nákup trvalého certifikovaného **pohlcování uhlíku**, s ohledem na očekávaný rozdíl v nákladech mezi pohlcováním uhlíku a povolenkami v rámci systému ETS, přičemž výnosy z těchto dražeb budou považovány za vnější účelově vázané příjmy,
- **Modernizační fond** – bude na něj i nadále vyčleněna část z celkového stropu a další část bude přidělena příjímajícím členským státům prostřednictvím Banky pro dekarbonizaci průmyslu,
- **Inovační fond**, jehož výnosy představují vnější účelově vázané příjmy,
- **Banku pro dekarbonizaci průmyslu**, jejíž výnosy představují vnější účelově vázané příjmy. Veškeré příjmy plynoucí z činnosti banky budou rovněž představovat vnější účelově vázané příjmy,
- usnadnění stanovování cen emisí skleníkových plynů z odvětví **letectví** a **námořní dopravy** ve třetích zemích.

Kromě toho předběžná dohoda o propojení systémů obchodování s emisemi EU a Spojeného království počítá s **příspěvkem Spojeného království** na některé aspekty fungování systému EU ETS.

4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR

Nepoužije se.

4.1. Požadavky digitálního významu

Nepoužije se.

4.2. Data

Nepoužije se.

4.3. Digitální řešení

Nepoužije se.

4.4. *Posouzení interoperability*

Nepoužije se.

4.5. Opatření na podporu digitálního provádění

Nepoužije se.